

Liite yhteysviranomaisen lausuntoon

YVA-ohjelma, Jylkkä (Kalajoki) - Alajärvi 2x400+110 kilovoltin voimajohtohanke

Lausunnot, asiantuntijakommentit ja mielipiteet/

Utlåtanden, expertkommentarer och åsikter

EPOELY/431/2021

Koosteesta on poistettu oheismateriaalit, linkit ja henkilötiedot/
I sammandraget har bifogat material, länkar och personuppgifter tagits bort.

LAUSUNNOT:

Alajärven kaupunki, tekninen lautakunta

Alajärven tekninen lautakunta esittää lausuntoon, että Jylkkä-Alajärvi voimajohtohankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa esitetyt johtoreittejä ei hyväksyisi jatkotarkasteltaviksi perusteluissa esitettyjen erityisten haittaavien tekijöiden takia, etenkin kun normaalia 0-vaihtoehtoa ei arviointiohjelmassa ole esitetty. Tekninen lautakunta esittää kokonaan uutta linjausta johtoreiteille, joka on merkitty vihreällä värillä lausunnon karttaliitteeseen. Lautakunta pyytää yhteysviranomaiselta, että he velvoittaisivat hanketoimijaa laatimaan arviointiohjelman täydennyksen kokonaan uudesta, vihreällä liitekarttaan merkitystä linjausvaihtoehdosta.

Perusteluina tekninen lautakunta esittää lausuntoonsa seuraavaa: Johtoreitit ovat Ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa vastoin voimassa olevaa Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavaa, paitsi pieneltä osin reitti myötäilee valtatie 16 reunaan, jossa sijaitsee voimajohto Möksystä Hoiskoon.

Arviointiohjelmassa esitetyt kaikki Alajärveä koskevat vaihtoehdot vaarantavat erittäin merkittävästi sijoittumisellaan alueella jo olevaa ja sinne tulevaa asumista, alueen elinoloja, loma-asumisen virkistysvaikutuksia ja koko alueen elinkeino toimintaa. Kylissä on noin 60 kpl eläintiloja ja muita elinkeinotoimintoja ja asuntoja koko alueella on yli 200 kappaletta. Näiden lisäksi suunnitellut johdinalueet rikkovat merkittävästi Alajärven kylärakennetta ja kylien Uusikylä, Koivumäki, Iiruu, Paalijärvi ja Teerineva vetovoimaisuutta sekä niiden identiteettiä.

Lisäksi tarkastelussa olevat johtohankevaihtoehdot vaarantavat erittäin suuresti alueen luonto- ja maisema-arvoja, järvien ja lampien virkistyskäyttöä, eläimistöä, runsasta loma-asumista ja erityisen karua sekä haavoittuvaa ympäristöä ja maisemakuvaa. Johtoalueella kylissä ja Iiruujärven ympäristössä sijaitsee rauhallinen ja pitkään muuttumattomana säilynyt ympäristö, jonka sopeutumiskyky on heikko näin suureen maankäytön maisemalliseen, terveydelliseen sekä luonto- ja virkistysarvoja heikentävään muutokseen.

Voimajohtoalueella sijaitseva Iiruujärvi on kaavoitettu kokonaisuudessaan 1986 osayleiskaavalla ja rantakaavalla 1987 alkaen. Rantakaava-alueella sijaitsee noin 150 loma-asuntoa ja leirikeskus sekä vakituista asutusta. Alueella on lääninhallituksen päätöksellä vuonna 1982 määrätty moottorivenekielto, jossa lähtökohtana on turvata ympäristön muun muassa ranta asutuksen sekä virkistyskäytön häiriöttömyys. Lääninhallitus on katsonut tarpeelliseksi luonnon, ympäristön, yleisen virkistyskäytön ja kalastuksen suojaamiseksi pitkälle sekä kapealle järvelle moottorivenekieltoon. Moottorivenekieltoa on myöhemmin yritetty poistaa, mutta se ei ole onnistunut koska järven olosuhteissa ja virkistyskäytössä ei ole tapahtunut sellaista muutosta.

Alavieskan kunta, kunnanhallitus

Kantaverkkoyhtiö Fingrid Oyj suunnittelee kahta rinnakkaista uutta voimajohtoa Kalajoen Jylkässä sijaitsevan sähköaseman ja Alajärven sähköaseman välille. Voimajohtoyhteys sijoittuu osiltaan Alavieskan kunnan alueelle. Uudet voimajohtoyhteydet ovat tarpeen, koska nykyiset kantaverkkoyhteydet eivät tule riittämään kaiken Ruotsista tuodun ja pohjoisessa Suomessa tuotetun sähkön siirtämiseen etelän kulutuskohteisiin. Hankkeen toteuttaminen mahdollistaa tuulivoiman rakentamisen ja edistää Suomen ilmastotavoitteiden saavuttamista sekä ylläpitää riittävää sähkön omavaraisuutta Suomessa.

Lakisääteisen ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (YVA) ensimmäisessä vaiheessa on marraskuun 2021 lopussa valmistunut voimajohtohanketta koskeva ympäristövaikutusten arviointiohjelma. Se on suunnitelma tarvittavista selvityksistä ja arviointimenettelyn järjestämisestä. Arvio ympäristövaikutuksista kootaan arviointiselostukseksi, jonka oletetaan valmistuvan syksyllä 2022. Yhteysviranomaisena toimiva Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus tiedottaa arviointiohjelmasta. Viralliset mielipiteet on toimitettava ELY-keskukselle 28.1.2022 mennessä.

Kahta rinnakkaista 400+110 kilovoltin voimajohtoa suunnitellaan pääosin uuteen maastokäytävään ja osin nykyisten voimajohtojen rinnalle. Alavieskan kunnan alueella tarkastellaan itäistä ja läntistä reittivaihtoehtoa, joista läntinen sijoittuu suurelta osin rakenteilla olevan Mutkalammen tuulivoimapuiston 2x110 kilovoltin voimajohtojen rinnalle. Itäinen reittivaihtoehto sijoittuisi uuteen maastokäytävään. YVA-ohjelman mukaan voimajohtohankkeessa ei ole vaihtoehtoa, jossa kumpaakaan vaihtoehtoa ei toteutettaisi.

Hankkeen ympäristövaikutukset Alavieskan kunnan ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen, metsätalouteen ja viljelyyn, lähi- ja kaukomaiseman sekä kulttuurimaiseman arvoalueisiin ovat merkittävän kielteiset. Itäisessä reittivaihtoehdossa haitat ovat erittäin suuret myös kauko- ja kulttuurimaisemaan, koska se kulkee lähempänä asutuskeskittymiä ja avaria peltoaukeita mm. Taluskylällä ja Haapaperällä.

Alavieskan kunnan viranhaltijat on keskustelleet Taluskylän, Kähtävän kylän ja Yli-Kännän kylän kyläyhdistysten kanssa tiistaina 11.1.2022. Kyläyhdistysten suorittamien kyselyjen mukaan itäinen vaihtoehto koettiin erittäin kielteiseksi, koska mm. Kähtävän kylällä on jo tällä hetkellä vireillä kaksi merkittävästi maisemaan ja metsätalouteen sekä ihmisten viihtyvyyteen negatiivisesti vaikuttavaa tuulivoimapuistokaavaa. Itäisessä vaihtoehdossa voimajohtolinjalla on useita arvokkaita luontokohteita. Läntinen vaihtoehto on myös voimajohtolinjan rakentamisessa vaadittavien työmaateiden ja varausten kannalta parempi kuin itäinen. Lisäksi läntisessä vaihtoehdossa metsähakkuut ovat huomattavasti pienemmät. Voimajohtolinja Alavieskan kunta vaatii myös uuden yleisötilaisuuden järjestämistä, jossa kuntalaisten vuorovaikutusmahdollisuus hankkeeseen on parempi kuin aikaisemmin 14.12.2021 järjestetyssä tilaisuudessa.

Alla on kootusti Alavieskan kunnan huomiot ja perusteet, miksi kahdesta voimajohtoreittivaihtoehdosta tulisi valita läntinen Tolosperä-Kukonkylä vaihtoehto:

1. Taluskylällä voimajohtolinjan etäisyydet asutuksiin useassa kohdassa on liian lyhyet. Lyhyestä etäisyydestä on sekä äänihaittoja, lähi- ja kaukonäkemähaittoja asukkaisiin ja heidän elinoloihin sekä haittoja kulttuurimaisemaan, asumiseen ja maatalouteen.
2. Aktiivinen Taluskylän kyläyhdistys on lisännyt alueen viihtyisyyttä ja vetovoimaisuutta mm. urheilukentän kotaprojektilla ja Mäenmaan luontopolun kunnostuksella. Mäenmaan luontopolulle yksi reitti lähtee suoraan itäisen linjan alta. Luontopolun virkistysmahdollisuudet vähenevät huomattavasti, kun linja näkyy koko matkan mäen päälle. Luontopolku on merkitty maastoon 2021 kesällä ja syksyllä ja tarkoituksena on reitin ja retkeilykäytön elvyttäminen.
3. Taluskylän kyläyhdistys on kunnostanut Vetenjärven kosteikon 2019. EU:n tukeman kunnostushankkeen on teettänyt Otso Metsäpalvelut. Kosteikko kaivettiin auki, jotta saatiin joutsenille ja muille muuttolinnuille rauhallinen levähdysalue muuton aikaan. Suunniteltu itäinen linjan toteuttaminen jättäisi tämän alueen linjojen väliin. Kunnostuksen jälkeen alueesta tuli linnuille merkittävä levähdysalue muuton aikaan.
4. Etäisyys asutuksesta Yli-Kännän kylälle (Haapaperä) on liian lyhyt, haittoja kulttuurimaisemaan, asumiseen ja maatalouteen
5. Etäisyys Kähtävän kylälle on liian lyhyt, haittoja kulttuurimaisemaan, asumiseen ja maatalouteen

6. Alavieskan kunta vaatii uuden alueellisen yleisötilaisuuden järjestämistä Kalajokilaakson alueella, jossa kuntalaisten vuorovaikutusmahdollisuudet hankkeeseen ovat paremmat kuin aikaisemmassa 14.12.2021 järjestetyssä tilaisuudessa.

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää, että Alavieskan kunta antaa edellä kuvatun lausunnon ja vaatii, että Alavieskan kunnan alueella kahdesta voimajohtoreittivaihtoehdosta hylätään Tolosperä-Kukonkylä itäinen vaihtoehto ja voimajohtolinjavaihtoehdoksi valitaan Tolosperä-Kukonkylä läntinen vaihtoehto.

Päätös

hyväksyttiin.

BirdLife Keski-Pohjanmaa ry

BirdLife Keski-Pohjanmaa ry on tutustunut Yva-ohjelmaan ja kiittää mahdollisuudesta saada lausua siihen oman näkemyksensä. KPLY haluaa kiinnittää erityistä huomiota siihen, että laaditut linnustoselvitykset ovat puutteellisia ja voimalinjavaihtoehdot leikkaavat tai sivuavat useita tärkeitä suojelualueita, joilla pesii tai jotka kuuluvat uhanalaisten petolintujen saalistusalueisiin, millä voi olla merkittäviä haittavaikutuksia moniin lajeihin.

Linnustoselvitysten puutteet

Linnustoselvitykset on tehty yhden kesäkauden aikana ja keskittyen ennalta arvioiden arvokkaille alueille. Vaikutuksiltaan näin laajan hankkeen ollessa kyseessä, jää merkittävä osa varsinkin vähälukuisemmista lajeista havaitsematta ja linnustoselvityksiä tulee siksi täydentää. Selvitykset tulee tehdä noin 1 km etäisyydelle linjasta linjavaihtoehtojen molemmin puolin, myös mahdollisilta uusilta linjausvaihtoehdoilta. Kun linja sijoittuu lähelle avosualueita, tulee pesimälinnustoselvitys, ja levähdysalue selvitys täydentää koko avoimen suojelun laajuudelta. Linjavaihtoehtojen alueelta on paikallisilla lintutieteellisillä yhdistyksillä runsaasti havaintoaineistoa, joka on jätetty hyödyntämättä ja joka voisi merkittävästi lisätä käytettävissä olevaa linnustotietoa (Tiira-havaintoaineisto). Hanke sijoittuu kahden eri lintutieteellisen paikallisyhdistyksen alueelle. Tiira- järjestelmään on kirjattu vuodesta 2006 alkaen vapaaehtoisten harrastajien tarkastettuja havaintoja, joita hankealueeltakin löytyy myös vähälukuisista lajeista. Hankevastaava ei ole tätä aineistoa jostain syystä halunnut käyttää. BirdLife Keski-Pohjanmaa katsoo, että kaikki käytettävissä oleva aineisto pesimälinnustosta, levähdysalueiden linnustosta ja lintujen muutosta tulee hyödyntää ympäristövaikutusten arvioinnissa. Talvi 2021-22 vaikuttaa olevan Keski-Pohjanmaan alueella myyräkannan huippuvuosi, mikä on oikea aika tehdä pöllöselvitykset ja muiden pikkujyrsijöitä ravinnokseen käyttävien petolintujen pesimäselvitykset. Kesän 2021 pesimälinnustoselvitystä tulee siksi täydentää kevään ja kesän 2022 aikana.

Vaikutukset maakotkaan ja muihin isoihin petolintuihin

Voimalinjojen vaikutuspiiriin kuuluu myös useita maakotkareviirejä. Maakotkalle voimalinjat aiheuttavat merkittävän törmäys- ja sähköiskun vaaran, jos ne sijoittuvat liian lähelle ydinreviiriä tai saalistusalueina käytettävien avosoiden tai muiden avonaisten alueiden reunamille. Selvityksissä tulee käyttää Metsähallituksen käytössä olevaa elinympäristömallia. Voimalinjavaihtoehdot aiheuttavat estevaikutuksen monien mm. muuttohaukan käyttämien saalistusalueiden (avosuot) välille ja voivat johtaa törmäyskuolemiin. Kun linjan avoin leveys maastossa on muut voimalinjahankkeet huomioiden jopa reilusti yli 100 metriä, voivat linjakäytävät houkutellessa monia avointen alueiden reunavyöhykkeitä ja avoimia alueita saalistuksessaan hyödyntäviä petolintulajeja saalistamaan myös linjakäytävälle, mikä lisää törmäysriskejä ja sähköiskuriskejä. Voimalinjan vaikutusalueella pesivien kalasääskien ja niiden saalistusalueiden väliset lentoreitit tulee kartoittaa, koska voimalinjat aiheuttavat kalasääskille merkittävän törmäysriskin.

Naturavaikutusten arviointi ja vaikutukset pienempiin suojelukohteisiin ja levähdysalueisiin

BirdLife Keski-Pohjanmaa vaatii, että voimalinjavaihtoehtojen lähialueiden Naturakohteista tehdään luonnonsuojelulain edellyttämät vaikutusarviointit erityisellä huolella. Linjavaihtoehdot puhkovat tai sivuavat läheltä useita pienempiä suojelukohteita, soidensuojelun täydennysohjelman kohteita ja maakunnallisesti arvokkaita lintualueita. Vaikutukset kyseisiin kohteisiin, niiden linnustoon ja

suojeluarvoihin tulee arvioida huolellisesti. Samoin tulee arvioida vaikutukset linjauksille osuvien laajojen peltoaukeiden levähtävään ja pesivään linnustoon.

Lestijoen arvokkaan maisema-alueen ylittävät linjavaihtoehdot aiheuttavat paitsi maisemallisen haitan, voivat olla kohtalokkaita jokivarren peltoaukealla kevät- ja syysmuutolla levähtävälle linnustolle. Itäinen vaihtoehto sivuaa linnustollisesti arvokasta Kirkkojärveä. Läntisen vaihtoehdon joen ylityspaikan vieressä on tunnettu harmaahaikaran pesäpaikka, jota linnustonselvityksissä ei mainita. Kyseessä on Keski-Pohjanmaan ainoa tunnettu vakinaisesti pesivä harmaahaikara. Väärin sijoitettuna voimalinja saattaa olla riski lajille.

Vetelin kunnan Räyringin kylässä sijaitseva Haapajärvi on merkittävä puolisuukeltaja vesilintujen, hanhien ja joutsenten keväinen lepäily- ja ruokailualue. Alueella on havaittu enimmillään viime vuosina mm. metsähanhia 700, joutsenia 580, tundrahamhia 250, taveja 650 ja sinisorsia 180. Haapajärvelle on myös laadittu mittava kunnostussuunnitelma, jonka toteutus käynnistyy tulevan kevään aikana. Kunnostuksen tavoitteena on parantaa merkittävästi pesivän vesilinnuston elinolosuhteita.

Voimajohdon läntinen linjausvaihtoehto kulkee noin 300 metrin etäisyydellä Haapajärven koilliskulmasta. Haapajärven ja Viistennevan etäisyys on noin 1,5 kilometriä. On havaintoja siitä, että levähtävät hanhet käyttävät lähialueen avosoita, mm. Viistennevaa, yöpymispaikkonaan. Yhdistys katsoo että voimalinjan vaikutuksesta Haapajärvellä pesivään ja lepäilevään linnustoon on tehtävä selvitys, kuten myös siitä, käyttävätkö kevätmuutolla Haapajärvellä lepäilevät ja ruokailevat hanhet Viistennevaa yöpymispaikkonaan, jolloin voimalinja muodostaisi vaarallisella korkeudella poikittaisen esteen lentoreitille.

Yhteisvaikutusten arviointi

BirdLife Keski-Pohjanmaa esittää, että hankkeen toteutuksen yhteisvaikutuksia muiden alueen voimalinjahankkeiden ja mm. suunniteltujen tai rakenteilla olevien tuulivoimapuistojen ja niiden sähkönsiirtoverkkojen kanssa selvitetään erityisellä huolella. YVA:ssa tulee myös selvittää ne vaihtoehdot, että eri yhtiöiden voimansiirtolinjoja sijoitetaan yhteisiin pylväisiin, jolloin maastokäytävät jäävät kapeammiksi ja metsäalueiden pirstoutuminen jää mahdollisimman vähäiseksi. YVA:ssa tulee tarkastella myös muita vaihtoehtoja linjaukseksi, koska esitetyt voimalinjat sijoittuvat monin paikoin suojelualueille, sivuavat niitä liian läheltä tai aiheuttavat suojelualueiden välille estevaikutuksia.

Eskolan kyläyhdistys ry

Fingridin suunnittelema voimajohtoyhteys Jylkkä-Alajärvi -välille aiheuttaa merkittävää haittaa Eskolan kylässä Kannuksessa, tämä koskee etenkin läntistä linjaa. Metsähallitus on aloittamassa kesällä 2022 Natura-alueella sijaitsevan Viitajärven kunnostustyöt alueen eläimistön tukemiseksi ja alueella sijaitsee Eskolan Kyläyhdistys ry:n ylläpitämä luontopolku. Voimalinjan rakentaminen tämän luonnon ja virkistämisen kannalta tärkeän alueen yhteyteen olisi erittäin haitallista.

Suunniteltu läntinen voimajohtoyhteys kulkisi myös liian läheltä Antinojan ja Hanhinevan kylänosia ja aiheuttaisi suurta haittaa alueen asumiselle, rakentamiselle ja elinkeinoille. Myös Leppilammen historiallinen perinnemaisema-alue ja elävä, asuttu kyläkokonaisuus kärsisi voimalinjan läheisyydestä. Eskolan kylän edunvalvojana Eskolan Kyläyhdistys ry vaatii, että voimalinja rakennetaan asumattomien alueiden kautta ja riittävän kauas hoidetuista luontokohteista.

Etelä-Pohjanmaan liitto

Hankealue sijoittuu 12 kunnan alueelle kolmessa maakunnassa Kalajoen Jylkän sähköaseman ja Alajärven sähköaseman välillä. Hankkeesta vastaa valtakunnallinen kantaverkkoyhtiö Fingrid Oyj. Ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa on esitetty useita linjausvaihtoehtoja. Tarkasteltavan yhteyden pituus on reittivaihtoehtoista riippuen noin 160-180 km.

Etelä-Pohjanmaan maakunnan alueella Alajärven sähköasemalle läntinen reittivaihtoehto ja sen kolme alavaihtoehtoa sijoittuvat lähemmäksi Vimpelin keskustaajamaa.

Voimajohtoreittien ja maakuntamerkintöjen suhde on esitetty arviointiohjelman taulukossa sivulla 53-55. Kaikki vaihtoehdot sivuavat tai halkaisevat Alajärven Uusikylän kyläaluetta. Alajärven itäinen vaihtoehto kulkee kahden pohjavesialueen kautta. Reittivaihtoehdoista Alajärvi läntinen – keskimmäinen vaihtoehto sijoittuu Natura 2000-verkoston kuuluvan alueen läheisyyteen. Reittivaihtoehdoista eteläinen risteää turvetuotantoon soveltuvien alueiden merkinnän kanssa. Reittivaihtoehdossa Hangasneva-Alajärvi läntinen voimajohto risteää kalliokiviainesten ottamisalueen merkinnän kanssa Vimpelin koillispuolella.

Etelä-Pohjanmaan liitto esittää päivityksiä eräisiin tekstikohtiin.

- Etelä-Pohjanmaan uuden maakuntakaavan laadinta on käynnistynyt ja kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma on ollut nähtävillä 15.12.2021-15.2.2022.
- Marraskuussa 2021 valmistuneessa Etelä-Pohjanmaan, Keski-Pohjanmaan ja Pohjanmaan tuulivoimaselvityksessä tunnistettiin potentiaalisia tuulivoima-alueita mm. Alajärven pohjoisosissa ja Vimpelissä.

Itäinen linjavaihtoehto sekä läntisen vaihtoehdon eteläisin ja mahdollisesti keskimmäinen vaihtoehto kulkevat potentiaalisten tuulivoima-alueiden halki. Vaikka kyseessä on vasta potentiaalisista alueista, arviointiohjelmassa olisi syytä käsitellä mahdolliset voimajohtojen ja tuulivoima-alueiden keskinäiset vaikutukset.

- Arviointiohjelman maisema-alueita koskevassa kappaleessa on todettu: ”Puuttuvia kuvauksia täydennetään YVA-selostusvaiheessa, mikäli siihen tarvittavat aineistot saadaan Etelä-Pohjanmaan liitolta”. Paalijärven ja Sääksjärven inventointitiedot ja kuvaukset löytyvät liiton nettisivuilla olevassa selvityksessä: https://epliitto.fi/tiedostot/ehdotukset_maisemaalueiksi_2_2014.pdf. Kaikki kulttuuriympäristöön liittyvät selvitykset on koottu sivulle: https://epliitto.fi/aluesuunnittelujaliikenne/aluesuunnittelun_selvitykset/kulttuuriymparisto/.

Etelä-Pohjanmaan liitto katsoo, että hankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelma on laadittu siten kuin YVA-laissa ja -asetuksessa ympäristövaikutusten arviointimenettelyä säädetään. YVA-ohjelma on monipuolinen ja täyttää YVA-ohjelman sisältövaatimukset.

Halsuan kunta, Kunnanhallitus

Esitys

Kunnanjohtaja esittää, että lausuntonaan Etelä-Pohjanmaan elinkeino- ja ympäristökeskukselle Halsuan kunta esittää seuraavaa: Laaditun YVA-ohjelman lähtötiedoista puuttuu koko Halsuan kunnan käsittävä yleiskaava, muutoin esitetyt lähtötiedot Halsuan kuntaa koskien ovat kunnan näkemyksen mukaan oikeita ja riittäviä YVA-arvioinnin pohjaksi.

Arvioinnin osalta kunta haluaa tuoda esille, että itäinen reittivaihtoehto aiheuttaa huomattavaa haittaa Halsuanjärven oikeusvaikutteisessa osayleiskaavassa osoitettujen kolmen uuden rakennuspaikan toteuttamiselle. Rakennuspaikat sijoittuvat linjavaihtoehdon välittömään läheisyyteen (100 m suojavyöhykkeen sisälle) ja yksi paikka osittain linja käytävälle.

Itäinen linjavaihtoehto kulkisi myös huomattavan lähellä maakuntakaavassa maakunnallisesti arvokkaaksi osoitettua Halsuanjärveä heikentäen sen maisemallisia arvoja ja haitaten esim. alueella toimivan Halsuan Helmen leirintäalueen toimintaa. Maisemavaikutuksia tulisi tarkastella myös suhteessa Halsuan keskustaan ja valtakunnallisesti arvokkaaseen Halsuan kirkkoon ja kirkkotiehen.

Itäisen linjavaihtoehdon osalta ongelmallista on sen sijainti aivan Pilvinevan Natura-alueen vieressä. Pilvinevan Natura-alueen yhtenä suojeluperusteena on käytetty metsäpeura n vasomisaluetta. Metsäpeurojen on myös todettu LUKEn pantaseurantiedostojen mukaan käyttävän aluetta vasomisalueena. Peurojen oletetaan olevan häiriöherkkiä suurten voimalinjoiden suhteen. Lääntisen linjavaihtoehdon osalta tällaista silmällä pidettävään lajiin kohdistuvaa ongelmaa ei ole. Metsäpeuroihin kohdistuvista vaikutuksista tulee tehdä vasomis- ja pikkuvasa-aikaan kohdistuvat tarkat selvitykset Natura-alueen läheisyyden johdosta.

Linjakäyvän alle jäävien ja sen vaikutusalueen maanomistajien osalta tilanne muodostuu kohtuuttomaksi, mikäli aiheutunutta haittaa ei korvata täysimääräisesti, kuten yleinen etu vaatii. Esim. Halsuanjärven osayleiskaavan kolme rantatonttia muuttuvat rakennuskäyttöön soveltumattomiksi. Tämä tulee huomioida korvauserusteena, mikäli voimajohtolinja toteutettaisiin itäisen vaihtoehdon mukaisesti.

Halsuan kunta esittää, että itäisestä linjausvaihtoehdosta luovutaan esitetyillä perusteilla ja myös siksi, että läntisessä vaihtoehdossa on muutoinkin vähemmän alueen asukkaille aiheutuvia haittavaikutuksia.

Päätös.

Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Het-partio ry

Suomen Partiolaisiin kuuluva Alajärveläinen Het-partio ry on vuosikymmenien ajan käyttänyt toiminnassaan Alajärven Koivumäen ja Karstaperän kylien itäpuolella sijaitsevaan kiinteistöön .5–404–54–1 kuuluvia alueita. Lausuttavana oleva voimajohtohanke uhkaa muuttaa tämän alueen partiotoimintaan soveltumattomaksi. Alueella sijaitsevan kämpän yli on suunniteltu yksi voimajohtovaihtoehdoista. Toteutuessaan linja myös muuttaisi luonnontilaista ympäristöä merkittävästi.

Partiotoiminta yhdistää kaikenikäisiä ja toimintakyvyiltään erilaisia ihmisiä. Het-partio toimii vastuullisesti. Arvostamme sitä, että kyseinen alue on myös liikuntaesteellisten saavutettavissa ja sieltä pääsee pois ja sinne saa apua tarvittaessa ripeästi, koska kämpälle asti on tie.

Alue on lajistoltaan poikkeuksellisen runsas ja siltä löytyy monenlaisia luontotyyppejä, mm. maapohjaltaan leiriytymiseen soveltuvaa kangasmetsää.

Sijainniltaan alue palvelee hyvin partiotoimintaa. Koska vastaavia alueita ei Alajärvellä ole partiotoiminnan käytössä, esitämme, että linjausta ei tule toteuttaa kiinteistön kautta.

Jallun Hiekka Oy

Vimpelissä linja kulkee kahden Firmamme louhosten välittömässä "läheisyydessä" Tulee haittaamaan elinkeinotoimintaa. Molemmilla montuilla voimassa oleva kiviaineslupa. Neerpakan kallioalue on varattu maakuntakaavassa kallionottoalueeksi. Kaappikallio. Vimpelin Koskelan kylässä linja menisi suoraan louhoksen päältä. Pienemmillä ammuilla ampuminen kiveä irti ei ole vaihtoehto. Kallista ja vääristää kilpailua.

Kalajoen kaupunki, kaupunginhallitus

Kalajoen kaavoitusviranomaisen lausunto

Rannikon läheisyydessä on runsaasti tuulivoimarakentamista ja kanaverkkoa. Tuulivoimarakentaminen ja siirtoyhteystarve Etelä-Suomen kulutuskohteisiin sekä naapurimaihin lisäävät osaltaan sähkönsiirtotarvetta maa-kuntakuntien välillä.

Kantaverkkoyhtiö Fingrid Oyj:n voimajohtolinjan rakentaminen on yhteiskunnan kokonaisedun mukaista. Fingridillä on sähkömarkkinalakiin perustuva velvollisuus ja vastuu kehittää kantaverkkoaan. Sähkömarkkinalaissa (588/2013) säädetään mm. sähkön tuotantoa, tuontia, vientiä ja toimitusta sekä sähkönsiirtoa ja -jakelua koskevista säädöksistä. Sen tarkoituksena on taata tehokkaasti, varmasti ja ympäristön kannalta kestävästi toimiva sähköjärjestelmä. Sähkömarkkinalaissa säädetään mm. sähköverkkotoiminnan luvanvaraisuudesta, verkonhaltijoiden velvollisuuksista ja verkkopalveluiden hinnoittelusta, sähköntuotannosta, sähkön vähittäismyynnistä sekä sähkösopimuksista. Sähkömarkkinalaki ei kuitenkaan ota kantaa voimajohtojen reittilinjauksiin. Voimassa oleva sähköverkkolainsäädäntö on kuitenkin valitettavasti vanhentunut ja kaipaisi pikaista uudistamista, jotta maanomistajien ja toteutusalueen muiden toimijoiden edut otettaisiin riittävästi huomioon.

YVA-ohjelmassa on esitettävä selkeästi, miten Jylkkä-Alajärvi voimajohtolinja sijoittuu koko Suomen kantaverkkoon ja sen kehittämiseen ja minkälaisia suunnitelmia Suomessa ja Pohjois-Pohjanmaalla on koko kantaverkon kehittämiseksi. Miten mahdolliset siirtoyhteydet naapurimaihin on huomioitu voimajohtohankkeessa.

Voimajohtoreittien sijoittuminen

Kalajoella voimajohtoreitit näyttävät sijoittuvan haja-asutusalueelle, pääosin metsä- ja peltoalueille, mutta paikoin myös asuinalueiden, kylien ja taajamien sekä yritysten läheisyyteen. Kysymyksessä on suuria maisemavaikutuksia, asumis- ja maisemahaittoja aiheuttava hanke, jolla on suuria vaikutuksia asutukseen ja yrityksiin, ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen, metsätalouteen ja viljelyyn, lähi- ja kaukomaisemaan, kulttuurimaiseman arvoalueisiin, arvokkaisiin luontokohteisiin sekä arvokkaisiin kyläalueisiin.

Kalajoella voimajohtoreitit sijoittuvat Typön, Raution, Käännänkylän ja Mehtäkylän läheisyyteen, joihin kyliin voimajohtolinjasta aiheutuu haittoja joko lähi- tai kaukomaisemassa. Mehtäkylä sijoittuu noin 2 kilometrin etäisyydelle Jylkkä-Tolosperä voimajohtolinjasta ja Jylkän sähköasemasta. Mehtäkylä puuttuu YVA-ohjelmassa luetelluista voimajohtoalueen läheisyyteen sijoittuvista kylistä kokonaan ja se tulee lisätä YVA-ohjelmaan.

Fingrid Oyj:n voimajohtoreitti välillä Jylkkä-Kukonkylä sijoittuu osittain Kala-joen kaupungin ja osittain Alavieskan kunnan alueelle. YVA-ohjelman kartta-aineistossa tulee selkeämmällä rajaviivalla osoittaa Kalajoen kaupungin ja Alavieskan kunnan välinen kuntaraja.

YVA-ohjelman mukaan Kalajoella reittisuudella *Jylkkä-Tolosperä* 110 ja 400 kV:n voimajohtot jakeantuvat kahdelle reittisuudelle:

Itäiseen 96 metriä leveään voimajohtokäytävään, josta Kalajoen puolelle sijoittuu noin kilometri, sijoittuu rinnakkain kaksi 400 kV:n voimajohtoa pylväskorkeuden ollessa 33-35 metriä.

Läntinen uusi 2x110kV:n voimajohtolinja leveydeltään 88 metriä sijoittuu rakennetun muun toimijan 2x110 kV:n voimajohtolinjan rinnalle, sen itäpuolelle, pylväskorkeuden ollessa 20-25 metriä. Kalajoen puolelle läntisestä voimajohtolinjasta sijoittuu noin kilometri.

Hankkeessa tulee tutkia voitaisiinko niiden kahden kilometrin pituiset voimajohtolinjat Kalajoen puolella toteuttaa maakaapelina, jolloin maisemavaikutukset kyläalueella ovat vähäisemmät.

Reittisuudella *Tolosperä-Kukonkylä* on YVA-ohjelmassa tarkasteltu kahta vaihtoehtoista johtoreittiä: *Tolosperä-Kukonkylä itäinen* vaihtoehtoinen täysin uusi voimajohtokäytävä, leveydeltään 96 metriä 2 x 400 kV + 2 x 110kV voimajohtolinja on pylväskorkeudeltaan 35-37 metriä. Uudesta johtolinjavaihtoehdosta sijoittuu Kala-joen puolelle noin 11 kilometriä.

Tolosperä-Kukonkylä läntinen vaihtoehtoinen voimajohtokäytävä sijoittuu pääosin Kalajoen puolelle, osittain Jylkän sähköasemalta rakennetun 2 x 110 kV:n Mutkalammen tuulivoimapuistoon johtavan voimajohtolinjan rinnalle. Kalajoen puolelle sijoittuvan voimajohtolinjan pituus on noin 31 kilometriä. Johtoalueen leveys on 129 metriä, josta uutta voimajohtoaluetta on 73 metriä.

Läntisen reitin loppuosuus jatkuu uudella voimajohtolinjalla, jossa on kaksi 400 + 110 kV:n johtoa vierekkäin. Uuden johtoalueen kokonaisleveys on 96 metriä.

Johtokäytävän sijoittaminen arvokkaille kyläalueille

Valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö Jylkän talonpoikaistila (RKY 2009) sijoittuu Jylkkä-Tolosperä läntinen voimajohtoreitistä noin 970 metrin etäisyydelle.

Raution kylä, Pohjois-Pohjanmaan rakennettu kulttuuriympäristökohde 2015 sekä maakunnallisesti arvokas rakennettu kulttuuriympäristö, suojeltuna rakennuksenaan sijoittuu runsaan kahden kilometrin etäisyydelle reittivaihtoehdosta Tolosperä-Kukonkylä itäinen.

Pohjois-Pohjanmaan maakunnallisesti arvokkaaksi rakennetuksi kulttuuriympäristöksi arvotettu Ala-Kääntä sijoittuu noin 630 metrin etäisyydelle reittivaihtoehdosta Tolosperä-Kukonkylä läntinen.

Jokivarsille sijoittuu lisäksi tiivistä asutusta.

YVA-ohjelmassa tulee selvästi ja konkreettisesti esittää mitä vaikutuksia voimajohtolinjalla on asuin- ja yritystoimintaan ja mitä maisemavaikutuksia lukuisilla olevilla ja suunnittelun alla olevilla voimajohtolinjalla on kulttuuri-historiallisesti arvokkaisiin kyläalueisiin.

Voimajohtoreittien linjauksessa tulee varmistaa ja huomioida, etteivät arvokkaat kulttuuriympäristöt ja kyläalueet vaarannu voimajohtoreittien eikä niiden vaikutusten vuoksi.

Sähköpylväiden koko ja korkeus aiheuttavat merkittäviä vaikutuksia, joten hankkeen tarkastelualueen tulee olla riittävän laaja.

Voimajohtoreitillä ja sen läheisyydessä sijaitsevat asuin- ja lomarakennukset

YVA-ohjelmassa on esitetty voimajohtolinjojen reittiosuuksille ja voimajohtolinjoista 100-300 metrin etäisyydelle sijoittuvien asuin- ja lomarakennusten määrä. Voimalinjat aiheuttavat leveydellään ja pylväskorkeudellaan maisemavaikutuksia laajemmallekin alueelle, joten asuin- ja lomarakennusten määrä sekä yritykset tulee tutkia vähintään 1 kilometrin etäisyydelle ja vaikutusalueella voimalinjasta. Asuin- ja lomarakennusten sijainti on tarkistettava pohjakartalta. Kaikki rakennukset eivät välttämättä löydy pohjakartalta eikä luparekistereistä, joten asuin- ja lomarakennukset tulee tarkistaa vielä lisäksi maastokäynnein.

Voimajohtoalueelle tai sen läheisyyteen sijoittuvat asuin-, loma- ja yritysrakennukset tulee osoittaa peruskartalla ja ilmakuvassa yksityiskohtaisesti kiinteistöittäin ja käyttötarkoituksittain sekä esittää kunkin rakennuksen etäisyys voimajohtolinjasta. Hankekartalla osoitetut rakennukset tulee osoittaa selkeämmällä merkinnällä esim. mustaten.

Maatalous- ja peltoalueet

YVA-ohjelman taulukossa on esitetty, ettei voimajohtoja sijoitu Kalajoella peltoalueille ollenkaan. Tämä YVA-ohjelmassa esitetty tieto tulee YVA-ohjelman laatijan vielä tarkistaa.

Taulukossa tulee esittää myös miten paljon voimajohtoaluetta sijoittuu pellon ja metsän reunaan. Pellon ja metsän reunaan sijoittuva voimajohtolinja tulee esittää taulukon lisäksi karttatarkasteluna sekä esittää voimajohtolinjan vaikutukset näihin alueisiin kiinteistöittäin ja alueittain.

Samassa taulukossa on esitetty metsäalueille sijoittuva voimajohtolinja. Myös metsäalueille sijoittuvista voimajohtolinjoista tulee laatia karttatarkastelu kiinteistöittäin.

Voimajohtolinja näyttää Kalajoen puolella kulkevan muutamaa kapean metsäkiinteistön keskellä, jolloin voimajohtolinja voi hankaloittaa metsäkiinteistöjen tulevaa käyttöä monin eri tavoin. YVA-prosessissa tulee tutkia mahdollisuutta linjata voimajohtolinja kokonaan pois kapealta metsäkaistaleelta tai niin että voimalinja sijoittuu kahden kiinteistön rajalle.

Voimajohtolinjojen linjauksista metsä- ja peltoalueille tulee neuvotella maanomistajien kanssa.

Voimajohtolinjat näyttävät Kalajoen puolella kulkevan muutamien arvokkaan luontokohteen kautta. YVA-prosessissa tulee tutkia mahdollisuutta voimajohtolinjojen linjauksen siirrosta hieman kauemmaksi arvokkaita luontokohteita.

Johtokäytävän leveys ja yhteisvaikutusten arviointi

Hankkeen johtokäytävä on tavallista leveämpi, jopa paikoitellen 129 metriä. Linjakäytävä vie laajat alueet metsätalousmaata, jolla on merkittäviä taloudellisia vaikutuksia maanomistajille. Voimajohtolinja tulee muuttamaan, hankaloittamaan ja suurelta osin kokonaan estämään alueen muun maankäytön.

Alueella on myös muiden verkkotoimijoiden rakentamia tai rakenteilla ole-via voimajohtolinjoja mm. tuulivoimapuistojen vuoksi. Hankkeiden yhteisvaikutukset ovat merkittävät.

Ongelmia syntyy useiden samalle alueelle sijoittuvien voimajohtojen maankäyttö- ja maisemavaikutuksista. Eri hankkeiden voimajohtot voivat aiheuttaa merkittäviä yhteisvaikutuksia esim. silloin kun samalle sähköasemalle liittyy suuri joukko liityntäjohtoja.

Jylkän sähköasemaa ollaan laajentamassa kolmannella muuntajalla. Jylkän sähköaseman kautta kulkevaksi on suunniteltu ja rakennettu muidenkin verkkotoimijoiden voimajohtolinjoja, joista osa on maajohtoja. Kaikki Fingridin voimajohtoalueella, alueen läheisyydessä ja vaikutusalueella olevat ja suunnitteilla olevat sähkönsiirtolinjat sekä muidenkin verkkotoimijoiden maa- että ilmajohtot tulee esittää YVA-ohjelman hankekartoilla. Vaikutustenarvioinnissa tulee esittää kaikkien voimajohtolinjojen yhteisvaikutukset. Yhteisvaikutukset tulee arvioida YVA-selostuksessa koskien sähkönsiirtoverkkojen kokonaisuutta, paikallisia jakeluverkkoyhtiöitä sekä alueelle rakentuneita, rakentuvia sekä suunniteltuja tuulivoiman tuotantoalueita.

Hankkeessa tulee selvittää eri toimijoiden hankkeiden ja voimajohtojen yhteisrakentaminen sähkönsiirron ympäristövaikutusten pienentämiseksi ja voimajohtojen tilantarpeen vähentämiseksi. Yhteistyö eri verkkoyhtiöiden, jakelu- ja alueverkkoyhtiöiden sekä muiden hanketoimijoiden esim. tuuli-voimahankkeiden osalta on tärkeää.

YVA-prosessissa tulee selvittää, voidaanko yhteistyöllä, yhteisillä linjakäytävillä ja yhteiskäytössä olevilla voimalinjapylväillä vähentää hankkeen negatiivisia yhteisvaikutuksia.

Hankkeen liittyminen muihin hankkeisiin

Kaikki alueella ja riittävän laajasti alueen läheisyydessä olevat hankkeet, toiminnat ja rakentaminen tulee selvittää. Yhteisvaikutukset kaikkien muiden alueella ja alueen läheisyydessä olevien hankkeiden ja toiminnan kanssa tulee selvittää ja esittää yksityiskohtaisesti, selkeästi ja havainnollisesti.

Muihin hankkeisiin kuuluvat myös tuulivoimapuistot. YVA-ohjelmassa tulee Kalajoen osalta esittää hankekartta kaikista tuulivoimapuistoalueista sekä voimajohtolinjojen sijainti suhteessa näihin tuulivoimapuistoalueisiin. YVA-ohjelmassa esitettyä tuulivoimahankkeita esittävää hankekarttaa tulee päivittää. Kalajoen alueelta puuttuu tuulivoimahankkeista mm. Verkasalon tuulivoimapuisto, jonka osayleiskaavan laatiminen on vireillä.

Johtokäytävän pituus

YVA-ohjelmassa on esitetty tarkasteltavien johtoreittien pituus kunnittain. Kalajoen kohdalla taulukossa on esitettyjen voimajohtojen pituuden vähimmäismääräksi 22,4 kilometriä ja enimmäismääräksi 80,5 kilometriä. Vähimmäis- ja enimmäismäärät poikkeavat paljon toisistaan. Kilometrimäärien laskennallisen eroavaisuuden perustelu tulee selkeästi avata YVA-ohjelmassa. Kilometrimäärät tulee esittää havainnollisesti hankekartalla Kalajoen kohdalla.

Vaihtoehtojen puuttuminen

YVA-prosessissa vaihtoehtotarkastelu on keskeinen asia. Vaihtoehtotarkastelu on tärkeää. Vaihtoehdot löytyvät vaikutustenarvioinnin kautta.

Kalajoen osalta YVA-ohjelmaan on esitetty vain kaksi voimajohtoreittivaihtoehtoa, joiden vaikutuksia voitaisiin vertailla. Vaihtoehtottomuus on YVA-ohjelmassa suuri puute. Vaihtoehtojen vertailu on yksi keskeisimmistä asioista YVA-ohjelmassa, jotta haittavaikutuksiltaan vähäisimmät vaihtoehdot voidaan löytää. Vaihtoehtoja vertailemalla asianosaisilla on aidosti mahdollisuus vaikuttaa lopputulokseen. Jokien ylityspaikoilla tulee linjata voimajohtoalue kulkemaan mahdollisimman metsäisillä paikoilla siten, että voimajohtolinjan vaikutukset ovat mahdollisimman vähäiset. Voimajohtolinjan sijoittamista metsäiselle alueelle avoimen peltomaiseman sijasta tulee tutkia.

Vaihtoehtoista reittilinjauksista tulee etsiä ja valita asutuksen, maisemahaittojen, luontovaikutusten ja aluetalouden kannalta haitattomin vaihtoehto sekä vaihtoehto, joka on samalla Kalajoen kaupungin ja kaupungin kehityksen kannalta tulevaisuudessakin paras vaihtoehto. Voimajohtojen linjauksen tulee olla sellainen, että vaikutukset voimajohtolinjasta ovat mahdollisimman vähäiset nykyiseen ja tulevaan maankäyttöön.

Fingridin kantaverkon voimajohtolinjausvaihtoehtoista tulee neuvotella muiden toimijoiden ja verkkoyhtiöiden kanssa ja hakea ympäristövaikutuksiltaan vähiten haittaa aiheuttava ratkaisu.

Aikataulu

Hankkeelle esitetty aikataulu on haasteellinen. YVA-ohjelma ja hankkeen aikataulu on ilmeisesti laadittu sillä perusteella, että YVA-ohjelmassa on jo esitetty ja päätetty riittävät voimajohtoreitin vaihtoehdot, eikä muita reittivaihtoehtoja tarvitse Fingrid Oyj:n tutkia. Eri vaihtoehtoja tulee tutkia perusteellisemmin ja käydä vaihtoehtojen pohjalta aito vuoropuhelu. Jos YVA-viranomainen edellyttää uusien ja muidenkin reittivaihtoehtojen selvittämistä, tulee alueelle laatia lisää maastonselvityksiä. Siinä tapauksessa esitetty aikataulu on liian tiukka. Lisäksi osallisilla tulee olla mahdollisuus kommentoida sekä arvioida tehtyjä selvityksiä ja aikataulussa tulee varautua lisäselvitystarpeisiin.

Havainnollistaminen

YVA-ohjelmassa on todettu, että Kalajoen Jylkässä, Yli-Käännässä viljelyalueet ovat kohtalaisen suuria. Voimajohtoreitit ylittävät myös useita virtavesiä ja jokia. Myös asutusta sijoittuu voimajohtojen läheisyyteen jokilaaksoissa ja peltoalueiden läheisyydessä.

Maisemavaikutusten tutkiminen ja havainnollinen esittäminen on erittäin tärkeää. Vaikutustenarvioinnissa tulee havainnollisesti esittää mallintamalla miten korkeat pylväät tulevat maisemassa näkymään, näkyvätkö voimajohtolinjat ja niiden rakenteet metsänreunan yläpuolella ja miten kauaksi. Miten pylväät ja voimajohtolinjat tulevat näkymään avoimessa maisemassa mm. avoimilla peltoalueilla, hakkuualueilla, avoimessa suomaisemassa, jokien ja vesistöjen varsilla, teiden ylityspaikoilla, kylien, asutuksen ja yritysten lähiympäristössä, turvetuotantoalueilla ja tuulivoima-alueiden läheisyydessä. Erityisesti tulee havainnollistaa vaikutustenarvioinnissa esille tulevat ongelmakohtat esim. miten voimajohtoreitit ja pylväät näkyvät asukkaille ja kyläläisille lähi- ja kaukomaisemassa.

Vaikutustenarvioinnissa tulee esittää konkreettisesti ja havainnekuvoin ja mallintamalla mitä vaikutuksia voimajohtolinjalla on sen läheisyyteen sijoittuvalle kullekin asuin- ja lomarakennukselle sekä yritykselle kiinteistöittäin ja alueittain.

Kaavoitustilanne

Yleiskaavatilanne

Tolosperä-Kukonkylä läntisen vaihtoehdon voimajohtolinjan länsipuolelle noin 80 metrin etäisyydelle voimajohtolinja-alueesta sijoittuu Mökkiperä-Pahkamaan eli Mutkalammen tuulivoimapuistoalue. Tuulivoimapuistoalueelle on laadittu Mökkiperän-Pahkamaan tuulivoimapuiston osayleiskaava, jonka Kalajoen kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 20.12.2016 ja osayleiskaava on lainvoimainen.

Asemakaavatilanne

Tolosperä-Kukonkylä itäisen vaihtoehdoisen voimajohtolinjan ja läntisen vaihtoehdoisen voimajohtolinjan väliin sijoittuu Raution asemakaavoitettu kyläalue. Kyläalueella on voimassa Raution asemakaavan muutos ja laajennus, joka on hyväksytty Kalajoen kaupunginvaltuustossa 15.12.2020 ja asemakaava on lainvoimainen.

YVA-ohjelmaan tulee lisätä Raution asemakaavan muutos ja laajennus.

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet tulee ottaa huomioon YVA-ohjelmassa ja voimajohtoreittien linjauksessa.

Vaikutusten arviointi

Vaikutustenarviointia tulee täydentää.

Vaikutustenarvioinnissa tulee esittää alue- ja kuntakohtaiset vaikutukset nykyiseen maankäyttöön, nykyisiin kaavoihin, myös maakuntakaavaan ja maakuntakaavoitukseen sekä valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin, tulevaan maankäyttöön ja rakentamiseen sekä yleis- ja asemakaavoihin. Arvioinnissa tulee selkeästi esittää mitä maankäytön muutoksia kustakin voimajohtolinjasta muodostuu, mitä vaikutuksia voimalinjasta muodostuu olevaan tilanteeseen ja voimassa oleviin kaavoihin alueittain ja kunnittain.

Vaikutustenarvioinnissa tulee tutkia tuulivoimahankkeiden ja voimajohtolinjan ja voimajohtolinjavaihtoehtojen, muiden sähkönsiirtohankkeiden ja muiden mahdollisten lähialueen hankkeiden yhteisvaikutukset maisemavaikutuksineen.

Myös elinkeinovaikutukset ja vaikutukset kuntatalouteen tulee arvioida.

Vaikutusten merkittävyyttä tulee arvioida vertaamalla hankkeen aiheuttamia muutoksia suhteessa ympäristön nykytilaan ja niin laajalta alueelta, jolle hankkeen ympäristövaikutusten voidaan katsoa ulottuvan. Vaikutusten arviointi tulee tehdä koko hankkeen elinkaaren ajalta.

Sähkönsiirtoverkon kapasiteetti

Vaikutustenarvioinnissa tulee ottaa huomioon tulevaisuuden verkonkehityksen suunnitelmat sekä tiedossa olevat että esiselitysvaiheessa olevat tuulivoimahankkeet sekä nykyisten tuulivoimapuistojen mahdolliseen uusimiseen ja uusittujen tuulivoimapuistojen kokonaistehon kasvamiseen liittyvät vaikutukset sähkönsiirtoverkolle. Myös eri sähköntuotantomuodot esim. aurinkovoima, vety ym. on hyvä ennakoita sähkönsiirtoverkon kapasiteetin riittävyttä arviotaessa. YVA-ohjelmassa tulee huomioida ainakin karkealla tasolla sähköverkon kapasiteetti ja kyky liittää uutta tuotantoa sähköverkkoon tulevaisuudessa. YVA-ohjelmassa tulee esittää, millaisia sähköverkon kehittämistarpeita on jo havaittu tulevaisuuskenaarioissa.

Onko voimajohtolinjan suunnittelussa huomioitu Pyhäjoelle rakennettavan Fennovoima Hanhikivi 1 ydinvoimalaitoksen, Raahan terästehtaan energiamuutoksen sekä olevien, suunniteltujen ja tulevien tuulivoimaloiden tarvitsema sähkönsiirtolinjojen kapasiteetti. Vaikutustenarvioinnissa tulee selkeästi esittää ennuste siitä, mihin lähitulevaisuuden laajeneviin toimintoihin voimajohtolinjan kapasiteetti riittää vai tyydyttääkö suunnitteilla oleva voimalinja ainoastaan nykyisen sähkönsiirtotarpeen ja mitkä ovat suunnitteilla olevan voimajohtolinjan mahdolliset muutos- ja lisätarpeet lähitulevaisuudessa. Vaikutustenarvioinnissa tulee esittää ennuste siitä, tarvitaanko alueelle mahdollisesti lisää voimansiirtolinjoja tai sähköasemia ja missä ne tulisivat sijaitsemaan ja milloin niitä rakennetaan.

YVA-ohjelmassa tulee ottaa esille uusia teknologisia ratkaisuja, joilla sähköverkon siirtokapasiteettia voidaan lisätä (esim. DLR, POD, loistetehon sarja- ja rinnakkaiskompensointi, korkean lämpötilan johtimet jne.), joilla voidaan vähentää voimajohtojen tilantarvetta maankäytön tehostamiseksi. Olemassa olevan johdon kapasiteetin lisäämistä esim. DLR:llä kannattaa tutkia, jolloin johtolinjan rakentamista tarvitaan vähemmän.

Selvityksissä tunnistettuja haitallisia vaikutuksia tulee pyrkiä vähentämään suunnittelun ja rakentamisen aikaisilla ratkaisuilla sekä voimajohtolinjavaihtoehtojen linjauksilla.

Voimajohtolinjan haittavaikutuksia lieventävät konkreettiset toimenpiteet tulee esittää vaikutustenarvioinnissa kiinteistö-, alue- ja kuntakohtaisesti sekä eriteltyinä maankäyttömuodoittain.

Vuorovaikutteisuus ja yleisötilaisuudet

Fingridin voimajohtohanketta on esitelty etätilaisuutena järjestetyssä ensimmäisessä yleisötilaisuudessa 14.12.2021 yhteisesti 12 kunnan kanssa. Kaikki hankkeen asiakirjat ja yleisötilaisuuden tallenne nähtävissä osoitteessa <https://www.ymparisto.fi/fi-FI/Asiointi/luvut-ja-ymparistovaikutusten-arviointi/Ymparistovaikutusten-arviointi/YVAhankkeet?n5=1>

Kalajoen kaupunki vaatii uuden alueellisen yleisötilaisuuden järjestämistä Kalajoen alueella ja kylillä, jossa kuntalaisten ja kyläläisten vuorovaikutusmahdollisuudet ovat paremmat kuin aikaisemmassa 14.12.2021 järjestetyssä yleisötilaisuudessa. Yleisötilaisuuksista tulee laatia muistio tai raportti hankeasiakirjojen liitteeksi.

Voimajohtolinjoista tulee järjestää asukaskysely kunnittain.

YVA-ohjelman ja selvitysten puutteellisuus

YVA-ohjelma ja osa selvityksistä vaikuttavat puutteellisilta.

YVA-ohjelman ja selvitysten täydentämisen jälkeen tulee järjestää uusi vuorovaikutteinen alueellinen yleisö- ja kuulemistilaisuus, jossa myös niiden kylien asukkaat ja yrittäjät, joihin voimajohtolinjat vaikuttavat, voivat ottaa kantaa voimajohtolinjoihin ja niiden sijoittamiseen.

Voimajohtolinjat tulee hankevastaavan merkitä maastoon ja suorittaa maastokäynti, jotta voimajohtolinjoihin, voimajohtolinjavaihtoehtoihin ja niiden sijaintiin voidaan ottaa kantaa. Kalajoen kaupunki katsoo, että jos YVA-ohjelmasta esitetystä Fingrid Oyj:n kahdesta voimajohtolinjan reittivaihtoehdosta Tolosperä-Kukonkylä jompikumpi toteutetaan, niin voimajohtolinjavaihtoehdoista tulee valita Tolosperä-Kukonkylä itäinen vaihtoehto.

Yhteenveto

YVA-ohjelmaa tulee täydentää seuraavasti:

1. YVA-ohjelmassa tulee esittää selkeästi, miten Jylkkä-Alajärvi voimajohto sijoittuu koko Suomen kantaverkkoon ja minkälaisia suunnitelmia Suomessa ja Pohjois-Pohjanmaalla on koko kantaverkon kehittämiseksi.
2. Mehtäkylän kyläalue on lisättävä YVA-ohjelmaan
3. Kalajoen kaupungin ja Alavieskan kuntaraja tulee osoittaa selkeämmällä rajaviivalla hankekartalle.
4. YVA-ohjelmassa tulee selkeästi ja konkreettisesti esittää mitä vaikutuksia voimajohtolinjalla on asuin- ja yritystoimintaan sekä mitä maisemavaikutuksia voimalinjoilla on arvokkaisiin kyläalueisiin.
5. Voimajohtoreittien linjauksessa tulee varmistaa, etteivät arvokkaat kulttuuriympäristöt ja kyläalueet vaarannut voimajohtoreittien eikä niiden vaikutusten vuoksi.
6. Hankkeen tarkastelualue tulee olla YVA-ohjelmassa riittävän laaja. Asuin- ja lomarakennusten sekä yritysten määrä ja sijainti tulee tutkia vähintään 1 kilometrin etäisyydellä voimalinjasta.
7. Asuin- ja lomarakennusten sijainti tulee tarkistaa pohjakartalta ja maastokäynnin.
8. Voimajohtoalueelle ja sen läheisyyteen sijoittuvat asuin-, loma- ja yritysrakennukset tulee osoittaa selkeällä merkinnällä ja käyttötarkoituksella peruskartalle ja ilmapuotokuvaan kiinteistöittäin ja esittää kunkin rakennuksen etäisyys voimalinjasta hankekartalla.
9. Voimajohtolinjojen sijainti peltoalueilla tulee tarkistaa. YVA-ohjelman taulukossa tulee esittää, paljonko voimajohtoaluetta sijoittuu metsän ja pellon reuna-alueille. Pellon ja metsän reunaan sijoittuva voimajohtoalue tulee esittää karttatarkasteluna sekä suorittaa tälle alueelle sijoittuvien voimajohtojen vaikutustenarviointi kiinteistöittäin ja alueittain.
10. Metsäalueelle sijoittuvasta voimajohtolinjasta tulee laatia karttatarkastelu kiinteistöittäin peruskartalle ja ilmapuotokuvaan.
11. YVA-ohjelmassa tulee tutkia mahdollisuutta linjata voimajohtolinja pois kapeilta metsäkaistaleilta.
12. Voimajohtolinjojen linjauksista tulee neuvotella maanomistajien kanssa.
13. YVA-ohjelmassa tulee tutkia mahdollisuutta siirtää voimajohtolinjaa kauemmaksi arvokkaista luontokohteista.
14. YVA-ohjelmassa tulee tutkia voimajohtolinjojen ja verkon lähialueen taloudelliset vaikutukset maanomistajille.
15. YVA-ohjelmassa tulee selvittää riittävän laajalta alueelta olevat hankkeet, toiminnot ja rakentaminen. Kaikkien alueella olevan hankkeiden ja toiminnan yhteisvaikutukset tulee selvittää ja esittää yksityiskohtaisesti, selkeästi ja havainnollisesti.
16. Muiden verkkotoimijoiden ja kaikkien alueella olevan toiminnan yhteisvaikutukset mm. maankäyttö- ja maisemavaikutuksineen tulee tutkia YVA-ohjelmassa. Kaikki muidenkin verkkotoimijoiden rakennetut, rakenteilla ja suunnitteilla olevat voimajohtolinjat sekä voimajohtoalueella että vaikutusalueella maa- sekä ilmajohtoineen tulee esittää YVA-ohjelman hankekartoilla. Vaikutustenarvioinnissa tulee esittää kaikkien voimajohtojen sekä esim. tuulivoiman tuotantoalueiden yhteisvaikutukset.
17. YVA-ohjelmassa tulee esittää eri toimijoiden hankkeiden ja voimajohtojen yhteisrakentaminen. Yhteistyö eri verkkoyhtiöiden, jakelu- ja alueverkkoyhtiöiden sekä muiden toimijoiden kanssa tulee esittää YVA-ohjelmassa.
18. YVA-prosessissa tulee selvittää ja esittää yhteisen linjakäytävien ja voimalinjapylväiden yhteiskäyttö.
19. YVA-ohjelmassa tulee esittää hankekartta kaikista Kalajoen tuulivoimapuistoalueista sekä voimajohtolinjojen sijainti suhteessa näihin tuulivoimapuistoalueisiin. Vireillä oleva Verkasalon tuulivoimapuisto tulee lisätä hankekartalle.
20. Kalajoen kohdalle esitetty voimajohtojen pituuden vähimmäismäärän 22,4 km ja enimmäismäärän 80,5 km suuri eroavaisuus tulee perustella YVA-ohjelmassa.
21. YVA-ohjelmassa esitetty vaihtoehtotarkastelu on puutteellinen ja esitettyjä vaihtoehtoja liian vähän. Vaihtoehdot tulee esittää vaikutustenarvioinnin kautta.

22. YVA-prosessin aikataulua tulee tarkistaa, jos havaitaan, että se on liian tiukka selvitysten laatimiselle, vaikutustenarvioinnille, kommentoinneille ja vuorovaikutteisten yleisötilaisuuksien pitämiseksi.
23. Vaikutustenarvioinnissa tulee esittää konkreettisesti ja mallintamalla voimajohtolinjan vaikutukset asuin- ja lomarakentamiselle sekä yrityksille.
24. Tieto Raution asemakaavasta tulee lisätä YVA-ohjelmaan.
25. Maakuntakaavat, kaikki asemakaavat ja yleiskaavat ja näihin kaavoihin liittyvät selvitykset tulee huomioida voimajohtolinjojen linjauksessa. Fingridin voimajohtolinja ei saa olla kaavojen vastainen eikä vaikeuttaa tulevaa kaavoitusta ja maankäyttöä.
26. Vaikutustenarviointia tulee täydentää.
27. YVA-ohjelmassa tulee ottaa huomioon tulevaisuuden eri sähköntuotantomuodot ja esittää sähköverkon kehittämistarpeet tulevaisuudessa.
28. YVA-ohjelmassa tulee tutkia sähköverkon siirtokapasiteetin lisääminen hyödyntäen uusia teknologia ratkaisuja.
29. Selvityksissä tunnistettuja haitallisia vaikutuksia tulee vähentää suunnittelulla ja rakentamisen aikaisilla ratkaisuilla. Voimajohtolinjojen haittavaikutuksia lieventävät konkreettiset toimenpiteet tulee esittää YVA-ohjelmassa kiinteistö-, alue- ja kuntakohtaisesti.
30. Kalajoen kaupunki vaatii uuden alueellisen vuorovaikutteisen yleisö- ja kuulemistilaisuuden järjestämistä Kalajoen alueella ja kylillä. Yleisötilaisuudesta tulee laatia muistio tai raportti YVA-prosessiasiakirjojen liitteeksi. Voimajohtolinjoista tulee järjestää asukaskysely.
31. Hankevastaavan tulee merkitä voimajohtolinjat maastoon.
32. YVA-ohjelma ja selvitykset ovat puutteellisia ja niitä tulee täydentää.
33. Jos YVA-ohjelmasta esitetystä Fingrid Oyj:n kahdesta voimajohtolinjan reittivaihtoehdosta Tolosperä-Kukonkylä jompikumpi toteutetaan, niin voimajohtolinjavaihtoehdoista tulee valita lyhyempi ja suorempi, saatavissa olevilla tiedoilla vähäisempiä haitallisia vaikutuksia aiheuttava Tolosperä-Kukonkylä itäinen vaihtoehto.
34. Jylkän alueen muuntamon ja siirtolinjojen toteutus on muodostunut alueen maanomistajille, asukkaille ja yrityksille jo nyt kohtuuttomaksi. Alueella on suoritettava erittäin yksityiskohtainen ja perusteellinen ympäristövaikutusten arviointi ja vuoropuhelu ennen jatkotoimenpiteistä päättämistä.

Kannuksen kaupunki

Kannuksen kaupunki huomauttaa, että arviointisuunnitelmassa esitetty läntinen linjaus välillä Kukonkylä-Höyläsalonneva sijoittuu alueelle, jolla on merkittäviä virkistys- ja luontoarvoja. Alueella sijaitsee Eskolan Kyläyhdistys ry:n ylläpitämä luontopolku, Eskolan neljän vesistön kierros, joka sijoittuu Leppilammen, Vareslammen, Viitajärven ja Mustalammen alueille. Leppilammen alue on histori-allinen perinnemaisema-alue ja reitin varrella on myös Viitajärven lintutorni. Viitajärvi sijaitsee Natura-alueella ja Metsähallitus on aloittamassa kesällä 2022 kunnostustyöt alueella. Läntinen linjaus sijoittuu myös Antinojan ja Hanhinevan kyläosien läheisyyteen ja aiheuttaa haittaa alueen asumiselle, rakentamiselle ja elinkeinoille.

Kannuksen kaupunki huomauttaa, että voimalinjan rakentaminen tulisi toteuttaa etäälle asutuksesta ja hoidetuista luonto- ja virkis-tyskohteista.

Kaustisen kunta, kunnanhallitus

Kaustisen kunta toteaa koskien lunastusmenettelyjä ja korvauskäytäntöjä ja YVA-menettelyyn liittyen seuraavaa:

1. Yleistä

Nyt käynnissä olevassa Jylkkä-Alajärvi voimalinjahankkeen WA-menettelyssä on kyettävä huomioimaan myös ihmisiin, maanomistajiin ja elinkeinoihin kohdistuvat vaikutukset. WA on pidettävä isossa roolissa tämän tyyppisessä valtakunnallisesti merkittävässä hankkeissa, ja näitä ihmisiin, maanomistajiin ja elinkeinoihin liittyviä näkökulmia ja heidän tuntemuksiaan ei saa väheksyä.

2. Nykyisen korvauskäytännön ongelmat

Korvausmenettely huomioi vain sen hetkisen maan arvon. Korvaus maksetaan kertakorvauksena. Näin ollen lunastuksen myötä maanomistaja luopuu pysyvästi sekä nykyisistä että tulevista mahdollisuuksistaan

hyödyntää omistamaansa maata. Muuttuvassa toimintaympäristössä nykytilanne ei huomioi mahdollisuuksia esim. metsätalouden uusi ansaintakeinoja kuten hiilikompensaatiota. Lunastukset toteutetaan vastoin maanomistajan tahtoa. Korvauksen perusteena olevat maapohjan taulukkoarvot eivät vastaa todellisia markkina-arvoja. Sen vuoksi korvaus ei vastaa maanomistajien näkemystä oikeudenmukaisesta korvauksesta. Korvausmenettelyä tulisi yhtenäistää esim. tuulivoiman rakentumisesta tulevaan korvausmenettelyyn.

3. Korvauskäytännön kehittäminen

Tavoitteena tulee olla, että korvauksella maanomistaja pystyisi hankkimaan vastaavan pinta-alan verran samanlaista maata. Maanomistajille maksettavat korvaukset tulee perustua todellisiin markkina-arvoihin. Lisäksi korvausten tulee noudattaa täyden arvon korvaamisen periaatetta. Käyttöoikeuden lunastuksessa tulee antaa jälleen hankintatakuu. Tämä tarkoittaa, että korvauksen määrä riittää uuden maan hankintaan ja kattaa myös siitä aiheutuvat muut kulut. Myös aiheutuvat haitat on korvattava täysimääräisesti.

Jotta lunastukset eivät aiheuttaisi ongelmia ihmisille ja elinkeinoille, tulee lunastuslaki uudistaa mahdollisimman pian. Olisi perusteltua avata myös keskustelu muista korvausmuodoista, kuten esimerkiksi lunastettavan maan korvaaminen yhteismetsäosuuksina.

4. Tulevat tuulivoimahankkeet

Suomessa on tarkoitus 5-10 -kertaistaa tuulivoimantuotanto seuraavien vuosikymmenien aikana. Viime syksynä valmistuneessa Etelä-Pohjanmaan, Keski-Pohjanmaan ja Pohjanmaan maakuntien alueita koskevassa selvityksessä jatkosuunnitteluun eri kriteereillä löytyi 104 aluetta yhteispinta-alaltaan 330 000 ha. Nämä alueet mahdollistaisivat n. 5000 voimalan rakentumisen.

Tuulivoimalat ovat jo nyt ja tulevat hyvinvointialueiden käynnistyttyä olemaan vielä keskeisempi kuntien verotulokohde. Kaustisen kunnan alueella ei tällä hetkellä ole tuulivoimaa. Pohjalaismaakuntien selvityksessä Kaustisen ja Vetelin alueille on osoitettu yhtenäinen n. 5000 ha:n alue, joka mahdollistaisi 76 voimalan rakentumisen.

Jylkkä-Alajärven voimajohtohankkeen läntinen vaihtoehto halkaisee tuon alueen keskeltä. On syytä selvittää, estääkö voimalinja kuinka monen tuulivoimalan rakentumisen, vai estääkö se koko mahdollisen tulevan hankkeen, vai onko se yhtiölle pelkkä etu? Kaustisen kunnan asemaa tulevana veronsaajana linjaus heikentää.

Kaustisen kunta, ympäristölautakunta

Esitys

Kaustisen kunnan alueelle kaavailtuja voimalinjavaihtoehtoja tarkastellessa voidaan todeta, että vaihtoehdon VE 1 kulkee läheltä Köyhäjoen turkistarha-alueelta ns. Kolan puolelta ja vaihtoehto VE2 kulkee Köyhäjoen pohjoispuolella. YVA-ohjelmassa ei ole huomioitu voimalinjan vaikutusta turkistarhaukseen muulla, kuin maininnalla, että turkistarha-alueiden läheisyydessä on lisääntynyt lokkikanta.

Alueella on todettu myös suurpetoja kuten susia, ja tiedossa on, että alueella on ainakin yksi lauma suhteellisen vakituiseen. Alueella on voimakas peura- ja kauriskanta, jonka perässä sudet kulkevat. Voimalinjat halkovat myös peurojen vasomisalueita Kaustisen alueella.

Natura-alueen ulkopuolella on todettu uhanalaisia petolintuja, jotka pesivät Köyhäjoen puolella. Voimajohdot voivat aiheuttaa häirintää tai reviirin käytön rajoitteita. Havaittujen ruokailulentojen perusteella lajin ruokailulennot voivat suuntautua molempien johtoreittivaihtoehtojen yli.

YVA-ohjelmassa mainitaan Vionnevan Natura-2000 alue, ja ohjelman mukaan voimalinjalla ei ole vaikutusta luonnonsuojelualueeseen. YVA-ohjelmassa sanotaan ristiriitaisesti linnuston käyvän saalistamassa Ullaavnjärvellä ja ettei voimalinjalla ole vaikutusta saalistamiseen. Voimalinja on kaavailtu kulkevan Ullavanjärven ja Vionnevan välistä, jolloin Ullavanjärvellä saalistavalla/ruokailevalla linnulla on suurempi riski törmätä voimalinjaan.

Ympäristölautakunta esittää, ettei voimalinjaa vedetä Kaustisen kunnan halki, vaan käytettäisiin olemassa olevaa voimalinjaa, joka kulkee Vetelin ja Perhon rajalla. Mikäli tarvetta on siirtyä lännemmäksi ympäristölautakunta esittää voimalinjan rakentamista Lylynevan kautta Ullavanjärven ja Venetjoen tekojärven pohjoispuolella.

Päätös

Hyväksyttiin

Kaustisen seutukunta, KASE

Kaustisen seutukunta (Halsua, Kaustinen, Lestijärvi, Toholampi ja Veteli) toteaa koskien lunastusmenettelyjä ja korvauskäytäntöjä ja YVA-menettelyyn liittyen seuraavaa:

1. Yleistä

Nyt käynnissä olevassa Jylkkä-Alajärvi voimalinjahankkeen YVA-menettelyssä on kyettävä huomioimaan myös ihmisiin, maanomistajiin ja elinkeinoihin kohdistuvat vaikutukset. YVA on pidettävä isossa roolissa tämän tyyppisessä valtakunnallisesti merkittävissä hankkeissa, ja näitä ihmisiin, maanomistajiin ja elinkeinoihin liittyviä näkökulmia ei saa väheksyä. Arvioinnin on oltava vuorovaikutteista sekä otettava huomioon myös subjektiivisten kokemusten merkitys.

2. Nykyisen korvauskäytännön ongelmat

Korvausmenettely huomioi vain sen hetkisen maan arvon. Korvaus maksetaan kerta korvauksena. Näin ollen lunastuksen myötä maanomistaja luopuu pysyvästi sekä nykyisistä että tulevista mahdollisuuksistaan hyödyntää omistamaansa maata. Muuttuvassa toimintaympäristössä nykytilanne ei huomioi mahdollisuuksia esim. metsätalouden uusi ansaintakeinoja kuten hiilikompensaatiota. Lunastukset toteutetaan vastoin maanomistajan tahtoa. Korvauksen perusteena olevat maapohjan taulukkoarvot eivät vastaa todellisia markkina-arvoja. Sen vuoksi korvaus ei vastaa maanomistajien näkemystä oikeudenmukaisesta korvauksesta.

3. Korvauskäytännön kehittäminen

Tavoitteena tulee olla, että korvauksella maanomistaja pystyisi hankkimaan vastaavan pinta-alan verran samanlaista maata. Maanomistajille maksettavat korvaukset tulee perustua todellisiin markkina-arvoihin. Lisäksi korvausten tulee noudattaa täyden arvon korvaamisen periaatetta. Käyttöoikeuden lunastuksessa tulee antaa jälleenhankintatakuu. Tämä tarkoittaa, että korvauksen määrä riittää uuden maan hankintaan ja kattaa myös siitä aiheutuvat muut kulut. Myös aiheutuvat haitat on korvattava täysimääräisesti.

Jotta lunastukset eivät aiheuttaisi ongelmia ihmisille ja elinkeinoille, tulee lunastuslaki uudistaa mahdollisimman pian. Olisi perusteltua avata myös keskustelu muista korvausmuodoista, kuten esimerkiksi lunastettavan maan korvaaminen yhteismetsäosuuksina.

Keski-Pohjanmaan Liitto

Arviointiohjelma on hankkeesta vastaavan laatima suunnitelma hankkeen ympäristövaikutusten arvioinnin toteuttamisesta. Keski-Pohjanmaan liitto toteaa, että arviointiohjelmassa tuodaan hyvin esille Keski-Pohjanmaan maakuntakaavojen yhdistelmän merkinnät voimajohtoalueilla ja niiden välittömässä läheisyydessä sekä merkintöjen suhde voimajohtoihin.

Keski-Pohjanmaan liitto toteaa, että 5. vaihemaakuntakaava on tullut hyväksytyksi maakuntavaltuustossa 29.11.2021 ja lainvoimaiseksi 3.1.2022. Siten sen suunnittelumääräykset tulee ottaa huomioon jatkosuunnittelussa.

Suunnitellut voimajohtoreitit Kukonkylä-Höyläsalon läntinen ja itäinen sijoittuvat Lestijokilaakson valtakunnallisesti arvokkaalle maisema-alueelle. Keski-Pohjanmaan liitto korostaa, että suunnittelussa tulee noudattaa alueella voimassa olevan oikeusvaikutteisen maakuntakaavan suunnittelumääräyksiä. Keski-Pohjanmaan liitto myös esittää, että hankkeesta vastuussa oleva toimija selvittää uuden reitin etsimistä siten, että voimajohto kiertäisi Lestijokilaakson valtakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen.

Hankkeen keskeisenä tavoitteena on edistää sähkönsiirtokapasiteetin lisäämistä vastaamaan paremmin Pohjois- ja Etelä-Suomen välillä lisääntyviä sähkönsiirron tarpeita tulevaisuudessa. Myös meneillään oleva energiamurros erityisesti tuulivoimarakentamisen osalta kasvattaa painetta lisätä siirtokapasiteettia Suomessa. Keski-Pohjanmaan alueella on suunnitteilla ja osin toteutuksessa useita tuulivoimapuistoja, jotka tulevat tarvitsemaan tulevaisuudessa suunniteltua siirtoverkkoa kasvavissa määrin. Suunnitellun siirtoverkon tarve on siten ilmeinen ja ymmärrettävä. Keski-Pohjanmaan liitto pitää kuitenkin tärkeänä, että tarpeeseen perustuvaa voimajohtohanketta ja sen toteutumista voidaan edistää ekologisesti kestäväällä tavalla, maanomistajien ja kuntien näkökulmat huomioon ottaen sekä luonnon monimuotoisuus huomioiden osana maakunnan vihreää siirtymää. Siten eri tarpeiden yhdistäminen oikeutetun lopputuloksen aikaan saamiseksi hankkeessa korostuvat.

Hyvin suoritettu ympäristövaikutusten arviointi on edellytys hankkeen ekologiselle kestävyydelle sekä kansalaisten hyväksynnälle. Keski-Pohjanmaan liitto korostaa kansalaisten ja muiden toimijoiden lausunnoissa tuomien parannusehdotusten huomioimisen tärkeyttä. Erityisen tärkeänä Keski-Pohjanmaan liitto pitää tehtäviä maisema-analyysyjä.

Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaan voimajohtolinjauksissa on ensisijaisesti hyödynnettävä nykyisiä johtokäytäviä. Hankkeen esisuunnittelussa on selvitetty reittiä nykyisten voimajohtojen yhteyteen Nivalan kautta. Tämä vaihtoehto on hylätty jatkosuunnittelusta maankäyttö- ja luontovaikutusten sekä kantaverkon käyttövarmuuden takia. Riittävä eri reittivaihtoehtojen selvittäminen on tärkeä sekä ekologisen kestävyuden kannalta että kansalaisten hyväksymisen saamiseksi. Keski-Pohjanmaan liitto esittää selvitettäväksi lisää reittivaihtoehtoja lausuntopalautteiden pohjalta.

Lopuksi Keski-Pohjanmaan liitto haluaa korostaa, että riippumatta hankkeen tärkeydestä ja sen kireästä valmisteluajataulusta, jatkovalmistelussa on turvattava riittävä hankkeen, kansalaisten ja kuntien välinen vuorovaikutus parhaan mahdollisen tuloksen aikaansaamiseksi ja oikeusturvan toteutumiseksi hankkeen toimeenpanossa.

Muulta osin Keski-Pohjanmaan liitolla ei ole huomautettavaa ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta.

Keski-Pohjanmaan ympäristöterveydenhuolto

Kannanotto:

Ympäristöterveydenhuollon tavoitteena ja tehtävänä on väestön terveydensuojelu mm. haittoja ennalta ehkäisemällä; näitä vaikutuksia on tässä hankkeessa mielekästä arvioida asuntojen sijoittumisella suhteessa sähkölinjoihin. Optimointi tältä osin tarkoittaa käytännössä linjojen sijoittelua mahdollisimman etäälle asutuskeskuksista ja yksittäisistä asuin- ja lomarakennuksista. Vaihtoehtoista tulisi suosia niitä, joissa asuntojen määrä linjan lähietäisyydellä jää mahdollisimman vähäiseksi. Suoranaisia terveysvaikutuksia ei nykytutkimusten mukaan ole edes varsinaisen johtolinjan alla, mutta suositus on sijoittaa rakennukset mahdollisimman etäälle jo linjojen aiheuttamien mahdollisten huolten ja pelkojen vuoksi. Voimajohtoista tunnustetaan voivan ajoittain aiheutua häiritsevää ääntä. Lisäksi on hyvä sijoittelussa huomioida erityistilanteet sellaisissa vikaantumisissa, joissa esim. jännitteinen johdin tippuu kannattimeltaan.

YVA-selostuksessa olisi hyvä tehdä linjausvaihtoehtojen väliset vertailut lähietäisyydelle jäävien asuntojen osalta. Nyt asia on esitetty kunnittain ja hiukan hajanaisesti -jo esitetyn perusteella näyttäisi siltä, että Kukonkylä-Hangasneva välillä asutuksen näkökulmasta läntinen vaihtoehto olisi parempi kuin itäinen. Läntinen johtoreitti olisi myös välillä Hangasneva-Alajärvi asuinrakennusten sijoittumisen perusteella parempi vaihtoehto. Tarkasteluetäisyydelle (300 m) johtolinjasta sijoittuvien vakituisten ja loma-asuntojen lisäksi suunniteltujen (kaavoissa osoitetut) rakennuspaikkojen merkitseminen kartoille olisi myös toivottavaa.

Välillisiä terveysvaikutuksia voi seurata myös talousveden hankinnan kautta, mikäli rakentamisaikana tai linjoja huollettaessa tapahtuu pohjaveden laatua vaarantavia vahinkoja, joista on seurauksia talousveden toimittamiselle. Reittivaihtoehto Hangasneva-Alajärvi, läntinen, risteää Hirvelänkankaan tärkeän pohjavesialueen kanssa, jossa sijaitsee Vetelin kunnan talousveden Seppälän vedenottamo. Mikäli tähän

reittivaihtoehtoon päädytään, on pylvässuunnittelussa hyvä huomioida erityisesti harjun veden muodostumiselle tärkeä ydinalue, sitä mahdollisuuksien mukaan välttämällä.

Kannuksen ja Sievin välillä on tutkittu pohjaveden soveltuvuutta talousveden ottoon ja tuotantoon. Alueella ei ole tärkeän pohjavesialueen statusta, mutta mikäli tulevaisuudessa aluetta käytetään yhdyskuntien vedenhankintaan olisi viimeistään pylvässuunnittelun vaiheessa hyvä huomioida pohjavesialueen erityistarpeet.

Kaikkien YVA-ohjelma on laajuudestaan huolimatta yksityiskohtainen ja huolellisesti laadittu. Paikkatietoaineistot havainnollistavat hyvin suunnittelua ja ympäristöä.

K.H. Renlundin museo, Kokkolan kaupunki

FCG Oy on lähettänyt K.H.Renlundin museolle lausuntopyyntöä, joka koskee Fingrid OY:n Kalajoen Jylkän ja Alajärven muuntoaseman välistä voimajohtohanketta. Keski-Pohjanmaan alueellisena vastuumuseona K.H.Renlundin museo tarkastelee hanketta Kannuksen, Toholammin, Kokkolan, Kaustisen, Vetelin, Halsuan ja Perhon kuntien osalta arkeologisen kulttuuriperinnön sekä rakennetun kulttuuriympäristön näkökulmista ja toteaa lausuntonaan seuraavaa.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä (YVA) tarkastellaan uutta Kalajoen Jylkän ja Alajärven välistä voimajohtoyhteyttä. Hanke sijoittuu 12 kunnan alueelle kolmessa maakunnassa. Alustavassa reittisuunnittelussa on tutkittu erilaisia ratkaisuja voimajohdon rakentamiseksi ja päädytty vaihtoehtoasetteluun, jota tässä YVA:ssa tutkitaan. YVA-menettelyn jälkeen tehtävässä voimajohdon yleissuunnitteluvaiheessa lopullinen johtoreitti ja pylväspaikat suunnitellaan YVA:n ja maastotutkimuksen perusteella. Tarkasteltavien voimajohtoreittivaihtoehtojen yhteispituus on noin 350 km ja valittavasta reittivaihtoehdosta riippuen voimajohtoyhteyden kokonaispituudeksi tulee noin 160-180 km.

Kalajoen Jylkän ja Alajärven sähköasemien välinen voimajohtoyhteys käsittää pääosin kaksi rinnakkaista 400 + 110 kV voimajohtoa. YVA-menettelyssä tarkasteltavat voimajohtoyhteyden reitit sijoittuvat pääosin uuteen maastokäytävään ja vain lyhyeltä osin olemassa olevien voimajohtojen rinnalle.

Voimajohtoyhteydelle tarkastellaan kahta vaihtoehtoista reittiä Sievin Kukonkylästä Toholammin Höyläsavonnevalle, joista läntinen sijoittuu hyvin lyhyeltä osin nykyisen 110 kV voimajohdon rinnalle ja itäinen lähemmäksi Toholammin keskustaa. Kaakkoon suuntautuva Lestijärven haarajohto toteutetaan vain 400 kV rakenteisena rinnakkain wpd Finland Oy:n tulevien 400 kV:n voimajohtojen kanssa. Kokkolan Hangasnevalta Alajärven sähköasemalle läntinen reittivaihtoehto ja sen kolme alavaihtoehtoa sijoittuvat lähemmäksi Vetelin ja Vimpelin keskustajamaa. Itäinen vaihtoehto sijoittuu lähemmäksi Halsuan keskustajamaa.

Voimajohdon perusratkaisuna käytettävä pylvästyyppi on haruksiin tuettu, teräksestä valmistettu kaksijalkainen portaalipylväs. Pylvään ylimmät osat ulottuvat keskimäärin noin 35-37 metrin korkeudelle. Johtoalueen leveys on perusratkaisussa noin 96 metriä ja pylväsväli 250-350 metriä. Hankkeen toteuttamatta jättäminen (ns. 0 vaihtoehto) ei ole mahdollinen, koska sähkönsiirtoa ei voida tulevaisuudessa hoitaa nykyisellä kantaverkolla.

Arkeologinen kulttuuriperintö

K.H.Renlundin museo edellytti lausunnossaan Fingridille 30.3.2021, että hankealueelle on suoritettava YVA-menettelyn yhteydessä arkeologinen muinaisjäännösinventointi. Inventointityön tilasi Fingrid Oyj ja sen toteutti Heilu Oy loppuvuodesta 2021. Inventoinnissa selvitettiin hankealueelle sijoittuvat muinaisjäännöskohteet noin 200 m levyiseltä vyöhykkeeltä linjojen molemmin puolin.

K.H.Renlundin museo toteaa, että arviointiohjelmassa ei ole huomioitu em. vuoden 2021 inventoinnin tuloksia, ilmeisesti siksi, että lopullinen inventointiraportti ei vielä ollut ohjelmaa tehtäessä valmistunut. YVA-ohjelmassa on mainittu hankkeen vaikutusalueelta vain viisi muinaisjäännöstä. Vuoden 2021 inventoinnin jälkeen suunnitelluilta johtoreiteiltä ja niiden vaikutusalueilta tunnetaan 108 muinais-
muistolain 295/1963 rauhoittamaa kiinteää muinaisjäännöstä, neljä muuta kulttuuriperintökohdetta, yksi

mahdollinen muinaisjäänös sekä kaksi muuta kohdetta. Kiinteistä muinaisjäänöksistä 74 sijaitsee Keski-Pohjanmaan maakunnan alueella. Lisäksi Keski-Pohjanmaan alueelta löytyi yksi muu kulttuuriperintökohde ja yksi mahdollinen muinaisjäänös. Nämä kohteet eivät vielä ole muinaisjäänösrekisterissä (kulttuuriympäristön palveluikkuna kyyppi).

Alustavan inventointiraportin tietojen mukaan huomattava määrä muinaisjäänöskohteita sijaitsee voimajohtoreittien läheisyydessä, osa jopa linjausten sisäpuolella. Näin ollen voimajohtohankkeen vaikutukset arkeologiseen kulttuuriperintöön voivat olla merkittäviä, erityisesti rakentamisolosuissa sekä huolto- ja kunnostustöissä. K.H.Renlundin museo pitää tärkeänä, että YVA-selostusvaiheessa voimajohtohankkeen vaikutukset arkeologiseen kulttuuriperintöön arvioidaan uudelleen vuoden 2021 inventointitulosten pohjalta ja huomioidaan muinaismuistolain mukaisesti suunniteltaessa pylväiden sijoittelua ja rakennustöitä.

Rakennettu kulttuuriympäristö ja -maisema

YVA-ohjelmasta ilmenee, että tarkasteltavat johtoreitit sijoittuvat maisemamaakunnallisessa aluejaossa Pohjanmaan ja Suomenselän maisema-alueille. YVA-ohjelman luvuissa 5.3. on esitelty voimajohtohankkeen maiseman ominaispiirteitä. Keski-Pohjanmaan jokiseudun ja rannikon osalta tyypillisiä maisemaelementtejä ovat kapeahkot jokilaaksojen viljelyalueet ja niiden väliin jäävät laajahkot karut ja soiset moreeniselänteet. Myös laajat suoalueet ovat alueelle tyypillisiä. Asutus on yleensä sijoittunut laakson reunalla oleville kumpareille. Peltoalueet sijoittuvat asutuksen joen väliin.

YVA-ohjelman luvussa 5.4. on esitetty ne kulttuuriympäristön tai -maiseman kannalta arvokkaat kohteet, joihin voimajohtohankkeella on arvioitu olevan vaikutusta. Keski-Pohjanmaan alueella em. alueita/kohteita ovat Lestijokilaakson valtakunnallisesti arvokas maisema-alue, jonka halki voimajohtohankkeen molemmat vaihtoehdot tulevat kulkemaan. Voimajohtohankkeen lähietäisyydelle sijoittuisivat molemmissa vaihtoehdoissa myös maakunnallisesti arvokkaista kohteista: Ullavanjärven kulttuurimaisema, Lestijokivarren kulttuurimaisema, Räyriinjärvi, Hongiston järvet, Halsuanjärvi sekä Halsuan kirkkotie ja kirkonseutu.

Voimajohtohankkeen tyypillisimpiä maisemavaikutuksia on selvitetty YVA-ohjelman luvussa 6.6.1. Siinä todetaan, että visuaalisia vaikutuksia aiheutuu useimmiten avoimessa maisemassa, kuten pellot ja vesistöt sekä korkeille maastonkohdille tai maisemalliseen solmukohtaan. Luvussa 6.6.2 on esitelty lähtötietoja ja arviointimenetelmiä, joilla maisemavaikutuksia on hankkeessa tarkoitus selvittää. Lähtötietoina käytetään selvityksiä mm. maisema-alueista, suojelun arvoista ja erityiskohteista. Lisäksi keväällä 2022 laaditaan maisema-analyytit, jotka tulevat pohjautumaan kevään 2022 maisema-arkkitehdin suorittamiin maastokäynteihin. Myös havainnekuvat laaditaan kevään 2022 aikana. Johtoreiteille sijoittuvista perinnebiotoopeista on tehty maastotyöt kesällä 2021.

Maisemavaikutuksia ja niiden merkittävyyden arvioimiseksi YVA-ohjelman lähtökohdaksi on otettu: 1) kuinka paljon uusi voimajohto muuttaa alueen nykyistä luonnetta, 2) missä voimajohto sijoittuu maisemakuvan kannalta erityisen herkille alueille (viljelyaukeat), 3) kuinka paljon uusi voimajohto vaikuttaa maisemaan niin sano-tuissa herkissä kohteissa (asutus, virkistysalue, kulttuuriympäristö, tärkeä näkymä). Vaikutuksia maisemaan ja kulttuuriperintöön arvioidaan maisema-alueiden ja kulttuuriympäristöjen muodostamina kokonaisuuksina sekä lähi- että kaukomaisemassa 0–3000 metrin etäisyysvyöhykkeellä. Vaikutusten arviointi ulotetaan YVA-ohjelman mukaan enintään noin viiden kilometrin etäisyydelle uudesta voimajohtohankkeen keskilinjasta.

YVA-ohjelman mukaan YVA-prosessissa on tarkoitus arvioida myös voimajohtohankkeen yhteisvaikutuksia muiden hankkeiden kuten maa- ja kiviaineisten ottohankkeet, turvetuotanto, tuulivoimapuistohankkeet sekä niiden sähkönsiirto. Keski-Pohjanmaan osalta tuulivoimahankkeet, joilla arvioidaan olevan yhteisvaikutuksia voimajohtohankkeen kanssa ovat Kannuksen Mutkalammin rakenteilla oleva tuulipuisto, Länsi-Toholammin tuulipuisto, Toholampi-Lestijärven tuulipuisto, Tuohimaa-Riutanmaan tuulipuisto (Kokkola/Halsua) sekä Vetelin Löytönevan tuulipuisto.

Maisema-alueiden lähtötietojen osalta K.H.Renlundin museo täsmentää, että Valtioneuvosto on 18.11.2021 päätöksellään vahvistanut valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet, joita Keski-Pohjanmaalla ovat mm.

Lestijokilaakso Toholammilla sekä Perhonjokilaakson kulttuurimaisema Vetelissä. Museon näkemyksen mukaan maisemavaikutuksia havainnekuvineen tulee erityisesti laatia Lestijokilaakson valtakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen osalta, koska suunniteltu voimalinja tulee ylittämään ko. maisema-alueen joka tapauksessa. Lisäksi maisema-analyysi havainnekuvineen tulee laatia myös maakunnallisesti arvokkaissa maiseman ja rakennetun kulttuuriympäristön kohteissa.

Todettakoon lisäksi, että YVA-prosessissa on tärkeä huomioida tuulivoimahankkeiden ja niihin liittyvien sähkönsiirtoratkaisujen yhteisvaikutukset sekä hakea ratkaisuja yhteisvaikutusten minimoimiseksi etenkin maisemallisesti herkillä alueilla, arvokkaiden rakennusperintökohteiden läheisyydessä ja asutuksen läheisyydessä. Museo pitää tärkeänä, että yhteisvaikutusten osalta eri hankkeiden toteuttajat tekisivät tässä yhteistyötä, jotta yhteisvaikutusten arvioinnit saataisiin mahdollisimman realistiselle tasolle.

Kokkolan kaupunki, kaupunginhallitus

Lausuntoehdotus

YVA-ohjelma ja ehdotukset ohjelman täydentämiseksi

YVA-ohjelmaa on selkeästi valmisteltu pitkään ja se sisältää periaatteessa kaikki keskeiset selvitettävät asiat otsikkotasolla. Joitakin maastotutkimuksia on tehty vuoden 2021 aikana, mutta pääosin esitetyt tulokset perustuvat olemassa olevan tausta-aineiston läpikäyntiin. Linjakäytävien alueilta käytettävissä on ollut ilmeisen vähän kasvistoon ja eläimistöön liittyviä havaintotietoja. Osa selvityksistä vaikuttaa puutteellisilta ja perustuu pitkälti eri viranomaisilla olevaan lajitietoon, jonka tiedetään olevan puutteellista monien lajiryhmien ja uhanalaistenkin lajien osalta. Esimerkiksi muuttolinnoitukseen perustuvat havainnot ovat yksittäisiä havaintoja muiden maastaselvitysten yhteydessä. Linjakäytävän alueen havaintoaineisto on pääasiassa julkaisematonta harrastusjärjestöjen ja yksittäisten aktiivisten lintuharrastajien havaintoaineistoa, jota ei ole luontoselvityksissä hyödynnetty. Yhden kesäkauden vähäisillä lintulaskennoilla jää suuri osa alueen vähälukuisemmasta lintulajistosta havaitsematta, varsinkin kun laskentoja on tehty vain ennalta arvokkaiksi arvioituissa kohteissa. Esimerkiksi Tiira – havaintojärjestelmässä olevaa aineistoa ja paikallista lintutietämystä ei ole hyödynnetty tehdyissä selvityksissä, vaikka tiedot ovat saatavilla hankealueen BirdLife Suomen jäsenyhdistyksiltä.

Aikataulu

Hankkeelle esitetty aikataulu on haasteellinen. Hankevastaava lähtee siitä, että YVA-ohjelmassa on jo riittävät vaihtoehdot, eikä muita reittivaihtoehtoja tarvitse enää tutkia. Jos YVA-viranomainen edellyttää uusien reittivaihtoehtojen selvittämistä, tulee alueita koskevat maastaselvitykset tehdä kesäaikana. Siinä tapauksessa esitetty aikataulu on liian kunnianhimoinen, koska osallisilla tulee olla mahdollisuus kommentoida ja arvioida tehtyjä selvityksiä ja hankevastaavan tulee varautua lisäselvitystarpeisiin.

Vaihtoehtojen puuttuminen

YVA-ohjelmassa huomio kiinnittyy siihen, että Kokkolan kaupungin osalta ei ole esitetty vaihtoehtoisia voimajohtoreittejä, joiden vaikutuksia voitaisiin vertailla. On siis valittavissa vain yksi etukäteen kartalle valittu vaihtoehto Ullavanjärven pohjoispuolitse sekä yksi liittymäreitti Ullavanjärven itäpuolitse Länsi-Toholammin ja Tuohimaan suunnitteilla oleville tuulivoima-alueille. Vaihtoehdottomuus näissä kohteissa on hankkeen suuri puute. Vaihtoehtojen vertailu on YVA-prosessien ydintä, jotta haittavaikutuksiltaan vähäisimmät vaihtoehdot voidaan löytää ja asianosaisilla on aidosti mahdollisuus vaikuttaa lopputulokseen. YVA-tarkasteluun tulee Kokkolan Ullavan osalta ottaa myös vaihtoehtoisia sähkönsiirtoreittejä. Ullavanjärven eteläpuolitse kulkeva linjaus tulee tarkastella vaihtoehtona ja etsiä asutuksen, maisemahaittojen, luontovaikutusten ja aluetalouden kannalta haitattomin vaihtoehto. Koska linjakäytävä on huomattavan leveä, tulee pyrkiä hyödyntämään myös kiinteistöjen rajalinjoja, jolloin vaikutukset yksittäisille maanomistajille eivät koidu kohtuuttomiksi. Ullavanjärven etelä-itäpuolelle suunnitellaan parhaillaan kahta laajaa tuulivoimapuistoa (Tuohimaa-Riutanmaa ja Länsi-Toholampi) sekä kaivostoimintaa (Läntän litiumkaivos mm.), joiden sähkönsiirron tarpeet edellyttävät uutta voimalinjarakentamista. Kantaverkon sijainti mahdollisimman lähellä sähköntuotantoa vähentäisi rakentamisen tarvetta ja voisi tuoda synergiaetuja. Esitetyllä YVA-ohjelmalla tämä vaihtoehto jää kokonaan tutkimatta.

Johtokäytävän leveys ja yhteisvaikutusten arviointi

Hankkeen johtokäytävä on tavanomaista leveämpi, kun siihen on tarkoitus paikasta riippuen sijoittaa jopa 5 sähkönsiirtolinjaa (2 x 400 kV + 100 kV yhteispylväisiin sekä lisäksi 1x100 kV linja). Leveyttä pylvästyypistä riippuen avoimeksi raivattavalle linjan osalle tulee jopa 110 metriä. Keskimäärin aukon leveys on 96 m. Linjakäytävä vie laajat alueet metsätalousmaata, jolla on merkittäviä taloudellisia vaikutuksia maanomistajille, mutta myös arvokkaiden metsä- ja suoympäristöjen eläimistöön mm. pirstoutumisen, elinympäristöjen kaventumisen ja liikkumisestevaikutuksen kautta. YVA-ohjelman luontovaikutusten arvioinnin perusteluissa mainitut positiiviset vaikutukset luonnon monimuotoisuuteen ovat marginaaliset verrattuna aiheutuviin haitallisiin vaikutuksiin metsäluonnon monimuotoisuudelle.

Alueella on myös muiden toimijoiden rakennettuja tai rakenteilla olevia voimajohtolinjoja mm. rakentuvan tuulivoimatuotannon vuoksi. Hankkeiden yhteisvaikutukset ovat merkittävämmät kuin yksittäisten linjahankkeiden vaikutukset. YVA-ohjelmaa tulee siksi täydentää. Hankkeessa tulee ehdottomasti selvittää myös vaihtoehdot sijoittaa eri toimijoiden sähkönsiirtolinjoja yhteisiin pylväisiin. Tällä voidaan vähentää merkittävästi luonnonalueiden pirstoutumista ja linjojen alle jäävää maapinta-alaa. Jo YVA-ohjelmavaiheessa tulee esittää riittävän suurimittakaavaisilla kartoilla paitsi puheena olevan hankkeen vaihtoehdot, myös kaikkien muiden toimijoiden olemassa olevat ja suunnitellut sähkönsiirtolinjat. Yhteisvaikutukset tulee arvioida YVA-selostuksessa huomioiden sähkönsiirtoverkkojen kokonaisuus ja myös alueen rakentuvat ja suunnitellut tuulivoiman tuotantoalueet ja mm. Läntän kaivosalue. Esimerkiksi osaa suunnitteilla olevan Tuohimaa-Riutanmaa tuulivoimapuiston siirtolinjoista ei ole esitetty hankekartoilla. Toisekseen keskeneräisen WPD Finland Oy:n YVA-hankkeen voimalinjat on kartalla sijoitettu yhdelle YVA-ohjelmassa esitettylle vaihtoehdoiselle linjaukselle, joka YVA-prosessin seurauksena voi siirtyä merkittävästikin eri paikkaan, tai jäädä kokonaan toteutumatta haitallisten ympäristövaikutusten vuoksi. YVA-prosessissa tulee selvittää, voidaanko yhteistyöllä, yhteisillä linjakäytävillä ja yhteiskäytössä olevilla voimalinjapylväillä vähentää hankkeiden negatiivisia yhteisvaikutuksia. Kokkolan kaupungin valmisteilla olevassa strategisessa aluerakenneyleiskaavassa tuulivoimarakentamiseen mahdollisesti soveltuvana alueena on merkitty juuri Ullavanjärven eteläpuolella oleva Tuohimaan alue, joka toteutuessaan edellyttää sähkönsiirtoverkon rakentamista alueelle joka tapauksessa.

Kaupunkilupapäällikkö Rakennus- ja ympäristölautakunta päättää

1. antaa asiassa yllä ehdotetun lausunnon ja lähettää sen yhteysviranomaiselle.
2. Esittää edelleen kaupunginhallitukselle, että se antaa asiassa samansisältöisen lausunnon.

Päätös Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyi päätösesityksen.

Kaupunginhallitus 17.01.2022 § 16
833/11.00.03/2021

Kaupunginjohtaja Kaupunginhallitus yhtyy rakennus- ja ympäristölautakunnan antamaan lausuntoon.
Päätös Kaupunginhallitus hyväksyi päätösesityksen.

Kokkolan kaupunki, rakennus- ja ympäristölautakunta

Lausuntoehdotus

YVA-ohjelma ja ehdotukset ohjelman täydentämiseksi

YVA-ohjelmaa on selkeästi valmisteltu pitkään ja se sisältää periaatteessa kaikki keskeiset selvitettävät asiat otsikkotasolla. Joitakin maastotutkimuksia on tehty vuoden 2021 aikana, mutta pääosin esitetyt tulokset perustuvat olemassa olevan tausta-aineiston läpikäyntiin. Linjakäytävien alueilta käytettävissä on ollut ilmeisen vähän kasvistoon ja eläimistöön liittyviä havaintotietoja. Osa selvityksistä vaikuttaa puutteellisilta ja perustuu pitkälti eri viranomaisilla olevaan lajitietoon, jonka tiedetään olevan puutteellista monien lajiryhmien ja uhanalaistenkin lajien osalta. Esimerkiksi muuttolinnustoon perustuvat havainnot ovat yksittäisiä havaintoja muiden maastoselvitysten yhteydessä. Linjakäytävän alueen havaintoaineisto on pääasiassa julkaisematonta harrastusjärjestöjen ja yksittäisten aktiivisten lintuharrastajien havaintoaineistoa, jota ei ole luontoselvityksissä hyödynnetty. Yhden kesäkauden vähäisillä lintulaskennoilla jää suuri osa alueen vähälukuisemmasta lintulajistosta havaitsematta, varsinkin kun

laskentoja on tehty vain ennalta arvokkaiksi arvioituissa kohteissa. Esimerkiksi Tiira – havaintojärjestelmässä olevaa aineistoa ja paikallista lintutietämystä ei ole hyödynnetty tehdyissä selvityksissä, vaikka tiedot ovat saatavilla hankealueen BirdLife Suomen jäsenyhdistyksiltä.

Aikataulu

Hankkeelle esitetty aikataulu on haasteellinen. Hankevastaava lähtee siitä, että YVA-ohjelmassa on jo riittävät vaihtoehdot, eikä muita reittivaihtoehtoja tarvitse enää tutkia. Jos YVA-viranomainen edellyttää uusien reittivaihtoehtojen selvittämistä, tulee alueita koskevat maast selvitykset tehdä kesäaikana. Siinä tapauksessa esitetty aikataulu on liian kunnianhimoinen, koska osallisilla tulee olla mahdollisuus kommentoida ja arvioida tehtyjä selvityksiä ja hankevastaavan tulee varautua lisäselvitystarpeisiin.

Vaihtoehtojen puuttuminen

YVA-ohjelmassa huomio kiinnittyy siihen, että Kokkolan kaupungin osalta ei ole esitetty vaihtoehtoisia voimajohtoreittejä, joiden vaikutuksia voitaisiin vertailla. On siis valittavissa vain yksi etukäteen kartalle valittu vaihtoehto Ullavanjärven pohjoispuolitse sekä yksi liittymäreitti Ullavanjärven itäpuolitse Länsi-Toholammin ja Tuohimaan suunnitteilla oleville tuulivoima-alueille. Vaihtoehdottomuus näissä kohteissa on hankkeen suuri puute. Vaihtoehtojen vertailu on YVA-prosessien ydintä, jotta haittavaikutuksiltaan vähäisimmät vaihtoehdot voidaan löytää ja asianosaisilla on aidosti mahdollisuus vaikuttaa lopputulokseen. YVA-tarkasteluun tulee Kokkolan Ullavan osalta ottaa myös vaihtoehtoisia sähkönsiirtoreittejä. Ullavanjärven eteläpuolitse kulkeva linjaus tulee tarkastella vaihtoehtona ja etsiä asutuksen, maisemahaittojen, luontovaikutusten ja aluetalouden kannalta haitattomin vaihtoehto. Koska linjakäytävä on huomattavan leveä, tulee pyrkiä hyödyntämään myös kiinteistöjen rajalinjoja, jolloin vaikutukset yksittäisille maanomistajille eivät koidu kohtuuttomiksi. Ullavanjärven etelä-itäpuolelle suunnitellaan parhaillaan kahta laajaa tuulivoimapuistoa (Tuohimaa-Riutanmaa ja Länsi-Toholampi) sekä kaivostoimintaa (Läntän litiumkaivos mm.), joiden sähkönsiirron tarpeet edellyttävät uutta voimalinjarakentamista. Kantaverkon sijainti mahdollisimman lähellä sähköntuotantoa vähentäisi rakentamisen tarvetta ja voisi tuoda synergiaetuja. Esitetyllä YVA-ohjelmalla tämä vaihtoehto jää kokonaan tutkimatta.

Johtokäytävän leveys ja yhteisvaikutusten arviointi

Hankkeen johtokäytävä on tavanomaista leveämpi, kun siihen on tarkoitus paikasta riippuen sijoittaa jopa 5 sähkönsiirtolinjaa (2 x 400 kV + 100 kV yhteispylväisiin sekä lisäksi 1x100 kV linja). Leveyttä pylvästyypistä riippuen avoimeksi raivattavalle linjan osalle tulee jopa 110 metriä. Keskimäärin aukon leveys on 96 m. Linjakäytävä vie laajat alueet metsätalousmaata, jolla on merkittäviä taloudellisia vaikutuksia maanomistajille, mutta myös arvokkaiden metsä- ja suoympäristöjen eläimistöön mm. pirstoutumisen, elinympäristöjen kaventumisen ja liikkumisestevaikutuksen kautta. YVA-ohjelman luontovaikutusten arvioinnin perusteluissa mainitut positiiviset vaikutukset luonnon monimuotoisuuteen ovat marginaaliset verrattuna aiheutuviin haitallisiin vaikutuksiin metsäluonnon monimuotoisuudelle.

Alueella on myös muiden toimijoiden rakennettuja tai rakenteilla olevia voimajohtolinjoja mm. rakentuvan tuulivoimatuotannon vuoksi. Hankkeiden yhteisvaikutukset ovat merkittävämmät kuin yksittäisten linjahankkeiden vaikutukset. YVA-ohjelmaa tulee siksi täydentää. Hankkeessa tulee ehdottomasti selvittää myös vaihtoehdot sijoittaa eri toimijoiden sähkönsiirtolinjoja yhteisiin pylväisiin. Tällä voidaan vähentää merkittävästi luonnonalueiden pirstoutumista ja linjojen alle jäävää maapinta-alaa. Jo YVA-ohjelmavaiheessa tulee esittää riittävän suurimittakaavaisilla kartoilla paitsi puheena olevan hankkeen vaihtoehtoiset reitit, myös kaikkien muiden toimijoiden olemassa olevat ja suunnitellut sähkönsiirtolinjat. Yhteisvaikutukset tulee arvioida YVA-selostuksessa huomioiden sähkönsiirtoverkkojen kokonaisuus ja myös alueen rakentuvat ja suunnitellut tuulivoiman tuotantoalueet ja mm. Läntän kaivosalue. Esimerkiksi osaa suunnitteilla olevan Tuohimaa-Riutanmaa tuulivoimapuiston siirtolinjoista ei ole esitetty hankekartoilla. Toisekseen keskeneräisen WPD Finland Oy:n YVA-hankkeen voimalinjat on kartalla sijoitettu yhdelle YVA-ohjelmassa esitetylle vaihtoehtoiselle linjaukselle, joka YVA-prosessin seurauksena voi siirtyä merkittävästikin eri paikkaan, tai jäädä kokonaan toteutumatta haitallisten ympäristövaikutusten vuoksi. YVA-prosessissa tulee selvittää, voidaanko yhteistyöllä, yhteisillä linjakäytävillä ja yhteiskäytössä olevilla voimalinjaympäristöillä vähentää hankkeiden negatiivisia yhteisvaikutuksia. Kokkolan kaupungin valmisteilla olevassa strategisessa aluerakenneliskaavassa tuulivoimarakentamiseen mahdollisesti soveltuvana alueena on merkitty juuri Ullavanjärven eteläpuolella oleva Tuohimaan alue, joka toteutuessaan edellyttää sähkönsiirtoverkon rakentamista alueelle joka tapauksessa.

Kaupunkilupapäällikkö Rakennus- ja ympäristölautakunta päättää

1. antaa asiassa yllä ehdotetun lausunnon ja lähettää sen yhteysviranomaiselle.

2. Esittää edelleen kaupunginhallitukselle, että se antaa asiassa samansisältöisen lausunnon.

Päätös

Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyi päätösesityksen.

Lestijokiseudun ympäristöyhdistys

Lausuntonaan Fingrid Oyj:n voimalinjan YVA-suunnitelmasta Lestijärven ympäristöyhdistys esittää seuraavaa:

Kantaverkkoyhtiö Fingrid suunnittelee uutta voimalinjayhteyttä Kalajoen Jylkästä Alajärvelle.

Suunnittelualue koskee kaikkia Lestijokilaakson kuntia. Yhtiön mukaan hanke on välttämätön, koska nykyiset voimalinjat eivät tule riittämään Pohjois-Suomessa tuotetun sähkön siirtämiseen etelän kuluttajille ja mahdollistaa tuulivoiman rakentamisen ja edistää siten Suomen ilmastotavoitteiden saavuttamista.

Suunnitelma on hyvä esimerkki tuulivoiman hallitsemattomasta rakentamisesta, jonka seurauksena jälkikäteen joudutaan suunnittelemaan ja rakentamaan uusia voimalinjoja. Tämän suunnitelman YVA-ohjelmassa ei ole lainkaan ns. 0-vaihtoehtoa kuten yleensä YVA-suunnitelmissa on, koska hanketta pidetään välttämättömänä. Tuulivoimarakentamisen ja sähkönsiirtolinjojen suunnittelun pitäisi jatkossa kulkea rinnakkain. Nyt mennään tuulivoimayhtiöiden ehtojen ja suunnitelmien mukaan. Näyttää myös siltä, ettei tämäkään voimalinja riitä. Keski-Pohjanmaan liiton tilaama tuulivoimaselvitys kertoo, että maakuntaan voidaan rakentaa 1185 uutta tuulivoimalaa nykyisten lisäksi. Tulevaisuudessa tuulivoimarakentamista pitäisi ohjata maakuntakaavoilla, joissa määritellään ne tuulivoima-alueet jotka ovat luonnon monimuotoisuuden ja virkistyskäytön kannalta vähiten vahingollisia. Pelkkä potentiaali ja taloudellisuus ei ole riittävä peruste.

Suunniteltu voimalinja on leveydeltään 96 metriä ja pituus vaihtoehdosta riippuen 160–180 kilometriä. Toholammilla linja kulkee molemmissa vaihtoehdoissa läpi Lestijokilaakson arvomaiseman. Itäinen vaihtoehto kulkee Kirkkojärven eteläpuolelta läheltä kirkonkylää. Se sijoittuu myös laulujoutsenten kulkureitille, joka on Papuanjärven ja Kirkkojärven välillä aiheuttaen siten linnuille surmaloukun. Myös toinen, läntinen vaihtoehto kulkee Lestijoen arvomaiseman läpi. Arvomaiseman rikkomisen pitäisi Lestijokiseudun ympäristöyhdistyksen mielestä kaikin keinoin estää ja yhdistys esittää, että tutkitaan mahdollisuus rakentaa voimalinja Eskolan Leppilammelta nykyistä voimalinjaa pitkin Syrjäselälle ja sieltä Ritanevan eteläpuolelta Lestijärven/Halsuan voimalinjan risteykseen Hongistonjärven eteläpuolelle.

Liikenne ja viestintävirasto, Traficom

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus on pyytänyt Liikenne- ja viestintävirasto Traficomilta lausuntoa Jylkkä (Kalajoki) - Alajärvi 2x400+110 kilovoltin voimajohtohankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta. Todetaan, että Traficomilla ei ole asiasta lausuttavaa.

Luonnonvarakeskus, LUKE

1 Johdanto

Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne – ja ympäristökeskus (ELY-keskus) pyytää lausuntoa Jylkkä (Kalajoki) - Alajärvi 2x400+110 kilovoltin voimajohtohankkeen Ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta.

Hankevastaavana on valtakunnallinen kantaverkkoyhtiö Fingrid Oyj. Hanke sijoittuu 12 kunnan (Kalajoki, Alavieska, Sievi, Kannus, Toholampi, Kokkola, Kaustinen, Veteli, Halsua, Perho, Vimpeli ja Alajärvi) alueelle kolmessa maakunnassa, ja tarkasteltavia voimajohtoja on yhteensä 350 km. Voimalinjan kokonaispituudeksi tulee noin 160–180 km. Arviointiohjelman mukaan hankkeen toteuttamatta jättäminen ei ole mahdollista ilman haitallisia siirtokapasiteettirajoituksia tai käyttövarmuuden vaarantamista.

2 Lausunto

Pyydettyinä lausuntonaan Luonnonvarakeskus esittää seuraavan. Lausunnossaan Luke keskittyy Metsästyslain (28.6.1993/615) 5 § (13.7.2018/555) lueteltuihin riistalajeihin.

Johtoreitille leimallista ovat suoalueiden ja laajojen pitkälti talousmetsäkäytössä olevien metsäalueiden sekä eri kokoisten jokilaaksojen ja viljelyalueiden vuorottelu. Näiden lisäksi jokivarsille sijoittuu laajempia peltolakeuksia. Nämä keräävät mm. muuttolinnustoa yhdessä turvetuotantoalueiden kanssa.

Hankealueella esiintyy todennäköisesti kaikkia neljää EU:n luontodirektiivin liitteessä IV (a) luetelluista suurpedoista. Voimajohtohanke menee kahden susireviirin keskiosien poikki tai välittömästi läheisyydestä (Toholammin reviiri, perhelauma ja Kalajoen reviiri, pari). Maastoinventoinneissa tehtiin havaintoja kahden suden liikkumisesta Kannuksen kunnan pohjoisosissa Tolosperä-Kukonkylä läntisen reittivaihtoehdon alueella. Myös ahmasta tehtiin näköhavainto Tolosperä-Kukonkylä reittivaihtoehdon alueella. Vaikutusten arviointeja tehdessä tulee tiedostaa, että suden pesimä- ja levähdysalueet sijaitsevat yleensä reviirien keskiosissa. Tällöin muutokset reviirien ydinalueilla saattavat vaikuttaa suden pesimä- ja levähdysalueisiin ja siten lisääntymismenestykseen.

Johtoreittien kuntien alueilla esiintyy Suomenselän metsäpeurakannan kesä- ja talvilaitumia. Inventoinneissa peurasta tehtiin sekä näkö- että jälkihavaintoja Kaustisten ja Perhon kuntiin sijoittuvilla reittiosuoksilla. Voimajohtoreittivaihtoehtojen lähialueilla on metsäpeuralle tärkeitä vasomisaalueita. Johtoalueelle tai sen välittömään läheisyyteen sijoittuu myös peuran talvehtimisalueita sekä syys- ja kevätlaidunkierron alueita.

Rangifer-suvun peurojen on todettu välttävän voimalinjoja. Välttämisen voimakkuus on ollut havaittavissa 4 km etäisyydelle voimalinjoista ja teistä. Voimalinjoilla saattaa myös olla peuroille estevaikutus. Erityisesti vasomisaikaan ja vasojen kanssa kulkevat vaatimet ovat herkkiä ihmishäiriölle. Näin ollen hankkeella saattaa olla negatiivisia vaikutuksia metsäpeuralle, jotka tulee ottaa huomioon suunnitelmavaiheessa. Suunnitelmavaiheessa tulee kiinnittää huomiota erityisesti rakentamisvaiheen ajankohtaan ja ekologisten yhteyksien säilyttämiseen. Lieventämistoimenpiteenä johtoalueista voi myös pyrkiä rakentamaan eri lajeille houkuttelevampia habitaatteja.

Metsäympäristöjen linnustolle voimajohdon rakentamisesta aiheutuu pesimäympäristön menetystä sekä häiriötä raivauksesta, avohakkuusta ja työkoneiden melusta. Voimajohdon käytön aikana linnut voivat törmätä voimajohtoihin. Törmäysriski on merkittävin lajeilla, joilla on pieni siipipinta-ala suhteessa ruumiin painoon sekä suurilla ja isoiksi parviksi kerääntyvillä linnuilla, kuten hanhet, sorsat ja kanalinnut. Merkittävien pesimä-, ruokailu- tai levähtämisalueiden läheisyydessä törmäysriski kasvaa. Ohjelman mukaan rekisteritietojen sekä maastohavaintojen perusteella on mahdollista muodostaa käsitys siitä missä voimajohtoihin asennettaville lintuhavaintopalloille olisi tarvetta.

Mikäli voimajohdon alueelle tai sen läheisyyteen sijoittuu kanalintujen soittimia, voi lieventämistoimenpiteinä rakentamisen ajoittaa soidin- ja pesimäkauden ulkopuolelle. Tavanomaiseen ja yleiseen eläinlajistoon voimajohtohankkeilla ei ohjelman mukaan yleensä ole haitallisia vaikutuksia.

Hankealueen läheisyydessä on useita erilaisia toteutuneita ja suunniteltuja maankäyttöhankkeita. On tärkeää, että direktiivilajien asuttamilla alueilla otetaan huomioon muun maankäytön yhteisvaikutus paikallis- tai osapopulaatiotasolla kyseisten lajien elinmahdollisuuksien muutoksiin.

3 Lausunnon tiivistelmä

Suunniteltu voimajohtoalue kulkee tärkeiden metsäpeura-alueiden läpi. Hankealueelle ja/tai sen läheisyyteen sijoittuu sekä vasomisaalueita, että kaikkia metsäpeuran vuodenaikavaihtelujen mukaisia laitumia. Peurojen on havaittu välttävän voimajohtoalueita ja erityisesti vasalliset vaatimet ovat herkkiä häiriölle. Lisäksi suunnittelualue kulkee kahden susireviirin keskustan läpi tai välittömästi läheisyydestä. Suden pesimä- ja levähdysalueet ovat yleensä reviirien ydinalueilla. Suunnitelmavaiheessa tulee perehtyä näille direktiivilajeille kohdistuviin mahdollisiin negatiivisiin vaikutuksiin perusteellisesti ja mahdollisiin lieventämistoimiin.

Hankealueen läheisyydessä on useita erilaisia toteutuneita ja suunniteltuja maankäyttöhankkeita. On tärkeää, että direktiivilajien asuttamilla alueilla otetaan huomioon muun maankäytön yhteisvaikutus paikallis- tai osapopulaatiotasolla kyseisten lajien elinmahdollisuuksien muutoksiin.

Metsähallitus

Yleistä

Arviointiohjelmassa on aivan oikein tunnistettu todennäköisesti merkittäviä ympäristövaikutuksia ja ehdotettu arviointia kohdistettavan mm. arvokkaiisiin luontokohteisiin paikallisesti sekä monimuotoisuuteen koko hankealueen kannalta, ekologiin yhteyksiin ja elinympäristöjen jatkuvuuteen, sekä yhteisvaikutuksiin muiden hankkeiden kanssa. Metsähallitus yhtyy ehdotukseen, mutta toivoo, että varsinaisissa selvityksissä kiinnitettäisiin enemmän huomiota ekologisten yhteyksien säilyttämiseen Natura-alueiden, muiden luonnonsuojelualueiden sekä muuten luonnontilaisten alueiden välillä. Näillä on erityisesti merkitystä metsäpeuran, sekä arvokkaiden linnustoalueiden ja uhanalaisten petolintujen suojelulle tässä lausunnossa myöhemmin kuvatulla tavalla, mutta myös muiden eläinten liikkumiseen alueiden välillä.

Luontoselvityksissä tulisi arvioida huolellisesti vaikutuksia myös pieniin luonnonsuojelualueisiin, joiden rajalle voimajohto mahdollisesti sijoittuu, eikä johtoalue saisi ulottua suojeluun varatulle alueelle. Luonnonsuojeluun varattuja alueita, joiden lävitse jokin voimajohtovaihtoehto nykyisellään kulkee, ovat Räsähauta, Vetelissä Pilvinevan Natura-alueen kupeessa ja Suojelu-Mäkelä Alajärvellä. Näiden lisäksi aivan johtoalueen rajalla ovat Suoja-Katajakorpi Toholammilla, Suojelu-Mäntylä Kaustisilla, Metso Alajärvellä, sekä Karhuniitty ja Rantala Vimpelissä.

Natura-arvioinnin tarveharkinta

Metsähallitus on eri mieltä YVA-ohjelman liitteessä 3, Natura-arvioinnin velvollisuuden selvittäminen, esitetyistä johtopäätöksistä, että Natura-arviointi ei olisi minkään Natura-alueen kohdalla tarpeellinen. Katsomme, että esitetyn tiedon perusteella ei voida poissulkea, etteikö hankkeella yksinään tai yhdessä muiden hankkeiden kanssa voisi olla merkittäviä vaikutuksia Natura-alueiden luonnonarvoihin. Arviointi tulisi tehdä niiden alueiden osalta, joiden suojeluperusteena on metsäpeura tai uhanalaisia petolintuja ja/tai joiden välittömässä läheisyydessä voimajohtovaihtoehto kulkee. Natura-tietolomakkeilla ei ole aina kattavaa ja ajantasaista tietoa alueella esiintyvistä ja liikkuvista lajeista, vaan tietoja tulee tarkentaa YVA-vaiheessa. Esimerkiksi metsäpeurojen on havaittu kulkevan vasomaan aivan Kalajoen läheisyyteenkin ja Jäkälänevalla esiintyy tietojemme mukaan 15 lintudirektiivin lajia, joista 9 on uhanalaisia.

Erytisen tärkeänä pidämme Natura-arvioinnin tekemistä Jäkälänevan (FI1000008), Vionnevan (FI1000019), Pilvinevan (FI1001001) ja Käärmekallioiden (FI0800091) Natura-alueille. Arvioitaessa hankkeen vaikutuksia Natura-alueisiin, tulisi tarkastella alueiden välistä kytkeytyneisyyttä niillä liikkuvien lajien kannalta ja yhteisvaikutuksia alueelle sijoittuvien muiden hankkeiden, kuten tuulivoima- ja kaivoshankkeiden kanssa.

Metsäpeura:

Metsäpeura (*Rangifer tarandus fennicus*) on luontodirektiivin liitteen II mukainen laji, jota esiintyy Suomessa kahdessa pääosapopulaatiossa, Suomenselällä ja Kainuussa. Metsäpeurojen vuodenkiertoon kuuluvat vaellukset kesä- ja talvilaidunalueiden välillä. Uhanalaisuudeltaan laji on silmällä pidettävä (NT). Suomella on erityisvastuu metsäpeurasta, sillä sitä ei tavata muualla EU:n alueella.

Suomenselän metsäpeuraosapopulaation pääasiallinen kesäajan levinneisyysalue sijaitsee Keski-Pohjanmaan, Pohjois-Pohjanmaan ja Keski-Suomen maakuntien rajaseuduilla (mm. Perho, Lestijärvi, Kivijärvi, Kinnula ja Sievi). Viime vuosina peurat ovat talvehtineet pääasiassa Lappajärven länsipuolella. Tuoreimman arvion mukaan Suomenselän peurakannan koko on n. 2000 yksilöä (Luke 2021).

Peuran suvussa (*Rangifer*), metsäpeuralle läheisillä alalajeilla, on todettu välttelemiskäyttäytymistä lineaarirakenteisiin, kuten teihin ja voimajohtoihin nähden ja pedot onnistuvat peurojen saalistuksessa paremmin tällaisilla alueilla (ns. sekundäärinen vaikutus). Kotoisen metsäpeuramme osalta ei tällaisia

tutkimuksia ole vielä valmistunut, mutta viitteitä lievistä välttämiskäyttäytymisestä on havaittu alustavassa tarkastelussa Luken panta-aineistoissa.

Metsäpeura on vasonta-aikana, erityisesti pienten vasojen aikana touko-heinäkuussa altis häiriöille. Rakentamisaikaista häiriövaikutusta on YVA-ohjelman liitteessä 3 arvioitu virheellisesti, todeten seuraavaa: "Pilvinevan suojeluperusteena olevan metsäpeuran osalta tarkasteluun tulee rakentamisaikainen häiriövaikutus. Laji on vasomisaikaan herkkä häiriölle ja merkittävät vasomisalueet ovat laajoja avoimia soita. Laajan Pilvinevan avosualueelle ei aiheudu rakentamisaikaisia häiriövaikutuksia eli suolle ei näy lisääntyvää ihmisten tai koneiden liikkumista edes itäisen reittivaihtoehdon toteutuessa vaan väliin jää lähes kilometrin verran peitteistä maastoa". Todellisuudessa metsäpeurat piilottelevat vasomisaikaan ja vasojen ollessa pieniä, juuri peitteisillä alueilla ja siirtyvät avosoille vasta vasojen vähän kasvettua.

Jylkkä-Alajärvi voimajohtohanke sijoittuu suurelta osin keskeisille metsäpeuran elinalueille, sekä kesä- että talvilaitumille, ja niiden välisille vaellusreiteille. Metsähallitus esittää, että osana ympäristövaikutusten arviointia tulisi laatia selvitys hankkeen vaikutuksista metsäpeuraan. Selvityksessä tulisi tarkastella erityisesti lineaaristen rakenteiden (mm. voimalinjat, tiet) vaikutusta metsäpeurojen vasomisalueisiin, niiden välisiin ekologiisiin yhteyksiin sekä vaelluksiin kesä- ja talvialueiden välillä. Arvio tulisi laatia huomioiden muut lähiseudun hankkeet, kuten tuulivoima ja kaivos hankkeet (yhteisvaikutus). Tarkinta aineistoa ja tietoa lajista on saatavilla Luonnonvarakeskukselta.

Uhanalaiset petolinnut:

Konsultti on pyytänyt aineistoa Metsähallituksen vastuupetolinnuista ja käyttänyt elinympäristömallinnusta ainakin Natura-alueiden arviointivelvollisuuden määrittelyyn. Pesäpaikkoja on vaihtoehtojen sijoittelussa vältetty.

Hankkeen vaikutukset maakotkaan voivat aiheutua sekä elinympäristömuutosten, häiriövaikutusten että törmäysten kautta. Maakotkalle voimalinjoihin törmäminen ja sähköiskut ovat merkittävä kuolinsyy. Riskin suuruuteen vaikuttaa etenkin linjan sijainti suhteessa kotkien suosimiin elinympäristöihin. Riskit ovat suurimmat linjojen sijaitessa ns. kotkan ydinreviirillä, mikä ulottuu noin 4 km:n etäisyydelle kulloinkin käytössä olevasta pesästä. Tälle alueelle on paikannusaineistojen mukaan havaittu sijoittuvan noin 50 % kotkien reviireille sijoittuvista lennoista. Tällä alueella riskiä lisää myös kotkien poikasten lentojen sijoittuminen ennen reviiriltä lähtöään.

Merkittävimmät riskit muodostuvat alueilla missä linja sijoittuu em. ydinreviirille ja siellä kotkien suosimiin ympäristöihin, kuten soiden reunoille ja avohakkuiden läheisyyteen tai rinteisiin. Lentojen tiheyden tiedetään kasvavan suuresti pesää lähestyttäessä. Koska maakotkan on todettu suosivan etenkin avoimien alueiden reunoja, on todennäköistä, että voimajohtokäytävä toimii itsessään saalistusalueena lisäten kotkien lentomääriä tarkasteltavalla alueella. Kotkat voivat mahdollisesti myös käyttää pylväsrakenteita tähytyspaikkonaan, mikä myös lisää törmäysten ja sähköiskujen mahdollisuutta.

Jylkkä-Alajärvi voimajohtohanke itäinen vaihtoehtojen päälinja sijoittuu kuudelle ja läntinen kolmelle maakotkareviirille, paikoitellen ydinreviirille. Metsähallituksen mielestä olisi syytä esittää ympäristövaikutusten arvioinnin yhteydessä myös kaikille maakotkan reviirille sijoittuville hankevaihtoehdoille elinympäristömallinnuksiin perustuvat tarkastelut. Myös muuttohaukkaa esiintyy voimajohtovaihtoehtojen varrella ja niiden ravinnonhankintamatkojen tiedetään havaintojen mukaan suuntautuvan esitettävien linjavaihtoehtojen yli. Tämäkin tulee huomioida arviointiselostuksessa.

Metsähallitus kommentoi seurantojen tuloksia niiden valmistuttua ja viimeistään YVA-selostusvaiheen lausunnossaan. Mielellämme annamme lisätietoja ja näkemyksiä myös arvioinnin aikana.

MTK Halsua

1. Yleistä

Nyt käynnissä olevassa Jylkkä-Alajärvi voimalinjahankkeen YVA-menettelyssä on kyettävä huomioimaan myös ihmisiin, maanomistajiin ja elinkeinoihin kohdistuvat vaikutukset. YVA on pidettävä isossa roolissa

tämän tyyppisessä valtakunnallisesti merkittävässä hankkeissa, ja näitä ihmisiin, maanomistajiin ja elinkeinoihin liittyviä näkökulmia ei saa väheksyä. Arvioinnin on oltava vuorovaikutteista sekä otettava huomioon myös subjektiivisten kokemusten merkitys.

2. Nykyisen korvauskäytännön ongelmat

Korvausmenettely huomioi vain sen hetkisen maan arvon. Korvaus maksetaan kertakorvauksena. Näin ollen lunastuksen myötä maanomistaja luopuu pysyvästi sekä nykyisistä että tulevista mahdollisuuksistaan hyödyntää omistamaansa maata. Muuttuvassa toimintaympäristössä nykytilanne ei huomioi mahdollisuuksia esim. metsätalouden uusi ansaintakeinoja kuten hiilikompensaatiota.

Lunastukset toteutetaan vastoin maanomistajan tahtoa. Korvauksen perusteena olevat maapohjan taulukkoarvot eivät vastaa todellisia markkina-arvoja. Sen vuoksi korvaus ei vastaa maanomistajien näkemystä oikeudenmukaisesta korvauksesta.

3. Korvauskäytännön kehittäminen

Tavoitteena tulee olla, että korvauksella maanomistaja pystyisi hankkimaan vastaavan pinta-alan verran samanlaista maata. Maanomistajille maksettavat korvaukset tulee perustua todellisiin markkina-arvoihin. Lisäksi korvausten tulee noudattaa täyden arvon korvaamisen periaatetta.

Käyttöoikeuden lunastuksessa tulee antaa jälleenhankintatakuu. Tämä tarkoittaa, että korvauksen määrä riittää uuden maan hankintaan ja kattaa myös siitä aiheutuvat muut kulut. Myös aiheutuvat haitat on korvattava täysimääräisesti.

Jotta lunastukset eivät aiheuttaisi ongelmia ihmisille ja elinkeinoille, tulee lunastuslaki uudistaa mahdollisimman pian. Olisi perusteltua avata myös keskustelu muista korvausmuodoista, kuten esimerkiksi lunastettavan maan korvaaminen yhteismetsäosuuksina.

4. Siirtolinjan sijoittuminen maastoon

Siirtolinjan sijoittamisessa pitäisi hyödyntää paremmin ns. joutomaita, eli valmiiksi sellaisia alueita, jotka eivät ole maa- ja metsätaloudellisesti hyödynnettävissä. Esimerkiksi nyt esitetty itäinen vaihtoehto, voisi kiertää pilvinevaa, joka olisi valmiiksi puutonta aluetta. Nyt suunniteltu siirtolinja kulkee pitkin Soidinkalliota, joka on tuottavaa kangas metsäaluetta ja Keski-Pohjanmaan merkittävimpiä virkistysalueita. Siirtolinjan leveydeltä puhtaaksi hakattu alue on poissa myös hiilensidonnasta, kun tätä haittaa ei puuttomalla nevalle koituisi. Samoin Pilvinevalla ei olisi jatkossakaan raivauksen tarvetta ns. vuosittainen huoltokustannus olisi tältä osin ”nolla.” Soidinkalliolla kulkee myös merkitty luontopolku ja siellä sijaitsee laavu 100 metrin päässä suunnitellusta siirtolinjasta. Tässä kohtaa aluetta siirtolinja pirstaloi alueen virkistys ja talouskäyttöä. Kyseisessä kohtaa linjan kulkeminen 1500 metriä lännempää Pilvinevan reunalla, aiheuttaisi huomattavasti vähemmän haittaa alueen talous- ja virkistyskäytölle, kuin nykyinen linjasuunnitelma.

MTK Kaustinen

Alueemme maa ja metsätalousyrittäjiä edustavana järjestönä olemme huolissamme hankkeen maanomistajille aiheuttamista menetyksistä metsäomaisuuden osalta, myös peltoalueita jää johtokadun alle. Johtokadun suoja-alueella sijaitsee myös toimivia ja kehittyviä maatiloja. Huolta aiheuttaa tilojen laajentumismahdollisuudet ja kehittyminen niissä kohteissa. Mielestämme linjaus, jossa johtokatu vietäisiin suoraan Halsuan ja Lestijärven välistä olemassa olevalle linjalle, olisi metsäluonnon kannalta huomattavasti parempi vaihtoehto. Lunastuskorvauksissa tulee ehdottomasti olla huomioitu myös maa- ja metsäalueiden tulevaisuuden tuottoarvo ja mikä vaikutus niillä on tilojen vakuusarvoihin.

MTK Keskipohjanmaa, MTK Etelä-Pohjanmaa MHY Keskipohja, MHY Pyhä-Kala, MHY Suomenselkä,

MTK-liitot ja MHY-yhdistykset kiittävät mahdollisuudesta lausua asiasta ja toteavat seuraavaa.

Yleisesti

Sähköjärjestelmä on ennennäkemättömän murroksen keskelle. Energia-ala on keskeisessä roolissa ilmastonmuutoksen torjunnassa. Sähkön tuotantorakenteen muuttuessa vähäpäästöisemmäksi joutuu

sähkönjakelu uusien haasteiden eteen –mukaan lukien Fingridin ylläpitämä kantaverkko. Linjarakentamisen volyymi ja rakentamisvauhti ovat ennennäkemättömiä. Maanomistajien oikeudet, sekä maa- ja metsätalouden harjoittaminen ovat muutoksen suurimpina kärsijöinä.

Hajautetun ja uusiutuvan energian toteuttaminen on yksi merkittävin ilmastonmuutoksen torjuntaan tähtäävä toimenpide. Suomessa tätä toteutetaan ennen kaikkea tuulivoiman avulla. Tuulivoimaa rakennetaan tällä hetkellä noin 200 voimalan vuosivauhtia. Tämä tarkoittaa noin 20 lunastustoimitusta vuodessa pelkästään tuulivoiman liityntäjohtoja varten. Samaan aikaan kantaverkkoyhtiö Fingridin on vahvistettava kantaverkkoaan, jotta se voi vastaanottaa rakentuvan tuulienergian. Rakentaminen on kiivaimmillaan seuraavat 10 vuotta, jotta Suomi on hiilineutraali vuoteen 2035 mennessä.

Jylkkä-Alajärvi voimajohtoreitit sijoittuvat pääosin metsätalousalueelle ja maaseudulle. Vaikutukset maa- ja metsätalouteen ja maankäyttöön ovat kiistattomat ja huomattavat. YVA-menettelyn toimivuuden kannalta on tärkeää, että se tuo hankkeeseen liittyvät ongelmat esiin mahdollisimman aikaisessa vaiheessa ja kertoo niistä avoimesti erilaisissa tilaisuuksissa. Arvioinnin onkin syytä olla mahdollisimman avointa ja ratkaisukeskeistä.

Ihmisiin, maanomistajiin ja elinkeinoihin kohdistuvien vaikutusten arviointi on pidettävä isossa roolissa, eikä näkökulmia saa väheksyä. Arvioinnin on oltava vuorovaikutteista ja siinä on otettava huomioon myös subjektiivisten kokemusten merkitys sekä tilakohtaiset haittavaikutukset ja vaikutukset elinkeinon toimintaedellytyksiin. Arvioinnissa ei pidä rajautua myöskään vain asukkaisiin ja mökkiläisiin, vaan vaikutukset on arvioitava myös etämaanomistajien osalta kattavasti. Maanomistajien oikeusturva tulee olla lähtökohtana kaikelle maankäytölle.

Hankkeen aikataulu

Hankkeen aikataulu on tiukka ja kunnianhimoinen. Ympäristövaikutusten arviointi suunnitellaan toteutettavaksi kevään ja kesän 2022 aikana. Tieto hankkeen toteutuksesta ja aikataulusta on tullut monelle maanomistajalle täytenä yllätyksenä. Ottaen huomioon hankkeen mittaluokka ja rakentuminen täysin uuteen johtokäytävään, tulee ympäristövaikutusten arviointi toteuttaa erityisen huolellisesti. Ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa tulee selvittää, onko hankkeen tiedotus riittävää, ja saavuttaako se maanomistajat riittävän hyvin.

Tiedottaminen ja osallistumisen järjestäminen

25.5.2021 YVA-lain 8 § mukaisesti käydyt ennakkoneuvottelut ovat olleet laajat ja mukaan oli kutsuttu monia viranomaistahoja. Vaikka kyseinen laki ei suoraan edellytä hankkeen kaikkien sidosryhmien osallistamista ennakkoneuvotteluun, näemme että maanomistajien edustus olisi pitänyt kutsua mukaan. Ennakkoneuvottelun tavoitteena olevan menettelyjen sujuvoittamisen näkökulmasta maanomistajien edustajien läsnäolo on keskeistä.

Fingrid on perustanut hankkeen tiedottamista ja osallistumista varten verkkosivut sekä palautejärjestelmän. Tämän lisäksi näemme tarpeelliseksi yleisötilaisuuksien järjestämisen vuorovaikutteisen tiedotuksen parantamiseksi.

Olemme saaneet palautetta, että järjestetty tiedotustilaisuus 14.12.2021 oli järjestetty huonoon aikaan päivästä. Karjataloutta harjoittavat maanomistajat olivat töissään kiinni (iltalypsy), eivätkä voineet osallistua tilaisuuteen. Tilaisuudesta julkaistiin tallenne, mutta se poistettiin muutaman viikon kuluessa saatavilta. Tilaisuudessa esitettyihin näkökulmiin ja kysymyksiin saadut vastaukset ja kommentit Fingridiltä eivät ole enää saatavilla.

Nykytilan arviointi

Nykytilan arvioinnissa on perehdytty laajasti alueella vaikuttaviin maaperän, vesistöjen sekä eläinten tilaan ja muihin luonnonoloihin, mikä on kiitettävää. Nykytilan arviointi kuitenkin käsittelee hankkeen vaikutuspiirissä olevat merkittävät elinkeinot ilman taloudellista ulottuvuutta. Arviointiin on syytä sisällyttää maa- ja metsätilojen lukumäärä, sekä niiden taloudelliset koot ja merkitykset yrittäjäperheisiin. ”Kaikki kaava-alueella sijaitsevat voimajohtoreitit sijoittuvat useiden yksittäisten peltojen läheisyydessä.”

Tarkemmin tarkasteltuna voimajohtoreittejä sijoittuu pelloille, eikä vain peltojen läheisyyteen. Nykytilan arvioinnissa on tältä osin tarkennettavaa.

Ympäristövaikutusten arviointiohjelma

Selvitettävät ympäristövaikutukset

Lausunnon allekirjoittajat pitävät Jylkkä-Alajärvi hankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelman sisältöä pääosin hyvin valmisteltuna, kattavana ja monipuolisena. Maankäytön muutokset ja niiden seurannaisvaikutukset sekä rakentamisvaiheen vaikutukset elinkeinoihin ja aluetalouteen vaativat kuitenkin tarkempaa arviointia.

Ympäristövaikutusten arviointi on laaja kokonaisuus, jossa sen kaikki osa-alueet tulee käsitellä riittävän laajasti ja yksityiskohtaisesti todennäköisesti merkittävien vaikutusten havaitsemiseksi. On hyvä, että tässä hankkeessa ympäristövaikutusten arviointi ehdotetaan kohdistettavaksi ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen, metsätalouteen ja viljelyyn sekä lähi- ja kaukomaisemaan että maiseman ja kulttuurin arvoalueisiin.

Vaikutusten arvioinnissa on huomioitava, että elinkeinoihin ja niiden toimintaedellytyksiin kohdistuvia vaikutuksia on mahdoton arvioida yleisellä tasolla. On tarpeen, että vaikutukset arvioidaan elinkeinoharjoittajittain, ja että arviointiselostuksessa raportoidaan ne toimialat ja elinkeinoharjoittajien lukumäärä sekä sijainti, joiden toimintaedellytyksiin hankkeella on merkittävä vaikutus.

Voimalinjan vaikutukset kiinteistön arvon muutokseen tulee huomioida. Kiinteistöjen arvoon vaikuttavia asioita ei ole YVA:ssa nostettu esiin. Voimajohtohankkeen aiheuttamat vaikutukset kumuloituvat voimajohdon välittömässä läheisyydessä olevilla kiinteistöillä. Tämä on huomioitava arvioinnissa ja vaikutusten merkittävyttä arvioitaessa.

Arviointimenetelmät

Arviointimenetelmässä on huomioitava tarkoin, että arviointi käsittää voimajohdon rakentamisen, käytön ja käytöstä poiston aikaiset vaikutukset. Rakentamisaikaiset vaikutukset voivat esimerkiksi pelloilla johtaa pitkäaikaiseen pellon tiivistymiseen ja kasvukunnon heikentymiseen. Rakentamisaikaiset vaikutukset teiden ja polkujen kuntoon on syytä arvioida, jotta tarpeelliset reittien rakenteiden vahvistamiset voidaan ennakoita.

Voimajohdon tekniseksi käyttöäksi on kerrottu 70 vuotta ja peruskorjausten avulla 100 vuotta. Pitkä käyttöikä kumuloi vaikutuksia etenkin metsätaloudessa ja maisemahaittana. Myös luontoon ja ilmastoon kohdistuvat vaikutukset näkyvät vuosien mittaan. Tämä tulee huomioida arvioinnissa ja arviointi on laadittava pitkän aikavälin suorista ja epäsuorista kumuloituvista vaikutuksista ihmisiin, elinkeinoihin ja luontoon.

Arvioinnin on kohdistuttava niihin elinkeinoharjoittajiin, joille hankkeella on merkittävä vaikutus lyhyellä ja pitkällä aikavälillä. Sen lisäksi arviointi on tarpeen tehdä myös paikallisella ja koko hankealueen kattavalla tasolla. Ilman niin sanottuja tilatason arviointeja ei ole nähdäksemme mahdollista saada riittävää käsitystä vaikutusten alueellisesta laajuudesta.

Niin sanotun erittelevän vertailumenetelmän käyttö jää lukijalle hämäräksi. On tarpeen selvittää, mitä seurauksia menetelmällä on reittivaihtoehtojen valinnan kannalta. Menetelmän vaikutukset hankkeen ja sen vaihtoehtojen toteuttamiskelpoisuuden arviointiin on tarpeen selkeyttää. Koska arvioituja asioita ei käsitellä yhteismitallisina, on ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa tarpeen käydä ilmi eri asioiden painotukset.

YVA-menettelyn aikana tehtävät selvitykset

Hankkeen yksi merkittävä vaikutus on suuren metsämaa-alan poistuminen metsätaloudeksi. Tällä on odotettavasti suoria taloudellisia vaikutuksia metsätalouden harjoittajiin. Koska monen maatalon yrittäjäperheen tulot muodostuvat osittain myös metsätaloudesta, on tällä epäsuora taloudellinen vaikutus myös maatalouden harjoittajiin. Negatiiviset vaikutukset talouteen aiheuttavat nopeasti myös sosiaalisia vaikutuksia.

Hankkeella on vaikutuksia myös peltoihin ja niiden viljeltävyyteen. Odotettavissa on, että merkittävimmät vaikutukset peltojen osalta aiheutuvat rakentamisaikana, mutta niiden vaikutukset voivat olla pitkiäkin. Peltojen tiivistyminen ja kasvukunnon heikentyminen rakennustöiden seurauksena ei ole vältettävissä. Myös peltojen käyttö on laajemmin rajoitettu rakennustöiden aikana, ja myöhemmin pylväsalueet rajoittavat ja hankaloittavat peltojen käyttöä.

Maatalouden heikko kannattavuus ja metsätalouden regulaation aiheuttamat haasteet tekevät tästä vaikutuskohteesta erittäin herkän. Siksi näemme erittäin tarpeelliseksi, että YVA-menettelyn aikana tehdään selvitys maa- ja metsätiloihin kohdistuvista vaikutuksista. Selvitys tilatason vaikutuksista antaa parhaimman kuvan hankkeen vaikutusten alueellisesta laajuudesta.

Selvityksessä tulee kerätä tiedot kaikilta hankkeen vaikutusalueella olevista maanomistajista. Selvityksessä tulee arvioida niiden maa- ja metsätilojen lukumäärä ja sijainti, joihin hankkeella suora ja epäsuora taloudellinen vaikutus. Lisäksi tulee arvioida, monellako maa- tai metsätilalla on odotettavissa tämän seurauksena myös sosiaalisia vaikutuksia. Selvityksessä ei tule asettaa vaikutusten merkittävyydelle rajaksi esimerkiksi maa- tai metsätilan pinta-alaa, vaan asia tulee tarkastella suhteessa yrittäjäperheen taloudelliseen kokoon ja hyvinvointiin.

Selvityksessä on arvioitava niiden maatilojen lukumäärä ja sijainti, joiden pelloilla voimajohdon rakentamisella on vaikutusta. Selvityksessä on kartoitettava niin sanotut hot spot -peltoalueet, joille ei pelkästään rakenneta voimajohtoa ja pylviä, vaan niiden kautta kuljetaan esimerkiksi metsässä oleville rakennustyömaille.

Selvityksessä on kartoitettava hankkeen tarvitsemat yksityistiet ja viljelystiet. On tehtävä arvio siitä, aiheutuuko joillekin yksityisteille tai viljelysteille rakennusaikana tai pysyvästi rasitteita, ja voiko tällä olla vaikutusta pelloille pääsyyn etenkin kylvö- ja sadonkorjuunaikana.

Hankkeella voi olla merkittäviä vaikutuksia yksittäisiin maa- ja metsätiloihin ja niiden toimintaan pysyvästi tai rakennusaikana. Selvityksessä tulee vielä tarkastella, millaisia korvausmenettelyjä haitoista käytetään ja onko haitoista maksettavat korvaukset riittäviä. Lopuksi on arvioitava, voiko hanke korvauksista huolimatta johtaa maa- tai metsätiloja taloudellisiin vaikeuksiin.

Vaikutukset ilmastoon

Vaikutukset ilmastoon arvioidaan monipuolisesti. Näemme, että on tärkeää kiinnittää huomiota hiilensitomispotentiaalin määrää arvioitaessa hankkeen vaikutusaikaan. Etenkin kun voimalinjan tekninen käyttöikä on 100 vuotta.

On tarpeen arvioida hiilinielujen muutokset vaikutukset myös kuntatasolla ja koko hankealueella, jotta nähdään voiko hanke vaikuttaa esimerkiksi hiilineutraaliustavoitteisiin.

Koska hiilensidonta on mahdollisesti yksi maanomistajien ansaintakeino tulevaisuudessa, on tarpeen laskea, minkä kokoisia metsämaan pinta-alan poistumia tilakohtaisesti hanke aiheuttaa, ja millaisista ansaintamahdollisuuksista maa- ja metsätilat joutuvat luopumaan.

Vaikutukset luonnonoloihin

Rakentamisaikaiset vaikutukset ojien toimivuudelle ovat selkeät. Arvioinnissa on selvitettävä ne pelto- ja metsäalueet, etenkin tulvavaara-alueiden osalta, joissa veden virtaaminen on varmistettava jatkuvasti, eikä vain rakentamisen päätyttyä. Arvioinnissa on tunnistettava ne alueet, joiden ojien tai muiden pienten vesiuomien ylittäminen voimajohdon rakennustöiden, ylläpidon tai purkamisen aikana keskeyttäisi estäisi veden virtaamista muuten kuin hetkellisesti. Veden virtauksen estäminen haittaa nopeasti isonkin alueen kuivatusta ja aiheuttaa tulvariskin, millä voi olla merkittävää haittaa niin luonnonoloihin kuin peltoviljelyyn.

Arvioinnissa on huomioitava pylväsrakenteiden maanalaisten rakenteiden ja rakennustöiden vaikutukset pohjaveteen. Myös rakennuskoneiden polttoaineiden varastointi, rikkoutumiset ja öljyvahinkojen riski pohjavesien laadulle on tarpeen arvioida.

Arvioinnissa kiinnitetään kiitettävästi huomiota hankkeen vaikutuksista luontoon. Tärkeät näkökulmat monimuotoisuuden ja arvokkaiden luontokohteiden osalta on nostettu osaksi arviointia. Arviointiohjelma ei kuitenkaan käsittele hankkeen aiheuttamaa metsäkatoa, tai edes sitä, miksi se ei metsäkatoa aiheuttaisi. Ymmärrämme, että kysymys lienee metsäkadon pysyvistä luonteesta, kun hankkeen voimajohdon tekninen käyttöikä on ilmoitettu olevan 70 vuotta, mutta pidempi peruskorjausten avulla.

Näemme tarpeelliseksi, että arviointityössä hyödynnetään paikallistuntemusta esimerkiksi harvinaisten metsäpeurojen talvivaellusreittien osalta, ja arvioidaan hankkeen vaikutus metsäpeurojen vaellukseen.

Vaikutukset maisemaan ja kulttuuriperintöön

Vaikutusten arviointimenetelmä on kattava ja ottaa useita maaseudun maiseman ja kulttuuriperinnön kannalta tärkeitä näkökohtia huomioon. Kuten arviointimenetelmän kuvauksessa on todettu, on vaikutukset haastavaa arvioida, kun esimerkiksi vuodenajat muuttavat ympäristöä. Siksi näemme tarpeelliseksi, että arviointimenetelmää sovelletaan riittävän pitkän ajan kuluessa kriittisimmillä maisema-alueilla: Lestijoen ja Perhonjoen avoimissa viljelymaisemissa sekä avoimilla suoalueilla.

Koska reittivaihtoehdot koskettavat valtakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita, tulee vaikutusten arvioinnissa huomioida maakaapeloinnin hyödyntämisen mahdollisuus maisemahaitan minimoimiseksi.

Vaikutukset maankäyttöön

Rakentamisen aikaiset vaikutukset tunnistetaan hyvin. Niiden suorat ja epäsuorat vaikutukset on arvioitava. Tämän kannalta esityksemme taustaselvityksen tekemiseksi on välttämätön, ellei vastaava selvitystyötä tehdä suoraan arviointiohjelmassa. Hankkeen soveltuvuutta sekä vaikutuksia maankäyttöön ei tule arvioida laajempaan kokonaisuuteen, ennen kuin tiedetään tilatason vaikutusten merkitys ja laajuus.

Johtoalueen ja sen läheisyyden maankäyttöä koskevien rajoitusten vaikutukset elinkeinotoimintaan on arvioitava ja tarkasteltava, aiheuttaako se esteitä toiminnan kehittämiseksi.

Fingrid esittää vaihtoehtoisia maankäyttötapoja ns. ideakortteja. Ideakorttien maankäyttötavat vaativat maanomistajalta investointeja. Niistä saatavat hyödyt syntyvät keskipitkällä aikavälillä. Esimerkiksi joulukuusien viljely tuottaa myytäviä puita vasta vuosien kuluttua. Siksi maankäytön muutoksen osalta arvioinnissa on tarkasteltava, että maksettavat korvaukset käyttöoikeuden lunastuksesta ovat riittäviä ja mahdollistavat korvaaviin ansaintakeinoin investoimisen, kun metsätalouden harjoittaminen ei ole mahdollista.

On hyvä, että voimajohtoreittejä tarkastellaan kiinteistöjen muotojen ja sarkajaon kannalta, ja että metsätaloustalouteen soveltumattomien metsäpalstojen muodostumisen riski on tunnistettu. Arvioinnissa on kiinnitettävä huomiota niiden seurauksiin. Arvioinnissa tulee kiinnittää huomiota siihen, miten joutomaita hyödynnetään haittojen minimoimiseksi eri reittivaihtoehdoissa. Lisäksi tulee arvioida, että hanke pyrkii minimoimaan maankäytön muutokset hyödyntämällä kapeampia johtokäytäviä vaativia pylväsmalleja sekä valmiiksi avoimia kiinteistöjen ja kuntien rajalinjoja.

Vaikutukset liikenteeseen

Jos maankäyttöön kohdistuvien vaikutusten kohdalla ei arvioida vaikutusta pienten teiden, yksityisteiden ja viljelysteiden rakennustöiden aikaisesta käytöstä ja käytön vaikutuksista pelloille pääsyyn kylvö- ja sadonkorjuunaikana, niin se on tehtävä tässä liikenteen toimivuuden arvioinnin yhteydessä. Tässä apuna olisi esittämämme selvitys maa- ja metsätiloihin kohdistuvista vaikutuksista.

Vaikutukset ihmisiin

Arviointiohjelman kuvaus elinkeinoinhin kohdistuvasta vaikutuksesta ei ole kattava eikä anna kuvaa arvioinnin laadusta. Arviointimenetelmän kuvauksessa ei kerrota kuinka elinkeinoinhin kohdistuvat vaikutukset arvioidaan.

Vaikutusmatriisissa vaikutusten merkitys elinkeinotoimintaan ilmoitetaan kohtalaisena (-) tai vähäisenä (+). Viereisessä sarakkeessa on ilmeisesti positiivisena asiana ilmoitettu joulukuusten kasvattaminen. Muut

mainitut seikat voivat vaikuttaa toimitaan erittäin suurestikin tai kohtalaisesti tilasta riippuen. Emme näe, että joulukuusten kasvattaminen vähintään 1100 hehtaarilla olisi sellainen ratkaisu, joka kääntäisi vaikutusten merkitystä positiiviseksi.

Elinkeinoihin kohdistuvia vaikutuksia vähätellään, eikä arviointimenetelmän kuvauksessa edes käytetä arviointi-sanaa, vaan asiasta todetaan epäasiallisesti: ”Voimajohtohankkeiden vaikutukset elinkeinotoimintaan kohdistuvat yleensä maa- ja metsätalouteen ja esimerkiksi pylvää aiheuttavat kiertämishaittaa maatalouskoneilla liikuttaessa.”

Saamiemme yhteydenottojen mukaan voimalinjan alle jäävät metsäpinta-alat voivat olla tilakohtaisesti niin suuria, että tila joutuu sopeuttamaan toimintaansa sen seurauksena. Yllä mainitun kaltaista elinkeinoihin kohdistuvan vaikutusten väheksyntää emme voi hyväksyä, ja vaadimme vaikutusarviointia tältä osin korjattavan ja kehitettävän.

Olemme esittäneet erillisen selvityksen tekemistä maa- ja metsätiloihin kohdistuvista vaikutuksista. Selvitys antaisi arvokasta lisätietoa ihmisiin kohdistuvien vaikutusten arviointiin.

Kuten arviointiohjelman tiivistelmässä todetaan, on metsätalous alueella merkittävin elinkeino. Siksi siihen kohdistuvat vaikutukset on syytä huomioida. Metsä on merkittävin elinkeino, joka hajautuessaan useamman maa- ja metsätilan tulonlähteeksi muodostaa samalla alueen kansantaloudelle merkittävän kokonaisuuden, jonka vaikutusta kunta- ja aluetalouteen on tarpeen arvioida. Arviointiohjelman nykytila-arviossa esitettyjen lukujen pohjalta voi arvioida, että metsätalouteen sopivaa maata poistuu käytöstä vähintään 1100 hehtaaria. Yksityismetsien vuotuinen liiketulos oli vuonna 2020 keskimäärin 114 hehtaarille¹. Tämä tarkoittaisi vuoden 2020 tuloksella 125 400 euron alijäämään alueen vuotuisen metsätalouden liiketulokseen.

Koska hankkeella on vaikutuksia ihmisten sosiaaliseen ja taloudelliseen tilanteeseen ja hanke toteutetaan lain nojalla, on arviointimenettelyssä lopuksi syytä arvioida, miten yksityisten henkilöiden, maanomistajien ja elinkeinonharjoittajien oikeusturva säilyy hankkeen eri vaiheissa suhteessa hankevastaavan määräävään asemaan esimerkiksi neuvottelutilanteissa.

Korvauskäytäntöjen kehittämisestä

Tällä hetkellä korvausmenettely huomioi maan tämänhetkisen arvon. Lunastuskorvauksen myötä maanomistaja luopuu pysyvästi sekä nykyisistä että tulevista mahdollisuuksistaan hyödyntää omistamaansa maata. Voimajohdon elinkaari on huomattavan pitkä, noin sata vuotta. Käytännössä vaikutukset maanomistajan näkökulmasta ovat siis pysyviä. Linjarakentamisen myötä maanomistajan mahdollisuudet omaisuutensa taloudelliseen hyödyntämiseen rajoittuvat radikaalisti. Nykytilanteessa ei huomioida metsätalouden uusia ansaintamahdollisuuksia kuten esimerkiksi hiilikompensaatiota.

Käyttöoikeuden lunastukset toteutetaan poikkeuksetta vastoin maanomistajan tahtoa. Näin ollen maksettavien lunastuskorvausten vertaaminen markkinaehtoisesti toteutuneisiin tilakauppoihin ei vastaa maanomistajien näkemystä oikeudenmukaisesta korvauksesta.

Lunastusmenettelyllä tulee olla elinkeinotakuu. Maksettavalla lunastuskorvauksella maanomistajan halutessaan pystyttävä hankkimaan vastaavan pinta-alan verran samanlaista maata. Maanomistajille maksettavat lunastuskorvaukset tulee perustua todellisiin markkina-arvoihin. Lunastuskorvauksen tulee kattaa uuden maan hankinnan, ja myös siitä aiheutuvat muut kulut. Myös aiheutuvat haitat on korvattava täysimääräisesti. Maanomistajille ja elinkeinoille aiheutuvien ongelmien minimoimiseksi, tulee lunastuslaki uudistaa mahdollisimman pian. Vallitsevassa energiamurroksen tilassa tämä on erityisen tärkeää, ja tulisi olla myös linjan rakentajan tavoite ja tahtotila. Olisi perusteltua avata myös keskustelu muista korvausmuodoista, kuten esimerkiksi lunastettavan maan korvaaminen yhteismetsäosuuksina.

Lopuksi

Tämän lausunnon antajat toivovat, että maanomistajia kuunnellaan vaikutusten arvioinnissa, jotta arviointi olisi vuorovaikutteista ja siinä olisi otettu huomioon myös subjektiivisten kokemusten merkitys sekä tilakohtaiset haittavaikutukset ja vaikutukset elinkeinon toimintaedellytyksiin.

MTK Perho

Jylkkä-Alajärvi johtoreitti sijoittuu Perhossa suurilta osin maa- tai metsätalousalueille. Arvioinnissa on hyvin huomioitu luonnon olosuhteisiin kohdistuvat vaikutukset ja maisemiin kohdistuvat muutokset. Johtoreitin vaikuttavuus on kuitenkin merkittävää alueen maa- ja metsätalouteen. Haittavaikutukset on arvioitava kriittisesti, jotta välttyttäisiin tilakohtaisilta haittavaikutuksilta. Johtoreitti halkaisee peltolohkoja, joka toteutuessaan aiheuttaa lisäkustannuksia peltoviljelyssä. Arvioinnissa tulee ilmetä maatalousyrittäjän todelliset taloudelliset menetykset johtoreitistä pitkällä aikavälillä. Maanvuokra on korvattava täysimääräisenä alueelta, joka menetetään peltoviljelyksestä. Peltoalueilla tulee ehdottomasti käyttää haruksetonta portaalipylyvästyppiä ja pylväiden sijoituspaikkojen valinnassa tulee olla maanomistajan tai tämän nimeämän edustajan edustus. Lisäksi hankkeen tarvitsemat yksityistiet ja viljelystiet on kartoitettava. Teiden käytöstä aiheutuvat kustannukset on korvattava täysimääräisinä eikä käytöstä saa tulla haittaa viljelyksille eikä esteitä maanomistajille viljelyksille pääsemiseen.

Metsätalouden tuoton menetykset on korvattava täysimääräisinä. On todennäköistä, että käyttöoikeuksien lunastukset tehdään vastoin maanomistajan tahtoa. Maanomistajien näkemys korvauksen määrästä ei vastaa lunastuskorvauksen määrää. Taulukkoarvot eivät vastaa todellisia markkina-arvoja, joita käytetään korvausperusteena. Lunastuslautakunnan kokouksessa on oltava tuottajajyhdistyksen edustaja.

Johtoreitti kulkee Peltokankaan ja Haukan kylien lävitse läheltä asutuksia. Useita asuinrakennuksia jää alle 300 metrin päähän linjasta ja pari jopa alle 100 metrin läheisyyteen. Linjan aiheuttamia terveyshaittoja ei voida sulkea täysin pois. Säteilyturvakeskus STUK:n mukaan voimajohtojen magneettikentällä epäillään olevan pitkäaikaisesta altistumisesta johtuvia terveyshaittoja. Maailman terveysjärjestön syöväntutkimuskeskus IARC luokittelee magneettikentät syöpää aiheuttaviksi tekijöiksi.

Toteutuessaan voimajohtolinja romahduttaa asuinkiinteistöjen jälleenmyyntiarvon. Asuinkiinteistöjen jälleenmyyntiarvon laskeminen tulee huomioida kiinteistönomistajille maksettavissa korvauksissa, mikäli reittivaihtoehto toteutuu.

Hankkeen aikataulu on suunniteltu nopeaksi. Maanomistajat ovat kritisoineet nopeaa aikataulua ja tiedottamisen puutetta. Tiedotustilaisuus hankeen osalta järjestettiin 14.12.2021 kellonaikaan, joka on poikkeuksetta maatalousyrittäjien erityisesti lypsykarjatilallisten työaikaan. Tallenne tilaisuudesta poistettiin nopeasti kahden viikon jälkeen syystä, joka ei ole käynyt ilmi, eikä sitä ole saatavilla verkossa. Tämän lausunnon jättäjät toivovat, että arvioinnissa huomioidaan maanomistajien mielipiteitä ja heitä otetaan mukaan avoimeen keskusteluun ja päätöksentekoon. Keskustelun tulee olla avoimempaa. Haluamme edistää yhteistyötä hankkeen toteuttajien kanssa ja olla mukana tekemässä ratkaisuja hyvässä yhteishengessä. Tilakohtaiset haittavaikutukset voivat olla merkittäviä maa- ja metsätalouslyrityksissä ja vaikutukset suurina elinkeino toiminnan toimintaedellytyksiin tulevaisuudessa.

MTK Rautio

Yleistä

Jylkkä-Alajärvi hanke tuli paikallisten maanomistajien tietoon loppuvuodesta 2021. Ensimmäisenä närkästystä aiheutti tieto, että ennen hankkeen julkista esittelyä asiasta oli kyllä kuultu muita tahoja, muttei maanomistajia. Maanomistajien osallistaminen heti hankkeen alkuvaiheessa olisi varmasti luonut parempaa pohjaa luottamukselliselle yhteistyölle koko hankkeen ajalle. Kyseinen toimintatapa laittaa väistämättä miettimään, että minkä vuoksi asiat on täytyneet laittaa niin kiireellä eteenpäin.

Linjavaihtoehtoja MTK-Raution alueella kaksi kappaletta. Tolosperä – Kukonkylä itäinen ja Tolosperä – Kukonkylä läntinen. Näitä osuuksia tulemme käsittelemään tässä kirjelmässä.

Nykytilan arviointia

Molemmassa linjavaihtoehdoissa linjan alle tulee jäämään niin maatalousmaata, kuin talousmetsää. Metsän osuus on kuitenkin molemmassa vaihtoehdoissa huomattavasti merkittävämpi kuin peltojen. Molempien vaihtoehtojen metsät ovat pääosin hyvin hoidettuja ja kasvavia talousmetsiä.

Vaikutusten arviointia

Nykyinen lunastuslaki on vuodelta 1977. Aikanaan se on mitä ilmeisimmin ajanut asiansa vallan mainiosti, mutta niin laki kuin korvauskäytänteet eivät ole pysyneet kehittyvän maailman mukana. Merkittävin vaikutus varmasti jokaiselle maanomistajalle on taloudellinen menetys, jonka korvaaminen nykyisin puitteissa tulee todennäköisesti jäämään kauas todellisesta menetyksestä.

Linjan tieltä hakattava pinta-ala on jokseenkin valtava ja monia maanomistajia harmittaa nykytilanteessa menetety metsän lisäksi myös menetetty imago. Pitäisi sitoa hiiltä ja välttää metsäkatoa, hoitaa metsiä kestävä kehityksen mukaisesti. Nyt kuitenkin Raution alueelle on syntymässä käytännössä noin 110–140 hehtaarin suuruinen aukko metsään. Aukko, joka ei ainakaan seuraavaan sataan vuoteen sido kovinkaan paljoa hiiltä. Tuleva linja halkoo monet selkeät metsälohkot epämääräisiksi kolmioiksi, joiden taloudellinen ja järkevä hyödyntäminen hankaloituu huomattavasti

Linjan rakentamisesta aiheutuvat vaikutukset linja-alueen ympärivälle luonnolle mietityttävät myös. Linjavaihtoehtoja esittävistä kartoista näkyy selvästi, että osa vaihtoehtoista sijaitsee alueilla, joille ei ole olemassa lähelle vievää tiestöä. Syntykö rakentamisesta menetyksiä myös sellaisille maanomistajille, joiden palstat eivät muuten olisi sähkölinjan vaikutusalueella? Miten tämä korvataan?

Mitä on tehtävä paremmin

Pitkän aikavälin taloudellinen arviointi.

YVA-menettely tähän hankkeeseen on tärkeä ja luontokohteiden osalta näyttäisi, että lähtötietoja on kerätty vallan ansiokkaasti. Vaikutusten merkittävyyden arvioinnissa käytettävät kriteerit kaipaavat kuitenkin päivytystä. Niissä jätetään huomiotta lähes tyystin mm. linjan teknisen käyttöön tuomat vaikutukset. Esimerkiksi, jo lyhyellä aikavälillä linjan alle menetetään huomattava määrä hiilensidontaa, kun taas pidemmällä aikavälillä menetetään tuon lisäksi myös ainakin toisen hakkuun tuomat tulot. Puhumattakaan siitä miten metsän tuottoarvo ylipäättään kehittyy pitkällä aikavälillä. Tuleeko uusia ansaintamuotoja. Kertaluonteinen korvaus ei ole nykyiseen maailmamenoon soveltuva korvausmuoto. Korvaus tulee maksaa vuosittain ja sen on sisällettävä mahdolliset indeksikorjaukset.

Omaisuuksien arviointi.

Ehkä pahin puute taloudellisten vaikutusten arvioinnissa on, että se ei huomio vaikutuksia tilatasolla. Osuuko hanke mahdollisesti sellaisien maanomistajien tiluksille, joille linjan alle jäävä osuus näyttelee merkittävää roolia maanomistajan koko omaisuudesta? On täysin mahdollista, että löytyy maanomistajia, joilla muuttuisi hankkeen myötä puolet omistuksistaan käytännössä tuottamattomaksi joutomaaksi. Tämän varmasti saa selvitettyä, vaikka Maanmittauslaitoksen avulla.

Johtokäytävän leveyden minimointi.

Kumpi linjavaihtoehtoista sitten toteutuukaan niin toivomme että syntyvän johtokäytävän leveys pyritään vielä minimoimaan taloudellisten menetysten vähentämiseksi. Olisiko hankkeessa jo esitettyjen pylväsmallien lisäksi mahdollista käyttää kapeampia pylväitä, joissa johdot ovat päällekkäin?

Korvaustasot.

Lunastuksen korvaustaso täytyy ottaa tarkempaan käsittelyyn, vaikkei laki sitä vielä edellytäkään. Peräänkuulutamme Fingridiltä yhteiskuntavastuuta asian tiimoilta. Oikea korvaustaso on sellainen, että sillä korvauksella maanomistaja saa hankittua vastaavan määrän metsää tilalle jostain muualta.

MTK Toholampi

Käynnissä oleva Jylkkä-Alajärvi -voimajohtohanke on varmasti sähkön tehokasta siirtoa edistävä ratkaisu, mutta se sisältää ongelmia, jotka liittyvät vahvasti maanomistajien oikeuksiin sekä paikallisiin ihmisiin ja elinkeinoihin.

Jylkkä-Alajärvi -voimajohtohanke aiheuttaisi toteutuessaan vakavia haittoja maanomistajille sekä paikallisille ihmisille ja elinkeinoille. Fingridin suunnitelmien mukaan uusi voimajohtolinja vaatisi uusien maastokäytävien luomista Toholammilla ja siten suuren määrän pakkolunastettavaa metsää. Tämä

lunastuspolitiikka ei olisi ongelma, mikäli korvaus maiden lunastamisesta olisi reilu, tai jos maanomistaja pystyisi hyödyntämään maataan vielä lunastamisen jälkeenkin jollain muullakin tapaa, kuin joulukuusia kasvattamalla. Korvauksen tulee olla sellainen, että sillä pystyy hankkimaan vapailta markkinoilta vastaavanlaista maa- tai metsätalousmaata markkinahintaan varainsiirtoveroineen ja kaupankäyntikuluineen. Tällä hetkellä maan pakkolunastaminen ilman kunnan korvausta aiheuttaa taloudellisia tappioita maanomistajille.

Tuulivoimabisnes vaatii toki voimajohtolinjansa, mutta Fingridin suunnitelmat näyttävät kohtuuttomina. Fingridin tulisi pyrkiä yhteistoimintaan tuulivoimayhtiöiden kanssa johtokäytävien määrän minimoimiseksi. Jatkuvasti uusien maastokäytävien luominen ei tuo juurikaan hyvää, vain haittaa etenkin maanomistajille. Toholammilla on kymmeniä maanomistajia, joille hanke tulisi tuottamaan tappioita.

Peltomaan ylittävä voimajohtolinjan osa sisältää vaaran paikkoja, joilla voi olla vakavia seurauksia. Johtokäytävään törmäävät ja maahan tippuvat kuolleet linnut aiheuttavat merkittävän vaaratekijän kotieläintaloudelle. Niitä on mahdoton havaita rehun korjuuvaiheessa säilörehunurmen seasta. Rehun seassa olevassa kuolleessa eläimessä kehittynyt botuliinibakteeri riittää tappamaan koko karjan.

Huomionarvoista on, että Fingridin suunnitteleman linjan reittivaihtoehdot tulevat kummassakin tapauksessa ylittämään Lestijoen. Joen, joka on korvaamaton kulttuurimaisema, siis Lestijokilaakson tärkein henkinen voimavara ja ylpeydenaihe. Tämän lisäksi Lestijoki on Natura-alue. Joen ylittävä sata metriä leveä voimalinja on vastoin Natura 2000- hankkeen ideaa, jonka alkuperäinen tavoite on luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen ja kaikille eliölajeille turvallisen elinympäristön takaaminen. Etenkin itäinen reittivaihtoehto olisi hyvin kyseenalainen, sillä se halkoo Lestijoen aivan kylän pinnasta, läheltä kuvankaunista Kirkkojärveä. Metsän puolella maisemahaitta tulisi olemaan läsnä myös ihmisten suosimissa retkeilypaikoissa. Suuri voimajohtolinja muuttaisi suosittuja retkeilymaisemia olennaisesti, sekä olisi puhtaan luonnon arvoa vastaan.

YVA-menettely on otettava tosissaan näin massiivista hanketta edistäessä. Nykyisillä suunnitelmissa negatiiviset vaikutukset maanomistajiin ja Toholammin kunnan elinkeinoelämään ja ihmisiin ovat niin merkittävät, ettei niitä voi sivuuttaa. MTK-Toholampi lausuu, että Fingrid etsii vielä muita mahdollisuuksia voimajohtoreitille ja pyrkii käyttämään hyväkseen jo olemassa olevia sähkölinjakäytäviä, sekä tarkastelee maakaapeloinnin mahdollisuutta etenkin peltomaan ylityksessä/alituksessa. Maakaapelointi tulisi toteuttaa yhteistyössä maanomistajien kanssa siten, että olemassa olevalle salaojitukselle ja siten peltojen kuivatukselle aiheutetaan mahdollisimman vähän haittaa.

MTK Veteli

MTK-Vetelin lausunto YVA-tarveharkinnasta koskien Fingrid Alajärvi-Jylkkä (Kalajoki) voimajohtolinjaa. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus pyytää lausuntoa koskien Jylkkä (Kalajoki) -Alajärvi 2x400+110 kilovoltin voimajohtohankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmaa (Dnro EPOELY/431/2021). MTK-Veteli toteaa, että toteutuessaan voimajohtolinjat aiheuttaisivat merkittäviä haittoja ja tulonmenetyksiä Vetelin alueen maanomistajille. MTK-Veteli edellyttää, että linjan rakentamisessa maanomistajille tulevat haitat minimoidaan käyttämällä mahdollisimman paljon jo olemassa olevia johtokäytäviä, maakaapelointia sekä pelloille sijoitettaessa uusinta paaluteknologiaa, joka vähentää peltoviljelylle aiheutuvia haittoja.

MTK-Veteli edellyttää, että voimajohtolinjasta maanomistajille aiheutuvat haitat korvataan täysimääräisesti ja todellisten menetysten mukaisesti. Nykyisellään korvaukset eivät ole aiheutuvaan haittaan nähden riittäviä.

Neova Oy

Voimajohtolinjauksen itäinen reitti nähdään Neovan Kairinevan tuuli- ja aurinkovoimahankkeen kannalta hyvänä vaihtoehtona, sillä se palvelisi paremmin hankkeen verkkoliityntävaihtoehtoja. Kairinevan hankkeesta on käyty keskusteluja Fingridin kanssa ja verkkoliityntä on suunniteltu tähän tulevaan Jylkkä-Alajärvi voimajohtoon. Lopullinen verkkoliityntäpiste on riippuvainen Fingridin päättämästä

voimajohtoreitistä. Läntisen reittivaihtoehdon tapauksessa verkkoliityntäpiste sijaitsee kauempana, mikä tarkoittaa pidempää voimajohtoa tuuli- ja aurinkovoimahankkeelle. Tämä lisäisi maankäyttöön kohdistuvia vaikutuksia.

YVA-ohjelman mukaisten vaihtoehtoisen voimajohtolinjausten kulkureiteille jää turvetuotantoalueita. Osalla tuotantoalueista toiminta tulee jatkumaan vielä pitkään. Neova Oy:n osalta läntisen johtoreitin kulku keskeltä Ali-Jauhonevan ja Jauhonevan turvetuotantoalueilta on hankala. Voimajohtojen kulkureittivaihtoehtojen tarkastelussa tulee ottaa huomioon reiteille jäävät turvetuotantoalueet ja niiden vesiensuojelurakenteet. Hankkeessa on arvioitava miten voimajohdon vaikutuksia turvetuotantoon voidaan minimoida voimajohdon ylittäessä turvetuotantoalueen. Erityisesti pylvästyyppeihin, pylväiden sijoitteluun ja linjan korkeuteen tulee kiinnittää huomiota siten, että tuotantokoneiden kulku linjan alla mahdollistetaan.

Oulun kaupunki, Pohjois-Pohjanmaan museo, Museo- ja tiedekeskus Luuppi

Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on pyytänyt Pohjois-Pohjanmaan museolta lausuntoa Fingrid Oyj:n suunnitteleman voimajohtoreitin Jylkkä (Kalajoki) –Alajärvi 2 x 400 + 100 kV:n voimajohtohankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta. Pohjois-Pohjanmaan museo lausuu asiasta toimialueellaan sijaitsevien Kalajoen kaupungin sekä Alavieskan ja Sievin kuntien osalta. Tämä Pohjois-Pohjanmaan museon lausunto koskee arkeologista kulttuuriperintöä.

Fingrid Oyj suunnittelee Kalajoen Jylkän ja Alajärven sähköasemien välille kahta rinnakkaista 400+110 kV voimajohtoreittiä, joiden yhteisleveys on noin 96 metriä. Ne sijoittuvat pääosin uuteen maastokäytävään. YVA-menettelyssä voimajohdon vaikutuksia tarkastellaan noin 200 metriä leveältä vyöhykkeeltä johtoreitin molemmin puolin. Tarkasteltavia vaihtoehtoisia voimajohtoreittejä on YVA-menettelyssä noin 350 kilometriä ja valmistuessaan voimajohto on reittivalinnasta riippuen noin 160-180 kilometriä pitkä.

Pohjois-Pohjanmaan museo lausui hankkeen arkeologisesta inventointitarpeesta toimialueensa osalta 7.4.2021 (OUKA/3452/12.03.03.05/2021). Arkeologinen inventointi (*Kalajoki Jylkkä – Alajärvi Möksy voimajohtolinjojen arkeologinen inventointi / Heilu Oy*) on toteutettu Pohjois-Pohjanmaan alueella museon lausunnon mukaisesti maastokaudella 2021. Muinaisjäännösselvityksessä on tarkastettu voimajohtoreitit ja niiden vaikutusalueet sen hetkisen suunnittelutilanteen mukaisesti. Arkeologinen inventointiraportti on toimitettu Pohjois-Pohjanmaan museoon arvioitavaksi, ja sitä on päivitetty museon huomautusten mukaisesti. Päivitetty inventointiraportti voidaan lisätä hankkeen liitteeksi.

Inventointiraportissa esitetyt kohteet on viety muinaisjäännösrekisteriin. Tulevassa ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa museo suosittelee käytettäväksi kohteista muinaisjäännösrekisterin mukaisia nimiä ja muinaisjäännöstunnuksia. Inventoinnin jälkeen hankealueelta tunnetaan Pohjois-Pohjanmaan toimialueella 15 muinaismuistolain (295/1963) rauhoittamaa kiinteää muinaisjäännöstä (1-15) sekä yksi muu kulttuuriperintökohde (16):

1. *Pikkuräme S* (muinaisjäännöstunnus 9010023)
2. *Pikkuräme NE* (9010022)
3. *Pikkuräme SSW* (208010033)
4. *Ränkky* (208010032)
5. *Varvaskurunkalliot 2* (1000027756)
6. *Jäneskangas* (1000026930)
7. *Taluskylä Tolosperä* (1000001444)
8. *Tammela* (1000043215)
9. *Siljakallio* (1000043217)
10. *Koniperkkiö* (1000043218)
11. *Hautamännikkö* (1000043238)
12. *Kytöhaka* (1000043239)
13. *Kärppäkangas* (1000043240)
14. *Koivuhaudankangas* (1000043241)
15. *Kukkarokivi* (1000019013)
16. *Hakoräme* (1000043424)

Kohteista *Siljakallio*, *Kytöhaka* ja *Ränkky* sijaitsevat suunnitellulla voimajohtokäytävällä tai sen välittömässä läheisyydessä. Kohde *Jäneskangas* on jäämässä suunnitellun sähköaseman alueelle. Muut kohteet sijaitsevat 85-300 metrin etäisyydellä suunnitelluista voimajohtoreiteistä.

Arviointiohjelman hankealueen nykytilaa esittelevän osan alalukuun 5.5 *Muinaisjäännökset* tulee tunnettujen muinaisjäännösten ja muiden kulttuuriperintökohteiden käsittely päivittää YVA-selostukseen ja sen karttoihin vuoden 2021 muinaisjäännösselvityksen jälkeiseen tilanteeseen.

Tiivistelmän kohdassa *Maisema ja kulttuurihistoriallinen ympäristö* sekä alaluvussa 6.6.4 *Lähtötiedot ja arviointimenetelmät* mainitaan, että arkeologisen inventoinnin (2021) tulokset ovat käytettävissä ympäristövaikutusten arviointiselostusta laadittaessa. Tehdyn inventoinnin perusteella hankkeen vaikutukset arkeologiseen kulttuuriperintöön ovat arvioitavissa.

Luvussa 6.6.3 *Voimajohtohankkeen tyypillisimmän vaikutukset kulttuuriperintöön* on tuotu esille, että suunniteltujen voimajohtolinjausten vaikutukset sen läheisyydessä sijaitseviin muinaisjäännöksiin ja muihin arkeologisiin kulttuuriperinnön kohteisiin voidaan välttää suunnittelulla, pylväspaikkojen sijoittelulla sekä rakentamistyön ohjaamisella. Tämä edellyttää johtokäytävällä ja sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevien kohteiden merkitsemistä selvästi maastoon sekä kohteiden tiedon välittämistä kaikille hankkeeseen osallistuville. Muinaisjäännökset tulee ottaa huomioon sähkölinjan rakenteiden (esim. harukset) ja mahdollisten huoltoteiden rakentamisen lisäksi myös johtoalueiden kunnossapitovaiheessa.

Vaikutukset voimajohtoreittien läheisyydessä sekä sähköaseman suunnittelualueella sijaitseviin muinaisjäännöksiin ovat lopullisesti arvioitavissa tarkempien rakennussuunnitelmien yhteydessä. Pohjois-Pohjanmaan museolla ei ole huomautettavaa ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta arkeologisen kulttuuriperinnön osalta.

Pajamäen talousmuseon kannatusyhdistys ry

Jylkkä -Alajärvi voimajohtohankkeen Toholammin osuus

Lestijokilaakson viljelymaisema Toholammilla on valtakunnallisesti arvokas maisema-alue. Sen merkitys on tunnustettu jo usean vuosikymmenen ajan myös kaikilla virallisilla tasoilla. Kulttuurimaisemamme arvo perustuu monimuotoiseen kulttuurivaikutteiseen luontoon, hoidettuun viljelymaisemaan ja perinteiseen rakennuskantaan.

Maankäyttö- ja rakennuslaki edellyttää, että valtakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen arvojen turvaamisesta huolehditaan. Tämä on lain mukaan otettava huomioon valtion viranomaisten toiminnassa ja alueiden käytön suunnittelussa.

Lestijokilaakson kulttuurimaisema Toholammilla on myös huomioitu kaikessa kaavoituksessa, esimerkiksi maakuntakaava edellyttää, että: "Alueen käytön suunnittelussa tulee varmistaa maisema- ja kulttuuriarvojen sekä perinnebiotooppien ja muiden alueelle ominaisten luontoarvojen säilyminen. Alueeseen merkittävästi vaikuttavissa hankkeissa on otettava huomioon sekä Museoviraston että maakunnan liiton kanta asiaan."

Suunnitellun voimajohdon molemmat esitetyt linjausvaihtoehdot ovat jyrkästi ristiriidassa yllä läpikäytyjen tämän yhteiskunnan pelisääntöjen kanssa. Varsinkin, koska linjayhtiö hyödyntää lunastusmenettelyssä yhteiskunnan sille suomia oikeuksia, on myös kohtuullista, että yhtiö noudattaa yhteiskunnan maankäytölle asettamia velvoitteita.

Käytännössä linjarakennelma rysäyttäisi jokilaaksoon maisemaa pilaamaan kulttuurisesti vieraan elementin. Erityisen paha kulttuurimaiseman kannalta on itäinen vaihtoehto. Se rikkoisi Kirkkojärven tienoon laajasti arvostetun keskustaajamaan liittyvän maisemakokonaisuuden. Läntinen vaihtoehto puolestaan pilaisi perinteisen kylämiljöön.

Lestijokilaakso on Toholammilla lintujen runsaasti käyttämä lentoreitti, erityisen vilkasta isojen lintujen lentotoiminta on Kirkkojärven alueella. Voimajohdot aiheuttavat suuren lintuvahinkoriskin ja niiden hillinnän edellyttämät lintuesteet puolestaan tekevät maisemahaitat entistä karneammiksi.

Voimalinjat aiheuttaisivat myös haittaa maataloudelle, vähentäisivät asumisviihtyvyyttä ja heikentäisivät jokilaakson arvoa kulttuurimatkailukohteena.

Em. syistä olisi järkevintä ohjata voimalinjojen Lestijoen ylitys tapahtumaan Toholammin kulttuurimaisema-alueen luoteispuolelta jo olemassa olevan voimajohtokäytävän kautta. Lienee myös pienemmän riesan tie.

Patanan kyläyhdistys

Kantaverkkoyhtiö Fingrid Oyj on käynnistänyt suunnittelutyön uuden voimajohtolinjan rakentamiseksi välille Alajärvi-Kalajoen Jylkkä. Kyseinen voimajohtolinja on alustavien suunnitelmien mukaan vaihtoehdossa VE1 suunniteltu kulkeväksi käytännössä koko Vetelin halki.

Kyläyhdistyksen lausunto on jaettu kahteen osaan. Ensiksi käsittelemme linjan vaikutusta Patana kylään, sen asukkaisiin ja elinkeinoin. Toiseksi tarkastelemme verkkoa yleisesti ja sen linjauksen vaikutuksia laajemmin sekä esitämme näkemyksemme vaihtoehtoisille ratkaisuille.

Vaikutukset Patanan kylään, asukkaisiin ja elinkeinoin:

Patanan kylän kohdalla voimajohtolinja on vaihtoehdossa VE1 suunniteltu kulkemaan Vimpelin rajalta Huopanan kylän vierestä Tuohimaahan ja siitä edelleen Porasenojen lounaispuolta ylittäen joen Jokelankankaan kohdalla. Siitä linja jatkuisi edelleen maantien 750 (Patanantie) yli nykyisen hyötykäyttöaseman läheisyydestä. Patanan kylä on syntynyt luonnonkauniin Patanajärven ja Porasenojen väliselle harjumuodostelmalle levittäytyen siitä järven ympäristöön. Maantie 750 kulkee Veteli-Vimpeli välillä Patanan kylän läpi pitkin kyseistä harjumuodostelmaa. Maisemallisesti Patanan kylän halkoma tie on erittäin kaunis ja valtakunnallisesti tunnettu ja tunnustettu. Suunniteltu voimalinja aiheuttaisi korvaamattoman vahingon Patana kylälle muuttaessaan ratkaisevasti maisemaa.

Patanan kylällä on erittäin vireä riistanhoito- ja metsästysperinne. Kylällä on syntynyt yritystoimintaa metsästyksen liittyvän matkailun piirissä. Suunniteltu sähkölinjavaihtoehto aiheuttaisi merkittävää haittaa tälle toiminnalle. Sillä olisi erittäin suuri haittavaikutus maisemallisena haittana luonnonrauhaa ja erämaa kokemuksia hakevien matkailijoiden houkuttamisessa paikkakunnalle.

Suunniteltu linja kulkee usean maanomistajan maitten halki ja aiheuttaa merkittävää haittaa maanomistajien elinkeinolle. Suunniteltu linja on n. 100 m leveä ja siten sen alle jäävä alue on n. 10 ha jokaista kilometriä kohden. Parhaimmillaan linja veisi yhdeltä maanomistajalta n. 20 ha metsäpinta-alaa mitättömällä korvauksella. Peltojen läpi kulkevat linjat aiheuttavat pysyvän haitan maanomistajalle viljelysten hoidossa. Nämä ovat merkittäviä haittatekijöitä, joista ei jatkossa ole kuitenkaan tulossa minkäänlaista korvausta elinkeinon harjoittajille.

Linjan tarkastelussa ei ole myöskään huomioitu riittävästi asutusta, joka jää osittain linjan alle tai on niin lähellä linjaa, että sen haittavaikutus on suuri. Linja tulisi näkymään myös Patanajärven rantakaava-alueen asutukselle ja alueen houkuttavuus alenee merkittävästi ja aiheuttaa siten rakennusten arvonalaskua ja pienentää myös rantatonttien houkuttavuutta.

Koko linjavaihtoehtoa tarkasteltaessa voi todeta, että se kulkee maisemallisesti tärkeiden ja merkittävien perintökohteiden vieritse ja tekee näin ollen merkittävää vahinkoa ko. alueille. Vetelinjokilaakso on määritelty valtakunnallisesti merkittäväksi kulttuurimaisemaksi ja tähän kyseinen linja tuo näkymähaitan.

Linjan ympäristövaikutuksia tarkasteltaessa ei ole huomioitu aluetta, jossa on liito- oravan pesimä ja esiintymisalue. Linja kulkisi halki tämän metsäalueen.

Suunnittelijat eivät ole huomioineet Porasenojen ranta-alueilla olevia liito-oravan pesimäalueita. Kyseisten alueiden löytyminen on aiheuttanut hakkuukieltoja rantametsiköihin. Liitteenä nro1 ELY-KESKUKSEN päätökset Dnro EPOELY/551/20215 ja EPOELY/219/2019. Ko. alue on merkitty karttaliitteeseen Liite nro2

Alla otteita luonnonsuojelulaista ja EU-direktiiveistä. Katso lausunto!

Sähkölinjan vaihtoehtoinen VE2 sijainti.

Fingrid on esittänyt kaksi vaihtoehtoa sähkölinjalle. Vaihtoehto VE2 kulkee Perhon alueella kohti Halsuaa. Tämä linjaus on karttatarkastelun perusteella maisemallisilta ja muilta haitoiltaan selkeästi parempi ja n. 20 km lyhyempi.

Esitämme vaihtoehdoksi seuraavaa menettelyä

Fingridillä on olemassa oleva kantaverkkolinja Alajärveltä Raaheen. Tätä linjaa laajentamalla ja tekemällä siitä siirtolinja Kalajoelle Sievin eteläpuolelta säästettäisiin merkittävästi metsäalueita. Tulee myös huomioida, että olemassa oleva linja on aiheuttanut jo rakentamisvaiheessa pysyvät olemassa olevat haittavaikutukset ja siten sen yhteyteen rakennettu laajennettu linja ei aiheuttaisi näitä lisää. Myöskään linjan reuna-alueiden laajuus ei kasvaisi.

Mahdolliset tuulivoimaloiden liitoslinjat voitaisiin tehdä ns. pistolinjoina ko. linjaan. Tällaista tarkastelua ei ole suunnitelmassa esitetty ja se tulisi ottaa selvityksen alle. Mielestämme tämä linjaus tulisi ottaa ns. VE1 vaihtoehdoksi.

Edellä mainittujen perustelujen pohjalta toteamme, että esitettyä linjavaihtoehtoa VE1 ei tule toteuttaa.

Liitteet

ELYKESKUS päätös Dnro EPOELY/551/2015

ELYKESKUS päätös Dnro EPOELY/219/2019

Karttaliite liito-orava pesimäalueesta ja haetusta suojelualueesta

Perhon kunta, kunnanhallitus

Rakennustarkastajan päätösehdotus

Lautakunta lausuntonaan toteaa seuraavaa:

Reittivaihtoehto (H-J) Hangasneva-Alajärvi itäinen vaihtoehto, ei ole suotava, sillä se kulkee Peltokankaan ja Haukan kylien lävitse liian läheltä asuinrakennuksia. Peltokankaan kylällä kaksi asuinrakennusta jäisi alle 100 metrin etäisyydelle voimalinjasta ja neljä asuinrakennusta 100-300 metrin vyöhykkeelle voimalinjasta. Haukan kylällä seitsemän asuinrakennusta ja yksi loma-asunto jäisivät 100-300 metrin vyöhykkeelle voimalinjasta. Tämä aiheuttaisi, etenkin lähimille asukkaille huomattavaa haittaa asumisviihtyvyyteen mm. maisemallisen haitan ja koronamelun osalta. Koronan aiheuttama ääni ei ylitä melun ohjearvoja, mutta ääni voidaan kokea voimajohdon välittömässä läheisyydessä häiritseväksi.

Myöskään terveydellisiä vaikutuksia ei voida sulkea täysin pois. Säteilyturvakeskus STUK:n mukaan voimajohtojen magneettikentällä epäillään olevan myös pitkäaikaisesta altistuksesta johtuvia terveyshaittoja. Osassa viimeisten vuosi-kymmenten aikana tehdyistä epidemiologisista tutkimuksista on havaittu, että voimajohtojen läheisyydessä asuvilla lapsilla on muuhun väestöön verrattuna lievästi kohonnut riski sairastua leukemiaan. Tutkimuksissa ei ole kuitenkaan osoitettu syyseuraus-suhdetta mutta toisaalta tulos on toistunut osassa toisistaan riippumattomista tutkimuksista 1970-luvun lopulta lähtien, eikä havaintoa ole pystytty osoittamaan tilastoharhaksi.

Maailman terveysjärjestön syöväntutkimuskeskus IARC on luokitellut magneetti-kentät mahdolliseksi syöpää aiheuttavaksi tekijäksi. Tutkimusten mukaan sähkölinjan aiheuttamalla magneettikentällä saattaa olla vaikutusta myös sydämen-tahdistimen toimintaan.

Voimajohtoreitin toteutuessa vaikuttaisi tämä oleellisesti lähimpien asuinkiinteistöjen jälleenmyyntiarvon romahtamiseen. Mikäli reittivaihtoehto H-J kaikesta huolimatta toteutetaan, tulee asuinkiinteistöjen jälleenmyyntiarvon laskeminen huomioida kiinteistönomistajille maksettavissa korvauksissa.

Mikäli voimajohto sijoittuu peltoalueelle, suorilla johto-osuuksilla tulee mahdollisuuksien mukaan käyttää haruksetonta portaalipylyvästyppiä.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin lisäyksellä; lautakunta toivoo, että löytyisi uusi linjaus josta aiheutuisi mahdollisimman vähän haittaa asutukselle ja viljelyksille.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen lausunnossa on pääosin otettu kantaa vain voimajohtohankkeen Pohjois-Pohjanmaata koskeviin alueisiin ja asioihin. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus toteaa YVA-ohjelmasta seuraavaa:

Kaavoitus, yhdyskuntarakenne ja asutus

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus toteaa, että kaavoituksen, yhdyskuntarakenteen ja asutuksen osalta YVA-ohjelmassa on pääosin tunnistettu oikeat nykytilaa koskevat asiat.

Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavatilanne on kuitenkin päivittynyt YVA-ohjelman nähtäville tulon jälkeen, sillä korkein hallinto-oikeus on tehnyt 17.1.2022 vuosikirjapäätöksen (KHO:2022:11) Pohjois-Pohjanmaan 3. vaihemaakuntakaavasta. Näin ollen 3. vaihemaakuntakaava on saanut lainvoiman ja kaavatilanne tulee tältä osin päivittää lähtötietoihin arviointiselostusvaiheessa. Myös Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaava on tullut vireille 11.10.2021. Osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaan vaihemaakuntakaavaluonnos tulee nähtäville alkukesästä 2022. Pohjois-Pohjanmaan vaihemaakuntakaavojen merkinnät on huomioitu ja esitetty selkeästi sekä tuotu esille voimajohtoon suhde maakuntakaavan merkintöihin. Sen sijaan vaihemaakuntakaavojen suunnittelualuetta koskevia yleismääräyksiä ei ole esitetty. Mahdolliset yleismääräykset puuttuvat myös Keski- ja Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavoista. Vastaavasti jää hieman epäselväksi, onko myös yleiskaavoissa suunnittelualuetta koskevia yleismääräyksiä. Yleismääräykset tulee lisätä lähtötietoihin ja huomioida vaikutusten arvioinnissa muiden mahdollisten kaavavaikutusten ohella.

Valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita ei YVA-ohjelmassa ole tunnistettu, mitä Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus pitää puutteena. Ympäristövaikutusten arvioinnissa tulee tarkastella myös hankkeen suhde valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin. Asutuksen sijoittumista on havainnollistettu karttakuvissa ja liitekartoilla, sekä taulukoitu, mikä parantaa asian hahmottamista pitkän voimajohtoreitin osalta.

Elinkeinot ja ihmiset

Asutuksen, virkistyksen ja elinkeinojen nykytilatiedot on kuvattu selkeästi –laaditut kuvat ja taulukot avautuvat lukijalle helposti.

Suunniteltujen johtokäytävien vaikutusalueelle sijoittuva elinkeinotoiminta on tunnistettu ja vaikutusarviointi kohdistetaan niihin.

YVA-ohjelma sisältää yleiskuvauksen voimajohtojen vaikutuksista viljelyyn, metsien käyttöön, turvetuotantoon ja kiviainesten ottoon. Tämä antaa hyvää perustietoa lukijalle ja luo lähtökohtaa tarkemmalle vaikutusarvioinnille. Elinkeinojen vaikutusarviointi kuvataan selkeästi ja käytettävä aineisto on monipuolinen.

Asukkaisiin kohdistuvia vaikutuksia tuodaan kattavasti esiin ja YVA-ohjelmaan on liitetty linkit, joista kiinnostuneet saavat lisää tietoa koko voimajohtohankkeen suunnitteluprosessista. Merkittävimmät ihmisiin ja yhteisöihin kohdistuvat vaikutukset esitetään taulukossa 6-3. Voimajohtohankkeen vaikutusarvioinnit kuvataan pätevästi YVA-ohjelmassa.

Maisema ja kulttuurihistoriallinen ympäristö

Arviointiohjelmassa on tunnistettu maisemamaakunnat ja maisemaseudut sekä valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet ja rakennetun kulttuuriympäristön kohteet. Rakennetun kulttuuriympäristön osalta olisi hyvä, mikäli lähtötietoja täydennettäisiin olemassa olevan tiedon pohjalta myös paikallisesti arvokkailta rakennetun kulttuuriympäristön kohdetiedoilla voimajohtoreittien läheisyydestä ja huomioitaisiin mahdolliset kohteet vaikutusten arvioinnissa. Maiseman osalta ohjelmassa on todettu, että valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden päivitykset (VAMA 2021) otetaan huomioon arviointiselostusvaiheessa.

Pohjois-Pohjanmaan alueella tarkasteltavat sähkönsiirron reitit sijoittuvat osittain olemassa olevien johtoalueiden yhteyteen, mutta pääosin uusiin maastokäytäviin. Sähkönsiirron vaihtoehdot sijoittuvat Pohjois-Pohjanmaan alueella laajoille avoimille viljelyalueille mm. Kalajoen Jylkässä, Alavieskan Yli-Käännässä ja Sievissä Vääräjoen ympäristössä. Maiseman lisäksi on erittäin tärkeää arvioida leveän voimajohtoalueen vaikutuksia peltojen viljelykäyttöön.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus toteaa, että etenkin avoimille viljelyalueille sijoittuvien sähkönsiirtoreittien maisemavaikutukset tulee tarkastella riittävällä tarkkuudella ja tehdä hyvät havainnekuvat etenkin sellaisilta avoimilta viljelyalueilta, jotka sijoittuvat oleellisesti ihmisten elinympäristöihin. Myös muita maisemavaikutusten havainnollistamiskeinoja on syytä miettiä avoimien ympäristöjen osalta. Arviointiohjelman luku 6.6. on sisällöllisesti hieman sekava eikä alaotsikointi tai kappalejako ole täysin onnistunut. Kappale ”6.6.1 Voimajohtohankkeen tyypillisimmät vaikutukset maisemaan sekä vaikutusmekanismit” sisältää jostain syystä myös kulttuuriympäristön. Kulttuuriympäristö-otsikon alle sijoittuvat rakennetun kulttuuriympäristön lisäksi myös muinaismuistoasiat, joten muinaismuistot / arkeologinen kulttuuriperintö eivät näy YVA-ohjelman sisällysluettelossa vaikutustenarvioinnin osalta. Vastaavasti kappaleessa ”6.6.3 Voimajohtohankkeen tyypillisimmät vaikutukset kulttuuriperintöön sekä vaikutusmekanismit” puhutaan pääasiassa vain arkeologisesta kulttuuriperinnöstä. Rakennetun kulttuuriympäristön vaikutustyypeistä tai vaikutustenarviointimenetelmistä ei selkeästi kirjoiteta missään. YVA-ohjelma on rakennetun kulttuuriympäristön vaikutusten arvioinnin kuvaamisen osalta puutteellinen. YVA-selostusvaiheessa käsitteisiin ja otsikoinnin selkeyteen tulee kiinnittää huomiota.

Kallio- ja maaperä, pinta- ja pohjavedet

Ohjelmassa todetaan seuraavaa: ”Happamien sulfaattimaiden esiintyminen tulee selvittää, jotta niihin liittyvät haitat voidaan tarvittaessa ottaa huomioon hankkeen suunnittelussa ja rakentamisessa.” Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus muistuttaa, että happamia sulfaattimaita voi esiintyä myös alueilla, joilla esiintymisen todennäköisyys on GTK:n aineiston perusteella pieni. Tästä syystä esiintyminen on selvitettävä myös näillä alueilla tai vaihtoehtoisesti rakentava organisaatio on ohjeistettava tunnistamaan happamat sulfaattimaat ja tekemään tarvittavat toimenpiteet myös näillä alueilla.

Arviossa vaikutuksista pintavesiin ei ole otettu huomioon rantapuuston poistamisen vaikutuksia vesistöihin, erityisesti pieniin virtavesiin. Nämä tulisi arvioida sekä esittää toimenpiteet, jolla haittaa voidaan vähentää. Myös mahdollisten happamien sulfaattimaiden muokkaamisen sekä vesistöjen lähellä tapahtuvan rakentamisen muut vaikutukset (esim. eroosio, kiintoainekuormitus, öljypäästöt) sekä vesistöjen yli liikkumisen vaikutukset pintavesiin tulisi arvioida sekä esittää toimenpiteet haitan minimoimiseksi.

Luonto

Nykytilakuvaukset luonnonolojen osalta on esitetty selkeästi. Raportin kuvat sekä liitekartat havainnollistavat hyvin nykytilannetta.

Luontoselvitysten vaikutusten arviointi on esitetty tehtävän pääosin riittävällä tavalla. Linnustoa on havainnoitu muiden selvitysten yhteydessä ja arviointi tulee perustumaan näihin havaintoihin sekä rekisteritietoihin. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen näkemys on, että tämä ei ole riittävä aineisto linnustovaikutusten arvioimiseksi näin pitkän ja leveän voimajohtohankkeen osalta. Linnustovaikutusten arvioimiseksi tulisi vähintäänkin inventoida maastossa tarkemmin alueet, jotka ovat potentiaalisia linnuston kannalta kartta- ja ilmakuvatarkastelun sekä olemassa olevan tiedon pohjalta.

Huolta aiheuttaa maakunnan eteläosassa erityisesti uusien johtokäytävien vaikutukset liito-oravien kulkureitteihin ja tätä kautta liito-oravakantoihin laajemminkin. Pohjois-Pohjanmaan eteläosissa on runsaasti liito-oravahavaintoja. Hankkeen tarkasteluissa on syytä pyytää tiedot käyttöön laajemmilta alueilta, jotta lajin esiintymisen kokonaisuus hahmottuu paremmin. Hankkeessa tulee jo suunnitteluvaiheessa selvittää ja tarkastella vaikutuksia liito-oravakantoihin, sen lisäksi että kartoitetaan esiintymiä suunniteltujen linjausten alueelta ja lähipiiristä. Uusi voimajohto muodostaa laajan, uuden avoimen alueen ja tätä kautta kulkuesteen liito-oraville sekä voi pirstoa revierejä. Hankkeessa tulee arvioida eri linjausvaihtoehtojen vaikutukset liito-oravakantoihin ja lajin suojelutasoon. Samoin tulee esittää ratkaisumalleja, joiden avulla haitallisia vaikutuksia voidaan lieventää.

Iso osa luontoselvityksistä on tehty jo maastokauden 2021 aikana. Tehdyt luontoselvitykset olisi tullut liittää osaksi YVA-ohjelmaa. Tällöin olisi voitu arvioida jo hankkeen tässä vaiheessa, onko laaditut selvitykset riittäviä vai onko niitä syytä täydentää.

Liikenne

Arviointiohjelmassa on kerrottu liikennevaikutusten arvioinnin käsittävän hankkeen rakentamisen, käytön ja käytöstä poistamisen aiheuttamien liikennemäärien sekä näiden muun muassa liikenneturvallisuuteen ja liikenteen toimivuuteen kohdistuvien vaikutusten arvioinnin. Arviointiohjelman vaikutusmatriisissa liikennevaikutukset on arvioitu vähäiseksi.

Suunniteltujen voimajohtoreittien kanssa risteävät maantiet ja radat on esitetty arviointi ohjelman kuvassa 5.24 sekä lueteltu sivulla 84. Raportissa on todettu suunniteltujen voimajohtoreittien kanssa risteävistä maanteistä suurten erikoiskuljetusten tavoitetieverkon reitteihin kuuluvaksi valtatie 13 ja 28 sekä osin seututie 751. Yhdystie 7840 on todettu osin suurmuuntajareitiksi. Liikenteen nykytilan kuvausta ei muutoin ole laadittu.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen liikennevastuualueella ei ole tiedossa hankkeeseen vaikuttavia parantamis- tai leventämissuunnitelmia kyseisten teiden ylityskohdissa.

Voimajohtolinjan suunnittelussa ja pylväiden sijoittelussa tulee kuitenkin huomioida Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavassa osoitettu kevyen liikenteen yhteystarve valtatie 27 rinnalla Ylikäännän kohdalla. Lisäksi on huomioitava maakuntakaavan suunnittelumääräys, jossa todetaan valta- ja kantateiden osalta, että yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on pyrittävä edistämään kevyen liikenteen väylien toteuttamista erityisesti taajamien, kyläkeskusten ja koulujen läheisyydessä.

Voimajohdon suunnittelussa ja rakentamisessa on huomioitava Liikenneviraston ohje "Sähkö- ja telejohdot ja maantiet" (Liikenneviraston ohjeita 3/2018) ja Liikenneviraston määräys johtojen ja rakenteiden sijoittamisesta maantien tiealueelle (12.10.2018, LIVI/44/06.04.01/2018). Pääsääntöisesti valta- ja kantateillä sekä muilla vilkasliikenteisillä teillä ilmajohtojen sijoitusperiaatteisiin vaikuttavat näiden teiden parantamistarpeet ja törmäysturvallisuus, vähäliikenteisillä teillä taas korostuvat kunnossapitoluonteiset työt. Ohjeen mukaan mm. riittävä vapaa alikulkukorkeus tien kohdalla on turvattava maanteitä ylitettäessä. Lisäksi pylväiden riittävästä etäisyyksistä maanteiden kohdalla on huolehdittava.

Mikäli tierakenteiden vahvistamiselle todetaan tarvetta, toimenpiteet suunnitellaan ja toteutetaan yhteistyössä paikallisen ELY-keskuksen kanssa hankkeesta vastaavan kustannuksella. Tämä koskee myös mahdollisia liikennemerkkien, opasteiden tai valaisinylväiden väliaikaisia siirtoja.

Arviointiohjelman kohdassa 1.4 Hankkeen edellyttämät luvat ja päätökset todetaan: "*Voimajohdon sijoituksessa tieympäristöön on tarvittaessa haettava lain liikennejärjestelmästä ja maanteistä (503/2005) 47 §:n mukainen poikkeamislupa maantien suoja- tai näkemäalueelle rakentamisesta. Koska kyseessä on valtakunnallisesti merkittävä kantaverkkohanke, suunnitellulle voimajohdolle ei tarvitse hakea erillistä tien ylitys- tai alituslupaa, vaan lupakäsittely hoidetaan ELY-keskuksen lausuntomenettelyllä lunastuslain mukaisen menettelyn yhteydessä.*" Kaapeleiden, johtojen ja putkien sijoittamiseen liittyviin tiealueella tapahtuviin rakentamis- ja huoltotöihin tarvitaan lisäksi tienpitoviranomaisen myöntämä työ lupa. Myös uusien yksityistieliittymien rakentaminen tai nykyisten liittymien parantaminen edellyttävät ELY-keskuksen myöntämää liittymälupaa.

Ilmasto

Ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa kuvataan ilmastovaikutusten arviointimenetelmää monipuolisesti. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus haluaa kiinnittää erityisesti huomiota laskennoissa tehtäviin oletuksiin sekä käytettäviin laskentaperusteisiin ja -menetelmiin.

Kasvihuonekaasupäästöjen laskennassa on tärkeää huomioida suunnitellun hankkeen koko elinkaaren aikaiset (rakentaminen, käyttö ja käytön jälkeinen aika) kasvihuonekaasupäästöt. Ilmastovaikutusten arvioinnissa tulee huomioida suunnitellun voimajohtohankkeen osien valmistamisen ja kuljetuksen, työkoneiden ja muiden työmaatoimintojen, alueen raivauksen, rakentamisen, kunnossapidon ja korjauksen sekä voimajohdon purkamisen ja osien kierrätyksen kasvihuonekaasupäästöt. Ilmastovaikutusten arvioinnissa tulee käydä ilmi mitä voimajohtomateriaalien valmistuksen päästöihin luetaan.

Ilmastovaikutusten arvioinnissa tulee kuvata hankkeen voimajohtoalueen raivauksen ja reunametsien kunnossapidon vaikutuksia alueen hiilivarastoihin ja -nieluihin ja tuoda esiin, miten alueen hiilivarastot ja -nielut palautuvat voimalinjan käyttövaiheen aikana ja sen jälkeen. Hiilivarasto- ja -nielulaskelmissa tulee arvioida johtoalueen raivauksen ja kunnossapidon vaikutukset puustoon, muuhun kasvillisuuteen ja maaperään varastoituneen hiilen määrään.

Vaikka ilmastoasiat ovat globaaleja, vaatii ilmastomuutoksen hillintä ja siihen sopeutuminen kansallisia ja alueellisia ilmastotavoitteita ja päästövähennystoimia. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus suosittelee, että hankkeen vaikuttavuutta arvioitaessa tarkastellaan kunnallisia ja maakunnallisia ilmastotavoitteita.

Valtakunnallinen sähkövoimajärjestelmä on yksi yhteiskuntamme tärkeimpiä tukipilareita ja huoltovarmuuden takaajia. Kantaverkko mahdollistaa sähköntuotannon ja jakelun koko valtakunnan tasolla. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus esittää, että ympäristöriskiarvioille osoitetaan oma kappale ja siinä otetaan huomioon ilmastomuutos ja siihen varautuminen.

Hankkeen ilmastovaikutusten arvioinnin kannalta merkityksellistä on kokonaispinta-ala, jolta puusto poistetaan. Puuston poiston myötä syntyy metsäkatoa. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus ehdottaa, että haitallisten ilmastovaikutusten ehkäisy- ja lieventämistoimissa arvioidaan mahdollisuus korvata menetetty metsä metsityksellä.

Yleistä

Hankkeen tarve on esitetty selkeästi ja hankkeen vaatimat luvat on tunnistettu pääosin kattavasti. Arvioinnin laatijan työryhmä ja soveltuvuus tehtävään, kokemus vastaavista tehtävistä, on esitetty riittävällä tavalla. YVA-menettely ja sen vaiheet on kuvattu kattavasti. Voimajohdon tilantarve ja rakentamisen toteuttaminen on kuvattu selkeästi. Voimajohtoreitti ja sen vaihtoehdot on esitetty selkeästi ja havainnollisesti YVA-ohjelmassa. 0-vaihtoehdon puuttuminen on perusteltu riittävällä tavalla. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus pitää erittäin hyvänä, että vaikutusten merkittävyyden arvioinnissa käytettävät kriteerit on esitetty avoimesti ja selkeästi jo YVA-ohjelman liitteinä. Tämä parantaa vaikutusten arvioinnin avoimuutta varsinaisessa vaikutusten arviointivaiheessa. YVA-ohjelma on selkeä kokonaisuus ja helppolukuinen. Kuvat ja kaaviot sekä liitekartat auttavat ymmärtämään paremmin hankkeen laajuuden ja sijoittumisen ympäristöön. Taulukot parantavat tiedon ymmärtämistä ja ovat selkeitä.

Jatkossa vastaavia YVA-ohjelmia laadittaessa olisi selkeämpi, jos nykytila ja vaikutusarviointi esitettäisiin peräkkäin vaikutustyypeittäin. Tämä vähentäisi raportin edes-takaisin selailua sekä näytöllä, että paperisessa raporttimuodossa. Sähköisessä raportissa on hyvä, että sisällysluettelosta pääsee suoraan otsikkoa klikkaamalla siirtymään haluttuun kohtaan raportissa. Vastavuoroisesti olisi käytön kannalta helpompaa, jos myös erillisistä luvuista pystyisi siirtymään yhdellä klikkauksella takaisin sisällysluetteluun.

Pohjan Voima Oy

Suolasalmenharjun tuulivoimahanke Alajärvellä

Pohjan Voima Oy suunnittelee tuulivoimapuiston rakentamista Alajärvelle, noin 6-10 kilometriä Möksyn kylästä pohjoiseen. Hankealue sijoittuu Alajärven kaupungin koillisosaan, lähelle Vimpelin, Perhon ja Kyyjärven kuntarajoja. Hankkeessa on tarkoitus rakentaa Suolasalmenharjun alueelle noin 9 tuulivoimalaa, joiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä (tornin korkeus 200 metriä, siiven pituus 100 metriä). Voimaloiden yksikköteho on noin 6–10 MW ja niiden kokonaisteho noin 50–90 MW.

Hankkeen edellyttämistä tuulivoimalaitosten paikoista on solmittu maanvuokrasopimukset maanomistajien kanssa, hankkeen esisuunnittelu on valmistunut ja kaavoitusaloite on jätetty Alajärven kaupungille.

Etelä-Pohjanmaan, Keski-Pohjanmaan ja Pohjanmaan tuulivoimaselvityksessä 1 Suolasalmenharjun alue on määritelty tuulivoimatuotantoon jatkosuunniteltavaksi alueeksi.

Jylkkä (Kalajoki) - Alajärvi 2x400+110 kilovoltin voimajohtohankkeen vaikutukset Suolasalmenharjun tuulivoimahankkeeseen

Voimajohtohankkeen YVA-ohjelman mukainen johtoreitti H-J sijoittuu osittain Suolasalmenharjun tuulivoimahankkeen alustavalle suunnittelu- / osayleiskaava-alueelle. Alustavan tarkastelun perusteella tuulivoimahanke ei kuitenkaan ole ristiriitainen YVA-ohjelman mukaisten johtoreittien kanssa, vaan tuulivoimalaitosten sijoittelussa voidaan huomioida riittävät turvaetäisyydet johtoreittiin H-J. Liitteessä 1 on kuvattu Suolasalmenharjun tuulivoimahankkeen alustava suunnittelualue.

Lausuntonaan Pohjan Voima Oy toteaa, että johtoreittiä H-J ei tulisi siirtää itään Suolasalmenharjun hankealueen kohdalla, koska tällöin johtoreitti rajoittaisi tai estäisi tuulivoimaloiden rakentamisen alueelle. Pyydämme lisäksi, että Pohjan Voima Oy pidetään tietoisena voimajohtohankkeen etenemisestä ja osallisena hankkeen suunnittelussa.

Liite 1. Kartta. Suolasalmenharjun tuulipuiston osayleiskaava-alueen alustava raja

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto

Ohjelman mukaan Suomen pohjois-eteläsuuntaisen sähkönsiirtokapasiteetin tarvetta lisäävät uudet investoinnit sähköntuotantoon, kuten tuulivoima- ja ydinvoimahankkeet sekä Suomen ja Ruotsin välisten sähkönsiirtoyhteyksien vahvistaminen. Jylkän sähköasemalle on liittymässä suuri määrä tuulivoimaa.

Ohjelmassa todetaan, että hankkeen toteuttamatta jättäminen ei ole mahdollista, koska sähkönsiirtoa ei voida tulevaisuudessa hoitaa nykyisellä kantaverkolla ja jo päätetyillä verkkoinvestoinneilla ilman haitallisia siirtokapasiteettirajoituksia tai vaarantamatta käyttövarmuutta.

Pohjois-Suomen aluehallintoviraston alueella voimajohtoreitti kulkee Kalajoen, Alavieskan ja Sievin kuntien alueella. Voimajohtoreitit sijoittuvat pääosin metsätalousalueelle ja maaseudulle. Johtoreitit sijoittuvat kylien lähelle Alavieskan Taluskylässä ja Haapakoskella, Kalajoen Typössä, Rautiossa, Mehtäkylässä ja Käännänkylällä, Sievin kukonkylässä.

Pohjois-Suomen aluehallintoviraston peruspalvelut, oikeusturva ja luvat vastuualue toteaa terveydensuojelun näkökulmasta lausuntonaan seuraavaa;

Hankkeen ihmisiin kohdistuvien vaikutusten arviointi on esitetty luvussa 6.9., jossa on huomioitu myös hankkeen merkittävimmät terveysvaikutukset.

Sähkönsiirtovaihtoehtojen karttatarkastelussa ja yhteisvaikutusten näkökulmasta on syytä tuoda esille tarkemmin, miten Jylkän sähköasemalle on suunniteltu liitettävän tuulivoiman ja mahdollisesti muiden toimijoiden voimajohtoreitit, siltä osin kuin linjauksia on suunnitteilla tai toteutettu. Asukkailla on täten mahdollisuus saada kokonaiskuva verkostosta asuinalueellaan.

Jylkästä Tolosperälle 110 ja 400 kV:n johdot jakaantuvat omille reiteilleen, eivätkä ole toisilleen vaihtoehtoja. Tolosperän ja Sievin Kukonkylällä puolestaan tarkastellaan kahta eri vaihtoehtoista reittiä.

Reitille sijoittuu kaksi 400 ja 110 kV:n voimalinjaa ja läntisen reitin osalta se sijoittuisi rakenteilla olevan kahden 110 kV:n voimajohdon rinnalle.

Vastuualue toteaa, että asutuksen huomioiminen korostuu, koska hankealueita voidaan pitää merkittävänä muutoksena nykytilaan. On syytä kiinnittää huomiota eri vaikutusten havainnolliseen esitystapaan karttapohjalla (esim. sähkömagneettiset kentät) ja häiriintyvien kohteiden sijoittuminen alueille, mikäli tarkemmassa tarkastelussa vaikutusalueille näitä sijoittuu. Tuleva maankäytön muutos esimerkiksi kaavoitushankkeet ja asutuksen mahdolliset laajenemissuunnat on syytä huomioida.

Puolustusvoimat

Puolustusvoimilla ei ole huomautettavaa hankkeen YVA-ohjelmaan.

Räyriingin metsästysseura ry

Räyriingin Metsästysseura vastustaa ehdottomasti metsästysalueidensa läpi suunniteltua läntistä sähkölinjan linjausvaihtoehtoa. Linja pirstoisi alueemme totaalisesti ja vaikeuttaisi metsästystä huomattavasti. Seuran 4700 hehtaarin alueesta linja veisi n. 830 ha. Alueen eteläpäässä sijaitsee teerien soidinsuo ja keskivaiheilla metsojen soidinpaikka.

Sähkölinja kulkisi lähimmillään Räyriingin Metsästysseuran majasta ja tontista n. 300 metrin päästä. Tontilla sijaitsee myös vilkkaasti käytössä oleva ampumarata, jonka ampumasuuntaan linja tulisi. Alueen pohjoispäässä länsipuolella linjaa on maakunnallisesti tunnettu lintujärvi, jossa pesii Suomen oloissa harvinaisiakin lintuja (mm. kaulushaikara). Linjan itäpuolen peltoaukeilla puolestaan lepäilee muuttomatkoillaan tuhansittain hanhia ja joutsenia. Näiden lintujen nousu- ja laskusuunnat suunniteltu sähkölinja katkaisisi.

Metsästysharrastus tässä pienessä Räyriingin kylässä on hirvipeijaisineen kyläläisiä yhteen saattava ja yhdistävä harrastus, joka kokoaa ihmisiä monenlaisista ammateista ja yhteiskuntaluokista.

Seinäjoen kaupunki, Seinäjoen museot

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus on pyytänyt Seinäjoen museoilta lausuntoa Fingridin 2 x400 + 110 kV voimajohtohankkeesta, jota suunnitetaan Kalajoen Jylkän ja Alajärven Möksyn välille. Etelä-Pohjanmaalla hanketta suunnitellaan Alajärven ja Vimpelin kuntien alueelle. Lausuntopyyntön mukana on toimitettu 1. 12. 2021 päivätty YVA-ohjelma (Fingrid & FCG).

Kalajoen Jylkän ja Alajärven sähköasemien välinen voimajohtoyhteys käsittää pääosin kaksi rinnakkaista 400+110 kilovoltin voimajohtoa. YVA-menettelyssä tarkasteltavat voimajohtoyhteyden reitit sijoittuvat pääosin uuteen maastokäytävään ja vain hyvin lyhyeltä osin nykyisten voimajohtojen rinnalle. Etelä-Pohjanmaata koskee kaksi voimajohtoreittien päävaihtoehtoa, läntinen ja itäinen, ja läntisen reitin kolme alavaihtoehtoa. Itäinen reittivaihtoehto kulkee Keski-Pohjanmaan Perhosta Vimpelin Hallapuron itäpuolelle ja siitä etelään Alajärven Möksyn sähköasemalle. Läntinen reittivaihtoehto kulkee Keski-Pohjanmaan Vetelistä Vimpelin Sääksjärven ja Itäkylän väliin, josta se jatkuu etelään Vimpelin keskustan itäpuolella olevalle Koivukankaalle. Vimpelin Koivukankaan ja Alajärven Möksyn sähköaseman välille sijoittuvat läntisen reitin kolme alavaihtoehtoa.

Museo antaa asiassa lausunnot erikseen arkeologisesta kulttuuriperinnöstä ja rakennetusta kulttuuriympäristöstä. Tämä lausunto käsittelee arkeologista kulttuuriperintöä.

Arkeologinen kulttuuriperintö

Museolta on vuonna 2021 pyydetty lausuntoja muinaisjäännösinventoinnin tarpeesta hankkeen suunnitelluilla johtoreiteillä ja lisäjohtoreiteillä. Museo on antanut lausunnot 7.4. ja 14. 6. 2021 (diar. SM 22/2021). Lausunnoissa todettiin, että kaikkien johtoreittien arkeologinen inventointi on sisällytettävä hankkeen YVA-menettelyyn, jotta ympäristövaikutusten arvioinnissa on käytettävissä ajantasainen tieto hankkeen vaikutusalueella olevista muinaisjäännöksistä ja muista arkeologisista kohteista.

YVA-menettelyssä arvioitavat vaikutukset arkeologiseen kulttuuriperintöön on huomioitu riittävällä tavalla YVA-ohjelmassa (kohta 6. 6. 3.). Hankkeessa on syksyllä 2021 laadittu suunniteltujen johtoreittien arkeologinen inventointi, jonka raportti on toimitettu tarkastettavaksi Etelä-, Keski- ja Pohjois-Pohjanmaan alueellisille vastuumuseoille (Heilu Oy 2021). Seinäjoen museot on kirjannut inventoinnin hanke- ja kohdetiedot muinaisjäännösrekisteriin ja muinaisjäännösten hankerekisteriin Etelä-Pohjanmaan osalta, sekä arvioinut inventoitujen kohteiden suojelustatuksen Museoviraston laatiman ohjeen (Arkeologisen kulttuuriperinnön opas, akp. nba. fi) mukaan. Inventoinnin tuloksia käsitellään YVA:n selostusvaiheessa. Museo arvioi mahdollisten lisäselvitysten tarpeen hankkeen edetessä.

Suomen Luonnonsuojeluliiton Pohjanmaan piiri ry

Suomen Luonnonsuojeluliiton Pohjanmaan piiri ry on tutustunut lausuttavaan materiaaliin ja antaa siitä seuraavan lausunnon:

Reitti Kannuksesta Toholammille kulkee Lestijokilaakson valtakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen yli, jossa linjaus rikkoo pahasti maisema-alueen. Linjausvaihtoehtoa tulisi miettiä tarkasti uudelleen paikkaan jossa maisemahaitta olisi vähäisin.

Toholampi-Ullava -välinen alue on linjausvaihtoehtona huono ja sille tulisi etsiä muita korvaavia vaihtoehtoja. Linjaus kulkee arvokkaiden Kopsannevan ja Höyläsalonnevan suoalueiden läheisyydestä.

Kaustisilta lähtevä läntinen linjaus on tarkennettava, koska se tuhoaa Vanhakallion alueella olevan pienen lomamökkikylän oheistoimintoiheen. Lappajärveltä Alajärvelle linjaus I-J on nykyisellään tulkittu olevan vähiten haitallinen eläimistölle ja linnustolle, koska muut vaihtoehdot sivuavat arvokkaita lintualueita. Kaustisilta lähtevä itäinen linjausvaihtoehto on saanut voimakasta kritiikkiä useasta suunnasta. Linjaus halkoo Pilvinevan arvokasta soidensuojelualuetta, Halsuanjärveä, Lehmikivennevan aluetta ja Loukkusaarennevan alueita. Peltokankaan kylämiljöön linja tuhoaisi täysin jättäen asumiskelvottomaksi joitakin kokonaisia talouksia. Kaukaloistennevan-Hallanevan ja Jokikurvinnevan alueet jäisivät linjan haittavaikutusten piiriin, Hallanevan alue suoraan linjan alle.

Reitin varrella linjan vaikutuspiiriin jää useita arvokkaita luontokohteita sekä Metso-kohteita. Itäisellä reitillä on lukuisa määrä haasteellisesti ratkaistavia tekijöitä.

Läntiselläkin linjauksella arvokkaita luontokohteita jää linjauksen alle ainakin 4 kohdetta ja sivuaa linnustollisesti arvokasta Haapajärveä ja kulkee läheltä Viisteennevan arvokasta soidensuojelualuetta.

Hankkeen linjauksia tulee vielä tarkastella uudelleen ja tarkemmin, että luontovaikutukset tullaan minimoimaan.

Lisäselvityksiä on tehtävä etenkin liito-oravakohteiden suhteen, sillä mm. Peltokankaan kylän ja Karstaperän alueilta on tullut tietoon, että seuduilla on lajin esiintymisalueita linjauksen lähellä. Myös yhtenäisten vanhojen metsien uhanalaiset lintulajit, kuten hömö- ja töyhtötiainen, pohjantikka ja kuukkeli tulee huomioida linjavaihtoehtojen osalta ja selvittää niiden tärkeitä elinalueita tarkemmin. Isojen lintujen muuttoreitit tulee selvittää ja tiedot käyttää tarkasti hyväksi hankkeen suunnittelussa. Haasteellisinta lienee muuttoreittien osalta levähdysalueet, jolloin lintujen riskit törmäyksiin kasvavat huonoissa sääoloissa ja hämärässä tehtävien nousujen ja laskujen takia ruokailu- ja yöpymisalueille.

Tulee selvittää mahdollisuuksia rakentaa linjan alle ekologisia luontokäytäviä nostamalla linjaa mahdollisimman korkealle paikoissa, jossa se on mahdollista ja tarpeen. Samoin lintupallojen käyttötarvetta sekä liito-oravien ja uhanalaisten metsätiaisten (hömö- ja töyhtötiainen) ja kuukkeli kulkukäytävien (yhtenäisen metsäpeitteen jättäminen linjan alle) rakentamista täytyy pohtia jo tällä hetkellä. Leveä johtokatu estää liito-oravan kulun täysin, joten laji tarvitsee teknisiä ratkaisuja kulkemisen helpottamiseksi. Siihen ei riitä muutama hyppypuu vaan vaaditaan riittävät kulkuyhteydet, jotka palvelevat myös muita lajeja.

Pohdittavaksi tulee myös johtokatulunastusten yhteydessä, mahdollisuuksia lunastaa linjakadun läheisyydessä olevia arvokkaita luontokohteita ja suojeltaville lajeille tärkeitä elinalueita kokonaisuudessaan suojelualueiksi hanketoimijan kustannuksin. Se kompensoisi edes vähäisesti aiheutettua menetystä.

Yksi myös pohtimisen arvoinen asia on, voisiko koko linja kulkea Alajärvi-Lestijärvi linjausta myöden esim. kaksikerrosrakenteena. Näin saataisiin yhdelle johtokadulle enemmän käyttöä

Suomen metsäkeskus

Suomen metsäkeskus kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto Jylkkä (Kalajoki) - Alajärvi 2x400+110 kilovoltin voimajohtohankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta

Metsäkeskus tarkastelee hanketta kestäväan metsätalouteen perustuvien elinkeinojen edistämisen näkökulmasta.

Tarkasteltavat voimajohtoreitit sijoittuvat kolmen maakunnan ja kahdentoista kunnan alueelle. Voimajohtoreitit sijoittuvat pääosin metsätalousalueelle ja maaseudulle. Metsäelinkeinojen harjoittamisen näkökulmasta hanke tulee vaikuttamaan laajojen metsätalousalueiden pirstoutumiseen ja siirtymiseen muuhun maankäyttöön. Ympäristövaikutusten arvioinnissa tulee tarkastella voimalinjavaihtoehtojen vaikutuksia kestäväan metsätalouden harjoittamiseen.

Suomen metsäkeskus pitää erittäin hyvänä, että vaikutukset hankkeen aiheuttamaan hiilivaraston ja -nielun muutokseen arvioidaan määrittelemällä hankkeessa poistuvan puuston ja sen hiilensitomispotentiaalin (hiilinielu) määrä. Vaikutusten arviointia olisi hyvä laajentaa koskemaan myös metsätalousvaikutusten arviointiin pidemmällä aikavälillä.

Metsätalousvaikutusten arvioinnin lisäksi olisi hyvä arvioida, miten hankkeen ympäristövaikutuksia metsäelinympäristöihin voitaisiin lieventää, esimerkiksi MTK, SLC ja Energiategollisuus käynnistivät syksyllä 2016 hankkeen, jonka tarkoituksena oli päivittää yhteiset suositukset sähkölinjojen vierimetsien hoidosta ja lisätä monimuotoisuudelle arvokasta lahoppua sähkölinjojen vierimetsiin. Hankkeessa laadittiin ohjeet tekopökelöiden tuottamiselle sekä testattiin toimintamallia kolmen verkkoyhtiön kanssa eri puolilla maata. Arviointiohjelman yhteydessä olisi hyvä tutustua tähän toimintamalliin, jolla voitaisiin mahdollisesti lieventää voimalinjan vaikutuksia metsien monimuotoisuuden heikkenemiseen.

Alustavassa reittisuunnittelussa on tutkittu erilaisia ratkaisuja voimajohtohdon rakentamiseksi ja päädytty vaihtoehtoasetteluun. Valittavasta reittivaihtoehdosta riippuen voimajohtoyhteyden kokonaispituudeksi tulee noin 160–180 kilometriä.

Ennen reittivaihtoehtojen tarkempia vaikutuksen arviointeja Suomen metsäkeskuksella ei ole reittivaihtoehtoihin lausuttavaa.

Suomenselän lintutieteellinen yhdistys ry, SSLTY

Voimajohtoreitit tulee viedä mahdollisimman pienin vaurioin ympäristölle ja sitä myötä linnustolle. Tällöin tulee välttää suurten metsäalueiden pirstoutumista ja minimoida linnustollisesti tärkeille alueille kohdistuvat häiriöt. Muuttolintujen reiteillä ja muuttolintuja keräävien peltoaukeiden lähellä linjat on merkittävä huomiopalloin törmäysten estämiseksi.

Hangasnevalta etelään lähtevistä vaihtoehdoista läntinen (H-I) on parempi. Linja halkoo ja sivuaa vähemmän avosoita ja MAALI-alueita ohittaen mm. Vetelin Pilvinevan kauempaa. Itäinen vaihtoehto (H-J) sivuaisi esimerkiksi Loukkusaarennevan-Iso Rahkanevan MAALI-aluetta Perhossa. Virkatietä saavat petolintujen, erityisesti maakotkan pesätiedot tulee ottaa huomioon linjauksia arvioitaessa.

Vimpelistä Alajärven Möksyyn suuntautuvista vaihtoehdoista keskimäinen (I-L) sivuaa Käärmekallioiden Natura-aluetta ja suojelualuetta Alajärvellä ja menee myös läheltä Iruunjärveä, jossa pesii vesilinnustoa,

mm. kuikka, ja se on tässä mielessä huonoin. Eteläinen (I-K-L) kulkee Kiiskisen MAALI-alueen läheltä. Tällä perusteella paras vaihtoehto on pohjoinen linja (I-J-L).

Säteilyturvakeskus, STUK

Pyydettyinä lausuntona Säteilyturvakeskus esittää seuraavan:

Suunniteltu voimajohto sijoittuu Kalajoen, Alavieskan, Sievin, Kannuksen, Toholammin, Kokkolan, Kaustisen, Vetelin, Halsuan, Perhon, Vimpelin ja Alajärven kuntien alueille. Tarkasteltavien voimajohtoreittivaihtoehtojen yhteispituus on noin 350 kilometriä, valittavan reittivaihtoehdon mukaisesti voimajohtoyhteyden kokonaispituudeksi tulee 160-180 km. Reitit sijoittuvat pääosin uuteen maastokäytävään. Kalajoen Jylkän ja Alajärven sähköasemien välinen voimajohtoyhteys käsittää pääosin kaksi rinnakkaista 400+110 kilovoltin voimajohtoa. Voimajohtoyhteydellä on kolmella osuudella itäinen ja läntinen reittivaihtoehto. Eteläisimmän läntisen reittivaihtoehdon eteläosassa on vielä kolme alareittivaihtoehtoa. Voimajohtoyhteys sijoittuu pääosin metsätalousalueille ja maaseudulle. Alle 100 m etäisyydellä suunnitellun voimajohdon keskilinjasta sijaitsee seitsemän asuinrakennusta ja yksi lomarakennus, joista yksikään ei ole johtoalueella.

Voimajohto aiheuttaa ympärilleen pientaajuisten sähkö- ja magneettikentän. Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksessa (1045/2018) on vahvistettu väestön altistuksen raja-arvot ja toimenpidetasot näille kentille. Asetusta ei sovelleta sähköturvallisuuslain (1135/2016) vaatimusten mukaisten suurjännitteisten ilmajohtojen, mm. 400 kV ja 110 kV voimajohtojen, aiheuttamaan altistukseen sähkökentälle. Magneettikentän toimenpidetaso 200 μ T ei ylitä voimajohdon allakaan, jossa on suurimmat magneettikentät. Asetus ei siten rajoita oleskelua voimajohdon läheisyydessä eli maa- tai metsätaloustöitä tai virkistyskäyttöä mm. metsästykseseen, sienestykseseen ja marjojen poimintaan. Asetus ei myöskään rajoita voimajohdon sijoittamista asuin tai lomarakennusten läheisyyteen.

Asetus ja sähköturvallisuuslain vaatimukset suojaavat voimajohtojen sähkö- ja magneettikentän välittömiltä haittavaikutuksilta. Voimajohtojen magneettikentällä epäillään kuitenkin olevan haitallisia pitkäaikaisvaikutuksia. Osa 1970-luvun lopulta alkaen tehdyistä väestötutkimuksista on antanut viitteitä siitä, että asumisesta voimajohtojen läheisyydessä saattaisi olla terveydellistä haittaa lapsille. Näissä tutkimuksissa on havaittu, että voimajohtojen lähellä asuvilla lapsilla näyttäisi olleen hieman suurempi riski sairastua leukemiaan, kun lapset ovat altistuneet pitkäaikaisesti magneettikentälle, jonka keskimääräinen vuontiheys on ollut enemmän kuin 0,4 μ T. Solu- ja eläinkokeista saadut tulokset eivät ole tukeneet tätä havaintoa. Ei tunneta mekanisme, jolla voimajohdon magneettikenttä aiheuttaisi leukemiaa tai muita syöpiä. Väestötutkimuksissa ei ole voitu osoittaa, että leukemia olisi seurausta altistuksesta magneettikentälle. Voimajohtojen sähkökentällä ei ole todettu olevan haitallisia pitkäaikaisvaikutuksia.

Voimajohtojen magneettikentän pitkäaikaisvaikutuksiin liittyvän epävarmuuden vuoksi Säteilyturvakeskus suosittelee uusien voimajohtojen rakentamista siten, että niiden aiheuttama magneettivuon tiheys ei pitkäaikaisesti ylittäisi 0,4 μ T voimajohtojen lähellä sijaitsevissa asuinrakennuksissa, jos se järkevin toimenpitein on mahdollista. Velvoittavaa estettä ei ole voimajohtojen rakentamiseen arviointiohjelmassa esitetyn suunnitelman mukaisesti.

Taluskylän kyläyhdistys

Teettämämme kyselyn mukaan kukaan ei kannattanut itäistä reittiä. Kyselyn tavoitti 88 ihmistä, joista 26 kannatti läntistä reittiä. Läntinen reitti haittaa vähempi asutusta ja kylän maisemaa. Itäisellä reitillä on useampi talo (4 kpl) aivan linjan tuntumassa. Itäinen reitti pilaa kylän kaiken virkistys toiminnan tulevaisuuden suhteen. Halkoo koko kylän linja läheltä asutuksia ja näkee sen joka paikkaan. Meillä nyt aktiivinen kyläyhdistys, joka yrittänyt lisätä alueen viihtyisyyttä ja vetovoimaisuutta mm. urheilukentän kotaprojektilla, Mäenmaan reitin kunnostuksella. Tuntuu silloin, että kaikki työ menee hukkaan mitä tehty, jos tuo itäinen reitti toteutuu.

Samalla pitää miettiä tuleeko vielä lisää linjoja Jylkän asemalle uusilta tuulipuistoilta? Jääkö Taluskylä vaan sivusta kärsijäksi näissä tuulipuisto hankkeissa. Maisema haitat ilman mitään hyötyjä?

Ympäristövaikutukset Vetenjärvi

Vetenjärven kosteikon kunnostus hanke on toteutettu 2019. EU:n tukeman kunnostus hankkeen on teettänyt Otso Metsäpalvelut. Kosteikko kaivettiin auki ponttoni kaivinkoneella, jotta saatiin Joutsenille ja muille muuttolinnoille rauhallinen levähdysalue muuton aikaan. Jos tuo itäinen linja toteutuu jää tämä alue linjojen väliin. Kunnostuksen jälkeen alueesta tuli linnuille merkittävä levähdysalue muuton aikaan.

Ympäristövaikutukset Mäenmaa

Mäenmaan luontopolulle yksi reitti lähtee suoraan itäisen linjan alta. Luontopolun virkistys mahdollisuudet vähenevät, kun linja näkyy koko matkan mäen päälle. Luontopolku on merkattu viime kesänä/syksynä ja tänä vuonna vielä uusitaan ojien ylimenevät sillat. Tarkoituksena reitin ja retkeilykäytön elvyttäminen. Läntinen linja vaatii vähempi pinta-alaa noin 4,83 ha kun vedetään jo osittain valmiiksi hakatun linjan rinnalle.

Toholammin kunta, kunnanhallitus

Rakennustarkastaja: Kunnanhallitus lausuu seuraavaa:

Toholammin kunnan näkemyksen mukaan laaditussa YVA-ohjelmassa esitetyt lähtötiedot Toholammin kuntaa koskien ovat oikeita ja riittäviä YVA-arvioinnin pohjaksi. Arvioinnin osalta kunta haluaa tuoda esille, että esitetyistä itäinen reittivaihtoehto aiheuttaa huomattavaa haittaa nykyisen maankäytön ja valtakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen näkökulmas-ta. Vaihtoehdon toteuttaminen keskustan tuntumaan heikentää valtakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen arvoja alueella, jossa suuri osa Toholammin asukkaista asuu ja asioi. Johtokäytävä jakaa keskustajaman selkeästi kahteen osaan ja pirstaloi keskeisen, potentiaalisen taajaman laajentumissuunnan (esim. Kerttulan kentän alue). Itäisen reittivaihtoehdon haitalliset vaikutukset ovat kohtuuttoman suuret ja kunta ei pidä sitä toteut-tamiskelpoisena vaihtoehtona.

Kaavoituksen näkökulmasta katsottuna voimajohdon läntinen vaihtoehto kulkee Lestijoen osayleiskaavan yli lävistäen osayleiskaavan pientaloval-taisen asuuntoalueen. Alue ei ole toteutunut ja linjan rakentaminen estää osittain sen toteuttamisen. Itäinen reittivaihtoehto puolestaan kulkee Kir-konkylän osayleiskaavan läpi sijoittuen pääosin maa- ja metsätalousalueil-le sekä keskustan länsipuolelle varatun ohitustien päälle. Osayleiskaava on monilta osin vanhentunut ja ko. ohitustievaraus on poistettu myös Kes-ki-Pohjanmaan maakuntakaavasta. Länsi-Toholammin tuulivoimaosayleis-kaavan ja Härkänevan osayleiskaavan alueilla reitti kulkee pääasiassa kaavoissa osoitettujen maa- ja metsätalousalueiden läpi.

Vaikutukset maanomistajiin:

1. Yleistä

Nyt käynnissä olevassa Jylkkä-Alajärvi voimalinjahankkeen YVA-menette-lyssä on kyettävä huomioimaan myös ihmisiin, maanomistajiin ja elinkei-noihin kohdistuvat vaikutukset. YVA on pidettävä isossa roolissa tämän tyyppisessä valtakunnallisesti merkittävässä hankkeissa, ja näitä ihmisiin, maanomistajiin ja elinkeinoihin liittyviä näkökulmia ei saa väheksyä. Arvioinnin on oltava vuorovaikutteista sekä otettava huomioon myös subjek-tiivisten kokemusten merkitys.

2. Nykyisen korvauskäytännön ongelmat

Korvausmenettely huomioi vain sen hetkisen maan arvon. Korvaus makse-taan kertakorvauksena. Näin ollen lunastuksen myötä maanomistaja luo-puu pysyvästi sekä nykyisistä että tulevista mahdollisuuksistaan hyödyntää omistamaansa maata. Muuttuvassa toimintaympäristössä nykytilanne ei huomioi mahdollisuuksia esim. metsätalouden uusi ansaintakeinoja kuten hiilikompensaatiota.

Lunastukset toteutetaan vastoin maanomistajan tahtoa. Korvauksen perusteena olevat maapohjan taulukkoarvot eivät vastaa todellisia markkina-arvoja. Sen vuoksi korvaus ei vastaa maanomistajien näkemystä oikeu-denmukaisesta korvauksesta.

3. Korvauskäytännön kehittäminen

Tavoitteena tulee olla, että korvauksella maanomistaja pystyisi hankkimaan vastaavan pinta-alan verran samanlaista maata. Maanomistajille maksettavat korvaukset tulee perustua todellisiin markkina-arvoihin. Lisäk-si korvausten tulee noudattaa täyden arvon korvaamisen periaatetta. Käyttöoikeuden lunastuksessa

tulee antaa jälleenhankintatakuu. Tämä tar-koittaa, että korvauksen määrä riittää uuden maan hankintaan ja kattaa myös siitä aiheutuvat muut kulut. Myös aiheutuvat haitat on korvattava täysimääräisesti.

Jotta lunastukset eivät aiheuttaisi ongelmia ihmisille ja elinkeinoille, tulee lunastuslaki uudistaa mahdollisimman pian. Olisi perusteltua avata myös keskustelu muista korvausmuodoista, kuten esimerkiksi lunastettavan maan korvaaminen yhteismetsäosuuksina.

Kunnanjohtaja: Kunnanhallitus hyväksyy rakennustarkastajan laatiman lausunnon.

Lisäksi kunnanhallitus päättää lausua, että Fingrid Oyj etsii vielä vaihtoehtoisia ratkaisuja voimajohtolle, hyödyntäen aikaisempia jo maastossa olemassa olevia vanhoja sähkölinjakäytävät-kaisuja ja mahdollisuuden sijoittaa niihin kahdessa kerroksessa olevia säh-kölinjoja. Nämä ratkaisut voivat pienentää ihmisiin, maanomistajiin ja elin-keinoihin liittyviä haitallisia vaikutuksia ja pienentää heille aiheutuvia talou-dellisia menetyksiä, sekä suojella valtakunnallisesti arvokasta Lestijoen Natura-aluetta. Maakaapeloinnin hyödyntämistä valtakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen, Lestijoen maisema-alueella, tulee tarkastella uudelleen.

Kunnanhallitus valtuuttaa kunnanjohtajaa tekemään lausuntoon tarvittavat teknisluontoiset korjaukset.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Varsinais-Suomen ELY-keskus

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaisen katsoo, että Kalajoen Jylkän ja Alajärven välisen voimajohtohankkeen YVA-ohjelmaan tulee sisältyä voimajohtojen rakentamisesta purojen ja jokien elinympäristöille sekä kalastolle aiheutuvien vaikutusten arviointi. Voimajohtojen rakentaminen uomien ylitse saattaa vaikuttaa uomien tilaan ja kalastoon lähinnä tilapäisesti rakennettavien siltojen osalta ja pysyvästi rantapuuston kaatamisen kautta. Tilapäiset sillat saattavat heikentää kalojen elinolosuhteita lähinnä, mikäli niihin asennetaan kalojen liikkumista vaikeuttava rumpu. Uomaa varjostava rantapuusto on tarpeen säilyttää varsinkin matalilla virta-alueilla, jotka ovat keskeisiä elinympäristöjä hankealueen puroissa ja joissa esiintyvälle arvokkaalle virtavesikalastolle. Rantapuuston kaataminen heikentää uomien varjostusta, joka saattaa matalilla virta-alueilla voimistaa mm. taimenen poikastuotannolle haitallista pohjan leväkasvua ja liettymistä. Rantapuusto tarjoaa myös suojaa ja ravintoa kaloille. Voimajohtot tulisi siten vetää ensisijaisesti purojen ja jokien syvempien suvanto osuuksien yli.

Vetelin kunta, kunnanhallitus

Vetelin kunnanhallitus antaa seuraavan lausunnon koskien Fingridin YVA-ohjelmaa:

Vaihtoehto VE 1 halkoo koko kunnan ja rikkoo samalla myös harvat yhtenäiset pinta-alaltaan merkittävät puustoiset kankaat mitä kunnassa on jäljellä. Kunnassa on paljon turpeennostossa olevia soita ja näiden ympärillä rikkonaisia kangasmaita, joita voimalinjahanke pilkkoo entisestään. Maa- ja metsätalouskäytössä olevien alueiden pirstaloituminen korttelimaisiksi saarekkeiksi etenisi merkittävästi voimajohtojen rakentamisen myötä. Sekä luonnontilaiset, ojitetut että tuotantokäytössä olevat suot ja niiden väliset kangasmaat ovat teeren ja muiden kanalintujen merkittävää elinympäristöä, joilla esiintyy paikoin runsaitakin teeriparvia. Voimalinja aiheuttaisi tässä elinympäristössä merkittävää tuhoa erityisesti teerille ja myös keväisin ja syksyin muuttolinnuille, joutsenille, kurjille ja hanhille parvien lentäessä elinalueiden ja levähdysalueiden keskellä sijaitseviin voimalinjoihin. Jo nykyisellään löytyy pienempien voi ma linjojen alta kuolleita lintuja. Pilvineva-Jauhoneva-Lumppio alueella on viimeisiä metson yhtenäisiä elinympäristöjä, joissa lintuja voi vielä säännöllisesti havaita. VE1 alueella on useita lintujärviä ja -soita, mm. Haapajärvi ja Viistenneva, joissa pesii myös uhanalaisia ja harvinaisia lintuja. Viistenneva on Metsähallituksen omistuksessa oleva suojelualue, jolla on todettu suojeltu ja lajeja kuten kaakkuria, jotka käyvät ruokailemassa mm. Räytingin järvestä. Alueella esiintyy myös runsaasti kanalintuja.

Huolen aiheeksi nousevat myös voimalinjan vaikutukset mm. Seppälän vedenottamolle, voimalinjan ollessa noin 250 m etäisyydellä ottamosta ja pohjaveden virtaussuunnan huomioiden ottamon ylävirta puolella. Riukuahon turkistarha-alue sekä Patanantien turkistarha-alueet ovat aivan VE1 linjan läheisyydessä, ja voimalinjan vaikutukset turkistarhaukseen ei ole huomioitu ympäristövaikutusten arvioinnissa.

Voimalinja on vaihtoehdossa VE1 sijoitettu kulkemaan pitkiä matkoja turvetuotannossa olevien Jauhonevan ja Lähdenevan nevojen päällä. Samoin Kaustisen puolella Lump pionnevan turvetuotantoalueen päällä. Voimalinja aiheuttaisi merkittävän turve- ja maastopalariskin, jota sijoittelussa ei ole otettu ollenkaan huomioon. Turve on kesällä kuin bensiini herkästi syttyvää ja turvepalo leviää nopeasti. Jauhonevan-Lähdenevan alue, johon linjaus on piirretty, on vaikeasti saavutettavaa palokalustolle. Syttyessään tulipalo tuhoaisi pahimmillaan satoja hehtaareja maastoa ennen kuin sitä pystyttäisiin hillitsemaan. Merkittävä riski syttymiselle olisivat voimajohtoihin lentävät teeri parvet ja muuttolinnut, joiden elinalueita ja levähdysalueita voimalinja halkoisi. Esimerkkejä tällaisista maastopaloista on lukuisia muistakin maasto-olo suhteista kuin herkästi syttyvällä turvetuotantoalueella. Myös huoltokäynnit sulan maan aikana turvekenttiä kulkien aiheuttaisi merkittävän tulipalariskin. Turvetuotanto palojen sammuttaminen niiden levitessä ympäröiviin metsiin on osoittautunut myös käytännön kokemusten perusteella erittäin hitaaksi ja vaikeaksi. Edellinen turvepaloalueella sattui keväällä 2018 tuhoten 60 hehtaaria metsää. Turvetuotannon päätyttyä turvekerrosta jäisi edelleen maaperään eikä tulipalariski vähenisi merkittävästi.

VE1 vaihtoehto vaikuttaa myös Pilvinevan Natura-alueeseen. Pilvinevalla on todettu suojeltujen lintukohteiden osalta mm. riekkojen sekä petolintujen reviirinä ja pesimisalueena. Suoalueiden köyhtymisestä huolimatta riekot ovat asuneet myös muiden neva-alueiden reunoilla ja niitä tapaa myös kallioisilla alueilla kuten Vehmaskallion ja Saarikallion ympäristössä. Pilvinevan alueella on myös metsäpeurojen tärkeitä laidun- ja vasomisalueet. Pilvineva yhdessä muiden (myös tuotantokäytössä olevien nevojen) kanssa muodostaa merkittävän elinpiirin alueen linnustolle. Voimalinja suoalueiden keskellä johtaisi linnuston ja elinalueiden merkittävästi pirstaloitumiseen vielä nykyisestään ja köyhtymiseen. Dramaattisia vaikutuksia olisi siksi myös paikallisten ihmisten harrastusmahdollisuuksiin ja alueiden virkistyskäyttöön.

Vaihtoehdolle VE2 kunnanhallitus esittää, että voimalinjaa voitaisiin suunnitella kulkevan kunnan itäpuolella olemassa olevaa 400 kV voimajohtoa mukailen ja yhtyä suunniteltuun VE 1-2 voimalinjaan Pollarin/Purontaka kohdalla Venetjoen tekojärven pohjoispuolella. Tällöin voimalinja ei jaa kuntaa kahtia ja kulkisi enemmän asumattomilla alueilla.

Esitetty VE2 vaihtoehto kulkisi myös Liedesnevan läheisyydessä ja aivan Soidinkallion ulkoilureitin varrella olevan Soidinkallion laavun vierestä. Sekä ulkoilureitti että laavu ovat suosittuja retkikohteita. Myös Pilvineva on huomattavasti lähempänä vaihtoehtoa VE 2 kuin VE 1. Halsuan puolella voimalinja menee miltei Alajoen myllyn päältä, joka on kaavassa luonnehdittu paikallisesti merkittäväksi kulttuurihistorialliseksi kohteeksi (rk-2). Koskialue on luontorikasta aluetta, jossa esiintyy myös harvinaisia lajeja ja alueella on koskikarojen talvehtimisaluetta. VE 2 vaihtoehto kulkisi myös Haapasalon talojen vierestä. Voimalinja tulisi sijoittaa kauemmaksi Haapasalon asutuksesta.

Kunnanhallitus esittää, että ensisijaisesti toteutettaisiin vaihtoehdon VE2 mukainen linjaus voimalinjoille ja että voimalinjat rakennettaisiin vain siinä tapauksessa, että voimalinjahankkeen toteuttaminen on kansallisen huoltovarmuuden takia välttämätöntä. Koska sähkön kulutus tapahtuu kaukana sen tuottamisesta, tulisi myös voimajohtojen rakentamisen aiheuttamat tuhot luonnolle ja paikallisille maanomistajille kustantaa siellä missä sähköä kulutetaan ja kohdentaa oikeuden mukaisesti paikalliselle väestölle.

Maanomistajille, joiden metsä -ja maatalous maa tuhoutuu voimalinjan rakentamisen seurauksena, tulee edellä mainitulla tavalla korvata täysimääräisenä menetetyt maa-alueet joko kiinteistökaupoilla tai vaihtoehtoisesti vuokrasopimuksin, joiden ehdot vastaavat tuulivoimatuotantopuiston myllyistä maksettavia korvauksia.

Voimalinjoja ei tule huomattavan maastopaloaaran ja turvemaastopalojen vaikean sammutettavuuden takia rakentaa missään nimessä Jauhonevan, Lähdenevan ja Lump pionnevan turvetuotantoalueiden läheisyyteen, saati niiden päälle.

Voimajohtolinjoja suunniteltaessa ja rakennettaessa tulee niiden aiheuttamat tuhot luonnolle ja siellä eläville eläimille sekä maan omistajille saattaa mahdollisimman vähäisiksi ja kompensatiot ja korvaukset

mahdollisimman suuriksi. Siksi mahdollisimman suora ja lyhyt voimajohtolinjaus olisi yksiselitteisesti paras vaihtoehto mahdolliselle hankkeen toteuttamiselle tuhoutuvan luontopinta-alan ja eläinten elinympäristön tuhoutumisen jäädessä mahdollisimman vähäiseksi.

Päätös:

Kunnanjohtajan päätösesitys hyväksyttiin.

Vimpelin kunta, tekninen lautakunta

Vs. ympäristösihteeri

Hangasneva-Alajärvi läntinen päävaihtoehto linjanreitti aiheuttaisi ongelmia Vimpelissä. Linjareitti kulkee Huopanan kylän, Koskelan kylän ja Isokankaan mäellä asuvien vierestä läheltä asuinrakennuksia, jolloin se aiheuttaisi haittaa asumisviihtyvyyteen ja virkistys mahdollisuuksiin. Linja vaikeuttaisi elinkeinon harjoituksen jatkamista ja metsienomistajille suuria tappioita/ongelmia.

Arviointiohjelmassa esitetyt kaikki Vimpeliä koskevat vaihtoehdot vaarantavat erittäin merkittävästi sijoittumisellaan alueella jo olevaa ja sinne tulevaa asumista, alueen elinoloja, loma-asumisen virkistysvaikutuksia ja koko alueen elinkeino toimintaa. Suunnitellut johdinalueet rikkovat merkittävästi Vimpelin kylärakennetta ja kylien Huopanan kylän, Isokankaan mäellä asuvat ja Koskelan kylän vetovoimaisuutta sekä sen identiteettiä. Läntisen linjareitin vieressä on matkailu yritys, joka olisi noin 360 metriä linjasta. Tämä sijaitsee Kämppekallioilla lähellä alueen näkötornia. Linja vaihtoehdon läheisyydessä Isokankaalla ja Neerpakalla olevat maansiirto yritykset sijaitsevat noin 150 metriä ja noin 300 metriä läntisen päävaihtoehto linjareitistä. Näiden sijainti lähellä linjaa voi vaikuttaa negatiivisesti ja vaikeuttaa molempien yritysten toimintaan.

Lisäksi tarkastelussa olevat johtohankevaihtoehdot vaarantavat erittäin suuresti alueen luonto- ja maisema-arvoja, eläimistöä, loma-asumista ja erityisen karua sekä haavoittuvaa ympäristöä ja maisemakuvaa.

Vimpelin alueella on metsäpeurojen talvehtimispaikka. Linjan valinnassa tulisi selvittää metsäpeurojen vaellusreitit ja niiden ruokailualueet ja sen vaikutus metsäpeurakantaan. Myöskin tämä vaihtoehto menisi alueen yli, jolla on tehty liito-oravahavaintoja. Vimpelissä on hyvä metsäkanalintujen kanta ja päätöksessä tulisi huomioida negatiiviset vaikutuksen metsäkanalintujen elinoloihin, liikkumiseen, reviiriin, ruokailupaikkoihin ja pesimisalueisiin.

Linjareittiä ei vastusteta, mutta näiden asioiden huomioiminen olisi tärkeää linjareitin valinnan teossa.

Muutettu esitys:

Hangasneva-Alajärvi läntinen päävaihtoehto linjanreitti aiheuttaisi ongelmia Vimpelissä. Linjareitti kulkee Huopanan kylän, Koskelan kylän ja Isokankaan mäellä asuvien vierestä läheltä asuinrakennuksia, jolloin se aiheuttaisi haittaa asumisviihtyvyyteen ja virkistys mahdollisuuksiin. Linja vaikeuttaisi elinkeinon harjoituksen jatkamista ja metsienomistajille suuria tappioita/ongelmia.

Arviointiohjelmassa esitetyt kaikki Vimpeliä koskevat vaihtoehdot vaarantavat erittäin merkittävästi sijoittumisellaan alueella jo olevaa ja sinne tulevaa asumista, alueen elinoloja, loma-asumisen virkistysvaikutuksia ja koko alueen elinkeino toimintaa. Suunnitellut johdinalueet rikkovat merkittävästi Vimpelin kylärakennetta ja kylien Huopanan kylän, Isokankaan mäellä asuvat ja Koskelan kylän vetovoimaisuutta sekä sen identiteettiä. Läntisen linjareitin vieressä on matkailu yritys, joka olisi noin 360 metriä linjasta. Tämä sijaitsee Kämppekallioilla lähellä alueen näkötornia. Linja vaihtoehdon läheisyydessä Isokankaalla ja Neerpakalla olevat maansiirto yritykset sijaitsevat noin 150 metriä ja noin 300 metriä läntisen päävaihtoehto linjareitistä. Lisäksi tulisi huomioida, että Neerpakan kallioalue on merkitty maakuntakaavassa kalliokiviainesten ottamisalueeksi. Näiden sijainti lähellä linjaa voi vaikuttaa negatiivisesti ja vaikeuttaa molempien yritysten toimintaan.

Lisäksi tarkastelussa olevat johtohankevaihtoehdot vaarantavat erittäin suuresti alueen luonto- ja maisema-arvoja, eläimistöä, loma-asumista ja erityisen karua sekä haavoittuvaa ympäristöä ja maisemakuvaa.

Vimpelin alueella on metsäpeurojen talvehtimisaikaa. Linjan valinnassa tulisi selvittää metsäpeurojen vaellusreitit ja niiden ruokailualueet ja sen vaikutus metsäpeurakantaan. Myöskin tämä vaihtoehto menisi alueen yli, jolla on tehty liito-orava havaintoja. Vimpelissä on hyvä metsäkanalintujen kanta ja päätöksessä tulisi huomioida negatiiviset vaikutuksen metsäkanalintujen elinoloihin, liikkumiseen, reviiriin, ruokailupaikkoihin ja pesimisalueisiin.

Linjareittiä ei vastusteta, mutta näiden asioiden huomioiminen olisi tärkeää linjareitin valinnan teossa.

Tekninen lautakunta

Hyväksyttiin muutettu lausunto

Väylävirasto

Liikennevaikutusten arviointi on esitetty YVA-ohjelmassa riittävällä tasolla.

Väylävirasto tuo esille, että suunnittelussa tulee huomioida, etteivät voimajohtojen pylväät estä tai haittaa maanteiden käyttöä. Voimajohtorakenteiden kuljetuksissa on tärkeää kiinnittää erityistä huomiota liikenneturvallisuuteen, sillä suuret rakenteiden osat voivat esimerkiksi haitata näkyviä.

Jos tierakenteiden vahvistamiselle todetaan tarvetta, toimenpiteet suunnitellaan ja toteutetaan hankkeesta vastaavan kustannuksella. Tämä koskee myös mahdollista valaisinpylväiden ja liikennemerkkien väliaikaista siirtoa.

Väylävirasto muistuttaa, että kaapeleiden ja johtojen sijoittamisessa tiealueelle noudatetaan, mitä liikennejärjestelmästä ja maanteista annetun lain (503/2005) 42 §:ssä ja 42 a §:ssä säädetään. Rakennettaessa voimajohtoa maanteiden yhteyteen tulee noudattaa Väyläviraston "Sähkö- ja telejohtot ja maantiet" -ohjeen (Liikenneviraston ohjeita 3/2018) lisäksi Liikenneviraston 12.10.2018 antamaa määräystä johtojen ja rakenteiden sijoittamisesta maantien tiealueelle (LIVI/44/06.04.01/2018). Ohjetta tulee noudattaa siinäkin tapauksessa, että uusi johto rakennetaan olemassa olevan johdon rinnalle.

Rautatiealueella voimalinjojen rakentaminen tapahtuu lunastusluvalla. Lunastusluvalla lisäksi voimalinjan rakentaminen rautatietä risteävästi vaatii sopimuksen rautatiealueella työskentelystä (ratalaki 36 §). Sopimuksen yhteydessä varmistetaan turvallinen työskentely ja vastuut rautatien risteämissä. Sähköradan ylityksissä tulee olla vapaata tilaa vähintään 12,4 metriä kiskonselästä lukien. Korkeusvaatimus voi olla tätäkin suurempi, mikäli risteämisen kohdalla on muita ratateknisiä laitteita.

Maanteiden osalta lausuu tarkemmin Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen L-vastuualue.

ASIAINTUNTIJAKOMMENTIT:

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, Alueidenkäyttö- ja vesihuoltoyksikkö

Voimajohto sijoittuu pääosin uuteen maastokäytävään kolmen maakunnan ja 12 kunnan alueelle. Linjan pituudeksi on alustavasti arvioitu noin 160 km ja johtoalueen leveys noin 96 m. Kyse on maakuntien tarkoituksenmukaiseen alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, kestäviin teknisen huollon järjestelyihin, virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyteen ja maiseman, luonnonarvojen ja kulttuuriperinnön vaalimiseen vaikuttavasta hankkeesta. Pohjanmaan kolme maakuntaa ovat tehneet tuulivoimaselvityksen, joka sisältää myös energiasiirtotarvetta koskevan selvityksen. Selvitys on tehty maakuntakaavoituksen pohjaksi. Kyseinen voimajohtohanke on ollut mukana tässä selvityksessä. Tämän vuoksi on selvitettävä, voidaanko **maakuntakaavoitus** ja voimajohtohanke ajallisesti sovittaa toisiinsa. Ainakin Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava 2050 on pantu vireille ja aikataulutettu (OAS).

Tällä hetkellä on vireillä useita tuulivoimahankkeita kyseisellä yhteysvälillä. Myös täysin uusia uusituvia luonnonvaroja hyödyntäviä energiahankkeita, kuten aurinkovoima, voi alueelle myös kehittyä. Lähtökohtaisesti laajassa voimajohtohankkeessa voidaan paremmin selvittää, miten nämä alueet voidaan kestäväällä tavalla liittää kantaverkkoon.

Voimalinja tulee koskemaan myös **valtakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita**. Valtioneuvosto on äskettäin hyväksynyt näiden alueiden päivitysinventoinnin. Kun kyse on ympäristöstään vahvasti erottuva rakentaminen, on se toteutettava sellaisilla sijoitusratkaisuilla ja muilla teknisillä toimenpiteillä, ettei valtakunnallisesti merkittävien maisema-alueiden arvoja turmella.

Linja voi myös tulla kulkemaan kylien ja asutuksen lähellä, minkä vuoksi **tiedottaminen ja asukkaiden kuuleminen** on erittäin tärkeää. Asutukseen kohdistuvien vaikutusten arvioinnissa hankealueen kunnilla on myös vastuuta, jotta **ajantasaiset tiedot voimassa tai vireillä olevista kuntakaavoista** ovat käytettävissä.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, Alueidenkäyttö- ja vesihuoltoyksikkö / Vesihuoltoryhmä

Jylkkä (Kalajoki) - Alajärvi 2x400+110 kilovoltin voimajohtohanke

Fingrid Oyj on toimittanut EPOELY:lle suunnitelman hankkeen ympäristövaikutusten arvioinnin toteuttamisesta.

Tässä ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä tarkasteltavan voimajohtohankkeen pohjoisempana päätepisteenä on Kalajoen Jylkässä sijaitseva sähköasema ja eteläisempänä päätepisteenä Fingridin Alajärvellä sijaitseva sähköasema. Voimajohtoreittivaihtoehtojen yhteispituus on noin 350 kilometriä.

Reitit sijoittuvat pääosin uuteen maastokäytävään ja lyhyeltä osin nykyisten voimajohtojen rinnalle. Voimajohtoreittien vaihtoehtoista pisin on yhteensä noin 180 kilometriä ja lyhin noin 160 kilometriä. Tarkasteltavat voimajohtoreitit sijoittuvat Kalajoen, Alavieskan, Sievin, Kannuksen, Toholammin, Kokkolan, Kaustisen, Vetelin, Halsuan, Perhon, Vimpelin ja Alajärven kuntien alueille. Kommentissa on luonnollisesti mukana vain EPOELY:n alueella olevat linjaukset.

Kuva 1: YVA-menettelyssä tarkasteltavat voimajohtoreitit

Kuva 2: Pohjavesialueet (Hertta-palvelu 11.10.2021)

Kuva 3: Pohjavesialueet suunniteltujen voimajohtoreittien läheisyydessä, (SYKE Avointieto 2020)

Hirvelänkangas 1092401 on 1-luokan pohjavesialue Vetelissä, jonka antoisuus on arvioitu olevan 1000 m³/d. YVA-ohjelman mukaan voimalinja tulisi kulkemaan 1,1 km matkalla pohjavesialueella noin 750 metrin etäisyydellä Vetelin kunnan omistaman Seppälän vedenottamon kaakkoispuolella. Pohjaveden virtaussuunta on luonnollisesti kohti vedenottamoita. Hirvelänkankaan kohdalla itäisempi vaihtoehto olisi pohjavesialueiden kannalta huomattavasti parempi vaihtoehto. Vimpelin kunnan alueella itäisempi vaihtoehto kulkisi Kivikankaan 1093401 pohjavesialueella 330 metrin ja Paloperkkiönkankaan 1000555 pohjavesialueella 1,0 kilometrin matkalla.

Kivikangas kuuluu osana Porasharjun harjujaksoon kunnan itäosassa. Vuoden 1985 koepumppauksen perusteella saadaan koepumppauspisteestä 80 m³/vrk hyvälaatuista pohjavettä. Alueella on ollut Hallapuron vesiyhtymän vedenottamo, joka on poistettu käytöstä veden huonon laadun vuoksi. Kaivo on nykyään kunnan vesihuoltolaitoksen omistuksessa. Vaikka ottamo ei käytetä, paikalla oleva kaivo mahdollistaa kriisiajan vedenoton. Vedenottamon huono veden laatu johtuu luonnollisista tekijöistä eikä se estä veden käyttämistä käsittelyn jälkeen.

Paloperkkiönkangas 1000555 2E sijaitsee Alajärvellä. Pohjavesialue luokitellaan 2E-luokkaan, koska arvio muodostuvan pohjaveden määrästä ylittää 100 m³/d, mutta lähitulevaisuudessa ei ole vedenottosuunnitelmia. Dnro EPOELY/3175/2017. Luokka pysyi samana. E-luokituksen perusteena on pohjavesialueen länsiosassa sijaitseva Hallanevan letto, joka pohjavedestä suoraan riippuvainen maaekosysteemi. Luokitus- ja rajausmuutokset ovat voimassa 11.12.2019 lähtien. Pohjavesialueet tulisi mahdollisuuksien mukaan kiertää länsipuolelta.

Piiliharju 1000518 on 2-luokan pohjavesialue Alajärvellä. Alueella on tehty pohjavesiselvitys 1984, jossa ominaisantosuudeltaan parhaasta pisteestä 105 tehdyn koepumppauksen perusteella arvioitiin alueelta saatavan vettä 200-300 m³/vrk. Alueen keskiosan itäistä reunaa pidetään tutkimuksen mukaan vedensaannin kannalta edullisimpana. Pohjaveden virtaussuunta on luoteesta kaakkoon.

Voimajohtopylväiden vaikutus maa- ja kallioperään on yleensä paikallista ja vähäistä. Happamien sulfaattimaiden esiintyminen tulee selvittää, jotta niihin liittyvät haitat voidaan tarvittaessa ottaa huomioon hankkeen suunnittelussa ja rakentamisessa.

Voimajohdon rakentamisen aikana maaperään voi päästä polttoaineita tai kemikaaleja häiriö- tai onnettomuustilanteessa esimerkiksi työkoneen rikkoutuessa, mikä riskinä vastaa maa- ja metsätalouskoneiden liittyviä riskejä.

Lisäkommentit:

Kannus, Eskolanharjun ohitus: molemmat vaihtoehdot eivät sijoitu Eskolanharjun pohjavesialueelle. Pohjavesialueen harju jatkuu Hanhinevan peltoalueella peitteisenä. Tutkimuksia ei ole harjun jatkumisen osalta ja vedenhankinnan kannalta parhaan pisteen etsimisen suhteen vielä tehty. Nykyisen tiedon valossa itäinen vaihtoehto on pohjaveden suojelun kannalta parempi (Kukonkylä-Höyläsalonneva itäinen vaihtoehto). Läntinen vaihtoehto kulkee lähellä Kurunojaa, joka saattaa olla pohjaveden purkautumisaluetta Eskolanharjusta.

Veteli, Hirvelänkangas: Hirvelänkankaan pohjavesialueen läpi on suunniteltu Hangasneva-Alajärvi läntinen, päävaihtoehto. Linjaus sijoittuu Hirvelänkankaan pohjoisosaan siten, että Seppälän vedenottamo (Vetelin veden päävedenottamo) sijaitsee linjausvaihtoehdosta vajaan kilometrin pohjaveden virtaussuunnassa ottamon yläpuolella. Linjausta tulisi siirtää enemmän kaakkoon, kauemmaksi vedenottamosta. Vaihtoehtoisesti Hirvelänkankaan ylityksestä voisi luopua kokonaan, jos valitaan itäinen vaihtoehto. Itäinen vaihtoehto ohittaa Rahkosenharjun pohjavesialueen sen länsipuolitse riittävän etäältä. Itäinen vaihtoehto ei myöskään todennäköisesti ulotu Possakkoneva-Rahkosenharju nyt tutkittavana olevan uuden Isonen pohjavesialueen jatkeelle. Isonen pohjavesialuetta (Halsua, Kaustinen rajalla) ei ole merkitty kartoille, täydennettävä suunnitelmaa ja lisättävä kartalle (pitäisi näkyä Karttalehdellä 19). Itäinen vaihtoehto ei kuitenkaan kulje Isonen eikä sen eteläpuolisen Liedeksen ja Isoharjun pohjavesialueiden kautta. Uudemmat pohjavesialuerajaukset tulee hakea avoimesta tiedosta. Nyt on vuoden 2020 lopun tilanne, joten esim. Isoharjun (Halsua) pohjavesialue puuttuu.

Kivikangas, Vimpeli / Paloperkkiönkangas, Alajärvi: Hangasneva-Alajärven itäinen vaihtoehto on suunniteltu leikkaamaan Kivikankaan (tärkeä pohjavesialue) ja Paloperkkiönkangas (vedenhankintaan soveltuva pohjavesialue) likimain Porasenojen ylitäten. On todennäköistä, että Paloperkkiönkangas/Kivikankaan pohjavettä purkautuu ko. jokeen. Rakentaminen sen vieressä saattaa aiheuttaa haitallista pohjaveden purkautumista pohjavesialueilta.

Pohjaveden suojelun kannalta olisi suositeltavaa valita reittivaihtoehto, joka ei kulje Piiliharjun pohjavesialueen poikki. Karttaan on merkitty Alajärven alueelle kolme vaihtoehtoista reittiä, joista vain yksi kulkee Piiliharjun pohjavesialueella. Ei muuta huomioitavaa E-P:n alueelta.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, Liikenne ja infrastruktuuri -vastuualue

Jylkkä-Alajärven voimajohtohankkeen YVA-ohjelman liikenteellinen nykytilan kuvaus pitää sisällään kuvauksen voimajohtolinjauksien kanssa risteävistä maanteista. Myös rakennusvaiheen liikenteen aiheuttamat vaikutukset meluun ja ilmastoon on huomioitu. Liikennevaikutusten arviointi tulee YVA-ohjelman mukaan käsittämään voimajohtohankkeen elinkaaren eri vaiheiden aiheuttamat liikennemäärät ja niiden vaikutukset liikenteen turvallisuuteen ja toimivuuteen.

Suunniteltujen voimajohtolinjauksien sivuuttaessa tai ristetessä maanteita on huomioitava liikenneviraston (nyk. Väylävirasto) ”Sähkö- ja telejohdot ja maantiet” -ohje (Liikenneviraston ohjeita 3/2018) ja siinä esitetyt periaatteet johtojen sijoittamisesta maantien läheisyyteen. Ilmajohdojen ja tien pinnan

vähimmäisetäisyytenä on noudatettava väyläviraston antamia määräyksiä ja myös erikoiskuljetusreitit on huomioitava. Mikäli voimajohtojen linjausten varrelle sattuu tiedossa olevia tienparannustöitä, joissa esimerkiksi tietä siirretään tai levennetään, on tämä huomioitava johtojen ja rakenteiden sijaintipaikkaa valittaessa.

Valitun voimajohtolinjauksen rakenteet tulee sijoittaa maanteiden suoja-alueiden ulkopuolelle. ”Maantien suoja- ja näkemäalueella ei saa pitää sellaista varastoa, aitaa taikka muuta rakennelmaa tai laitetta, josta tai jonka käytöstä voi aiheutua vaaraa liikenneturvallisuudelle tai haittaa tienpidolle” (Laki liikennejärjestelmästä ja maanteistä 46 § 1. mom.) Maantien suoja-alue ulottuu seutu- ja yhdysteiden osalta 20 metrin sekä valta- ja kantateiden osalta 30 metrin etäisyydelle maantien ajoradan tai, jos ajoratoja on useampia, lähimmän ajoradan keskilinjasta.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, Luonnonsuojeluyksikkö

Kalajoen Jylkän ja Alajärven sähköasemien välinen voimajohtoyhteys käsittää pääosin kaksi rinnakkaista 400+110 kilovoltin voimajohtoa. YVA-menettelyssä tarkasteltavat voimajohtoyhteyden reitit sijoittuvat pääosin uuteen maastokäytävään ja vain hyvin lyhyeltä osin nykyisten voimajohtojen rinnalle. Johtoalueen leveys on perusratkaisussa noin 96 metriä. Pylväsväli on noin 250-350 metriä.

ELY-katsoo, että hankkeen laajuuden johdosta sillä voi sekä yksistään, että erityisesti yhdessä muiden maankäyttöhankkeiden kanssa olla merkittäviä vaikutuksia luontoarvoihin. Voimajohtoreitin toteutuminen vaikuttaa paikallisesti elinympäristön menetyksenä, mutta saattaa myös muodostaa merkittävän lajiston leviämiseen vaikuttaen siten haitallisesti elinympäristöjen kuten myös luonnonsuojelullisesti arvokkaiden suojelualueiden kytkeytyneisyyteen. Arviointiohjelmassa on myös tunnistettu avoimena pidettävän johtoaukean reunavaikutus, joka lajiryhmästä riippuen saattaa olla hyvinkin merkittävä.

Yleisesti luontoarvoista ja niiden selvitystarpeista

Luonnonsuojeluyksikkö pitää muiden maankäyttöhankkeiden yhteisvaikutuksen arviointia keskeisenä ja ohjelmassa mainittujen maankäyttömuotojen lisäksi tulee huomioida myös kaivostoiminta (esim. Keliber Keski-Pohjanmaalla) sekä mahdolliset isommat tiehankkeet.

Kuten ohjelmassa on todettu, suunniteltu voimajohtoreitti sivuaa tai ylittää useita linnuston kannalta arvokkaita alueita ja vaikutusarvioinnin pohjaksi laadittavien selvityksien osalta ELY-keskus katsoo, että linnuston havainnointimenetelmä olisi tullut kuvata tarkemmin. Ohjelmassa olisi tullut tarkentaa miten muutto- ja pesimälinnustoa on havainnoitu, mihin aikaan vuorokaudesta sitä on tehty ja miten paljon aikaa havainnointiin on käytetty. ELY-keskus muistuttaa soidensuojelun täydennysehdotuksiin kuuluvien alueiden linnustoarvoista, jolloin myös nämä alueet tulee huomioida arvioitaessa hankkeen vaikutuksia linnustoon. Arvioinnissa tulisi myös hyödyntää Birdlife:n ylläpitämästä Tiira järjestelmästä saatavia tietoja. Jotta vaikutuksia törmäysaltille pesiville lajiryhmille kuten petolinnuille (maakotka, sääksi, muuttohaukka) voidaan arvioida, tulee niiden lentoreitit selvittää. Arvioinnissa tulee huomioida myös pöllöt, joiden esiintymistietoja tarpeen mukaan tulee täydentää maastonselvityksillä. Metsäkanalintujen osalta tulee tunnistaa soidinpaikat.

ELY-keskus muistuttaa, että taulukossa ja kartoilla esitettyjen luontokohteiden suojelustatus tulee olla mahdollista tulkita kohteiden kuvauksen perusteella tai ne tulee avata tarkemmin arviointiselostuksessa. Esimerkiksi liito-oravan esiintymätiedon yhteydessä tulee tarkentaa, mikäli on kyse lain suojaamasta lisääntymis- tai levähdyspaikasta. ELY-keskus katsoo, että esiintymisalueiden kytkeytyneisyys tulee turvata ja liito-oravalle tulee esittää ratkaisumalleja, joiden avulla mahdollisesti haitallisia vaikutuksia voidaan lieventää. Arvioitaessa metsäluontokohteiden merkitystä liito-oravalle tulee huomioida lajin lyhytikäisyys ja asuttujen reviirien vaihtelevuus.

Arvokkaiden luontotyyppien inventoinnissa on viitattu valtakunnallisesti silmälläpidettäviin ja uhanalaisten luontotyyppien arviointiin vuodelta 2008 (Raunio ym 2008). ELY-keskus huomauttaa, että arvioinnissa tulisi käyttää uudempaa v. 2019 julkaistua uhanalaisuusarviointia (Kontula ja Raunio 2019).

Vaikutuksien arviointi Natura 2000 alueille

YVA-ohjelman yhteydessä on toteutettu Natura-arvioinnin tarveharkinta seuraaville Natura 2000 -alueille: Jäkäläneva FI1000008, Viitajärvi FI1000025, Lestijoki FI1000057, Ritaneva–Vipusalonneva–Märsynneva FI1000014, Vionneva FI1000019, Pilvineva FI1001001 ja Käärmekalliot FI0800091. Selvityksessä todetaan, että hankkeessa ei arvioida muodostuvan luonnonsuojelulain 65 §:n mukaisen varsinaisen Natura-arvioinnin tarvetta minkään tarkastellun Natura-alueen osalta.

ELY-keskuksen luonnonsuojeluyksikkö toteaa, että voimalinjahankkeesta tulee todennäköisesti aiheutumaan vaikutuksia Suomenselän metsäpeurapopulaatioon. Vaikutusalueella, joka asiantuntijalausuntojen perusteella saattaa metsäpeuran osalta ulottua aina 4 km säteelle voimalinjasta, sijaitsee useita Natura 2000 -alueita, joilla metsäpeura on suojeluperustelajina (mm. Vionneva FI1000019, Pilvineva FI1001001, Ruokkaanneva FI0800041, Käärmekalliot FI0800091, Patanajärvenkangas FI1001003). Lisäksi vaikutusalueella sijaitsee Natura 2000 -alueita (mm. Ritaneva-Vipusalonneva-Märsynneva FI1000014), jolla laji esimerkiksi pantaseuranta-aineiston perusteella esiintyy, mutta jolle sitä ei vielä ole lisätty suojeluperustelajiksi. Metsäpeuran voidaan kuitenkin katsoa olevan näille alueille luonteenomainen laji ja tätä kautta lajin esiintyminen vaikuttaa myös alueen edustavuuteen. Voimalinjasta saattaa olla Natura 2000 -alueille niin suoria välttelyvaikutuksia, kuin myös vaikutuksia metsäpeuran kulkuyhteyksien muutosten kautta. Edellä olevan perusteella voimalinjasta aiheutuvia merkittäviä haitallisia vaikutuksia ei voida poissulkea. Täten hankkeen vaikutukset Natura 2000 -alueille tulee asianmukaisesti arvioida luonnonsuojelulain 65 §:n mukaisesti.

Ympäristövaikutusten arvioinnin yhteydessä tulee myös arvioida voimalinjan yhteisvaikutukset muiden vaikuttavien hankkeiden, kuten jo rakennettujen ja suunnitteluasteella olevien tuulivoimapuistojen ja kaivoshankkeiden kanssa. Hankkeet tulevat todennäköisesti voimakkaasti vaikuttamaan Suomenselän metsäpeurapopulaation talvi- ja kesälaidunalueisiin, vasomisalueisiin sekä kulkuyhteyksiin näiden alueiden välillä. Voimalinja esimerkiksi kulkee useiden soidensuojelun täydennysehdotuskohteiden välittömässä läheisyydessä tai niiden halki (mm. Kaukaloisenneva-Hallaneva, Konttikallionneva-Polosneva, Loukkuunneva-Raikoneva ja Salmineva-Höyläsalonneva). ELY-keskus muistuttaa, että kyseiset alueet ovat todennäköisesti merkittäviä metsäpeuran vasomis- ja kesälaidunalueita. Estevaikutukset kulkuyhteyksissä saattavat heijastua niin voimalinjan vaikutusalueella, kuin myös vaikutusalueen ulkopuolella sijaitsevilla Natura 2000 -alueilla (kuten Pohjoisneva FI0800012, Hötölamminneva FI1001011, Hangasneva-Säästöpiirinneva FI1001010). Tämä tulee huomioida tehtävässä Natura-arvioinnissa.

Natura-arvioinnin osana tulee myös tarkastella vaikutuksia Natura 2000 -alueilla pesivään linnustoon ja erityisesti suuriin petolintuihin ja uhanalaiseen lajistoon. Maakotkan osalta tarkastelussa tulee käyttää hyödyksi Metsähallituksen ja Oulun yliopiston kehittämää elinympäristömallinnusta. Mallinnuksen avulla lienee mahdollista myös ainakin jollain tasolla arvioida mahdollisia törmäysriskejä ja tätä kautta populaatiovaikutuksia alueen maakotkakannalle. Viitajärven Natura 2000 -alueella pesivän linnuston lentoreiteistä ei ole saatavilla tarkempaa tietoa. Natura-tarveharkinnassa esitetään olettaen, että metsäisen suojavyöhykkeen jälkeen lintujen lentokorkeudet ovat todennäköisesti jo niin ylhäällä, että ne ovat voimajohtojen yläpuolella. ELY-keskus muistuttaa, että Viitajärveä ympäröivät metsät ovat pääasiassa yksityisessä omistuksessa ja suhteellisen nuoria ja täten matalakasvuisia. Ainoastaan tarkkailun avulla voidaan varmistua linnuston käyttämistä lentoreiteistä ja minne tarveharkinnassa esitetyt törmäysriskiä pienentävät huomiopallot on tarkoituksenmukaisesti asentaa. ELY-keskus myös huomauttaa, että Viitajärven suojeluperusteena olevassa linnustossa esiintyy myös muuta törmäysaltista lajistoa, kuin mainittu laulujoutsen.

Myös muilla linnuston perusteella Natura 2000 -verkostoon otetuilla suojelualueilla tulee vaikutuksia linnustoon tarkastella asianmukaisemmin kuin Natura-tarveharkinnassa on esitetty.

Voimalinjalla saattaa olla vaikutuksia myös liito-oravan kulkuyhteyksiin ja tätä kautta niin laajemman alueen liito-oravapopulaatioon, kuin myös tiettyjen, lajille soveltuvien Natura 2000 -alueiden reviiereihin (mm. Isoraivio ja Pilleskytö FI1000031, Huosianmaankallio FI0800071). Natura-tietolomakkeiden tiedot eivät ole

kattavat ja esimerkiksi Isoraivion ja Pilleskytön kohdalla on Natura-alueiden tila-arvioinnin yhteydessä tunnistettu tarve selvittää kyseisten alueiden liito-oravareviirit. Huosianmaankallion Natura 2000 -alueen välittömässä läheisyydessä on tehty runsaasti havaintoja liito-oravasta, joten laji todennäköisesti esiintyy myös varsinaisella Natura-alueella.

Edellä olevan perusteella Natura-arviointi tulee toteuttaa seuraavien Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen toimialueella sijaitsevien Natura 2000 -alueiden osalta:

Viitajärvi FI1000025

Ritaneva–Vipusalonneva–Märsynneva FI1000014

Vionneva FI1000019

Pilvineva FI1001001

Ruokkaanneva FI0800041

Käärmekalliot FI0800091

Patanajärvenkangas FI1001003

Isoraivio ja Pilleskytö FI1000031

Huosianmaankallio FI0800071

Maisemavaikutuksien arviointi

Arvioitaessa uuden voimajohdon maisemavaikutuksia tulisi arvioida myös vaikutuksia luonnonmaisemaan. Tarkastelu tulisi ulottaa yhtenäisiin metsäisiin luonnonalueisiin, luonnonmaiseman kannalta herkille alueille ja herkkiin kohteisiin sekä näiden muodostamiin maisemakokonaisuuksiin. Voimajohtoreitille tai sen läheisyyteen sijoittuu mm. arvokkaita kallio- ja kivikkoalueita sekä laajoja suoalueita, joihin usein liittyy myös virkistyskäytölle tärkeitä alueita ja reitistöjä. Voimajohtoreittien vaikutukset geologisten arvokohteiden ominaispiirteisiin voivat ilmetä arvokohteen maisema-arvojen muuttumisena. Hankkeella voi näin ollen olla merkittäviä vaikutuksia kulttuurimaiseman ohella myös luonnonmaisemaan. Voimajohdon suunnittelussa tulee huomioida maisemavaikutuksia lieventävät toimet. Voimajohdot tulisi ensisijaisesti sijoittaa olemassa oleviin johtokäytäviin ja huomioida myös luonnonmaiseman kannalta eheät maisemakokonaisuudet, maastonmuodot, tärkeät katselusuunnat ja arvokohteet.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, Ilmastotiimi

Maaperään kajotaan vain perustusten osalta (elleivät sitten poista myös kantoja ja juurakoita). Kasvillisuuden poistaminen tulisi ottaa huomioon hiilinielulaskennassa, matalaa puustoahan voimalinjan alla voi kasvattaa, mutta ohjelmassa näytti olevan, että raivaavat johtoaukean 5-8 vuoden välein eli ei siinä kovin kummoista hiilensidontaa ehdi tapahtua.

Muuten ehdotus vaikuttaa hyvältä ilmastovaikutusten arvioinnin osalta, arvioivat päästöjä jotenkin ja tekevät hiilinielulaskennan.

Tuossa mainitaan materiaalien tuotantovaikutukset ilmastoon - tässä voisi mahdollisesti olla rakenteiden elinkaariarviointi, jolloin tuotannon, kuljetusten, rakentamisen ja purun (ym.) yhteenlaskettu päästölukema tiedettäisiin.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, Ympäristönsuojeluyksikkö / Vesien ja maatalouden ympäristönsuojeluryhmä/Turvetuotanto

Kommentit Keski- ja Etelä-Pohjanmaan maakuntien turvetuotannon valvonnan osalta:

Arviointiohjelman mukaan ”voimajohtoreitille sijoittuu seitsemän toiminnassa olevaa turvetuotantoaluetta sekä yksi kotitarveoton alue.” -> Kommentti: Voimajohtoreitin varrella on useampia turvetuotantoalueita, joiden osalta on tarpeen tarkistaa, onko voimajohtohankkeella vaikutusta toimintaan. Alla arviointiohjelman taulukko 5-7 ja kuva 6-22, jossa ovat ohjelmassa mainitut turvetuotantoalueet. Niiden alapuolelle olen koonnut voimajohtoreittien varrella olevat turvetuotantoalueet ja lyhyet kommentit niistä. Olen maininnut mille YVA-ohjelman karttaliitteelle turvetuotantoalue sijoittuu, jotta ne on helpompi paikallistaa. Ympäristölupapäätös on myös mainittu, jotta niistä voi tarvittaessa konsultti tarkistaa aluerajauksen tai lisätietoja.

Taulukko

Voimajohtoreitille sijoittuu seitsemän toiminnassa olevaa turvetuotantoaluetta sekä yksi kotitarveoton alue. Lisäksi Vetelissä on yksi tuotannosta poistunut turvetuotantoalue. Turvetuotantoalueet on lueteltu taulukossa 5-7 ja esitetty kartalla kuvassa 5.22.

Kuva 5.22.

Kalajoki- Alavieska-Sievi

- Kalajoki, Sievi ja Alavieska kuuluvat Pohjois-Pohjanmaan, joten niiden osalta en ole kommentoinut turvetuotantoa. Kommentit tulisi pyytää Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselta.

Kannus

- Ei turvetuotantoalueita

Toholampi

- Keski-Pohjanmaan Turvetuotanto Oy, Kokkonevan ympäristöluvallinen turvetuotantoalue -> voimajohto D-G kulkee läheltä turvetuotantoaluetta (karttalehti 6). Kokkonevan ympäristölupa on myönnetty 21.4.2017 (Nro 337/2017/1, LSSAVI/4248/2015) ja alue on toiminnassa. -> tätä turvetuotantoaluetta ei ole mainittu YVA-ohjelmassa, mutta ei ehkä tarpeenkaan (voimajohto ei kulje alueen yli, mutta läheltä).

Kuva 1. Kokkonevan turvetuotantoalueen rajausta punaisella.

Kar-Peat Oy Iso-Aittonevan ympäristöluvallinen turvetuotantoalue -> voimajohto F-G kulkee turvetuotantoalueen vesienkäsittelyrakenteena toimivan pintavalutuskentän reunalta (karttalehti 7). Iso-Aittonevan ympäristölupa on myönnetty 8.12.2014 (Nro 260/2014/1, Dnro LSSAVI/6/04.08/2013). Alue on toiminnassa oleva. -> tätä turvetuotantoaluetta ei ole mainittu YVA-ohjelmassa.

Kuva 2. Iso-Aittonevan turvetuotantoalueen rajausta punaisella.

Alholmens Kraft Oy Höyläsalonnevan ympäristöluvallinen turvetuotantoalue -> voimajohto F-G kulkee turvetuotantoalueen itäpuolelta melko läheltä (karttalehti 8). Länsi-Suomen ympäristölupavirasto on 5.6.2007 antamallaan päätöksellä nro 54/2007/4 myöntänyt Oy Alholmens Kraft Ab:lle ympäristöluvan Höyläsalonnevan tuotantolohkojen 1 ja 2 turvetuotantoon 55 ha:n alueella. Alue on toiminnassa oleva. -> tätä turvetuotantoaluetta ei ole mainittu YVA-ohjelmassa, mutta ei ehkä tarpeenkaan (voimajohto ei kulje alueen yli, mutta menee läheltä).

Kuva 3. Höyläsalonnevan turvetuotantoalueen rajausta punaisella.

Neova Oy Tynnyrikallionnevan ympäristöluvallinen turvetuotantoalue -> voimajohto c- d Lestijärven suuntaan kulkee alueen eteläpuolelta (karttalehti 8). Turvetuotanto Tynnyrikallionnevan alueella on kokonaan päättynyt. Ympäristölupa on vielä voimassa, koska alue on jälkihoitovaiheessa. -> tätä turvetuotantoaluetta ei ole mainittu YVA-ohjelmassa, mutta ei ehkä tarpeenkaan (voimajohto ei kulje alueen yli).

Kuva 4. Tynnyrikallionnevan turvetuotantoalueen rajausta punaisella.

Kokkola

- ei turvetuotantoalueita vaikutusalueella

Kaustinen

- Alholmens Kraft Oy:n Ketosennevan ympäristöluvallinen turvetuotantoalue -> voimajohto H-J kulkee alueen reunaan ja osin vesienkäsittelyrakenteena toimivan pintavalutuskentän yli (karttalehti 11). Ketosennevan ympäristölupa on myönnetty 18.11.2014 (Nro 237/2014/1, Dnro LSSAVI/67/04.08/2013). Alue on toiminnassa oleva. -> alue on mainittu YVA-ohjelmassa

- T&J Kivioja Oy:n Possakkonevan ympäristöluvallinen turvetuotantoalue -> voimajohto H-J kulkee alueen länsipuolelta (karttalehti 11). Possakkonevan ympäristölupa on myönnetty 12.12.2016 (Nro 173/2016/1, Dnro LSSAVI/4240/2015). Alue on toiminnassa oleva. -> tätä turvetuotantoaluetta ei ole mainittu YVA-ohjelmassa, mutta ei ehkä tarpeenkaan (voimajohto ei kulje alueen yli, mutta menee läheltä tuotantolohkoa).

Kuva 5. Possakkonevan turvetuotantoalue rajattuna punaisella.

- Alholmens Kraft Oy:n Lumppionnevan ympäristöluvallinen turvetuotantoalue -> voimajohto H-I kulkee alueen yli (karttalehti 11). Lumppionnevan ympäristölupa on myönnetty 1.9.2015 (Nro 141/2015/1, Dnro LSSAVI/201/04.08/2012). Alue on toiminnassa. -> alue on mainittu YVA-ohjelmassa

- Alholmens Kraft Oy:n Kanniston-Lähdenevan ympäristöluvallinen turvetuotantoalue -> voimajohto H-I kulkee hyvin läheltä Lähdenevan vesienkäsittelyrakenteena olevaa pintavalutuskenttää (karttalehti 12). Kanniston-Lähdenevan ympäristölupa on myönnetty 25.2.2014 (Nro 30/2014/1, Dnro LSSAVI/17/04.08/2012). Alue on toiminnassa. -> tätä turvetuotantoaluetta ei ole mainittu YVA-ohjelmassa

Kuva 6. Kannistonneva-Lähdeneva

- Neova Oy:n Jauhonevan ympäristöluvallinen turvetuotantoalue -> voimajohto H-I kulkee tuotantolohkojen yli (karttalehti 12). Jauhonevan ympäristölupa on myönnetty 31.3.2014 (Nro 57/2014/1, Dnro LSSAVI/46/04.08/2013). Alue on toiminnassa. -> alue on tunnistettu YVA-ohjelmassa. Taulukossa 5-7 mainittu Neova Oy:n Jauhoneva ja Ali-Jauhoneva ovat saman ympäristöluvan mukaisia alueita eli ne voisivat olla yhtenä kohteena.

- Keski-Pohjanmaan Turvetuotanto Oy:n Jauhoneva 2, ympäristöluvallinen turvetuotantoalue. -> voimajohto H-I kulkee tuotantolohkon yli (karttalehti 12). Turvetuotannon ympäristölupa on päätynyt, mutta alue on jälkihoitovaiheessa. Alue rajautuu Neova Oy:n Jauhonevan turvetuotantoalueeseen. Jauhonevan 2 ympäristölupa on myönnetty 26.2.2008 (Nro 26/2008/4, Dnro LSY2005Y383). -> aluetta ei ole mainittu YVA-ohjelmassa

Kuva 7. Keski-Pohjanmaan Turvetuotanto Oy:n Jauhoneva 2 rajattuna keltaisella. Punaisella rajattu on Neova Oy:n Jauhonevan turvetuotantoaluetta.

- YVA-ohjelmassa on mainittu Jokinevan turvetuotantoalue. Kyseessä ei ole turvetuotantoalue vaan turvepeltoja. Peruskartalla lukee virheellisesti turvetuotantoalue.

Halsua

- Possakkoneva (ks. Kaustinen) kuntien rajalla oleva turvetuotantoalue

Perho

- YVA-ohjelmassa on mainittu Pihlajasaarennevan turvetuotantoalue voimalinjan H-J lähellä (karttalehti 22) -> osa vanhasta alle 10 ha turvetuotantoalueesta on poistunut tuotannosta ja osalla aluetta on vielä turpeen kotitarveottoa. Alueella ei ole ympäristölupaa, mutta kotitarveotto on hyväksytty Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen lausunnolla.

Vimpeli

- Heikinmäki-yhtymä Ay Perkkiönnevan ympäristöluvallinen turvetuotantoalue. -> voimalinja H-J menee tuotantolohkon yli (karttalehti 23). Perkkiönnevan ympäristölupa on myönnetty 18.4.2012 (Nro 45/2012/1, Dnro LSSAVI/505/04.08/2010). Ympäristölupa päättynyt 31.12.2021 (ellei hae uutta lupaa). Ympäristölupa on jälkihoidon osalta vielä voimassa. -> alue on tunnistettu YVA-ohjelmassa

- Neova Oy:n Korpisalonnevan ympäristöluvallinen turvetuotantoalue -> voimalinja I-J menee tuotantoalueen lohkon 11 ja pintavalutuskentän 1 poikki (karttalehti 16). Korpisalonnevan ympäristölupa on myönnetty 21.10.2015 (Nro 191/2015/1, Dnro LSSAVI/7/04.08/2012). Alue on toiminnassa, mutta siellä on myös paljon turvetuotannosta poistunutta alaa. -> alue on tunnistettu YVA-ohjelmassa

Alajärvi

- Perälän Turve Oy:n Nassinnevan ympäristöluvallinen turvetuotantoalue -> voimalinja I-K menee läheltä turvetuotantoaluetta (karttalehti 18). Nassinnevan ympäristölupa on myönnetty 20.2.2015 (Nro 23/2015/1, Dnro LSSAVI/1/04.08/2012). Alue on toiminnassa oleva -> aluetta ei ole mainittu YVA-ohjelmassa. Saman turvetuottajan ympäristöluvallinen Millespakannevan turvetuotantoalue jää voimalinjan länsipuolelle.

Kuva 8. Perälän Turve Oy:n Nassinnevan turvetuotantoalue ja Millespakannevan turvetuotantoalue (vasemmalla punaisella).

Loppukommentti:

- Kommenteissa on huomioitu turvetuotantoalueiden tämänhetkinen tilanne.

- Suurin osa voimajohtojen lähelle sijoittuvista turvetuotantoalueista on vielä toiminnassa. Nykyisinkin voimajohtoja menee joidenkin toiminnassa olevien turvetuotantoalueidenkin poikki, mutta ne ovat olleet pienempiä kuin tässä YVA-hankkeessa suunnitellut voimajohtot. Turvetuotanto saattaisi olla mahdollista voimajohtojen alla samaan tapaan kuin peltoviljely, mutta voimajohto voi myös asettaa tiettyjä rajoituksia/esteitä toiminnalle.

- Turvetuotanto on kuitenkin nopeasti vähenemässä ja useita turvetuotantoalueita tulee poistumaan turvetuotannosta lähivuosina. Saattaa olla, että tämän hankkeen rakentamisvaiheessa suuri osa näistä turvetuotantoalueista on jo poistunut turvetuotannosta. Turvetuotannosta poistuneet alueet saattaisivat soveltua voimajohtojen alueiksi, mikäli voimajohtoreittien sijoitusta olisi tarpeen muuttaa esim. YVA:n perusteella. Tällöin esim. metsäisiä alueita ei tarvitsisi käyttää voimajohtoalueiksi ja puustoa ei tarvitsisi poistaa. Entisillä turvetuotantoalueilla ei ole luontoarvoja kuten esim. luonnontilaisilla tai metsäisillä alueilla saattaa olla.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, Ympäristönsuojeluyksikkö / Vesien ja maatalouden ympäristönsuojeluryhmä/Vesilaki

Koska voimajohtot vedetään ilmajohtoina, ei suurempia vaikutuksia liene kuin mahdollisilla niitä varten tehtävillä teillä.

Yleisesti voidaan sanoa kaikkia uomia koskien, että uusilla ja kunnostettavilla huoltotielinjauksilla ei saa heikentää alueen kuivatusta eikä estää vesieliöiden liikkumista (eli riittävän suuret rummut).

Vesistöksi luokiteltavat uomat (valuma-alue yli 10 km²) hankealueella tulee selvittää ja niihin kohdistuvat vaikutukset siltojen osalta ja mahdollisesti tehtävien uusien ojien linjaukset ja vaikutukset (mahdollinen virtaussuunnan muutos ym.) tulee selvittää.

MIELIPITEET:

Mielipide 1:

Huomautus Fingridin suunnittelemasta sähkölinjasta Jylkkä-Alajärvi koskien tilaani Vetelin kunnassa. Kyseessä oleva alue on erittäin tärkeä peurojen vasomisalue, jonka merkitys on entisestään korostunut,

koska 300-400 metriä suunnitellusta linjasta lännen suuntaan on kymmenien hehtaarien avohakkuualue. Joten kyseessä olevat alueet ovat viimeisiä alueita ennen asutusta, jossa peurat viihtyvät. Peuroista vasoinen on olemassa lukuisia riistakameratallenteita juurikin kyseessä olevalta alueelta (kamera suunnitellun linjan alla) ja olipa yhdellä peuralla tutkapanta kaulassa, josta näkyi myös numero. Näihin faktatietoihin perustuen on ensisijaisen tärkeää, ettei linjaa rakenneta alueelle. Mikäli kuvat ei näy ynnä muut lisätiedot voin lähettää pienempinä tiedostoina pyydetessä (liitteitä 7).

(liitteitä 7).

Mielipide 2:

Vastustan ehdottomasti sähkölinjaston läntistä suuntausta läheltä Vimpelin taajamaa eri vaihtoehtoineen. Kannatan linjan suuntaamista itäisen vaihtoehdon mukaisesti Alajärveltä suoraan kohti Kalajoen Jylkkää.

Perusteluina esitän seuraavaa:

1. Vimpelin kirkonkylässä jäi aikoinaan isojako metsien osalta toimittamatta, ja ne jäivät vanhan sarkajaan mukaisiksi kapeiksi ”metsäsaroiksi”. Näitä sarkoja on vielä vuosikymmenien kuluessa halottu yhä kapeammiksi. Mikä tahansa kolmesta läheltä Vimpelin taajamaa suunnitellusta vaihtoehdosta kulkisi vinosti näiden metsäsarkojen halki ja tekisi monella tilalla käytännön metsätalouden harjoittamisen mahdottomaksi tai todella vaikeaksi. Metsäpalstojen sarkamainen ja mutkitteleva muoto aiheuttaa myös sen, että ainakin pohjoinen kolmesta linjausvaihtoehdosta voi kulkea eri paikoista kaksi kertaa vinosti saman metsäomistajan palstan halki.
2. Omistamallani tilalla (liite 2) pohjoisin kolmesta linjavaihtoehdosta kulkee metsäsarkani halki 12-13 asteen kulmassa, ja pelkkä linjakatu 94 m leveänä 750 m:n matkalla peittää alleen 2,8 ha. Sivuille syntyvät kiilat muodostavat noin 2 ha:n alueen. Näillä 300 m pitkillä kapeilla kiiloilla ei nykyinen käytännön metsätalous ole mahdollista.
3. Jos läntinen vaihtoehto ja sen pohjoisin (oikeanpuolisin) vaihtoehto kuitenkin toteutuu, vaadin ehdottomasti, että linjakadun sivuille jäävät käyttökeltottomat kiilat ja niiden pinta-ala otetaan huomioon korvattaessa samalla painoarvolla kuin suoraan 94 m johtokadun alle jäävä pinta-ala.

Yleisesti hankkeen esittelystä:

Fingridin hanketta kuvaavissa kartoissa, esim. 1:10 000, missä näkyy tilarajat, linjasto kuvataan noin 50 m:n levyiseksi, vaikka yksin avoin johtokatu on jo 94 m. Miten näin voi olla?

Liitteenä kartta

Mielipide 3:

Alla tiedoksi Fingridille lähettämäni palautteet koskien Jylkkä-Alajärvi voimalinjan reittivaihtoehtoa Toholammin Kerttulassa, joka toteutuessaan pilaisi sekä kulttuurimaiseman että alueen rikkaan eläimistön luonnolliset kulkureitit.

Palaute:

Ehdotettu linjaus on maisemallisesti vahingollinen ja rikkoo kulttuuriperinnemaisemaa räikeästi alueella, joka on valtakunnallisesti merkittävä kohde, kaunis viljelty jokilaakso. Linjauksen sijoittuminen Toholammin kirkonkylän välittömään läheisyyteen jokilaakson taajaan asuttuun kohtaan osoittaa heikkoa arviointikykyä ja tahallista piittaamattomuutta alueen asukkaiden asumisviihtyvyyttä ja kotiseuturakkautta kohtaan. Linjaus on sellaisenaan omiaan lisäämään tuulipuistorakentamisen yleistä vastustusta alueella.

Kuva

Palaute:

Ehdotettu linjaus Lestijoen yli on vahingollinen luonnolle ja erityisesti Kirkkojärven ja Papuan (kaksi Lestijoen laajenemaa) väliselle vesilintujen lentoliikenteelle. Joutsenten kevät ja syysmuuton aikaan alueella viiheyttä jopa satojen suurten lintujen muuttolauma, joka aamu ja iltalentoillaan liikkuu jokisuistoa

pitkin siirtyen Kirkkojärveltä mm Papuaan ja muille alueen järville ja lammille. Suuret linnut aiheuttanevat myös turvallisuus- ja käyttöriskin itse suunnitellulle voimalinjalle. Lisäksi kyseisessä kohdassa on hirvieläinten (hirven ja metsäpeuran) kulkureitti Lestijoen yli. Tällaista lauman kulkua yli joen on viimeksi todistettu kyseisessä kohdassa tammikuussa 2022. Voimalinjan suunniteltu sijoittuminen kyseiseen kohtaan osoittaa heikkoa ymmärrystä alueen luonnon merkityksestä ja eläinten luonnollisista kulkureiteistä.

Kuva

Mielipide 4 (13 allekirjoitusta):

Mielipiteemme koskee voimajohdon itäistä linjausvaihtoehtoa Haapasalon kylässä, Vetelissä (Hangasneva–Alajärvi itäinen vaihtoehto). Linjaus on suunniteltu kulkemaan Haapasalon kylän kohdalla valtatie 13 itäpuolella todella läheltä asutusta. Me allekirjoittajat haluamme, että voimajohto toteutetaan tässä kohdassa läntisen vaihtoehdon eli Patanan kylän kautta (Hangasneva–Alajärvi läntinen, päävaihtoehto). Jos se ei ole mahdollista, haluamme, että itäistä vaihtoehtoa tarkistetaan niin, että se kulkee Haapasalon kohdalla kauempana idässä, esimerkiksi lähempänä Lehmikiventietä, jonka varrella ei ole asutusta, niin että voimajohto ei näy eikä aiheuta vaikutuksia Haapasalossa.

Haapasalo on pieni mutta elinvoimainen ja kasvava maalaiskylä. Kylässä on sekä vakituista asutusta että vapaa-ajan asutusta. Asukkaissa on sekä yrittäjiä että eläkeläisiä, nuoria ja vanhoja. Kylään on vastikään muuttanut lisää vakituksia asukkaita toiveenaan päästä nauttimaan kauniista luonnosta ja sen antimista. Haluamme, että lapsemme saa kokea yhteyden luontoon ja sen rauhoittavan ja voimaannuttavan vaikutuksen. Kylän asukkaat ovat myös tehneet suuria investointeja koteihinsa voidakseen jatkossakin asua Haapasalossa. Tuntuukin kohtuuttomalta, että tulevaisuudessa etupihallamme tulee olemaan tuulivoimapuisto ja takapihallamme mahdollisesti voimalinja. Asuisimme näin ollen teollisuusalueella, ja sitä me emme halua.

Haapasalo on kulttuurihistoriallisesti merkittävä kylä, sillä kanteleensoittaja ja säveltäjä Kreetta Haapasalo on aikoinaan asunut kylässä. Täällä on myös Kreetta Haapasalon muistomerkki, jota käydään katsomassa sekä läheltä että kaukaa. Lisäksi Haapasaloo halkoo vanha tieyhteys Kokkolaan.

Itäisessä linjausvaihtoehdossa voimajohto tulisi kulkemaan kylän asukkaiden kaikkien virkistysreittien yli tai vierestä (Kokkolantien vanha linjaus, Lenkkitie), mikä tulee aiheuttamaan henkistä pahoinvointia. Lisäksi asukkaiden lähimmät marjastusmaat jäävät voimajohdon jalkoihin. Myös metsätalous hankaloituu alueella, jolle voimajohto on suunniteltu, ja laskee metsäpohjan arvoa.

Me allekirjoittajat olemme huolissamme myös siitä, mitä voimajohdon rakentaminen merkitsisi pohjavedelle ja kylän vesihuollolle. Kylässä ei ole kunnallista vesijohtoa, vaan kaikilla asukkailla on oma kaivovesi. Maasto viettää voimajohdolta alaspäin valtatie 13 ja asutusta kohti, joten esimerkiksi rakentamisvaiheessa tapahtuvat koneiden vuodot tai rikkoutumiset ovat uhka vesiemme puhtaudelle. Lisäksi tolppien pystyttämiseen tarvittava betoni ja siitä mahdollisesti myös pidemmän ajan kuluessa tapahtuva epäpuhtauksien liukeneminen vesistöön on yksi syy, miksi haluamme voimajohdon kauemmas asutuksesta.

Perhonjokilaakso-lehden artikkelissa 23.12.2021 konsultti on luvannut, että ”katsotaan suurennuslasilla pieniä yhteisöjä ja tehdään asianmukainen vaikutusarvio”. Toivomme, että näin todella tehdään ja että otatte mielipiteemme huomioon.

Mielipide 5:

Tässä papereita.

Metsäpalsta 1.

Olen soittanut jo aiemmin. Kohde lähellä n. 6 km (Sääksjärven suuntaan) Vimpelin kirkonkylää. Tässä metsäpalstalla oli luonnonpuro. Nyt se on tuhottu. Asiamäärä on niin suuri, etten lähetä kaikkia. Tutkintapyyntöni olen lähettänyt oikeuskanslerille, ja sieltä on otettu yhteyttä puhelimitse. Koronavalitukset viivästyttää käsittelyä.

Metsäpalsta 2.

Numero 2:n kohdalla 2 kpl tervahautaa. Toisen tuhosivat Alajärven kettu ja mäyrämetsästäjät. Toisessa on maanalainen luolasto. Vuorotellen mäyriä/kettuja. Alueella vanhaa kuusimetsää. Toinen pää on suota. Sen ojituksen olen pystynyt vielä estämään. On ihme, että se on säilynyt koskemattomana. Metsäpalstat 7 ha + 7 ha vaikka kohde 2 on selvästi suurempi. Puusto 7+7 ha.

Sitten vielä Suolasalmenharjun tuulivoimahanke. Alajärven Möksystä on jo alettu raivata voimavirtalinjaa 5:n harvesterin ja kahden metsurin voimalla. Linjan leveys 120 m. Myllynpohjien valut jo käynnissä. Sen verran pitää ilmoittaa tuulivoimahankkeen vetäjille, että mikä on maanomistajan näkemys ko. asiassa. Tässä käy aika vähiin. Näin pienellä kantilla on maanomistajan oikeus.

Sitten vielä kohde 2 suometsäalue, että muutama vuosi sitten siihen suunniteltiin pakko-ojitusta. Sitäkään en pysty estämään, jos jokin haluaa ojittaa suon. Viimeistään ensi keväänä 2022 pitää ko. kohteissa pitää katselmukset. Vaikka minä tiedän alueitten erikoisarvon, minua ei pidetä asiantuntijana. Se, että olen ilmoittanut, että metsässä on (oli) puro, sitäkin pidetään mielipiteenä, tämä ilmenee selvästi papereista.

Kartta

Suolasalmenharjun tuulivoimahanke

Soitin Fingrid Oyj:n ympäristöasiantuntijalle ja sain selville, että 120 m leveä voimajohtolinja on suunniteltu kulkeväksi oman metsäpalstani (40,6 ha) välisuo keskeltä. Ympäristöasiantuntijalla ei ollut mitään tietoa ko. palstasta. Tämä metsäpalsta on ollut minun suojelualue vuodesta 1969. Alueella on ollut runsaasti pönttöjä ja asukkaita on ollut. Ilmoitin, että aluetta on suunniteltu metsiensuojeluun. Hän ilmoitti, että asia otetaan huomioon.

Punaisella merkitty alue on mäntymetsää. Pystykeloja, suuria mäntyjä, ikä 190 vuotta. Valkoisella alueella (220, 219, 218) suuria kuusia. Ruskealla alueella haapaa, leppää, koivua, kelojuuta joka puolella aluetta. Maaperä keltaiselta ja valkoiselta alueelta laskee huomattavasti kohti vihreää aluetta. Tämä alue on erittäin vihreää aluetta. Tämä alue on erittäin rehevä, lehtomainen kasvillisuudeltaan runsas. Normaaleina kesinä siellä on aina vettä. Sieltä löytyy erikoinen kohta, ikään kuin umpeenkasvanut "savikuoppa", vaikka savea ei ole. Aina märkä. Keväällä 2022 on pidettävä katselmus.

Pohjanmaan Tuuli Oy kirje maanomistajalle 5.8.2014

Pohjanmaan Tuuli Oy kirje maanomistajalle 8.8.2014

Pohjan Voima kirje maanomistajalle 24.9.2021

VSB Uusiutuva Energia Suomi Oy kirje maanomistajalle 22.10.2021

Fingrid kirje maanomistajalle 24.11.2021

Lehtileikkeitä, kuvia ja karttoja

Mielipide 6 (7 eri allekirjoitusta):

Fingridin suunnittelema voimalinja hanke halkoisi ja pilkkoo metsäpalstani jokirantoineen lähes keskeltä ja tekisi vajaan 20 hehtaarin alan käyttökelvottomaksi virkistys, vapaa-ajan, metsästyksen ja metsätalouden osalta.

Alueen halki kulkeva Porasenjoki ja sen vanha joki haara on kosteikko ja vesilintujen pesintä alue. Harjunnevilla ja Palonevalla pesivät joutsenet ja kurjet ovat myös suuressa vaarassa. Linnut kun yleensä lentävät joen suuntaisesti ja joen poikki kulkeva sähkölinja aiheuttaa linnuille suuren kuolemanvaaran.

Myös alueella lisääntyvä hirvi-, peura- ja kauriskanta olisivat suuressa vaarassa, kanalintu kannasta puhumattakaan. Myös jokivarsien vapaa-aika ja virkistyskäyttö menettäisivät merkityksensä.

Eryteisesti ihmettelen miten on mahdollista, että voimalinjaa suunnitellaan paikkaan joka on todettu ELY-keskuksen toimesta liito-oravan elin- ja pesimisympäristöksi. Ohessa liitteet. Edellä mainituilla perusteilla en näe mitään mahdollisuuksia toteuttaa voimalinja hanketta tälle alueelle.

Fingridin suunnittelema VE1 voimalinja pilkkoi omistamani maapalstan siten, että sen maisemallinen muoto muuttuisi oleellisesti. Sillä tulisi olemaan huomattava vaikutus hirvi-, peura- ja kauriskantojen vähenemiseen. Viereinen Porasenjoen ranta-alue on alueellisesti merkittävä ko. kantojen lisääntymisalue. Linja alentaisi huomattavasti tilan maa-alueitten taloudellista arvoa ja hyötykäyttöä sekä jälleen myyntiarvoa.

Fingridin suunnittelema VE1 voimalinja pilkkoi omistamani maapalstan siten, että sen maisemallinen muoto muuttuisi oleellisesti. Sillä tulisi olemaan huomattava vaikutus hirvi-, peura- ja kauriskantojen vähenemiseen. Viereinen Porasenjoen ranta-alue on alueellisesti merkittävä ko. kantojen lisääntymisalue. Linja alentaisi huomattavasti tilan maa-alueitten taloudellista arvoa ja hyötykäyttöä sekä jälleen myyntiarvoa.

Fingridin suunnittelema VE1 voimalinja pilkkoi omistamani maapalstan siten, että sen maisemallinen muoto muuttuisi oleellisesti. Sillä tulisi olemaan huomattava vaikutus hirvi-, peura- ja kauriskantojen vähenemiseen. Viereinen Porasenjoen ranta-alue on alueellisesti merkittävä ko. kantojen lisääntymisalue. Linja alentaisi huomattavasti tilan maa-alueitten taloudellista arvoa ja hyötykäyttöä sekä jälleen myyntiarvoa.

Fingridin suunnittelema VE1 voimalinja pilkkoi omistamani maapalstan siten, että sen maisemallinen muoto muuttuisi oleellisesti. Sillä tulisi olemaan huomattava vaikutus hirvi-, peura- ja kauriskantojen vähenemiseen. Viereinen Porasenjoen ranta-alue on alueellisesti merkittävä ko. kantojen lisääntymisalue. Linja alentaisi huomattavasti tilan maa-alueitten taloudellista arvoa ja hyötykäyttöä sekä jälleen myyntiarvoa.

Fingridin suunnittelema VE1 voimalinja pilkkoi omistamani maapalstan siten, että sen maisemallinen muoto muuttuisi oleellisesti. Sillä tulisi olemaan huomattava vaikutus hirvi-, peura- ja kauriskantojen vähenemiseen. Viereinen Porasenjoen ranta-alue on alueellisesti merkittävä ko. kantojen lisääntymisalue. Linja alentaisi huomattavasti tilan maa-alueitten taloudellista arvoa ja hyötykäyttöä sekä jälleen myyntiarvoa. Metsäntuotto loppuisi usealta hehtaarilta täysin.

Mielipide 7:

Kartta

Valokuva

Vastustan linjan vetämistä tuohon !!

Kuinka voidaan taas linjata kaikkein huonoimmalle reitille. Valittu korkeimmat mäet, jotta näkyy mahdollisimman kauas ja monelle. Kaikki rinteet ja kankaat sileäksi missä paras puuston kasvu. Juuri muutama vuosi sitten harvennettu talon viereistä metsää varovaisesti mutta nyt pistettäisiin puusto matalaksi. Talon ympärillä olevat puut kaatuvat ensimmäisellä syysmyrskyllä koska rinteen puusto on estänyt pahimpien puhurien vaikutukset. Ulkorakennuksen katonkin reunat on ruuvattu pitkillä kateruuveilla kiinni länsipuolelta ettei pellit irtoa. Aamulla sängystä ensimmäinen näkymä olisi voimalinja.

Todella hyvä alku työpäivälle. Lisäksi kostealla päivällä tulee pörinät. Kuinkahan tutut, joilla tahdistin pystyy vierailemaan?

Tilan arvo romahtaisi saman tien linjan rakentamisen jälkeen. 3:tta sukupolvea asutaan mutta nyt viedään juuret alta. Ympäristö suorastaan raiskataan. Eikö tämä ole juuri sitä Ympäristön Vaikuttamisen Arviointia? Lasken itseni ympäristöön ja minuun vaikuttaa hyvinkin negatiivisesti.

Tiluksemme on ollut rauhoitusalueena metsästyksestä jo kymmeniä vuosia. Pyritty pitämään edes joku alue metsästysvapaana. Myös naapurin maa on rauhoitusaluetta.

Vuosia olen aamuisin katsonut keväisin kurkipariskunnan toimintaa tuvan ikkunasta kuten myös joutsenparin elämää samalla pellolla. Eipä taida kauan enää näkyä jos linja tulee tuohon, nimittäin molemmat lintulajit lähtevät pellolta suoraan talon vierestä peltokäytävää itään. Ovat langoissa aika nopeasti. Hirvet ja peurat ovat myös vakio vieraita ikkunan alla.

Eli vastustan itseni takia sekä perikuntamme tilan takia alueen raiskaamista voimalinjoilla

Mielipide 8: (2 allekirjoitusta)

Vastustamme linjan tekoa Peltokankaantien luona.

Olemme muuttaneet Perhon Peltokankaalle 1982 ja rakensimme talon 1984. Pikkuhiljaa tähän on tullut muita rakennuksia esim. autotalli ja varastot. Pihapiirikin on hyvä, ja luonto kaunis. Pihapiirissä kasvaa mäntyjä, kuusia ja koivuja. On linnuille hyviä laulupuita ja linnunpöntöt lintujen asumiseen.

Sitten saatiin kirje postissa, joka järkytti minua ja miestäni, ei voi olla totta! Itku kurkussa ja kyyneleet silmäkulmassa luettiin kirjettä. Voi olla lähtö omasta rakkaasta talosta, jos iso, iso linja vedetään meidän pihan läpi. Eihän me voida tässä asua. Menee piha-alue ja kaikki muukin mitä on laittanut pikkuhiljaa, kun on asuttu tässä. Kukaan ei osta, eikä vuokraa taloa. Linjan takia en kyllä minäkään ostaisi tai vuokraisi!!!. Sehän on jo terveysriski asua linjan alla, koska sateellakin jo vastaavan 400 kW:n alitus aiheuttaa oireita ja äänihaittakin on melkoinen.

Meidän on ollut hyvä asua Peltokankaalla. Lähteä kotoa töihin ja tulla töistä kotiin. Jos linja tulee, muutto on edessä. Sitä emme toivo!!! Meillä on hyvä kylä ja kylällä ihania ihmisiä. Toivomme että ette anna lupaa voimalinjan tekoon meidän pihan läpi!!!

Mielipide 9 (2 allekirjoitusta):

Haluamme lausua voimajohtohankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta seuraavaa:

Kaikki padot kuuluvat patoturvallisuuslain piiriin. Padot luokitellaan pato-onnettomuudesta aiheutuvan vahingon perusteella kolmeen luokkaan:

1)-luokan pato, joka onnettomuuden sattuessa aiheuttaa vaaran ihmishengelle ja terveydelle taikka huomattavan vaaran ympäristölle tai omaisuudelle; (Keskipohjanmaalla tähän luokkaan kuuluvat Patanan altaan pato ja Venetjoen altaan pato)

2) 2-luokan pato, joka onnettomuuden sattuessa saattaa aiheuttaa vaaraa terveydelle taikka vähäistä suurempaa vaaraa ympäristölle tai omaisuudelle;

3) 3-luokan pato, joka onnettomuuden sattuessa saattaa aiheuttaa vain vähäistä vaaraa.

Länsi-Suomen vesioikeus myönsi Perhonjoen yläosan järjestelyyn liittyvän Patanan tekojärven rakentamiselle luvan 31. päivänä tammikuuta 1964. Järvi otettiin käyttöön keväällä 1967. Patanan tekojärven pinta-ala on 11,2 km² ja säännöstelytilavuus 48,0 milj.m³

Noin kymmenen kilometrin päässä Patanan tekojärvestä ja Patanan altaan padasta alavirtaan sijaitsee Forsbackan kylä ja Perhonjoen ylittävä kylätien silta. Jos pahin onnettomuus toteutuu ja Patanan tekojärven pato murtuu jää Forsbackan kylä saarekkeeksi molemmin puolin Perhonjokea. Padon alapuolisella alueella sijaitsee lukuisia rakennuksia, jotka jäävät mahdollisessa patomurtumaonnettomuudessa tulvauhan alaiselle alueelle. Osa alueen rakennuksista sijoittuu alueelle, josta patomurtumaa seuraavan tulva-aallon mukainen vedennousu johtaa nopeasti niiden kastumiseen. Lisäksi lukuisat sillat peittyvät veden alle ja niiden vauriot muodostavat alueelle merkittävää haittaa

Suunniteltu läntinen voimajohtolinja leikkaa / ylittää Forsbackan kylään johtavan tien molemmin puolin Perhonjokea. Voimajohtolinjan mahdollinen vaurioituminen tulva-aallon seurauksena aiheuttaa Forsbackan kyläläisille mattiin joutumisen ja vaaran ihmishengelle ja terveydelle.

ELY- keskus on toteuttanut kalatalouskunnostuksen Fröbackan koskeen, johon paikallinen kalastusseura on istuttanut mm. kirjolohta vapaa-ajan kalastajien iloksi. Kalastaminen sähkölinjan läheisyydessä ei todennäköisesti olisi turvallista / luvallista. Tonttimme on 2000 m² suuruinen ja rajoittuu Perhonjokeen ja Isohaantiehen. Suunniteltu sähkölinja leikkaa tontistamme osan alleen. Verottaja on katsonut, että tontti on rakentamiseen sopiva ja verottaa sitä sen mukaisesti. Suunniteltu voimalinja heikentää tontin arvon joutomaan arvoiseksi. Tontti sijaitsee Perhonjoen suvantoalueella, josta Forsbackankoski saa alkunsa. Tämä suvantoalue on jäämässä kokonaan suunnitellun voimajohtolinjan alle. Forsbackan koskialue alapuolisine suvantoineen ja peltoineen on maisemallisesti arvokas. Voidaan puhua perinnemaisemasta. Toteutettava sähkölinja tuhoaa tämän jokimaisemakokonaisuuden totaalisesti.

Ilmaston lämpeneminen on aiheuttanut ja tulee aiheuttamaan ennalta arvaamattomia tuhoja rankkasateineen ja tuulineen jne. Ilmaston muutoksiin tulee varautua niin hyvin kuin se on mahdollista. Mutta kukaan ei voi ennustaa/ tietää milloin tulee tulvatilanne, joka sattuu kerran sadassa tai kerran tuhannessa vuodessa. Suurtulvatyöryhmä on aikanaan tehnyt esityksen, jonka mukaan tulva-alueille ei tule sijoittaa uusia rakennuksia, rakenteita eikä muita toimintoja niin, että tulva aiheuttaa niille merkittävää vahinkoa.

Fingridin tulee tehdä Patanan patomurtumasta aiheutuva vahingonvaaraselvitys ennen lopullista päätöstä läntisestä voimajohtolinjauksesta. Yhtiölle parempi vaihtoehto on valita itäinen voimajohtolinjaus, jolloin se ohittaa Patanan tekojärven eikä aiheuta toimenpiteitä ja on kaikin puolin paras ratkaisu.

Edellä esitettyjen kannanottojen perusteella esitämme, että Jylkkä-Alajärvi YVA-menettelyssä olevasta voimajohtohankkeen läntisestä reittivaihtoehdosta luovutaan, koska se aiheuttaa toteutuessaan ennalta arvaamattomia seurauksia ihmishengelle ja terveydelle taikka huomattavan vaaran ympäristölle ja omaisuudelle.

Mielipide 10:

Muistutus koskee voimajohdon linjausta kiinteistön Vimpeli xxx kohdalla. Suunniteltu voimalinjalinjaus kulkee liian lähellä asuinrakennuksia. Tämän perusteella esitämme linjauksen siirtoa länneemmäksi pois asuinrakennusten läheisyydestä käytöstä poistetun louhinta-alueen kohdalle. Destia Oy on lopettanut louhinnan alueella, joten se ei ole este reitin siirrolle.

Mielipide 11:

Suunniteltu voimajohtohanke kulkisi Vimpelin Huopanasessa kesäasuntoni läheltä noin 200 metriä. Tämä tulisi pilaamaan alueen luotoarvot, pilaamaan viihtyvyyteni kesäpaikallani sekä alentaa tontin ja kiinteistön arvon mitättömäksi.

Kuva

Mielipide 12:

Olen vapaa-ajan asukas Räyringissä ja ympäristössä. Kiinnitin huomiota lähinnä seuraaviin asioihin, joita haluaisin otettavan vielä erityisesti huomioon päätettäessä hylätä Vetelin Räyringin läpi kulkeva voimalinjan reittivaihtoehto:

Vetelin Räyringin Haapajärven lintualue, kartassa maalialue, ei mainittu yleisötilaisuudessa lainkaan. Järvi on tärkeä muuttoreittien ja pesimäpaikkojen osalta mm. seuraaville maallikonkin tunnistamille linnuille:

1. joutsenet, jotka viiپیvät lauhoina talvina vain lyhyen hetken poissa järveltä. Joutsenia on nykyään järvellä useita satoja, voidaan liikkua jopa tuhansissa.
2. hanhet ja mm. kurjet. Hanhet viihtyvät järvellä, kurjet viihtyvät myös, eivät ehkä niinkään järvellä vaan ympäristössä.
3. Pienemmät linnut, mm. suokukot ovat nykyään taas ilmestyneet järven rannalle töyhtöhyypät ym.

Varsinkin isot linnut ovat hyvin kankealiikkeisiä ja vaativat lentoonlhtöön ja laskeutumiseen isot linjat. Ruuanhakumatkalla oleva este, kuten lanka, saattaa tappaa jos lintu ei sitä ajoissa havaitse.

Metsät ovat tärkeä virkistysalue lähiluontokohteena puhumattakaan tulonlähteestä metsänomistajille. Vanhoja muinaisia polkuja pitkin kuljetaan mielellään vieläkin, ovathan ne aikojen saatossa hyväksi havaittu kulkemisessa kylältä toiselle ja kylien välisen yhteyden pitämisessä ja nykyään erityisesti kunnan kohottamisen ja ylläpitämisen merkityksessä. Myös tervahaudat kertovat muinaisesta elämästä ja elinkeinosta.

Metsät tulisivat rikotuiksi, polut ja tervahaudat myös sekä nautinto polulla kulkemisesta, jos linja tulisi humisemaan yllä ja valtaamaan maisemaan. Katse etsiytyy väistämättä johonkin isoon hallitsevaan elementtiin maisemassa. Niin tulisi käymään nytkin jos linja toteutuu. Ovathan pylvää korkeita.

Taloja jää hyvin lähelle linjaa. Maaseudun asutus on harvaa. Jos linja menee läheltäkään taloa tai mökkiä, tulee jälleenmyynti olevaan tuloksetonta ja talo tai mökki linjan rakentamispäätöksen jälkeen olemaan arvoton. Voisikohan linjan suunnitella menevän täysin asumattomalle alueelle, jos sitä ei voida yhdistää johonkin jo olemassa olevaan linjaan? Voitaisiin säilyttää nämäkin talot ja mökit käyttöön seuraaville omistajille ja sukupolville.

Alueella asuu, kuten varmaan kaikissa maaseudun pikkupaikoilla, paljon vanhoja tai keski-ikäisiä ihmisiä joten todennäköisyys sille että heillä joko on tai tulee olemaan esim. sydämentahdistimia, on isohko. Muut terveysvaikutukset: äänet, sähkökentät yms. joita en osaa edes mainita, tulevat myös aiheuttamaan ongelmia, jotka varmasti iäkkäämmässä väestössä haittaavat elämistä.

Mielipide 13 (223 allekirjoitusta):

MUISTUTUS JYLKKÄ-ALAJÄRVI VOIMAJOHTOHANKKEEN YVA KUULEMISEEN IIRUUN KYLÄN OSALTA 1
Me allekirjoittaneet 223 henkilöä, liruun kylän asukkaat ja loma-asukkaat pyydämme poistamaan molemmat liruujärveä ohittavat voimajohtolinjaukset suunnitelmasta seuraavin perustein:

- Muuttaa pysyvästi alueen maankäyttömuotoa haitaten suuresti siellä asumista, loma-asumista, virkistyskäyttöä sekä yrittämistä.
- Alajärvi on tunnettu elävistä kylistään ja ne ovat alueen elämisen ja työnteon voima. Hanke vaarantaa koko liruun kylän alueen asutuksen, loma-asutuksen ja elinkeinotoiminnan.
- Muuttaa kylä- ja järvinäkymää, maaseudun kylämiljöö rikkoutuu pysyvästi järviolueella ja sen ympäristössä sijaitsevat varhaisimmat muinaisjäännösten löytöpaikat, jotka ajoittuvat rautakaudelle.
- Asukkaiden runsaan mökkiasutuksen myötä kyseisen alueen virkistyskäyttö on eri muodoissa merkittävää, n. 40 m korkeuteen nousevat pylvää näkyvät koko 5 km pituudella järviolueella hallitsevana, ympäröivän metsän ollessa noin 20 m pituudessa.
- liruunjärvellä on lääninhallituksen vahvistama moottoriveneellä ajokielto vuodesta 1982 alkaen. Jo näin varhain on haluttu järviolue ja sen ympäristö maisemakvaltaan ja hiljaisuudella turvata rauhallisuudellaan ja erityisellä erämaamaisuudellaan.

- Vaarantaa keväisin ja sykyisin tapahtuvaa muuttolintujen turvallista järviolueen käyttöä levähdys- ja ruokailualueena.
- Metsäpeurojen talvehtimialuetta.
- Johtimista aiheutuva meluhaitta.
- Johtimista aiheutuva verisyöpäterveyshaitta erityisesti lasten ensimmäisenä elinvuotena on merkittävä ihka johdinalueen läheisyydessä asumisessa, joten lirun kylän asuinrakennusten arvo alenee jopa asuinkelvottomaksi.
- lirunjärven runsaiden lomarakennusten arvo alenee johdinalueen maisemahaittojen ja äänien takia. Loma-asukkaat ovat hankkineet lomarakennuspaikan aikoinaan seutukunnan ensimmäiseksi kaavoitetun järven rannalta.
- Johdinalueen suunniteltu maastokäytävä laajalta osin ylittää Piiliharjun pohjavesialueen, jossa kaikki toimenpiteet ovat hyvin rajattua ja vaarantavat näin pohjaveden laadun ja antoisuuden.
- Lähimmillään linjaus ylittää talon pihapiirin ja toisella kohtaa lirunjärven ranta-asemakaavaan loma-asutuksen, mikäli ei ole hyväksyttävissä.
- Suuri haittavaikutus metsätalouden harjoittamiselle. Huomioimatta hiilensidonnin vaikutusta, sekä metsän kasvuun sitoutuvien ravinteiden vapautumista maaperään, pohjaveteen sekä valumina järveen.

Mielipide 14:

Mielipiteeni Jylkkä - Alajärvi voimajohdon rakentamisesta

Me maanomistajat tiedämme, että lunastuslaki on epäoikeudenmukainen maanomistajille. Jylkkä - Pahkamaa voimalinja rakennettiin lunastuslakiin perustuen. Toteutuessaan läntinen linja veisi samoilta maan- ja metsänomistajilta huomattavan määrän talousmetsää. Itäinen reitti kohtelisi tasapuolisemmin maanomistajia jakautuessaan useamman maanomistajan osalle. Läntisellä reitillä on huomattavan paljon mutkia mikä lisää linjalle pituutta ja kustannusta. Jokivarren rantametsissä aiemmilta vuosilta on merkkejä liito-oravista. Läntinen reitti osuu tälle alueelle.

Mielipide 15:

Lausunto koskien Fingrid johtokatu Jylkkä-Alajärvi välillä suunnitelma väliä I – J (pohjoinen linjaus). Tuossa linjauksessa mennään usean nevan/suon kautta, jotka ovat nyt lähes luonnontilassa eivät ole olleet turvetuotantoalueena katsoin sen googlen satelliittikuvakartasta. Tällöin kun sähkö voimalinja tolppia pystyttäessä, ne joudutaan perustamaan kalliosta asti tällöin luontoon pääsee/ vapautuu ilmakehää tuhoavia kaasuja, joiden merkitys on otettava huomioon sähkölinjakatua rakennusreitit valinnassa.

Omistan YVA-suunnitelman linjauksessa I-K (pohjoinen linjaus) jossa se ohittaa vapaa-ajan-asuntoni RN:o 25:7 Alajärven Möksyn kylässä (5-404-25-7) alle 300m etäisyydellä. Olen kunnostanut vapaa-ajan-asuntoa, joka on ympärivuotiseen käyttöön soveltuva vuosien varrella tarkoituksena muuttaa siihen asumaan, kun eläkeikä koittaa. Myös ulkoilu ja lähimetsän maisemat muuttuvat melkoisesti. Lisäksi mikäli linjaus toteutuu kuitenkin tätä reittiä minun nykyisen vapaa-ajan-asunnon pesu-/juomavesi saattaa mahdollisten räjäytystöiden johdosta kadota kalliioon tulevan hiushalkeaman seurauksena (kuten kävi Latvalammelle aikoinaan tielinjan korjauksessa tapahtuneessa räjäytyksessä) Pitämälampi josta vesi tulee nyt. Mikäli pylväs tulee juomaveden linjan kohdan läheisyyteen saattaa se myös jäätyä talvella. Nyt vesijohto kulkee nykyiseen vapaa-ajan-asuntoon osan matkaa nevasa, joka on ojitettu 0,5 m syvästi eikä se ole koskaan jäänyt vielä talvella.

Mielipide16:

Maa- ja metsätalousyrittäjä (katoavaa kansanperinnettä) Homo sapiens kuitenkin, mutta puolustuskyvytön. Uhka: Fingrid sähköverkko, muka yleishyödyllisyyteen vedoten tullaan myös minun mailleni tekemään melkein 100 metriä leveä aukko sähkölinjaa varten. Kyllä on ollut aikoinaan kauhea asia ns. Osaran hakkuut pohjoisessa n. 50 vuotta sitten. Osaran hakkuualat tuottavat nykyisin tukkipuuta ja ovat mitä parhain hiilinielu, toista on nyt suunniteltu Jylkkä – Alajärvi voimalinja hanke, yli 1000 hehtaaria avohakkuuta, joka on pysyvästi hiilensidonnin ulkopuolella. (täma hanke ei suinkaan ole ainoa, niitä on vireillä lukuisia) Missä

ovat nyt ne äänekkäät Osaran mollaajat, ovat hiirenhiljaa! Missä ovat ne ” julistajat”, jotka ennen vaaleja suureen ääneen tulevat tukemaan äänestäjiään, jos tulevat valituiksi, on maakunnasta valittu kansanedustajia ja ministereitä, missä ne nyt ovat, kun pitäisi lunastaa lupauksiaan, ovat hiirenhiljaa tai ajavat omia etujaan.

Minne katosi se Kalajokinen kansanedustaja, Halmeenpää nimeltään, joka suureen ääneen vastusti avohakkuuta, nyt olisi ”omalla tontilla” aiheetta olla äänessä ja vastustaa tätä reilun 1000 ha:n avohakkuuta, joka tulee olemaan pysyvästi poissa hiilensidonnasta. (metsänhoidollinen aukko sitoo tietojeni mukaan jo 15 vuoden kuluttua hakkuusta enemmän hiiltä kuin tuottaa).

Homo sapiens, maa- ja metsätaloudenharjoittaja, **veronmaksaja**, on mennyt aikoinaan lakki kourassa pelokkaana pankinjohtajan puheille ostaakseen peltoa tai metsää, siinä maauskossa, että saa tulevaisuudessa sijoituksestaan, usein suurella riskinotolla, perheelleen toimeentulon, on yhteiskunnalle hyödyksi **veronmaksajana**.

Nyt Fingridin esittämät linjaukset sähkölinjan paikaksi halkoo parhaita metsiä ja peltoja, ei mitään joutomaita. Vastassa on homo sapiens, se heikoimmin suojeltu tallaja Suomi nimisessä ”hyvinvointi” yhteiskunnassa. Kyllä metsissä on joutomaa-alueita, mm. suoalueita, jotka soveltuvat mainiosti sähkönsiirto tarkoitukseen, mutta siellä kurnuttaa se sammakko, paremmin suojeltu kuin homo sapiens, sillä oliolla ei tunnu olevan mitään arvoa. Toivon kiireesti järkeä päätöstentekoon ja oikeat arvojärjestykset asioiden hoidolle. Kaupankäynti puolueiden kesken pitää muuttua, ellei haluta maalle vararikkoa (nyt näyttää hyvin huonolta tämä nykysuuntaus, rahanjako on holtitonta)

Olisikohan päättäjillä erilainen katsontakanta tähänkin asiaan, jos omat pussinnyörit olisivat liossa, eikä ne varat, joita hikisesti kerätään myös maaseudulta verovaroiksi. (hirvittää Pääministeri Marinin julistus: Kyllä soteuudistuksessa palkat pitää harmonisoida koko maassa korkeimpien palkkatasojen mukaisiksi,) hyvä julistus, kun omat pussinnyörit eivät ole liossa. Ennustukseni ko. uudistuksesta on, tällä menolla maa ajautuu talousahdinkoon ja vieläpä melko nopeasti.

Kun olen seurannut nykyhallituksen käytöstä rahanjaossa, näyttää rahaa olevan yltäkyllin jaettavaksi, kyllä tämänkin hankkeen aiheuttamat menetykset tulisi korvata täysimääräisesti, eikä vain rohmuta täältä veroja.

Ja vielä sähkönsiirtolinjan vaikutuksista maa- ja metsätaloudenharjoittajien tunnollisuuteen. On voimassa oleva lainsäädäntö metsätaloudenharjoittajille, metsiä tulee hoitaa, on uudistamisvelvoite, on velvoite jättää hakkuuaukolle tietty määrä puita pystyyn, pitää tehdä tekopötkelöitä jne. Näistä velvoitteista ei tulevalle suuruudella kukaan puhu mitään, koska tämä on sitä vihreää siirtymää, tässä tapauksessa Pohjanmaalta etelään. Vedotaan yleishyödyllisyyteen, lakiin, joka on n. 50 vuoden takaa, vanhentunut. Laki tehtiin silloin kun vain murto-osalla talouksista oli sähköliittymä, tuli saada linjat vedettyä. Nyt on aika aivan toinen, tuulivoimalabisnes pyörii suurella liekillä, ei ole kyse perustarpeesta, vaan nyt eletään yltäkylläisyydessä monelta osin ja näin ollen myös tämä yleishyödyllisyys kumoutuu. Jos Pohjanmaalla on niitä äänestäjien valtuuttamia kansanedustajia ja ministereitä, nyt on näytön paikka. Mitä maapohjanmenetyskorvauksista on tihkunut tietoa, ne ovat naurettavia aiheutettuun menetykseen nähden.

Fingridin Penttilä sanoo eräässä hanketoteutuksessa ”Maanomistajan asema ei tule muuttumaan tämän hankkeen myötä”, mitä tarkoittanee? Käsittäkseni asumme oikeusvaltiossa: Valtion on turvattava jokaisen perusoikeudet. Omaisuudensuoja on turvattu perustuslailla. **Lunastettavasta omaisuudesta tulee aina määrätä omaisuuden käyvän arvon mukainen täysi korvaus.** Tämä lunastustoimitus arvonmäärityksineen on Maanmittauslaitoksen toimenkuvaan kuuluva asia, jää nähtäväksi.

Yhtä kaikki: **Oikeus kunniaan, ja hanke jäihin odottamaan järkipäistä ratkaisua.**

Mielipide 17 (2 allekirjoitusta):

Kotini ja sydämeni ovat Toholammilla, vaikka olen kotoisin Kannuksesta. Varhaisin muisto Toholammista on mielessäni ajalta, kun olin 9 – 10 vuotias ja kotiini saatiin vihdoinkin hankittua oma auto. Sillä kävimme sitten sunnuntaiajeluilla äidin ja isän kanssa ympäri maakuntaa ja mieleeni on jäänyt, kun vanhempani Toholammilla ajellessamme keskustelivat kuinka komeat peltovainiot Toholammilla reunustavat Lestinjokea.

Elämä kuljetti minut sitten kymmenisen vuotta myöhemmin asumaan tänne Toholammille, mieheni kotipaikkakunnalle. Vuosien mittaan olen alkanut ymmärtää omien vanhempieni puheet komeasta jokilaaksosta ja olen heidän kanssaan täysin samaa mieltä. Reilut 30 vuotta sitten rakensimme Toholammin keskustan läheisyyteen omakotitalon, josta on näkymä tähän kauniiseen Lestinjokilaaksoon. Myös kaksi lastamme on rakentanut talonsa tähän lähistölle upeiden maisemien takia. Viimeisimmän talon rakentaminen oli vasta aloitettu siinä vaiheessa, kun korviimme alkoi kantautua juttuja valtaisasta sähkösiirron yhdyslinjasta, joka tulisi halkomaan Lestinjokilaaksoa ja näkymää kotiemme läheisyydessä. Miltä mahtaakaan tuntua nuorisosta, jotka juuri rakensivat unelmiensa talon unelmiensa näköalapaikalle ja tämä näköala tuhotaan lähes heti raskaan rakennusprojektin valmistuttua. Luulenpa, että mieleen on tullut, että olisi pitänyt jäädä asumaan opiskelupaikkakunnalle.

Nyt tuntuu tosiaankin siltä, että pienellä ihmisellä ei nyky maailmassa ole enää mitään sananvaltaa. Kun sähköä siirretään täältä tuulimyllyalueilta ruuhkasuomeen, niin odottaisimme kunnioitusta meitä tämän maaseudun asukkaita kohtaan edes siten, että yhdyslinjat rakennettaisiin sellaisille alueille, joilla ne mahdollisimman vähän häiritsevät jo olemassa olevaa asutusta ja paikallisia elinkeinoja, vaikkakin nämä ratkaisut olisivat rakennuttajille kalliimpia. Vastustamme jyrkästi tätä Toholammin taajaman läheisyyteen suunniteltua yhdyslinjaa. Toholammin ja Kannuksen rajalla on metsää, jossa linja ei häiritسی ketään, rakentakaa sinne tai jonnekin muualle, jossa maisema rikkoutuisi mahdollisimman vähän eikä paikallinen väestö siitä kärsisi.

Tämä luonto on meille täällä ainoa rikkaus, älkää raikotko ja viekö meiltä sitä! Liitän oheen lehtileikkeen Keskipohjanmaa-lehdessä 10.1.2022 julkaistusta alun perin 20 vuotta sitten ko. lehdessä olleesta jutusta, joka käsittelee Toholammin kaunista jokimaisemaa. Toivottavasti voimme myös tulevaisuudessa sanoa olevamme ”lamppilaisia” ja ylpeitä siitä.

Mielipide 18:

Olen tutustunut viitekohdassa mainittuun Fingrid Oyj:n Kalajoki -Alajärvi voimalinjahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelman asiakirjoihin. Voimalinjasuunnitelma on laajuutensa johdosta alueellisesti erittäin merkittävä, jonka vuoksi asiasta käydään virallisten lausuntojen ulkopuolella paitsi vilkasta kansalaiskeskustelua, myös keskustelua erilaisten järjestöjen ja tahojen kuten kalastuskuntien (osakaskuntien), metsästysseurojen sekä luonnon- ja ympäristönsuojeluyhdistysten keskuudessa. Tämä ei kuitenkaan estä tarkastelemasta asiaa myös yksittäisen kuntalaisen näkökulmasta. Ja koska hyvään kritiikkiin kuuluvat myös kehitysehdotukset, esitän mielipiteenäni asiasta seuraavaa:

Voimalinjalle (myöhemmin ”linja”) esitettyjä reittivaihtoehtoja on arviointiohjelmassa käytännössä kaksi. Nämä on oletettavasti pyritty sijoittamaan siten, että vaikutukset rakennettuun ympäristöön, suojeltuihin alueisiin sekä luonnon kannalta tärkeisiin alueisiin jäivät mahdollisimman vähäisiksi.

Sievin Eskolassa, suunnilleen pisteessä 363570-7092790 (ETRS-TM35FIN) reitit haarautuvat, yhdistyäkseen jälleen Toholammin kirkonkylän eteläpuolella lähellä Toholammin ja Kokkolan rajaa. Linjaus on ainakin Toholammin kunnan julkisuudessa esittämien mielipiteiden kannalta ongelmallinen. Eräänä keskeisenä seikkana on noussut esiin Lestijoen valtakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen pirstaloituminen molempien reittivaihtoehtojen kohdalla sekä muita paikalliseen maankäyttöön liittyviä vaikutuksia.

Edellä mainitusta syystä hankesuunnitteluun tulisi lisätä uusi linjausvaihtoehto, jossa linja suunnattaisiin Sievin Eskolan jälkeen kaakkoon kohti pistettä (noin) 370106 – 7078287 (Takkulamminkankaat) ja sieltä edelleen kohti Syrinharjun pohjoispuolta pisteeseen 378972 – 7052241 (Pikkulamminneva), jossa linja yhtyisi olemassa olevaan runkoverkkoon ja olisi mahdollista laittaa kulkemaan samaa reittiä nykyisen 400 kV linjan kanssa tämän johtokatu leventäen.

Peruskarttatarkastelun mukaan nykyinen linja matkalla Syrinharjulta Alajärvelle kulkee kahta tai kolmea yksittäistä rakennusta, rakennusryhmää tai talouskeskusta lukuun ottamatta täysin asumattomilla alueilla (huomioitu Purolan kylä ja Kalettomanjärvi Halsualla sekä Moilonmaa Perhossa). Reitin risteäminen suojeltujen- ja pohjavesialueiden kanssa olisi väistämätöntä joidenkin alueiden kohdalla, mutta olisi todennäköisesti ympäristön ja luonnonolojen kannalta kokonaisuutena haitattomampaa olemassa olevan johtokadun yhteydessä, kuin uusien kymmeniä kilometrejä pitkien leveiden johtokatuja avaaminen suurten voimalinjojen kannalta neitseellisille alueille. Linjaus mahdollistaisi myös Lestijärvelle suunniteltujen haarajohtojen liittämisen kaakkoispäästään varsinaiseen päälinjaan.

Myös Kaustisen ja Vetelin alueella on esitetty perusteltua kritiikkiä esitettyjä linjausvaihtoehtoja kohtaan. Mikäli edellä esitetty vaihtoehto linjan siirtämisestä ei tulisi kysymykseen, olisi linjausta tarkoituksenmukaista muuttaa ("läntinen" vaihtoehto) myös Vetelin Pilvinevan alueen länsipuolella siten, että reitti kääntyisi pisteessä (noin) 345011 – 7042721 (Hautakangas) jälkeen enemmän kaakkoon kohti pistettä 347875 – 7036422 (Hyväluoma), josta edelleen etelään Patananjärven itäpuolitse kohti Sääksjärveä yhtyen alkuperäiseen linjausvaihtoehtoon suunnilleen pisteessä 343243 – 7018005 (Österbacka). Ehdotettu reitti kulkisi pääosin asumattomilla alueilla, eikä risteäisi merkittävästi suojeltujen alueiden kanssa. Tämä linjausvaihtoehto tukisi myös Fingrid Oyj:n aikaisempia näkemyksiä uuden linjan sijoittamisesta siten, että hanke tukisi Vetelin ja Halsuan alueilla vireillä olevien tuulivoimahankkeiden liittämistä kantaverkkoon.

Molempien esitettyjen linjausvaihtoehtojen alueella on käynnissä erityyppisiä ympäristön ja kansalaisten hyvinvointiin liittyviä luontohankkeita, joista eräänä voidaan mainita Vetelin Räytingissä meneillään olevat Räytingin Haapajärven tulvasuojelu- ja virkistyskäyttö/kunnostushankkeet. Arviointiohjelmaan sisältynyt ehdotus läntisestä reitistä tarkoittaisi Vetelin alueella uuden suuren voimalinjan sijoittamista Haapajärven itäpuolelle Räytinginjärven-Haapajärven sekä Viisteennevan merkittävien lintujen levähdys- ja ruokailualueiden väliin. Toteutuessaan linjalla olisi siten merkittäviä vaikutuksia maakunnallisiin luontoarvoihin huomioitaessa näiden edellä mainittujen vesistöjen ja kosteikkojen sijoittuminen vesilintujen lounainen-luode suuntaiselle sisämaassa kulkevalle päämuuttoreitille. Asia on syytä ottaa esille myös tässä mielipiteessä, sillä Vetelin kunnan lausunnossa linjan sijoittamisvaihtoehtoista ei kyseistä Haapa-järven vesistö-hanketta, ilmeisesti epähuomiossa, oltu huomioitu lainkaan.

Uuden voimalinjan rakentamiselle on lainkaan epäilemättä olemassa täydelliset perusteet muun muassa pohjoisen ja etelän välisen energiansiirtokapasiteetin turvaamisen sekä huoltovarmuuden vuoksi.

Kehittynyt paikkatieto sekä suunnittelualueelta saatavissa oleva muu tieto mahdollistavat nykyaikaisen hankesuunnittelun, jossa huomioidaan suurten ja merkittävien kohteiden lisäksi mahdollisimman laajasti myös alueelliset erityispiirteet sekä vaikutukset alueella asuvien ihmisten elinoloihin. Toivon, että YVA-yhteysviranomaisen huomioi edellä kuvailemani vaihtoehdot omassa lausunnossaan siten, että vaihtoehdot tulisivat huomioiduiksi myös konkreettisesti hankesuunnittelussa.

Liite. Havainnekartta – ehdotus suunnitteluvaihtoehtoiksi

Mielipide 19:

Fingrid Oyj suunnitteleman Jylkkä-Alajärvi voimajohdon läntisen vaihtoehdon välillä Kaustinen-Alajärvi linjan alle jäisi paljon ikimetsiä, tukkimetsiä ja taimikoita sekä erittäin hyväkasvuisia metsämaita ja paljon, koska linjan leveys olisi peräti 96 metriä! Myöskin läntisen linjavaihtoehdon välillä Kaustinen-Alajärvi, Vimpelin karhuniityssä pesii myös erittäin paljon isoa linnustoa.

Muun muassa jonkun sadan metrin päässä mahdollisesta linjasta sijaitsee 15 vuotta sitten korkealle puuhun kiinnittämämme helmipöllön pönttö, joka on vielä erittäin hyvässä kunnossa ja pöllöpesueiden ahkerassa käytössä. Läntinen linja on vaaraksi linnustolle, suorastaan surman loukku, siksi toivomme linjaksi itäistä vaihtoehtoa tai mieluummin nolla vaihtoehtoa!

Mielipide 20:

Haluan jättää mielipiteeni koskien Jylkkä (Kalajoki) - Alajärvi 2x400+110 kilovoltin voimajohtohanketta.

Asun Vetelissä ja voimajohdon välittömässä läheisyydessä, mikäli ne toteutuvat. Pyydän ELY-keskusta huomioimaan, että Vetelin Pilvineva on Natura-aluetta. Lisäksi nevalla pesii useita eri lintulajeja, jotka häiriintyisivät voimajohdoista. Voimajohdot myös aiheuttavat välittömän vaaran linnuille, sillä ne saattavat lentää niihin. Myös muut alueen eläimet ja eliöstöt kärsivät.

Koko Vetelin alue ja luonto on säilynyt muuttumattomana ja luonnontilassa aina vuosikymmenten ajan. Tämä on yksi Vetelin valteista. Koskematon luonto lisää alueen vetovoimaisuutta sekä asuin- että matkailukuntana. Haluan myös huomauttaa, että itäisen reitin välittömässä läheisyydessä on Halsuan järven rannalla Halsuan helmi, matkailualan yritys. Yrittäjä on voimakkaasti panostanut liiketoimintaansa ja olisi harmi, jos linja tulisi estämään hänen liiketoimintansa, sillä eivät matkailijat voimajohtoja tule katsomaan. Läntinen linja puolestaan haittaisi Vetelin keskustan läheisyydessä sijaitsevaa Leponiemen tilaa, joka tarjoaa myös matkailupalveluita. Toisekseen voimajohdot säteilevät voimakkaasti, mikä aiheuttaa alueella asuville ihmisille terveyshaittaa. Lisäksi talviaikaan johtoihin muodostuva jää aiheuttaa vaaraa ihmisille ja eläimille pudotessaan johdoista.

Veteli on voimakas maa- ja metsätalouskunta, jonka maa- ja metsätalallisille aiheutuu suuria taloudellisia tappioita linjojen vuoksi. Suuria alueita sekä peltoa että metsää jäisi linjojen alle.

Vetelin luonto on kuitenkin kaunis ja koskematon, mikä on alueen ihmisille tärkeä voimavara, varsinkin näinä aikoina. Luonnon tuomia terveydellisiä, niin fyysisiä kuin psyykkisiä hyötyjä ei ole mahdollista mitata ja korvata rahalla. Alueen luonto kärsisi voimakkaasti hankkeesta, olipa kyseessä itäinen tai läntinen voimajohtoreitti.

Ehdotan, että kumpikaan Veteliä koskevista voimajohtohankkeista ei toteutuisi, sillä molemmat aiheuttavat haittaa sekä ihmisille että luonnolle.

Mielipide 21:

1. Allekirjoittaneen suhde voimajohtohankkeeseen

Kuva

Olen maanomistaja kyseisellä hankealueella ja Lestin Talo ky:n vastuullinen yhtiömies. Omistamme yhdessä poikani kanssa kyseisen keltaiset sarat Toholammin Raikoharjussa ja olen jättänyt Lestin Talo ky:n nimissä tuulivoimala 1 rakennuslupahakemuksen oheiselle rakennuspaikalle. Rakennuslupaviranomainen on vaatinut lupahakemukseen suunnittelutarveratkaisun ja lautakunta on määrittänyt 12.1.2022 §5 suunnittelutarveratkaisualueeksi Raikoharjun ns. kapeat sarat noin 200 ha. Olemme laajentaneet tuulivoimaloiden suunnittelualueen koskemaan koko ns. kapeiden sarkojen aluetta yhdessä alueen maanomistajien kanssa.

Kuva

Suunnittelutarvealueelle tulevat sähkölinjat tulee suunnitella vastaavalla tavalla kuin kaava-alueen sähkölinjat ja ne tulee hyväksyttävä kunnan rakennusvalvontaviranomaisilla kunnan rakennusjärjestyksen ja hallintosäännön mukaan. Ottaessani yhteyttä Fingridin suunnittelijaan, Pasi Saari ilmoitti sähköpostilla 22.12.2021 Fingridin suunnittelevan sähkölinjoja yhdessä wpd:n kanssa ja pyysi kääntymään wpd:n puoleen. Wpd on selkeästi sijoittamassa omia sisäisiä sähkönsiirtolinjoja Fingridin tuelle samaan linjaväylään ja pyrkii hankkimaan maa-alueen edullisesti pakkolunastuksen kautta hallintaansa. Fingridin tulee maanomistajien tasapuolisen kohtelun nimissä suunnitella suunnittelutarvealueen sähkölinjasto yhdessä ns. kapeiden sarkojen alueen toimijoiden kanssa.

Ns. kapeat sarat sijaitsevat Länsi-Toholammin tuulivoimapuiston kahden erillisen kaava-alueen välialueella. Länsi-Toholammin tuulivoimapuiston kaava on kunnanvaltuuston hyväksymä 23.5.2016 § 38 ja Vaasan hallinto-oikeus 20.6.2018 18/0266/3. Hyväksytyssä kaavassa sähkölinjat ja voimalat oli suunniteltu niin, että

ne eivät rasittaneet ns kapeita sarkoja. Nyt kaavamuutoksessa sähkölinjamuutoksista on tulossa kohtuuttomia haittavaikutuksia. Esitetty linjavaihtoehto aiheuttaa ns. kapeiden sarkojen maanomistajille ainakin kahden voimalan esteen rakentamiselle. Julkisuudessa olevan vuokrahinta-arvion mukaan vuokratulon menetys on noin 2 x 30 000 euroa eli 60 000 euroa /vuosi. Kapeille saroille johtavat tieyhteydet ovat jään muodostumisen takia vaaravyöhykkeessä ja tästä syystä Raikoharjun tiekunta ei ole toistaiseksi hyväksynyt wpd:n esittämää tienkäyttösopimusta.

Kuva

Toholammin kunnanhallitus on 31.08.2020 § 129 päättänyt kyseisen osayleiskaavan päivittämisestä. Kunnanhallitus on päätöksessään todennut Länsi-Toholammin tuulivoimapuiston kaavan vanhentuneeksi ja tästä johtuen maankäyttö- ja rakennuslain 61 §:n mukaan kaava-alueella on rakennuskielto. Wpd on laatimassa saman aikaisesti uutta huomattavasti aikaisemmin kaavoitettua tuulivoimapuistoa suurempaa aluetta nykyisen kaavaan eteläpuolelle nykyisen kaavamuutoksen yhteydessä. Wpd ei ole ottanut ns. kapeita sarkoja mukaan laajennettuun kaavasunnitelmaan. Viereinen mittava tuulivoimarakentaminen syö alueen luontoarvoja ja perinteisiä alueen hyödyntämismahdollisuuksia. Tästä syystä kapeiden sarkojen maanomistajat ovat käynnistelemässä omaa tuulivoimapuistohanketta. Alueen eteläpuolelle suunnitteilla olevan Tuohimaa-Riutanmaa tuulivoimapuiston tuulenottoalue on noin 50 ha/tuulivoimala. Tällä matematiikalla kapeitten sarkojen alueelle voisi sijoittaa vähintään neljä voimalaa. Maanomistajien tasapuolisen kohtelun toteutumiseksi tämä olisi minimimäärä. Wpd on kuitenkin osoittamassa omien tuulivoimapuistojen sähkölinjat oman alueensa ulkopuolelle mm kapeisiin sarkoihin. Siirtämällä sähkölinjat kapeiden sarkojen puolelle, wpd mahdollistaa omien myllyjensä nykyisen sijainnin ja estää samalla kapeiden sarkojen ainakin kahden myllyn rakentamisen. Tällaista menettelyä emme voi pitää hyväksyttävänä vaan wpd:n tulee suunnitella ja sijoittaa sähkölinjat kaava-alueelleen tai julkisten yhteisöjen kuten valtio ja kunnat alueille.

2. Kyseinen hanke on yritystoimintaan liittyvä hanke – ei pakollinen yhteiskunnan infraan liittyvä hanke Toholammin Raikoharjun osalta

Tuulivoimayhtiöiden tuulivoimapuistot eivät ole valtioneuvoston päättämiä voimalaitoksia, kuten esimerkiksi ydinvoimalat ovat. Alueella ei ole myöskään yhteiskunnallista infraa, joka voisi edellyttää pakollista tarvetta rakentaa kyseistä voimalinjaa Fingridin toimesta. Kyseessä on markkinatalouteen perustuva yritys hanke, jolloin myös yrityksen tulee itse suorittaa tarvittavan infran rakentaminen varsinaisen rakentamisalueen ulkopuolellakin. Pakkolunastukselle ja kyseisten linjojen suunnittelulle Fingridin ja wpd:nkin toimesta tulisi olla lakisäätäinen yhteiskunnan infran kannalta pakottava tarve. Tässä selvityksessä kuvatussa voimalinja hankkeessa Toholammin Raikoharjussa ei ole sellaisesta kyse vaan on kyse markkinatalouteen perustuvan yritystoiminnan toteuttamisesta muiden maanomistajien kustannuksella.

Nyt kyseinen suunnitelma, kuten esitetyistä suunnitelmista ilmenee, on toteutettu niin, että tuulivoimapuistojen tarvitsema infra sijoitetaan kaavoitetun ja tuulivoimalahankkeiden alueiden ulkopuolelle ja niille alueille, joille toimijalla ei ole sopimusta. Tätä voidaan verrata tilanteeseen, että yrittäjä rakentaa teollisuuslaitoksen ja tarvitsee lisää varastotilaa, ja ottaa kaavoitetun alueen ulkopuolella olevien maanomistajien maat pakkolunastuksella omaan käyttöönsä lähes ilman korvausta.

Kyseistä voimalinjahanketta ei voida perustella millään pakottavalla tarpeella, minkä vuoksi sähkölinjojen ja muun infran suunnittelu ja toteutus tulee perustua Toholammin Raikoharjunkin maa-alueilla täysin tuulivoimayhtiön sopimusperusteiseen maankäyttöön. Pakkolunastusta ei tule ELY-keskuksen puoltaa ja hanke tulee asettaa kokonaisuudessaan uudelleen suunnitteluun. Uudelleen suunnittelu on täysin perusteltua ja ELY-keskuksen tulee asettaa vaatimus, että kaikki Toholammin – Kokkola – Halsua energiatoimintaan liittyvät hankkeet voimalinjayhteyksineen tulee olla maakuntakaavassa suunniteltuja ja yhteistoiminnassa maanomistajien kanssa toteutettuja. Kaikki alueen rakennushankkeet tulee myös vaatia rakennuskieltoon täksi ajaksi ja edellyttää niiden uudelleen luvittamista kaavoituksen valmistuttua.

3. YVA-suunnitelma on puutteellinen ja virheellinen

YVA-suunnitelmassa ei ole kuvattu voimalinjojen haittavaikutusalueita. Voimalinjat aiheuttavat johtoaukean reunasta alkavan haitta-alueen, joka estää maanomistajien omat rakennushankkeet. Esimerkiksi tuulivoimaa ei voi rakentaa puolta toista kertaa tuulivoimalan huippukorkeus lähemmäksi voimalinjaa. Tämä tarkoittaa noin 450 metrin haitta-alueita molemmin puolin kaikkia esitettyjä voimalinjoja. Alueita ja niiden aiheuttamaa haittaa ei ole kuvattu YVA suunnitelmassa tai huomioitu.

YVA-suunnitelmassa ei ole huomioitu alueen susireviirejä ja maakotkan pesintäpaikkaa voimalinjan välittömässä läheisyydessä. Susi on suomalainen uhanalainen eläin, jonka elinpiiriin ei ole hyväksyttävää rakentaa rajusti ympäristöä muuttavia rakennelmia kuten voimalinjoja. Korkeat voimalinjat ovat myös erittäin vaarallisia alueen maakotkaparille sekä alueen runsaalle joutsen, kurki ja hanhi linnuille. Vaikutuksia ei ole huomioitu mitenkään. Lisäksi on huomioitava, että hajanaisilla suunnitelmilla maakotkan pesintäalue on jäämässä voimalinjojen kokonaan ympäröimäksi. Susien reviirien turvaamisesta Kainuusta on oikeuden päätös, jolla kumottiin vastaava tuulivoimarakentaminen. Oikeuden linjauksia tulee viranomaisen eli ELY-keskuksen noudattaa myös tässä hankkeessa.

YVA-suunnitelmassa ei ole huomioitu Raikonevan luontoarvoja riittävästi.

4. Voimajohtohankkeen suunnittelu

Alueen sähkömuuntoasemien ja voimalinjojen suunnittelua ei ole tehty kokonaisvaltaisesti ja haettu aktiivisesti muille maanomistajille vähiten aiheuttavaa haittaa. Kuvassa esitetty suunnittelu, jossa esitetään Y-haaraa kapeissa maasaroissa tarkoittaa käytännössä, että pahimmillaan maanomistajalta jää noin 230 metriä leveästi maata viiden voimalinjan alle.

Alueen sähkölinja suunnitelmat tulee edellyttää ja arvioida yhden YVA-suunnitelman ja suunnitelma kautta. Muuntoasemat tulee uudelleen sijoittaa optimaalisiin paikkoihin, jolloin esimerkiksi kuvassa esitetty Y-haara voidaan poistaa kokonaan. Etelän suuntaan Härkänevalle jatkuva linja on tarpeeton.

Maanomistajana katson, että minua on johdettu tietoisesti harhaan pilkkomalla näitä tuulivoimahankkeita lukuisiksi erilaisiksi kokonaisuuksiksi ja arvioinneiksi. Raikoharjun sähkömuuntoasemalle on esitetty ensimmäisessä kaavoituksen ja rakennuslupavaiheen kuvissa selkeät sähkönsiirtolinjat. Näiden voimalaitosten ja kyseisen muuntoaseman sähkönsiirto tulee toteuttaa niiden mukaan. Mikäli suunnitelmia on tarve muuttaa, tulee koko hanke käynnistää uudelleen maakuntakaavan, osayleiskaavan ja rakennuslupien osalta näissä hankkeissa. Kyseessä on merkittävä rakennussuunnitelmiin liittyvä muutos, joka asettaa viereiset maanomistajat aivan uuteen asetelmaan nyt tässä vaiheessa.

5. Voimajohtojen suunnittelun yleisperusteet alueella

Tuulivoimapuistojen tarvitsema infra tulee toteuttaa tuulivoimapuistojen alueella. Tämä tarkoittaa voimalinjojen rakentamista kokonaan tuulivoimayhtiöiden hallussa oleville alueille maanomistajien kanssa sopimukseen perustuen. Tuulivoimapuistojen viereisiä alueita ei voida pakkolunastaa vaan linjat tulee suunnitella haitta-alueineen näille kaavoitetuille tuulivoimapuistojen maa-alueille. Seuraavaksi suunnittelussa tulee kiinnittää huomiota, että voimalinjat sijoitetaan valtion- ja kuntien maa-alueille. Mikäli voimalinjoja on tarve silti sijoittaa yksityisten maa-alueille, tulee lunastuksen sijaan maksaa tuulivoimaloihin rinnastettava korvausta maa-alueista ja voimalinjojen haitta-alueista maanomistajille sopimukseen perustuen. Kyse on tuulivoimaloissa liiketoiminnasta, ei yleishyödyllisestä ja lakisääteisen infran rakentamisesta, joka olisi välttämätöntä kyseiselle alueelle toteuttaa. Energian tuotantoon on vaihtoehtoja alkaen tuontisähköstä päätyen ydinvoimaan. Tuulivoima ei ole myöskään vihreää sähköä, joka on todettu uusimmissa tutkimuksissa, joten tätä ei voida perustella hallitusohjelmalla tai muillakaan sellaisilla väitteillä.

Kuvassa mustalla katkoviivalla esitetyt voimalinjat tulee siirtää kokonaan ns. kapeiden sarkojen eteläpuolella olevalle tuulivoimapuiston alueelle. Tarvittava Y-haara tulee vähintään muuttaa ns. T-haaraksi ja viedä suoraan etelä-pohjoissuunnassa muuntoasemalle VALTION maan läpi.

Linja rakentamisessa tulee ensisijaisesti toteuttaa maakaapelointia ja avolinjoissa linjat tulee rakentaa korkealla tehokkuudella päällekkäisinä siirtolinjoina vaikka se nostaa kustannuksia. Myöskään pitemmät linjat vaihtoehdot valtion tai kuntien maita kiertäen ei ole peruste suunnittelussa aiheuttaa ensisijaisesti

yksityiselle maanomistukselle haittaa ja vahinkoa. Korkeammat kustannukset ei ole peruste huonolle suunnittelulle ja pakkolunastamiselle.

Kuva

Mustalla M-kirjaimella on merkitty kuvaan suunniteltu muuntoasema. Punaisella M-kirjaimella merkitty vaihtoehtoinen muuntoaseman paikka. Sinisellä esitetty tarkoituksenmukainen Fingrid/Wpd voimalinjareitti tai vaihtoehtoisesti Fingridin linja päättyisi punaiseen M-kirjaimella merkittyyyn muuntoasemaan ja Wpd maakaapelo tai tekee ilmajohtona sinisen reitin itse. Linjatehokkuutta nostetaan rakentamalla kaikki linjat lisäksi päällekkäisinä samaan yhteeseen pylväs riviin.

Tuulivoimainfran voimajohtoyhteyksien rakentamista mustalla katkoviivalla toisten maa-alueille ei voi perustella sillä, että tuulivoimayhtiö joutuu jättämään tai sijoittamaan uudelleen jonkin tuulivoimalan kaavoitetulla omalla alueellaan. Tämä on kohtuuton ajatus, että ELY-keskus ja Fingrid valtionviranomaisina voivat hyväksyä tämän tyyppisen suunnittelun, josta aiheutuu merkittävää taloudellista vahinkoa ja haittaa hankkeen ulkopuolisille tahoille, joka voidaan poistaa kokonaan paremmalla suunnittelulla.

6. Toholammin kunnan jäsenenä jätän muistutuksen Lestijokilaakson kulttuurihistorialliseen jokimaisemaan

Kyseisessä YVA-suunnitelmassa ei ole huomioitu Valtioneuvoston

<https://valtioneuvosto.fi/paatokset/paatos?decisionId=0900908f8076df79>

päätöksiä Lestijoen asemasta kulttuurihistoriallisena perinnemaisemana. Maisemaan ei kuulu isot ja korkeat voimalinjat. ELY-keskuksen tulee noudattaa valtioneuvoston asetusta ja vaatia voimalinjan siirtäminen kokonaan Kannuksen Eskolasta pikkuradan vanhaa pohjaa myötäillen ns. vanhan Imatran voiman linjan varteen. Länsi-Toholammin ja Kokkola-Halsua tuulivoima-alueiden siirtolinjat tulee siirtää alkuperäisen Länsi-Toholammin suunnitelman mukaisesti tähän linjaan yhteneviksi. Linjan siirtäminen kulkemaan ns. Imatran linjan kanssa ja Raikoharjusta alkuperäisten suunnitelmien mukaan siirtolinjojen rakentaminen Imatran voiman linjaan poistaa haittavaikutuksia merkittävästi alueella maanomistajiin mutta myös Raikonevan ympäristössä asuviin uhanalaisiin eläinlajeihin.

7. Huomautus Fingridin ja ELY-keskuksen tiedottamiseen

Kyseisestä hankkeesta tulee tiedottaa suoraan kaikkia maanomistajia. Kaikki maanomistajat eivät asu paikallisten lehtien levikki alueella ja maanomistajilla ei ole myöskään mahdollista jatkuvasti seurata kuntien ilmoitustauluja tai kymmenien viranomaisten sähköisiä kuulutuksia. Nykyaikana maanomistajien tiedot on saatavissa kiinteistörekisteristä ja tiedottaminen tulee hoitaa niin, että asioista tieto kulkee jatkuvasti. Viranomaisen vastaa, että aidosti tieto tulee asianosaisille. Nykyisessä tiedottamisessa on havaittu puutteita.

Lisäys aikaisempaan mielipiteeseen

Sain tiedon alla olevan sähköpostin muodossa, että Toholammin rakennus- ja ympäristölautakunta on 25.1.2022 § 9 kumonnut ko. suunnittelutarvealuepäätöksen. Kumoamispäätös ei ole kuitenkaan vielä lainvoimainen niin aikaisempi päätös on voimassa niin kauan kuin kumoamispäätös on saavuttanut lain voiman. Tutkin nyt tietooni saaman uuden päätöksen ja harkitsen mahdollisia toimenpiteitä asian suhteen.

Mielipide 22:

1. Allekirjoittajan suhde voimajohtohankkeeseen

Olen maanomistaja kyseisellä hankealueella. Olen omistajana alla olevassa kartassa keltaisilla merkityissä saroissa Toholammin Raikoharjussa. Sinisillä pisteillä on merkitty maastossa olevat metsämökkit ja korsut, joita ei ole arvioinnissa huomioitu lainkaan. Alue on aktiivisessa virkistys- ja metsästyskäytössä allekirjoittaneella ja muilla maanomistajilla. Voimalinjat tulevat haittamaan merkittävästi alueen virkistys- ja metsästyskäyttöä sekä metsätalouskäyttöä. Linjat pirstaloi muutenkin vaikeasti hoidettavat kapeat sarat. Viimeisin maanhankintamme alueelta on vuodelta 2020.

Allekirjoittaja huomauttaa, että samalla alueella on tehty useita ELY-keskuksen YVA-arviointeja reilun vuoden aikana, joihin on jätetty huomautuksia. Viimeisin muistutus on jätetty 2.9.2021. Aiempia muistutuksia ja lausuntoja ei ole jostain syystä huomioitu ilmeisesti lainkaan.

Alueelle kaavaillailla tuulivoimaloilla ei ole voimassa olevia rakennuslupia eikä kaavaa. Länsi-Toholammin tuulivoimaloiden osalta on todettu, että aiempi kaavoitus ei ole ajantasainen ja käynnistetty kaavoituksen päivitystyö. Tämä tarkoittaa, että aiemmat rakennusluvut ovat rauenneet ja alueella on rakennuskielto. Kyseiset sähkölinjat tulee suunnitella kaavoituksen kautta kokonaisuutena eikä näin irrallisena asiana.

Kuva 1. Raikoharjun kapeat sarat. Vastineen omistamat maa-alueet voimalinja-alueella.

Toimivaltainen viranomainen (Toholammin rakennus- ja ympäristölautakunta) päätöksellään 5§/12.1.2022 asettanut yllä olevasta kartastakin ilmenevän ns. kapeiden sarkojen alueen suunnittelutarvealueeksi, joka tarkoittaa rakennuskieltoa. Suunnittelutarveratkaisu estää kyseisten voimalinjojen suunnittelun ja rakentamisen alueelle ilman alueen laajempaa suunnittelua/kaavoitusta yhteistyössä maanomistajien kanssa.

2. Fingridin ja Wpd:n hanke on yritystoimintaan liittyvä hanke – ei pakollinen yhteiskunnan infraan liittyvä hanke Toholammin Raikoharjun osalta

Tuulivoimatoiminnassa on kyse tuulivoimayhtiöiden yritystoiminnasta. Kyseinen tuulivoima yritys on päättänyt rakentaa tuulivoimapuistoja hajanaisesti Toholampi-Kokkola-Halsua alueelle useissa eri vaiheissa. Lisäksi Toholammin alueella on käynnissä myös muiden toimijoiden laajoja energia hankkeita eri vaiheissa. Yksi hankkeista sijaitsee Raikoharjun ns. kapeissa saroissa, ja on ristiriidassa maanomistajien rakennuslupavaiheessa oleviin hankkeisiin. Raikoharjun kapeisiin sarkoihin on suunniteltu esimerkiksi neljästä kuuteen tuulivoimalaa, jotka eivät edellytä maankäyttö- ja rakennuslain mukaan maakuntakaavaa tai muuta kaavaa. Voimaloiden osalta on selvityksessä energian muuntaminen suoraan vedyksi, ja sen myyminen tai toisena vaihtoehtona perinteinen sähkönsiirto.

Allekirjoittaja on tuonut omat tuulivoimasuunnitelmat ns. kapeissa saroissa Wpd:lle esiin 29.9.2020. Tämän jälkeen pyrkinyt aktiivisesti käymään keskustelua, johon Wpd ei ole halunnut osallistua. Suunnittelu on käynnistynyt jo tätä ennen maanomistajien toimesta ennen kuin se on tuotu wpd:n tietoon. Tämän voimalinjahankkeen YVA-suunnitelman laadinnassa Wpd on ollut tietoinen kapeiden sarkojen maanomistajien suunnitelmista rakentaa suunnittelemiensa linjojen kohdalle tuulivoimaloita. Kyseessä on tietoisesti toisen hankkeelle aiheutetusta haitasta kyse.

Tuulivoimayhtiöiden tuulivoimapuistot eivät ole valtioneuvoston päättämiä voimalaitoksia, kuten esimerkiksi ydinvoimalat ovat. Alueella ei ole myöskään yhteiskunnallista infraa, joka voisi edellyttää pakollista tarvetta rakentaa kyseistä voimalinjaa Fingridin toimesta. Kyseessä on markkinatalouteen perustuva yrityshanke, jolloin myös yrityksen tulee itse suorittaa tarvittavan infran rakentaminen varsinaisen rakentamisalueen ulkopuolellakin. Pakkolunastukselle ja kyseisten linjojen suunnittelulle Fingridin ja wpd:nkin toimesta tulisi olla lakisääteinen yhteiskunnan infran kannalta pakottava tarve. Tässä selvityksessä kuvatussa voimalinja hankkeessa Toholammin Raikoharjussa ei ole sellaisesta kyse vaan on kyse markkinatalouden toteuttamisesta muiden maanomistajien kustannuksella.

Nyt kyseinen suunnitelma, kuten esitetyistä suunnitelmista ilmenee, on toteutettu niin, että tuulivoimapuistojen tarvitsema infra sijoitetaan kaavoitetun ja tuulivoimala hankkeiden alueiden ulkopuolelle ja niille alueille, joille tuulivoimatoimijalla ei ole maankäytöstä sopimusta. Tätä voidaan verrata tilanteeseen, että yrittäjä rakentaa teollisuuslaitoksen ja tarvitsee lisää varastotilaa, ja ottaa kaavoitetun alueen ulkopuolella olevien maanomistajien maat pakkolunastuksella omaan käyttöönsä ilman korvausta.

Kyseistä voimalinjahanketta ei voida perustella millään pakottavalla tarpeella, minkä vuoksi sähkölinjojen ja muun infran suunnittelu ja toteutus tulee perustua Toholammin Raikoharjunkin maa-alueilla täysin tuulivoimayhtiön sopimusperusteiseen maankäyttöön. Fingridin tulee valtion viranomaisena kohdella alueen toimijoita yhdenvertaisella tavalla tässäkin hankkeessa. Esitettyä linjausta ja maiden pakkolunastusta ei tule ELY-keskuksen puoltaa ja hanke tulee asettaa kokonaisuudessaan uudelleen suunnitteluun. Uudelleen suunnittelu on täysin perusteltua. ELY-keskuksen tulee asettaa vaatimus, että kaikki Toholammin – Kokkola – Halsua energiatoimintaan liittyvät hankkeet voimalinjayhteyksineen tulee olla maakuntakaavassa suunniteltuja ja yhteistoiminnassa maanomistajien kanssa toteutettuja. Kaikki

alueen rakennushankkeet tulee myös vaatia rakennuskieltoon täksi ajaksi ja edellyttää niiden uudelleen luvittamista kaavoituksen valmistuttua.

3. YVA-suunnitelma on puutteellinen ja virheellinen

YVA-suunnitelmassa ei ole kuvattu voimalinjojen haittavaikutusalueita. Voimalinjat aiheuttavat johtoauekan reunasta alkavan haitta-alueen, joka estää maanomistajien omat rakennushankkeet. Esimerkiksi tuulivoimaa ei voi rakentaa puolta toista kertaa tuulivoimalan huippukorkeus lähemmäksi voimalinjaa. Tämä tarkoittaa tämän hetken tavanomaisilla tuulivoimaloiden korkeudella noin 450 haitta-alueita molemmiin puolin kaikkia esitettyjä voimalinjoja. Alueita ja niiden aiheuttamaa haittaa ei ole kuvattu YVA suunnitelmassa tai huomioitu. Myöskään Fingrid tai Wpd ei ole maanomistajille tästä haitasta ja vahingosta korvaamassa mitään.

YVA-suunnitelmassa ei ole huomioitu alueen susireviirejä ja maakotkan pesintäpaikkaa voimalinjan välittömässä läheisyydessä. Susi on suomalainen uhanalainen eläin, jonka elinpiiriin ei ole hyväksyttävää rakentaa rajusti ympäristöä muuttavia rakennelmia kuten voimalinjoja. Korkeat voimalinjat ovat myös erittäin vaarallisia alueen maakotkaparille sekä alueen runsaalle joutsen, kurki ja hanhi linnuille. Vaikutuksia ei ole huomioitu mitenkään. Lisäksi on huomioitava, että hajanaisilla suunnitelmissa maakotkan pesintäalue on jäämässä voimalinjojen kokonaan ympäröimäksi. Susien reviirien turvaamisesta Kainuusta on oikeuden päätös, jolla kumottiin vastaava tuulivoimakaava. Johtolinjat rikkovat yhtenäiset metsäalueet alueella. Oikeuden linjauksia tulee viranomaisen noudattaa myös tässä hankkeessa. Susihavaintoja on kuluneeltakin vuodelta. Viralliset havainnot voi tarkistaa viranomaisten (TASSU) rekistereistä.

YVA-suunnitelmassa ei ole huomioitu Raikoharjun luontoarvoja riittävästi.

4. Voimajohtohankkeen suunnittelu

Alueen sähkömuuntoasemien ja voimalinjojen suunnittelua ei ole tehty kokonaisvaltaisesti ja haettu aktiivisesti muille maanomistajille vähiten haittaa aiheuttavaa toteutusmallia. Kuvassa 1. esitetty suunnittelu, jossa esitetään Y-haaraa kapeissa maasaroissa tarkoittaa käytännössä, että pahimmillaan maanomistajalta jää noin 230metriä leveästi maata viiden voimalinjan alle.

Alueen sähkölinjasuunnittelu tulee toteuttaa kootusti sekä arvioida yhden YVA-suunnitelman ja suunnitelman kautta. Muuntoasemat tulee uudelleen sijoittaa optimaalisiin paikkoihin, jolloin esimerkiksi kuvassa esitetty Y-haara voidaan poistaa kokonaan. Etelän suuntaan Härkänevalle jatkuva linja on tarpeeton.

Paras suunnittelu tulos saavutetaan siirtämällä kyseisen alueen voimalinjojen suunta alueen ensimmäisen YVA-suunnitelman mukaisesti Lestijärven suuntaan ns. Imatran voiman linjan kautta sekä tekemällä tietyissä kohdissa kalliimpaa maakaapelointia tarpeellisin osin.

Maanomistaja katson, että minua on johdettu tietoisesti harhaan pilkkomalla näitä tuulivoimahankkeita lukuisiksi erilaisiksi kokonaisuuksiksi ja arvioinneiksi. Raikoharjun sähkömuuntoasemalle on esitetty ensimmäisessä kaavoituksen ja rakennuslupavaiheen kuvissa selkeät sähkönsiirtolinjat. Näiden voimalaitosten ja kyseisen muuntoaseman sähkönsiirto tulee toteuttaa niiden mukaan. Mikäli suunnitelmissa on tarve muuttaa, tulee koko hanke käynnistää uudelleen maakuntakaavan, osayleiskaavan ja rakennuslupien osalta näissä hankkeissa. Kyseessä on merkittävä rakennussuunnitelmiin liittyvä muutos, joka asettaa viereiset maanomistajat aivan uuteen asetelmaan nyt tässä vaiheessa.

5. Voimajohtojen suunnittelun yleisperusteet alueella

Tuulivoimapuistojen tarvitsema infra tulee toteuttaa tuulivoimapuistojen alueella ja niiden välissä kaavoituksessa hyväksytyjen reittien kautta. Tämä tarkoittaa voimalinjojen rakentamista kokonaan tuulivoimayhtiöiden hallussa oleville alueille maanomistajien kanssa sopimukseen perustuen. Fingridin ei tule rakentaa runkoverkkoja kaupallisille yhtiöille näiden puistojen välisille alueille, kuten nyt Toholammin-Kokkolan ja Halsuan osalta on esitetty tässä suunnitelmassa. Tuulipuistojen välit tulee tuulivoimaoperaattorin toteuttaa itse sopimukseen perustuen maanomistajien kanssa.

Tuulivoimapuistojen viereisiä alueita ei voida pakkolunastaa vaan linjat tulee suunnitella haitta-alueineen näille kaavoitetuille tuulivoimapuistojen maa-alueille. Seuraavaksi suunnittelussa tulee kiinnittää huomiota, että voimalinjat sijoitetaan valtion- ja kuntien maa-alueille. Näin ei ole toimittu tässä suunnittelussa. Mikäli voimalinjoja on tarve silti sijoittaa yksityisten maa-alueille, tulee lunastuksen sijaan maksaa tuulivoimaloihin rinnastettavaa korvausta maa-alueista ja voimalinjojen haitta-alueista maanomistajille sopimukseen perustuen. Kyse on tuulivoimaloissa liiketoiminnasta, ei yleishyödyllisestä ja lakisääteisen infran rakentamisesta, joka olisi välttämätöntä kyseiselle alueelle toteuttaa. Energian tuotantoon on vaihtoehtoja alkaen tuontisähköstä päätyen ydinvoimaan. Tuulivoima ei ole myöskään vihreää sähköä, joka on todettu uusimmissa tutkimuksissa, joten tätä ei voida perustella hallitusohjelmalla tai muillakaan sellaisilla väitteillä, että tavoitteet edistäisivät niitä. Voimalinjat eivät myöskään ole välttämätön energian siirtotapa, koska uusimmat voimalat tuottavat suoraan vetyä, joka voidaan kuljettaa muilla tavoilla pois voimaloilta.

Kuvassa esitetyt voimalinjat tulee siirtää kokonaan ns. kapeiden sarkojen eteläpuolella olevalle tuulivoimapuiston alueelle. Tarvittava Y-haara tulee vähintään muuttaa ns. T-haaraksi ja viedä suoraan etelä-pohjoissuunnassa muuntoasemalle VALTION maan läpi.

Voimalinjojen rakentaminen tulee ensisijaisesti toteuttaa maakaapelointia hyödyntäen. Avolinjoissa linjat tulee rakentaa korkealla tehokkuudella päällekkäisinä siirtolinjoina, vaikka se nostaisi kustannuksia. Myöskään pidemmät ja mahdollisesti kalliimmat linjareitit valtion tai kuntien maita kiertäen, ei ole peruste suunnitella voimajohtoja yksityisten maa-alueille linja pituuksia säästään. Uudelleen suunnitteluun palauttamisen esteenä ei voi olla aikataulu kysymykset, korkeammat kustannukset tai muut perusteet. Uudelleen suunnittelulle on selvät perusteet erityisesti kapeiden sarkojen osalta. Alueen maanomistajia tulee kohdella perustuslain mukaan yhdenvertaisesti.

Kuva 2 Vaihtoehtoinen periaatekuva voimajohdon uudelleen linjauksesta.

Mustalla M-kirjaimella on merkitty kuvaan suunniteltu muuntoasema. Punaisella M-kirjaimella on merkitty esimerkinomaisesti vaihtoehtoinen muuntoaseman paikka. Sinisellä katkoviivalla esitetty tarkoituksenmukainen Fingrid/Wpd voimalinjareitti tai vaihtoehtoisesti Fingridin linja päättyisi punaiseen M-kirjaimella merkittyyn muuntoasemaan ja Wpd maakaapeloit tai tekee ilmajohtona sinisen reitin itse. Linjatehokkuutta nostetaan rakentamalla kaikki linjat lisäksi päällekkäisinä samaan yhteen pylväs riviin. Violetti viiva esittää mustalla katkoviivalla kuvatusta voimalinjasta aiheutuvaa haitta-alueen rajaa. YVA-ohjelmassa esitetty linjavaihtoehto tarkoittaa violetilla alueella kolmen tuulivoimalan vähennystä kapeiden sarkojen maanomistajille. Tulon menetys voimaloista on muutama miljoona euroa vuodessa tämän hetken pörssisähkön hinnalla kapeiden sarkojen maanomistajille. Punaiset neliöt metsämökkejä maastossa.

Tuulivoimainfran voimajohtoyhteyksien rakentamista mustalla katkoviivalla toisten maa-alueille ei voi perustella sillä, että tuulivoimayhtiö joutuu jättämään tai sijoittamaan uudelleen jonkin tuulivoimalan kaavoitetulla omalla alueellaan. Tämä on kohtuuton ajatus, että ELY-keskus ja Fingrid valtionviranomaisina voivat hyväksyä tämän tyyppisen suunnittelun, josta aiheutuu merkittävää taloudellista vahinkoa ja haittaa hankkeen ulkopuolisille tahoille, joka voidaan poistaa kokonaan paremmalla suunnittelulla. Kuvassa 2. esitetty linjaus voimareitille on täysin toteutettavissa hankkeen omistajan toimesta, jolloin linjat kulkevat tuulivoiman kaava-alueella ja toiminnan harjoittajan maa-alueella.

6. Toholammin kunnan jäsenenä jätän muistutuksen Lestijokilaakson kulttuurihistorialliseen jokimaisemaan Kyseisessä YVA-suunnitelmassa ei ole huomioitu Valtioneuvoston päätöksiä (esim. YM/2021/70) Lestijoen asemasta kulttuurihistoriallisena perinnemaisemana. Maisemaan ei kuulu isot ja korkeat voimalinjat. ELY-keskuksen tulee noudattaa valtioneuvoston päätöstä ja vaatia voimalinjan siirtäminen kokonaan ns. vanhan Imatran voiman linjan varteen. Länsi-Toholammin ja Kokkola-Halsua tuulivoima-alueiden siirtolinjat tulee siirtää alkuperäisen Länsi-Toholammin alkuperäisen YVA-suunnitelman mukaisesti kulkemaan Lestijärven suuntaan ja Imatran voimalinjan kautta Alajärvelle.

Toiseen suuntaan lähtevä siirtoreitti poistaa haittavaikutuksia merkittävästi alueella maanomistajiin ja muihin energiahankkeisiin nähden, mutta myös Raikonevan ympäristössä asuviin uhanalaisiin eläinlajeihin.

Mielipide 23:

En hyväksy voimajohtohankkeen toteuttamista metsäpalstani kautta.

Taloustmetsäni sijaitsee Vimpelissä Huopanankylässä.

Metsäsarkani rajoittuu ja on osa sitä etelärajassa, jossa on luontokohteeksi inventoitu Ratskallio ja siellä on mm lähteitä sekä kalliikirjoituksia.

Metsää Huopanassa minulla on 35 ha, josta olisi jäämässä linjan alle 10ha. Vuosikymmenten aikana tilalla on harjoitettu metsän kasvatusta ja hoitoa ja olemme olleet aktiivisia itse olemaan metsässä töissä. Arvostamme luonnon monimuotoisuutta hoitotöissä ja hakkuissa. Huopanassa on isäni tehnyt hoitotöitä, on tehty vuosikymmenten saatossa, laajoja isoja ojituksia 7-8kpl kummankin puolen Huopanantietä ja apulantaa levitetty käsipelin ja tämän johdosta siellä nyt kasvaa nuorimetsä hyvin. Itse olemme tehneet paljon ensiraivauksia, taimikon hoitoa, istutuksia ja nuorenmetsänhoitoa. Nuorta metsää olemme hoitaneet moottorisahalla ja siirtämällä puut mönkijällä, koska alue paikka paikoin hankalamaastoista.

Metsäsarkani pirstaloituu kelvottomaksi, jos tehdään 100 m leveästi avohakkuuta, se aiheuttaa isot haitat, koska sivuilta alkaa kaatumaan puita nurin tuulen johdosta, sillä siihen kohtaan ottaa tuuli voimakkaasti, niin menetys on paljon suurempi.

Alueella on paljon ojituksia ja maasto on pehmeää. Ojien yli kuljettaessa pehmeä maasto sotkeutuu ja aiheuttaa paljon haittaa. Kartassa merkitty sähkölinja on virheellisesti vain 40 m leveä, vaikka todellisuudessa se on n. 100 m leveä, ellei leveämpikin.

Alueen läheisyydessä on Huopanankylä, jossa asuu vakituisesti ihmisiä ja on myös loma-asuntoja. Alueella on myös metsä- ja luonnonsuojelulain mukaista arvokasta elinympäristöä alueen eläimille ja ihmisille mm. Kurkijärvi sekä matkailu ja luontokohde Erämaa matkailu.

Metsäsarkani rajoittuu länsipuolella Huopanantien toisella puolella olevaan vanhaan malmiesiintymä alueeseen, johon minulla on osuus. Tämä pitää ottaa huomioon. Huopanantien eteläpuolella on pohjavesialue, joka on myös otettava huomioon.

Olen jatkanut tilalla maa- ja metsätaloutta vuodesta 2008 sukupolvenvaihdos. Tilani on luomussa. Mahdollisuuteni harjoittaa Huopanassa metsätaloutta kannattavasti, pienenisi olemattomaksi pirstaloitumisen takia sekä oman työn saavutukset jäisi näkemättä. Tämä on mielestäni ympäristörikos.

Mielipide 24:

Tiedoksi saamani Fingridin suunnitelma uudesta voimajohtolinjasta, joka sijoittuisi uuteen maastokäytävään Peltokankaan kylän poikki, säikähdytti.

Viimevuosina maaseudun pientilalliset ja mökkiläiset ovat joutuneet katsomaan ja kokemaan, kuinka maaseudun asukkaille puetaan suuren rahan pakkopaitaa. Maisemaa raiskataan jatkuvilla pellonraivauksilla, isoilla ja pienillä aukkohakkuilla, turvetuotannolla, eikä mikään näytä pysäyttävän tätä kehitystä.

Siitä huolimatta olen toiveikas, että tämä voimajohtohanke voisi olla vedenjakaja sekä malli, miten asioita voisi hoitaa yhdessä.

Toiveikkuuteni johtuu katsomastani tiedotustilaisuudesta. Hanketta esitelleet henkilöt tuntuivat sisäistäneen oikeasti nykyisen maailmanlaajuisen luontoarvoja ja ihmisten viihtyvyyttä edistävän asiainhoidon.

Vaikka suunniteltu linja katkaisisi metsäpalstani keskeltä kahtia, ei se ole päällimmäinen syy, että toivoisin linjan reittiä muutettavaksi. pois kylän läheisyydestä.

Syy 1 Linja tuhoaisi naapureitteni elämäntyyntöyön tulokset. Lähes 10 taloutta ovat kaikki sellaisia, joiden elinkeino on jo tuhottu valtiovallan päätöksillä kerran taikka kaksi. Siitä huolimatta ovat he taistelleet oman ympäristönsä ja elämänedellytyksiensä puolesta ja onnistuneet siinä.

Rakennukset on korjattu, uusia on rakennettu, jatkajiaakin on saatu. Maat ovat hyvin asuttuja. - kaikki ilman valtiovallan tukitoimia. Kaiken todistaa karttalehdetkin.

Syy 2 Minulle maisema ja luonto kaikkine elementteineen on tärkeä. Omassa toiminnassani pyrin muuttamaan ympäristöä hyvin varovaisesti jopa niin että olen tehnyt tilusjärjestelyjä, että lähimaisemani ja metsäni voisivat tarjota itselle naapureille ja kyläläisille luontoelämyksiä, jotka muualta on jo tuhottu. Jos suurjännitelin ja halkaisisi maiseman olisi se melkoinen pettymys.

Syy 3 Ei ole oikein, että tähän maailmanaikaan edes mietitään noin suurta linjaa vietäväksi 1,5-2km lähemmäksi asutusta. Myöskään ei saisi rakentaa todennäköisimpien tulevien asuinalueiden lähelle.

Linja tulisi olemaan paikallaan ainakin ensimmäisen 1000 vuotta. Kehitys linjan välittömässä läheisyydessä tulisi pysähtymään.

Syy 4 Tapahtuisi jälleen laillistettu ryöstö kiinteistöjen omistajilta, eikä mikään pieni. Jo kertaalleen ryöstetty maaseutu ryöstettäisiin näiltä osin uudelleen. Ei ole samantekevää, jos uuden kiinteistön arvo on nyt 150000-200000 €, mutta linjan tulon jälkeen arvo olisi enää 50000 €, jos sitäkään.

Syy 5 Oman metsäpalstani läpi on kulkenut pienempi linja jo 60 v, tosin muutama vuosi sitten purettu ja siirretty maahan. Se oli ennen aikaan välttämätöntä kehitystä. Nyt puhutaan pörssisähköstä. Sitä taitaa olla nykyään kaikki sähkö. Joka kilowatin hinta optimoidaan minuutin tarkkuudella tuottamaan yhtiöille taattu tuotto. Sähköntuotanto tulee olemaan maailman suurin bisnes tulevina vuosina.

Ei ole oikein, että nämä toimijat saisivat toteuttaa suunnitelmansa painostamalla Esim. pakkolunastuksilla. Silloin kansalaiset joutuisivat luovuttamaan omaisuuttaan aliluntaan pörssi-yhtiöiden omistajien eduksi.

Ihmettelen, miksi tuulivoimaloita sijoitetaan kauaksi suurkaupunkien isoista kuluttajista. Tuotetusta tuulivoimasta melkoinen osa kuluu muuntajien ja linjojen jännitehäviöihin sekä linjakäytävien huoltokuluihin. Eikä myöskään linjojen alle jäävän pinta-alan tuleva tuotto ole mikään vähäpätöinen summa etenkin, kun näin toimittaessa linjoja joudutaan rakentaa vielä rutkasti lisää.

Vinkkinä ehdotan, jos itäinen reitti rakennetaan löytyy Peltokankaan kohdilla erämaata Oksakosken ja Peltokankaan välistä.

Mielipide 25:

Mielipide Fingrid Oy:n suunnittelema Jylkkä-Alajärvi sähkönsiirtolinjasta

Suunniteltu sähkövoimalinja (2 x 400 Kv+ 110 Kv) haarautuu suunnilleen Vimpelin kirkonkylän tasalta kolmeen eri vaihtoehtoon, joista keskimäinen linjavaihtoehto kulkee pääosin liruun järven itäpuolella pysyen kuitenkin Jyväskylä- Vaasa tien pohjoispuolella, kuten myös kaksi muuta vaihtoehtoa. Eri linjavaihtoehdot kulkevat Uudenkylän ja Karstaperän - Koivumäen kyläkuntien asuttujen alueiden läpi tai niitä sivuten. Mainittujen kylien (mukaan luettuna metsäluonto kylien välillä) alue on myös metsäseuran keskeinen talvehtimisalue, koska siellä on paljon metsäseurojen keskeistä talviravintoa. Alueella on havaittu useina eri vuosina jopa satoja metsäseuroja talvehtimassa.

Metsäseurakannan hyvinvoinnin kannalta myös valtakunnan kannalta strategisissa hankkeissa, kuten sähkölinjojen suunnittelussa ja toteutuksessa (mukaan lukien tuulivoimalat), olisi hyvä jättää riittävän laajoja metsäalueita linjojen välille. Etelä-Pohjanmaan ns. järviolue on luonnonarvoiltaan monipuolinen ja vaihteleva sopien mitä parhaiten metsäseurojen elinalueeksi.

Hyvään lopputulokseen pääsemiseksi pitää kyseessä olevan hanke huolellisesti tutkia metsäpeuran elinoloja silmällä pitäen ja sen vaikutukset metsäpeurapopulaation elinoloihin on otettava huomioon päätöksiä tehdessä.

Edellä mainitulla alueella elää toinenkin suojelua tarvitseva eläinlaji, liito-orava, jonka elinoloihin vaikuttaisi edellä mainittu linjahanke.

Perusteluja edellä mainittuun

Metsäpeura hävisi Suomen luonnosta noin 100 vuotta sitten. Kainuussa havaittiin 1940-luvulla metsäpeuran jälkiä, koska silloisen Neuvostoliiton rajan takana olevista erämaista oli vaeltanut peuroja takaisin perinteisille elinalueilleen.

Nykyinen Suomenselän metsäpeurakanta on syntynyt palautusistutuksen avulla. Tunnettua on, että Kainuusta siirrettiin vuosina 1979-80 Salamanperälle metsäpeuratarhaan yksilöitä, joiden jälkeläisiä vapautettiin sittemmin luontoon. Suomenselän ensimmäiset vasat syntyivät luonnossa keväällä 1982. Varsinainen tarhaustoiminta lakkasi vuonna 1984 .

Metsäpeura oli eräs ensimmäisistä lajeista, joita WWF alkoi suojella Suomessa perustamalla metsäpeuratyöryhmän 1972. Työryhmä keskittyi aluksi metsäpeuran elinalueiden tutkimukseen ja kartoitukseen, myöhemmin niiden elinalueiden suojeluun sekä osallistui varsinkin metsäpeurojen siirtoistutukseen Suomenselälle. Suomenselälle näistä siirtoistutuksista syntynyt kanta on jo noin 500 yksilön suuruinen.

Elinympäristön huomioon ottaminen

Metsäpeuroja elää Suomessa pääasiassa Kainuussa ja Suomenselällä. Tällä hetkellä niitä ollaan palauttamassa myös vanhoille elinalueilleen Pirkanmaalle ja Etelä-Pohjanmaalle. Näillä alueilla metsänomistajat voivat auttaa metsäpeuraa omilla toimillaan.

Metsäpeuran elinympäristöä ovat vanhat metsät ja ojittamattomat avosuot. Avohakkuut ja kaikenlainen rakentaminen ovat metsäpeuralle häiriöksi.

Metsäpeuran lisääntymisalueilla ei tulisi tehdä avohakkuuta tai harvennuksia. Metsänkäsittelyssä myös maan muokkausta tulisi välttää ja säästää naavaa ja luppoo kasvavia kuusiryhmiä metsäpeurojen suojaksi ja ravinnoiksi.

Metsäpeuran elinympäristö vaihtuu vuodenvaihteen mukaan. Se vaeltaa keväisin ja syksyisin talvi- ja kesälaitumilleen. Kesäisin metsä peurat viihtyvät soilla ja muilla avoimilla paikoilla, talvella ne oleskelevat karujen kankaiden, soiden ja vesistöjen muodostamassa maisemassa.

Metsäpeuran ravinto vaihtuu kesäisin ja talvisin. Talvisin peurat käyttävät ravinnokeeseen lähinnä jäkälää, luppoo ja naavaa, puolukkaa, variksenmarjaa ja heiniä. Keväällä ensimmäisenä lumen alta paljastuvista laikuista ja soilta metsäpeura käyttää ravinnokeeseen tupasvillan kukintoja, myöhemmin myös raatetta. Kesäisin ravintoon kuuluu jäkälää, lehtipuiden lehtiä ja tuoreita kasveja, esimerkiksi järvikortetta, kurjenjalkaa, maitohorsmaa ja kultapiiskua ja syksyisin myös sienet.

Talvielinympäristöjen metsänkäsittely

Talviaikaan metsäpeurat kerääntyvät jäkälikkökankaiden tuntumaan. Maajäkälien ohella myös naava ja loppo kelpaavat peurojen talvievääksi. Talvehtimisalueet sijaitsevat usein talouskäytössä olevissa metsissä, joten niissä toteutettavilla metsänhoitotoimenpiteillä on huomattava vaikutus saatavilla olevan ravinnon määrään ja laatuun. Talvilaidunten kunnon säilyminen varmistetaan parhaiten suosimalla mahdollisimman kevyitä maanmuokkausmenetelmiä hakkuiden jälkeen.

Suomenselän kanta alkoi kasvaa ja levittäytyä. Kasvu jatkui 2000-luvulle asti, jonka jälkeen kanta on pysynyt melko vakaasti reilussa tuhannessa yksilössä 1250 -1300 yksilöä vuonna 2015. Vuoden 2017 laskenta epäonnistui hankalien lumiolosuhteiden vuoksi.

Suomenselän metsäpeurat liikkuvat laajalla alueella. Etelässä metsäpeurojen levinneisyysalue ulottuu Alajärvelle. Tämä on aluetta, joihin suuret laumat ovat useina talvina kokoontuneet talvehtimaan, joskin keskeisten talvialueiden sijainnissa on tapahtunut huomattavaa vaihtelua. Pohjoisen suuntaan yksittäisiä laumoja on tavattu Oulujärven länsi- ja pohjoisrannoilla saakka. On vain kymmenistä kilometreistä kiinni, että Kainuun ja Suomenselän populaatioiden uloimmat yksilöt kohtaavat ja alkavat muodostaa yhteisiä laumoja. Vielä näin ei kuitenkaan ole tiettävästi käynyt. Merkittävä osa Suomenselän metsäpeuravaatimista vetäytyy keväisin vasomaan Perhon alueen erämaihin, eli samoille seuduille, johon ensimmäiset yksilöt vapautettiin totutustarhauksen jälkeen.

Lopuksi

Olen viettänyt lapsuuteni ja varhaisnuoruuteni Karstaperällä. Muutimme 1960-luvun alussa Jyväskylään ja samana vuonna Laukaaseen. Henkilöhistoriastani johtuen tunnen hyvin puheena olevan alueen ja sen luonnonolot. Pidän edelleen yhteyksiä entiselle kotiseudulle, jossa omistan nykyään myöskin pienen metsäpalstan.

Jo lapsena luonnossa liikkuessamme havaitsimme usein liito-oravia ja maakotkia, jotka jo silloin olivat harvinaisia ja uhanalaisia. Keväisin ja syksyisin hanhien ja kurkien isot muuttoparvet olivat tuttu näky lintujen matkatessa Suomenselkää mukaillen. Uusin tulokas on metsäpeura, joista allekirjoittaneella on havaintoja 1980-luvun puolivälin jälkeen.

Mielipide 26:

Fingridin voimajohtohanke Toholammilla pitää pilkkanaan maaseudun ihmisiä ja Lestijoki maisemaa. Itäinen voimajohtolinjaus halkaisisi yli kahden kilometrin matkalta peltoaukeaa toteutuessaan. Pellot ovat aktiivi viljelyksessä ja hyvin hoidettuja. Paikallinen sähköyhtiö Korpelan Voima poisti juuri peltoaukiolta kymmeniä sähkötolppia maakaapeloinnin avulla. Emme halua pelloille uudestaan massiivisia rautapylväs rakennelmia uudelleen kierrettäväksi. Pylväät ovat myös otollisia rikkaruohopesäkkeitä ja myös haittalintujen "turvapaikkoja" esim. naakat. Viljelijänä tiedän kymmenien vuosien kokemuksella pylväiden ja tolppien haitat.

Linjan läheisyydessä on omakotitaloja jotka on rakennettu paikkaansa maiseman takia. Vanha historiallinen Kerttulan yleisurheilukenttä komeine sijaintineen on aivan voimajohtoehdotuksen vieressä. Jokilaaksomaisema suurine korkeuseroineen on hyvin harvinainen täällä keskipohjanmaalla- peräti ainutlaatuinen !

Olen elänyt Toholammin kirkonkylän lähellä ikäni (nyt osoite Koskelantie 6) ja mahdollinen voimalinja tulisi n. kilometrin päähän omakotitalostani-näkyisi "hyvin" olohuoneen ikkunasta. Ikkunasta näkyy pelto/joki maisemaa 4-5 kilometrin päähän. Pylväsriivi johtoineen siis olisi aina ensimmäinen johon silmä ns. nappaisi kiinni.

Koska asun aivan Lestijoen rannassa niin näen ja kuulen isojen vesilintujen (joutsenet, hanhet, sorsat) lentävän joessa olevien kahden järven -Iso Papuan ja Kirkkojärven väliä varhaisesta keväästä myöhäiseen syksyyn. En haluaisi niiden joutuvan Fingridin GRILLIIN! Johtoyhtiö tarjoaa varmaankin lääkkeeksi isoja oranssin värisiä palloja sähköjohtoihin joista ei ole pimeällä hyötyä ja maisema menisi vielä enempi pilalla.

Suosittelen lämpimästi tutustumista paikan päällä maisemaan ja olosuhteisiin niin näkee tilanteen paikallisten näkökulmasta. Voin opastaa henkilökohtaisesti ja tarjota kahvit (ei lahjus).

Mielipide 27:

Lausuntoni koskee voimajohtoyhteyden reittiä Sievin Kukonkylästä Toholammin Höyläsalonnevalle. Omistan kiinteistöjä ja toimin useiden kiinteistöjen vuokraviljelijänä suunnittelualueen lähistöllä, Toholammin keskustaajaman ja Kotilan kylän välillä. Itäinen linjaus, keskustaajaman läheisyydessä oleva suunnitelma täytyy hylätä seuraavista syistä:

Maisemahaitat

- Kirkkojärven Natura-alue on kunnan tärkeimpiä vesistöjä virkistyskäytön kannalta
- Kirkkojärven peltoaukea on hyvin hoidettua peltomaisemaa, jota arvostavat alueen asukkaat
- kunnan uudisrakentaminen keskittyy keskustan läheisyyteen.
- Kirkkojärven rannalla toimii kaksi yleistä uimarantaa ja Pajamäen perinnekeskus, joka on kunnan tärkeimpiä nähtävyyksiä ja juhlien viettopaikkoja.

Haitat linnustolle

- alueella liikkuu runsaasti joutsenia ns. Papuan joenleventymän ja Kirkkojärven välillä (Iso-Papua, Pikku-Papua). Suunniteltu itäinen voimajohtoyhteys sijoittuisi näiden järvien väliin ja näin ollen joutsenien usein käyttämälle väylälle. Erityisesti pimeällä linjoista olisi todennäköisesti haittaa linnustolle.

Haitat maankäytölle

- itäisen vaihtoehdon alle jäävistä peltolohkoista on oman arvioni mukaan noin 95 % ns. aktiivitulojen omistuksessa tai vuokratiljelyssä (esimerkiksi pitkäaikaista kesannointia, tai pajukoituneita avo-ojapeltoja ei ole voimajohtoyhteyden alla yhtään). Samaa suuruusluokkaa on karjatilojen käytössä olevien peltojen osuus linjan yhteyden alle jäävistä pelloista. Em. seikasta johtuen lohkoilla suoritetaan useita kasvinviljelytoimenpiteitä kasvukauden aikana. Yhtenäiset, esteettömät peltolohkot ovat välttämättömiä kannattavalle ja kestäväälle maataloudelle. Esimerkiksi nurmirehun korjuu suoritetaan yleensä kolme kertaa kasvukaudessa, ja jokaiseen korjuun kuuluu kuusi eri vaihetta (niitto, pöyhintä, karhotus, silppurointi, siirtoajo, uuden sadon lannoitus).
- sähkötolpat haittaavat peltoviljelyn tehokkuutta, ovat rikkaruohopesäkkeitä, aiheuttavat hukkakaurariskejä. Uusin teknologia (vetoletkujärjestelmät, ajosilppuriketjut) kärsivät eniten sähkötolpista pelloilla. Meidän ja naapuritulojen käytössä on em. tekniikkaa.

Muutama kuva alueen nykyisestä tilasta ja alueen kasvinviljelystä:

Kuva. Näkymä Koskelan kylältä kohti Kirkkojärveä. Voimajohtoyhteys halkoisi maiseman kuvan keskivaiheilta.

Kuva Maunun kylästä (joen pohjoispuoli) kohti Kirkkojärveä. Maisema on erittäin kaunis ja arvostettu eri vuodenaikoina

Kuva. Omalla tilalla käytössä oleva vetoletkujärjestelmä, jota sähkötolpat haittaavat merkittävästi (johtuen n. 1-2 km pitkästä siirreltävästä paineletkusta). Vetoletku parantaa lietteen ravinteiden hyväksikäyttöä nurmiviljelyssä ja on menetelmänä energiatehokas, mikä vähentää maatalouden päästöjä. Nurmiviljely on keskustan ja Kotilan väliselle alueelle tyyppillistä kasvinviljelystä.

Kuva nykyaikaisen nurmen korjuun ajosilppurivaiheesta

Mielipide 28:

Mielipiteeni voimajohtohankkeen toteuttamiseen on kerrottu Alajärven teknisen lautakunnan lausunnossa ja yhdyn tähän.

Lisäksi taustatietona ilmoitan jo tässä vaiheessa ELY-keskukselle huoleni kotikyläni Uusikylän tulevaisuudesta ja elinympäristöstä koska Alajärven sähköaseman vuoksi myös tuulivoimayhtiöt ovat suunnittelemassa tuulivoimapuistoja kylän ympärille. Tällä hetkellä Ilmatar rakentaa noin 20 myllyn aluetta kylän eteläpuolelle. Syy mittaviin tuulivoimapuiston sijoittamiseen on mielestäni edullinen liittyminen Alajärven sähköaseman välityksellä valtakunnanverkkoon. Jos kaikki hankkeet toteutuvat on kohtuutonta, että yksi kylä ja kyläläiset joutuu vastata yhteiskunnan energiatarpeesta kalliilla hinnalla.

Tässä liitteenä Alajärven teknisen lautakunnan lausunto, joka löytyy lausunnot, Alajärven alta

Mielipide 29 (2 allekirjoitusta):

Viitaten netissä 28.10.2021 julkaistuun ja 13.12.2021 päivitettyyn tiedotteeseen sekä 9.12.2021 Lestijoki-lehdessä julkaistuun uutiseen ja siihen liittyneeseen voimajohtokarttaan, haluamme esittää seuraavan mielipiteemme:

- Vastustamme jyrkästi kartassa olevaa oikean puolista linjaa, joka kulkisi Sievin Koivuojalta Toholammille Lampinnevan ja Kotilan kylän kautta peltoaukean ja Lestinjoen yli Toholammin keskustan ja Kopsalan välistä Matkanevalle. Kannatamme siis vasemmanpuoleista linjan suuntaa, joka ylittäisi Lestinjoen Välikankaan kohdalla ja kulkisi siitä Häkkilän kautta Matkanevalle.

- Perustelu:

Oikeanpuoleinen linjan suuntaus kulkisi Kotilassa ympäristöministeriön jo vuosia sitten kulttuurimaisemaksi nimetyn jokilaakson yli. Näin ollen se rikkoo massiivisuudellaan pahasti arvokkaan ja valtakunnallisestikin harvinaisen maaseudun kulttuurimaiseman. Otamme kantaa erityisesti Pajamäen perinnekeskuksen näkökulmasta. Pajamäki liittyy olennaisesti tähän maisemaan. Sen kehittämistä ympäristökeskus tuki aikoinaan rahoittamalla sitä juuri kulttuurimaiseman kokonaisuuden perusteella. Pajamäen perinnekeskus on suosittu kulttuurimatkaileukohde, joten massiivinen sähkölinja haittaisi räikeästi sen matkailullista merkitystä.

Toiseksi: Sähkölinjan vetäminen juuri Kirkkojärven päästä Lestinjoen yli olisi ansa ja surmanloukku joutsenille. Joen yläjuoksulla majailevat joutsenet lentävät nimittäin aamuisin joen suunnassa ruokaillemaan Kirkkojärvelle. Niiden lentokorkeus osuu havaintojen ja kokemuksen mukaan juuri sähkölinjojen tasalle. Tällä perusteella linjaa ei pitäisi luonnonsuojelullisesta näkökulmasta vetää missään tapauksessa joen yli tästä kohdasta.

On toki huomattava, että linjan vetäminen Tiilikalan ja Häkkilän kautta rikkoo pahasti kaunista kulttuurimaisemaa sielläkin, mutta se on pienempi paha kuin oikeanpuoleinen reitti. Tällä suunnalla haitta joutsenille ei ilmeisesti ole niin suuri kuin toisella linjauksella.

Mielipide 30:

Linjausehdotus nykyisellään hävittää yli 10 hehtaaria metsää. Vieressä kulkee valmis aukko tieliittymineen. Nykyisen suunnitelman mukainen linja tarvelee metsän, joka on lähivuosina harvennettu kasvukuntoon ja metsäalueelle on myös ojitus uusittu 2015–2017 välisenä aikana. Viimeisimmät metsänhoitotoimenpiteet on vuodelta 2021. Valmiin aukion vierelle metsään tehtävä railo saa varmasti ansaittua huomiota mediassa nykypäivänä eikä ole eduksi tämän suuntaisille hankkeille. Violetti ehdotus säilyttää ympäristön pääosin ennallaan eikä haittaa linjan alla olevaa elinkeinotoimintaa. Liitteenä kartta ja ehdotus linjauksesta.

Mielipide 31:

Linja tulee pilaamaan kulttuurihistoriallisen maiseman, joka näkyy liitteen kuvista. Toinen länteen ja toinen itään päin kuvattuna. Pihallamme on kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti tärkeäksi luokiteltu vanha talo, jonka maiseman linja tulisi katkaisemaan. Samoin se pilaa Meidän n.20 ha yhtenäisen peltolohkon menemällä sen yli nurkittain, jolloin siihen tulee useat tolppakollaasit. Ne tekevät viljelyn mahdottomaksi nykytekniikalla.

Luomupelloillamme on vajaan 10ha kokoinen takaheitto, joka keväisin yleensä on järvenä. Tällöin siihen pysähtyy suuria joutsenparvia ja muitakin lintuja joksikin päiviksi. Linja tulee varmasti haittaamaan näiden laskuja ja nousuja suuresti.

Meidän talon tontin arvon tulee tiputtamaan täysin, koska sen suurin arvo on avara maisema, jonka linja tuhoaa. Meidän koko omaisuus ja toimeentulo on kiinni tilan pelloissa ja talossa. Tämä linja tuottaa meille satojen tuhansien eurojen omaisuustappion.

Jos linjan on tultava alakylän reittiä toivon, että se vietäisiin Sahtokankaan kohdilta. Siellä se menisi enemmän metsiä pitkin. Eikä sotki asumusten maisemaa niin pahoin. Samoin sulautuisi paremmin sinne maisemaan.

Toivon, että linjalle löytyy jokin muu reitti, koska meidän tilan arvon se tulee romahduttamaan. Samoin perheen kasvattamisen tontilla tekee vaaralliseksi ja altistaa kaikille linjasta tuleville ongelmille

Kaksi valokuvaa

Mielipide 32 (2 allekirjoitusta):

Fingridin suunnittelema voimajohtoyhteys Jylkkä-Alajärvi kulkee Sievin Kukonkylän ja Toholammin Höyläsalonnevan läntisen vaihtoehdon osuudella metsätilamme Hautakangas RN:0 2:70 läpi. Toteutuessaan tämä aiheuttaisi merkittävät taloudelliset tappiot. Tila sijaitsee Natura-alueena sijaitsevan Viitajärven läheisyydessä ja voimalinja pilaisi metsän luonnonsuojelullisen arvon. Voimajohtoyhteys laskisi metsätilan myyntiarvoa huomattavasti ja häittäisi tilan käyttöä talousmetsänä. Palstan läpi kulkee ennestään vanha käytössä oleva voimalinja, joka risteytyy nyt suunnitteilla olevan linjan kanssa n. 100 metrin päästä. Kaksi eri linjaa tämän kokoisella palstalla on kohtuuton toimintatapa. Vaadimme, että voimalinja kulkee Sievin Kukonkylän ja Toholammin Höyläsalonnevan välisellä matkalla itäisen vaihtoehdon mukaan, mikäli vähemmän haitallisia vaihtoehtoja ei ole.

Mielipide 33 (49 allekirjoitusta):

Me allekirjoittaneet, Alajärven Koivumäen ja Uudenkylän kiinteistöjen omistajina ja/tai alueella asuvina, haluamme tuoda esille seuraavia seikkoja, jotka vaikuttavat itäisen voimajohtolinjan toteutumisen myötä elinoloihimme:

- kiinteistöjen arvo laskee
- maastokäytävien osalta metsien tuotto nollautuu
- voimalinjan sijoittuu lähelle asutusta; osalle asukkaista välittömään asuin- ja/tai tuotantorakennuksen läheisyyteen
- vaikuttaa alueen elinkeinon harjoittajien toimintaan ja mahdollisiin tuleviin investointipäätöksiin
- voimajohtolinjan negatiivinen vaikutus kylän elinvoimaisuuteen ja asumisen viihtyvyyteen
- alueen pysymiseen asuttuna versus muuttotappio
- voimajohtohankkeen negatiiviset vaikutukset kohdistuvat samoihin kiinteistöjen omistajiin
- suunnitteilla oleva Suolasalmenharjun tuulivoima-alue

Mielipide 34:

Kalajoen ja Alajärven välisen voimajohtohankkeen välttämättömyyttä perustellaan YVA:ssa ilmastotavoitteiden saavuttamisella, riittävällä kotimaisen sähkön omavaraisuudella sekä Ruotsista tuodun ja pohjoisessa Suomessa tuotetun sähkön siirtotarpeella etelän kulutuskohteisiin, mihin tarpeisiin nykyisten kantaverkkoyhteyksien ei katsota riittävän. Tämän johdosta lausun seuraavaa:

- 1) Ilmastotavoitteiden kannalta olennaisinta olisi kulutuksen ja siten koko sähköntarpeen kaikkalainen vähentäminen, ei sen lisääminen. Energiantuotanto ja sähköntuotanto tulisi ensisijaisesti ja lähtökohtaisesti tapahtua eteläisessä Suomessa. Yhtäältä Ruotsista tuodun sähkön ja sen siirron, (saati venäläisomisteisen Pyhäjoen ydinvoimahankkeen) sekä toisaalta kotimaisen omavaraisuusasteen korostamisen kesken vallitsee ilmeinen ristiriita.
- 2) Mitä voimajohtoreittivaihtoehtoisin tulee, kylliksi ei ole selvitetty nykyisten olemassa olevien voimajohtoreittien (kartassa sininen 400kV Fingridin voimajohdon) paljon merkittävämpää hyödyntämistä.
- 3) Mikäli päädytään itäiseen reittialavaihtoehtoon, Peltokankaan asutus ja Haukankylän kulttuurimaisema tulee kiertää ehdottomasti. Ihmetystä herättää, miksi reittivaihtoehtoisissa itäinenkin reitti kiertyy Halsuajärven ja Ullavajärven länsipuolitse, vaikka loogisempi olisi kiertyä ne molemmat itäpuolitse.

4) Vetelin-Halsuan rajalla itäisellä reitillä sijaitsee paljon useampia historiallisia tervehtäkohteita kuin mitä edes karttaan on merkitty tai mitkä ovat olleet edes lausuntoja antaneiden maakuntamuseon tiedossa lausuntohetkellä – saati vieläkään.

5) Läntinen eli Vimpelin ja Vetelin puoleinen reittivaihtoehto puoltaa paikkaansa juuri turvetuotantoalueiden takia, ei niistä huolimatta. Koska valtiolta on (poliittisin perustein) jo ajamassa turvetuotantoa alas, tulisi korvauksia vastaan nimenomaan näiden tyhjenevien turpeennostoalueiden hyödyntämistä maksimoida reittisuunnittelussa, kun ei turvetuotantoalueilla puitakaan kasva, joten vahingot metsätaloudelle pienenisivät, mikäli minimoitaisiin metsäalueita ja maksimoitaisiin taantuvia turvealueita eli läntistä reittivaihtoehtoa reittisuunnittelussa.

Mielipide 35 (2 allekirjoittajaa):

Me allekirjoittaneet xxx-tilan omistajat Toholammin Tiilikkalasta vastustamme voimajohtohankkeen läntistä linjausta. Perusteluna on lähellä sijaitseva luonnonsuojelualue uhanalaisine eläimineen ja kasveineen.

Mielipide 36:

Toholammin kohdalla voimajohtoyhteydelle esitetään kahta vaihtoehtoista reittiä Sievin Kukonkylästä Toholammin Höyläsälönevalle. Niistä läntinen sijoittuu enemmän metsämaastoon ja lyhyeltä osin nykyisen 110 kilovoltin voimajohdon rinnalle. Itäinen lähemmäksi Toholammin keskustaa. Itäinen vaihtoehto ei allekirjoittaneen mielestä voi tulla alla esittämistäni syistä kysymykseen ja läntisen vaihtoehdonkin osalta edellytän, että Natura – suojeltu luonnonkaunis Lestijoki ja ympäröivät peltoaukeat alitetaan maakaapeloinnilla.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä (YVA) tarkastellaan tätä mahdollisesti toteutettavaa Kalajoen Jylkän ja Alajärven välistä voimajohtoyhteyttä. Hanke sijoittuu 12 kunnan alueelle kolmessa maakunnassa, ja tarkasteltavia voimajohtoja on yhteensä 350 kilometriä. Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä tulee tunnistaa, arvioida ja kuvata Kalajoen Jylkän ja Alajärven välisen 2 x 400+110 kilovoltin voimajohtohankkeen todennäköisesti merkittävät ympäristövaikutukset. Niille, joiden oloihin tai etuihin hanke vaikuttaa, on annettu mahdollisuus tuoda esille oma näkemyksensä /mielipiteensä voimajohtohanke ympäristövaikutuksista ja hankkeen vaikutuksista laajemminkin. Tässä tarkoituksessa annan oman lausuntoni asiassa.

Kalajoen Jylkän ja Alajärven voimajohtohankkeessa Toholampia koskien ympäristövaikutusten arviointi kohdistuu vähintäänkin seuraaviin merkittäviin vaikutuksiin: • Vaikutukset ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen. • Vaikutukset metsätalouteen ja viljelyyn. • Vaikutukset lähi- ja kaukomaisemaan sekä maiseman ja kulttuurimaisen arvoalueisiin. • Vaikutukset arvokkaisiin luontokohteisiin paikallisesti sekä monimuotoisuuden koko hankealueen kannalta. • Vaikutukset ekologisiin yhteyksiin ja elinympäristöjen jatkuvuuteen. • Ilmastovaikutukset; ilmastonmuutoksen hillintä ja ilmastonmuutokseen sopeutuminen. • Yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa; sekä tuulivoimapaistot sähkönsiirtoineen että muut hanketyypit kuten turvetuotanto sekä maa- ja kiviaineisten ottotoiminta.

Molempien linjausten osalta suunniteltu massiivinen maanpäällinen voimajohto tukirakenteineen ylittää Natura – suojellun Lestijoen. Itäisen vaihtoehdon osalta voimajohto rikkoo pahasti Suomen ympäristökeskuksen ja Ympäristöministeriön Keski-Pohjanmaalla valtakunnallisesti arvokkaaksi luokitteleman maisema -alueen eli peittäisi alleen maiseman (Lestijoen Kirkkojärven ympäristö), joka on kuvattu ”kansikuvana” Ympäristöministeriön Keski-Pohjanmaa osiossa valtakunnallisesti merkittävistä maisema-alueista. Hankkeen Natura – arviointi on ehdottomasti tästä syystä laadittava.

Reittivaihtoehtojen ympäristövaikutuksilla on eroja. Huomioiden arviointikriteerit haitalliset ympäristövaikutukset itäisen reittivaihtoehdon osalta tulisivat olemaan merkittävimmät verrattuna läntiseen vaihtoehtoon. Kuten alussa jo toin esille, esitän valittavaksi reittivaihtoehdoista läntisen (osittainen maakaapelointi huomioiden), jos hanke ylipäättään on tarve toteuttaa. Hankkeen tarpeellisuus / tarkoituksenmukaisuus olisi ymmärrettävämpää, jos voimalinja toteutettaisiin Pohjois-Pohjanmaan, Keski-Pohjanmaan ja Etelä-Pohjanmaan omaan sähköntarpeeseen. Nyt sähkö on tarkoitus siirtää tällä

massiivisella voimajohtohankkeella Etelä-Suomen sähkötarpeeseen ja vastaavasti haittavaikutukset kohdentuisivat edellä mainittujen maakuntien alueille ja asukkaille.

Nostan esiin vielä muutamia alueen asukkaiden viihtyvyyteen ja hyvinvointiin vaikuttavia merkittäviä niin luonto- kuin kulttuuriarvoja, jotka tulee ottaa hanketta ja reittivaihtoehtoja punnitessa huomioon. Lopuksi vielä tästä osittaisesta maakaapelointivaihtoehdosta.

Lestijoki on luonnonarvoiltaan huomattava joki, jonka koskijaksot ja paikoin korkeat törmät rikastavat alueen maisemakuvaa. Alueen kulttuuriympäristön maiseman arvotekijöitä ovat laakson poikki aukeavat peltonäkymät sekä perinteisen muotonsa hyvin säilyttänyt asutusrakenne. Lestijokivarsi on aktiivista maatalousaluetta. Alueen rakennettu kulttuuriympäristö on suurilta osin nuorta, mutta perinteistä maisemarakennetta myötäilevänä se istuu yhtenäiseen viljelymaisemaan hyvin.

Lestijokilaakson maisema-alue levittäytyy noin 30 kilometrin pituudelle Lestijoen varteen Toholammin kuntakeskuksen molemmiin puolin. Jokilaakson pellot on raivattu hiedasta, hiesusta ja savesta muodostuneille hienoainesmaille, joita rajaavat alavilta osiltaan soistuneet matalat hiekka- tai soramoreenimaat (Huom! Maakaapelointi tällaiseen maaperään on helpompi toteuttaa ja vähentää kustannuksia.). Maisema-alueen keskellä virtaa Lestijärveltä Himangan edustalle kulkeva kapeuomainen, matala ja koskirikas Lestijoki. Kaikkiaan noin 110 kilometriä pitkä Lestijoki on lähes luonnontilainen, kalataloudellisesti erittäin tärkeä virta, joka tarjoaa tärkeän kutu- ja elinympäristön esimerkiksi meritaimenelle ja nahkiaiselle.

Mukana on myös metsätalouden maisematyyppejä sekä historiallisesti ja maisemallisesti huomattavia maisemanähtävyyksiä.

Arvokkaiden maisema-alueiden avulla pyritään sekä turvaamaan edustavien ja elinvoimaisten maaseutumaisemien säilyminen, että herättämään kiinnostusta maisemanhoitoa kohtaan.

Lestijokilaakson kulttuurimaisema edustaa kahden maisemamaakunnan, Pohjanmaan ja Suomenselän, erityispiirteitä.

Lestijoen maisema-alueelta tunnetut muinaisjäännökset keskittyvät Toholammin keskustan eteläpuolelle, josta on löydetty yhdeksän kivikautista asuinpaikkaa. Alueen vanhin pysyvä asutus on ryhmittynyt Kirkkojärven rannalle, jossa Toholammin kirkot ovat sijainneet 1800-luvun puoliväliin saakka. Itäinen reittivaihtoehto tuhoaisi täysin tämän ainutlaatuisen kulttuurimaiseman.

Vaihtoehto, jos arvokkaita kohteita ei voi välttää, on maakaapelointi. Sitä ei yleensä perustamisvaiheen kustannuksista johtuen esitetä varsinkaan 400 kV johtorakentamisessa. Mutta voimalinjan osittainen maakaapelointi on myös otettava hankkeen suunnittelussa / rakentamisessa huomioon. Esimerkiksi arvokas kulttuurimaisema (kuten Lestijokilaakso / Lestijoki) tai arvokas luontokohde on peruste vaatia maakaapelointia.

Maakaapelointi mahdollistaa sen, että sähköverkko on paremmin suojattu sääilmiöiltä ja ilkvallalta. Kaapeleilla on vikoja huomattavasti harvemmin kuin avojohdoilla. Ilmajohdoilla lisäkustannuksia tuovat myös sen elinkaaren aikana tapahtuvat ylläpito- ja huoltotyöt. Maakaapeli aiheuttaa maan pinnalle suuremman magneettikentän kuin vastaava ilmajohto, mutta maakaapelin aiheuttama magneettikenttä ulottuu vain muutaman metrin etäisyydelle kaapelista. Avojojohdoilla magneettikenttä ulottuu huomattavasti pidemmälle. Maakaapeli ei myöskään aiheuta maan pinnalle sähkökenttää, toisin kuin vastaava avojohdo. Vaikka voimajohtojen synnyttämät sähkö- ja magneettikentät eivät koskaan ole niin voimakkaita, että ne aiheuttaisivat välitöntä haittaa ihmisille, on kuitenkin olemassa epäilyjä siitä, että pitkävaikutteinen altistuminen sähkö- ja magneettikentille voisi aiheuttaa terveysriskin.

Voimajohtohankkeen osalta tuulipuiston sisäinen sähkönsiirto tuulivoimalaitoksilta tuulipuiston omille sähköasemille on jo tarkoitus toteuttaa pääasiassa maakaapelein, jotka sijoitetaan huoltoteiden yhteyteen kaivettaviin kaapeliojiin.

Kaapeleiden käyttö on ja pitkään ollut ainoa vaihtoehto sähköverkon rakentamiselle Euroopassa suurkaupunkien alueilla. Käyttövarmuuden parantaminen ja ympäristölliset asiat ovat johtaneet siihen, että sähköverkko kaapeloidaan myös taajamissa sekä niiden reuna-alueilla, joskus myös taajamien ulkopuolella.

Toholammin kohdalla itäisen voimajohtolinjauksen vaihtoehdon alle jäävä arvokas Natura-suojeltu Lestijokilaakso / Kirkkojärven alue / Lestinjoki kulttuurimaisemana ja arvokkaana luonto- ja lintukohteena on perusteellisesti vaatia maakaapelointia vähintäänkin Lestinjoen ja sen molemmin puolin avautuvien peltomaisemien osalta. Ei tule tarkastella voimalinjan kustannuksia lyhytjänteisesti vaan pitkällä tähtäimellä tulee tavoitteena olla ympäristön ja ihmisten kannalta toimivampi ja viihtyisämpi tulevaisuus. Perustamisvaiheen voitontavoittelu ei ole viisasta.

Mielipide 37 (22 allekirjoitusta):

Maanomistajat vastustavat koko linjahanketta sellaisenaan. Hanketta on valmisteltu pitkään ja salassa maanomistajilta, joka ilmenee siitä, että oli kyllä kuultu muita tahoja, mutta ei niitä jotka omistavat maan. Tilanne on maanomistajien kannalta todella surkea ja pahimmissa tapauksissa on maanomistaja menettää ainoan maallisen omaisuuden Sähkölinjan alle. Metsänkasvatus on ylisukupolvista pitkäjänteistä työtä eikä sillä saavuteta pikavoittoja niin kuin linjaa suunnitteleva yhtiö Fingrid tekee

Suunnitelma tulee pirstaloimaan useita tiloja ja tiloille esitetään joulukuusen kasvatusta linjojen alla mikä osoittaa täyttä ymmärtämättömyyttä metsätaloutta kohtaan.

Miten maanomistajille tullaan korvaamaan puuston mahdollinen hiilensidonnin menetys hehtaaria kohti/vuosi, koska maan omistajat eivät pysty käyttämään linjan alle jäävää aluetta taksonomiasta aiheutuviin vaatimuksiin vaan joutuvat toteuttamaan sen jossain muualla millä tavoin tämä tullaan korvaan maanomistajille

Mahdollisesti toteutuva sähkölinja tulee tuomaan sievissä sijaitsevalle kukonkylälle merkittävää imagollista haittaa asuin ympäristöön ja vaikutuksia kiinteistöjen arvoon millä tavoin tämä tullaan korvaamaan alueen asukkaille.

Vaikka lunastus laki antaakin kohtuuttomat mahdollisuudet niin ei tämä oikein tasapuoliselta kuulosta toinen luovuttaa ja toinen käärii voitot, siksi ehdotammekin, että maanmittauslaitos ei tule jatkamaan maan lunastustoimitusta vaan YVA käsittelyn jälkeen linja suunnittelu palautetaan alkupisteeseen. Fingrid aloittaa selvittämisen maanvuokraamisesta linjakäyttöön maanomistajien kanssa näin ollen kaikki hyötyvät (tästä on esimerkkejä muutamien sähköyhtiöiden kanssa) ja maanomistajat ovat suopuvaisempia hankkeelle

Aikoinaan on sanottu ”Paras laki on se mikä havaitaan yhteisen kansan hyväksi, vaikka säädetyt lain sanat näyttäisivät toisin käskevän”. Tässä onkin oivallinen ohje viranomaisille

Linja vaihtoehdoista, jos pitää toinen valita niin paremmin sopii niin sanottu läntinen linja mikä menee kauemmaksi kyläkeskuksesta.

Miksi linja vaihtoehdoista on valittu 2x400kv+110kv Miksi näitä linjoja ei voi viedä kapeampaan aukkoon ottamalla käyttöön korkeampia linjoja, jossa johtimet sijoitetaan kaikki päällekkäin

Miten ja millaisia milloin tutkimuksia linjojen magneettikenttien vaikutuksia on tässä mallinnettu ja miten ne tulee vaikuttamaan alueen säätiloihin, kun tällä hetkellä vaikutus on enemmänkin merellinen kuin mannerilmasto. Millä tavoin mahdolliset ukkosmyrskyt tulevat lisääntymään/ vähenemään alueella, kuinka kauas magneettikenttä vaikuttaa linjasta sivusuunnassa.

Mielipide 38:

Hyvä Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus!

Asiani koskee FINGRID Oyj:n Jylkkä-Alajärvi voimajohtohanketta. Voimajohtoyhteydelle esitetään kahta vaihtoehtoista reittiä Toholammin kohdalla. Niistä läntinen sijoittuu enemmän metsämaastoon ja itäinen lähemmäksi Toholammin keskustaajamaa. Itäisen vaihtoehdon toteutuminen tulee estää ainakin seuraavista syistä:

Toholampi on asutettu 1500-luvulta lähtien. Vanhimmat talot - Kotila, Kopsala, Seppälä ja Hukari – sijaitsivat ja nämä tilat sijaitsevat edelleenkin nykyisen Kirkkojärven molemmin puolin. Kirkkojärven rannalla sijaitsee myös Toholammin ensimmäisen kirkon paikka. Vuodelta 1773 olevassa kartassa on nähtävissä, että peltoalat ovat pieniä ja jokilaakso on vielä metsittynyt. Meidän isät ja isoiset, heidän isät ja isoiset ovat raivanneet jokilaakson pellot! Tällä hetkellä jokilaakso ja Kirkkojärven ympäristö on viljava ja mitä edustavin maalaisympäristö. Tätä arvokasta perintö- ja kulttuurimaisemaa ei tule tuhota voimajohtohankkeen itäisellä vaihtoehdolla, joka kulkisi tämän peltoaukean poikki.

Toholammin kirkkojärven rannikko on merkittävä lintualue. Muuttoaikana pelloilla levähtävät sadat laulujoutsenet ja hanhet. Vesilinnusto on muutenkin runsasta. Lajikirjo on viimevuosina entisestään kasvanut, josta esimerkkinä keväällä 2021 usein havaittu kapustarintaparvi. Kesän 2021 iloinen yllättäjä oli alueella pesinyt sinisuohaukka. Suunniteltu pellot ylittävä itäinen voimajohtovaihtoehto tuhoaisi tämän lintukohteen totaalisesti. Voimajohtoon sijoittaminen itäisen vaihtoehdon mukaan tulee estää! Lestijoki kuuluu Valtioneuvoston päätöksellä suojeltaviin Natura 2000 alueisiin. Tämä jo osoittaa jokilaakson luonnon ainutlaatuisuuden.

Kyseinen itäinen voimajohtovaihtoehto, joka kulkisi Toholammin lestijokilaakson poikki läheltä kirkonkylää, tulisi romahduttamaan alueella asuvien ihmisten niin fyysisen kuin henkisen hyvinvoinnin. Levollisen maiseman tuomasta palauttavasta vaikutuksesta nauttivat kaikki joen molemmin puolin. Voimajohtoa ei saa missään tapauksessa sijoittaa näin lähelle asutusta ja pitäjän keskustaa. Toholammin kohdalla läntisen vaihtoehdon tapauksessakin johtohanke tulisi toteuttaa jokilaakson peltoaukealla maakaapelointina!

Mielipide 39:

Omistamme metsäyhtymä Pohjannevana (Leena Aspfors, Heikki Aspfors, Inkeri Haapalehto, Raimo Haapalehto) Kannuksen Eskolassa metsätilan Haapaluoto 217-409-45-30. Suunniteltu voimajohtolinja kulkee tuon tilan lävitse.

Olemme kuluvana vuonna voimalinjauksesta tietämättä käynnistäneet tilan alueella ympäristötukeen perustuvan metsän suojeluhankkeen. Hanke käynnistyi yhteydenottomme jälkeen Metsäkeskuksen toimihenkilön Pertti Salon maastokäynnillä 13.10.2021. Maastokäynnin perusteella Salo lähti esittämään suojeltavaksi 1,7 ha:n suuruista aluetta todeten, että 10 vuoden kuluttua aluetta on mahdollisuus vielä laajentaa n. 3 hehtaarin kokoiseksi. Kyseinen metsäpalsta on noin 160-vuotiasta karua mäntymetsää, joka on alkanut keloutumaan ja on sinällään harvinainen vanhan metsän jäännös.

Suojeluhankkeen tilanne on tällä hetkellä se, että se odottaa rahoituspäätöstä, joka meille kerrotun mukaan on tulossa vuoden 2022 määrärahoista ensi vuoden alkupuolella.

Ymmärrämme voimalinjan rakentamisen välttämättömyyden. Toivomme kuitenkin, että linjausta voi tarkistaa niin, että kyseinen ala voidaan suojella. Maanomistajien vapaaehtoinen metsänsuojelu on myös EU:n ohjeistusten mukaista toimintaa, jolle on osoitettu kansalliset tavoitteet ja vaatimukset. Liitteissä lausunto voimajohtolinjaukseen ja kartta Haapaluoto-metsätilasta. Liitteenä karttalehti

Mielipide 40 (3 allekirjoitusta):

Asia:

Kokkolan Hangasnevalta Alajärven sähköasemalle ehdotettu läntinen reittivaihtoehto ja sen kolme alavaihtoehtoa sijoittuvat lähemmäksi Vetelin ja Vimpelin keskustaajamia. Vimpelissä olevat kolme alavaihtoehtoa haarautuvat omistamaltamme tilalta 934-404-4-390. (Karttalehti 16, I)

Vaatus:

Eräissä reittivaihtoehdoissa (I-J) näyttäisi kyseisen metsätilan palsta n. 15.5 ha menevän lähestulkoon kokonaan voimajohdon alle. Olaus Petrin tuomariohjeesta: Mikä ei ole oikeus ja kohtuus, se ei saata olla lakikaan; sen kohtuuden tähden, joka laissa on, se hyväksytään. Nähdäksemme tulisi välttää sellaisia reittivaihtoehtoja, joissa kokonaisia metsäpalstoja lunastetaan.

Puuston arvon menetys tulee luonnollisesti korvata. Odotusarvokorvaus tulee tehdä talousiän perusteella. Läheiset Neova Oy:n (Vapo Oy) alueilla tehdyt suoalueiden ojitukset ovat parantaneet puuston kasvua.

Palstalla tehdään ja on aiemmin tehty hoitotoimenpiteitä sekä hoitohakkuita sekä taimikon hoitoa, jotka parantavat nykyisen puuston kasvua sekä hiilensidontaa ja näin ollen kasvattaa odotusarvokorvausta.

Palstalla on hiekkamaata ja soranottoainesta, viereiseltä palstalta voi todeta hyödynnettävän maa-aineksen määrän siihen tehdystä vanhoista sorakuopista. Kyseiset maa-ainekset täytyy omistajan pystyä käyttämään tai niistä täytyy maksaa asianmukainen korvaus lunastustoimituksen yhteydessä.

Mahdolliset ojankaivuut ja niiden aiheuttamat vedet on johdettava pois tilalta alapuoliseen vesistöön.

Mahdolliset tulevat korvaukset hiilensidonnasta kuuluvat jatkossakin maanomistajalle.

Kulkureittien merkitseminen voimajohdon alitusta varten metsäkoneita varten, kulkureittien kohdalla johdon etäisyys maasta tulee olla korkeampi.

Maastokäytävään koko matkalle (Jylkkä-Hoisko) tehtävä huoltotie kasvattaisi metsänomistajien mahdollisuuksia päästä omistamalleen kiinteistölle, lisäksi mahdollisuuksia toteuttaa puuhuoltoa. Ymmärrettävästi kysymyksessä olisi penkka tai piennartie useissa kohdin. Uskoakseni tällaisen mahdollisuuden luominen kasvattaisi lunastustointen yleistä hyväksyttävyyttä metsänomistajien keskuudessa.

Mielipide 41 (4 allekirjoitusta):

Fingridin suunnittelema VE1 voimalinja pilkkoi omistamiemme maapalstat siten, että niiden maisemallinen muoto muuttuisi oleellisesti. Lisäksi olemme investoineet 2016 uuteen lypsykarjanavettaan 1,6 milj. euroa, joka sijaitsee noin 500 metrin päässä suunnitellusta linjasta.

Huolestamme on suuri, miten linjan sähkömagneettikenttä vaikuttaa karjan hyvinvointiin ja karjalla käytettäviin lähimpinantoihin, jotka seuraavat eläimen aktiivisuutta ja märehmistä. Linja tulisi kulkemaan peltoalueen reunalle, mihin olemme suunnitelleet etälietesäiliötä ja eteläiselle tilan rajalle talon rakennuspaikkaa. Näitä rakentamisia ennakkoiden olemme rakentaneet tien, joka tulisi jäämään osittain linjan alle. 2016 vuonna rakennettu navetta sijoitettiin tuolle paikalle, koska silloin ajattelimme, että pystymme laajentamaan huoletta nyt suunniteltuun linjaan päin ilman mitään rajoitteita.

Linja alentaisi huomattavasti tilan maa-alueitten taloudellista arvoa, rakennusoikeutta, hyötykäyttöä, jälleenmyyntiarvoa sekä vaikeuttaisi olemassa olevaa yritystoimintaamme.

Liitteenä kartta.

Emme tule hyväksymään ko. voimalinjan rakentamista maittemme läpi.

Kartta

Mielipide 42 (2 allekirjoitusta):

Suunniteltu voimajohto kulkisi peltojemme läpi reilun yhden kilometrin matkalla. Peltomme sijainti on YVA-ohjelman liitteessä 1 karttalehdellä 10. Karttalehdellä sijainti on juuri Peuranevan kohdalla (paikan nimi

kartassa). Lausunnon lopussa on kaksi kuvaa alueesta (Kuva 1 ja Kuva 2), jossa viiva esittää suunniteltua voimajohtolinjaa.

Muistutamme että Peuraneva on muuttolintujen levähdys/ruokailupaikka keväisin ja syksyisin kun linnut muuttavat Ullavanjärvelle (kurkia, hanhia ja satoja joutsenia ruokailee pelloilla} Lankoja päin lentäminen on tämän vuoksi huomioitava! Myös teeret kerääntyvät soitimelle alueelle.

Alueella asuu ja pesii myös muita lajeja kuten suokukko, suopöllö, isolepinkäinen, tuulihaukka, sinisuohaukka ja riekko. Metsäpeurat viihtyvät alueella runsain joukoin

Voimalinja tämän alueen keskellä johtaisi edellä mainitun linnuston ja metsäpeuran elinalueiden rikkoutumiseen. Alueen eliöstö köyhtyisi ja sillä on varmasti vaikutusta myös harrastusmahdollisuuksiin ja virkistytymiseen.

Uskomme, että linja aiheuttaa terveyshaittoja, kun joudutaan olemaan pitkiä aikoja linjan alla. Nykyaikaiset maataloudessa käytettävät koneet ovat herkkiä erilaisten jännitekenttien muodostamille häiriöille ja mahdolliset haitat koneiden toimintaan (ajo opastimen gps, langattomat kamerat ja sähkölaitteet, jne.) lisääntyvät voimalinjan alla.

Lähellä sijaitsee myös Vionnevan Natura-alue, johon meiltä meni noin 20 ha ojitettua suota. Tuntuu kohtuuttomalta, että nyt vielä tämä hanke tuhoaisi yhden tilan lohkot.

Voimajohtolinjaa suunniteltaessa ja rakennettaessa tulee huomioida, että vaikutukset alueen eläimiin ja eliöstöön ovat mahdollisimman pieniä, toisaalta korvaukset ja kompensatiot tulee olla ehdottomasti riittävän suuret ja ne on maksettava vuosittain, ei pelkästään kertakorvauksena. Maanomistajille pitää korvata alueet, joko kiinteistökaupoilla tai vaihtoehtoisesti vuokrasopimuksilla, joiden ehdot vastaavat tuulivoimatuotantopuiston myllyistä maksettavia korvauksia.

Esitämme ensisijaisesti, että voimajohtolinjaa ei rakenneta lainkaan tai että sille etsitään vaihtoehtoinen reitti. Toissijaisesti esitämme voimajohtolinjan rakentamista niin, että mahdollisimman moni rakennettavista pylväistä osuisi metsään tai metsäsaarekkeeseen. Tällöin muodostuisi mahdollisimman vähän viljelyesteitä.

Olemme ehdottaneet Pasi Saarelle, että linja siirrettäisiin siten että voidaan metsäsaarekettä hyödyntäen pylväspaikkana. Nykyisessä ehdotuksessa linja halkoo vinottain tilan parhaat salaojitetut peltolohkot, jotka juuri lohkottu yhtenäiseksi viljelylohkoksi!

5 kpl valokuvia

Mielipide 43:

Mielipide asiaan.

Liitteenä kartta Latvalampi- Juoperi väliltä. Valtio on ostanut karttaan merkityn alueen luonnonsuojeluun vuonna 2020. Mikäli Fingridin suunnittelema toiseksi itäisin vaihtoehto toteutuu, suojelualue tuhoutuu ja valtion investointi siihen on ollut turhaa. Joten voimajohtolinjausta tulisi hieman muuttaa, mikäli tämä linjavaihtoehto toteutuu.

Kartta

Mielipide 44 (2 allekirjoitusta):

Fingrid Oyj suunnittelema voimajohtohankkeen itäinen vaihtoehto välillä Jylkkä-Alajärvi on suunniteltu menevän tilojemme läpi. Voimajohtoalueen alueen alle on jäämässä arviolta noin 8 ha suuruinen ala. Tämä on yksittäistä maanomistajaa kohden kohtuuttoman suuri ala ja pirstaloi tila-kokonaisuuttamme. Vaadimme Fingridiä kartoittamaan muunlaisiakin vaihtoehtoja linjaukselle ja olemaan yhteydessä meihin, jotta linjaus-vaihtoehdosta voitaisiin käydä rakentavaa keskustelua ja linjalle löytyisi molempia osapuolia tyydyttävä sijainti.

Elinkeinotoimintamme perustuu maa- ja metsätalouden harjoittamiseen ja sieltä saataviin tuloihin. Nykyisen kertakorvaustyylisen korvauskäytännön mukaan maksettava korvaus senhetkisen maan arvosta ei vastaa markkina-arvoa eikä näin ollen ole oikeudenmukainen korvaus. Luopuuhan maanomistaja pysyvästi sekä nykyisistä että tulevista mahdollisuuksistaan hyödyntää omistamaansa maata. Korvauksella pitäisi pystyä hankkimaan vastaava pinta-alan verran samanlaista maata ja metsää ja perustua täyden arvon korvaamiseen.

Mielipide 45:

Fingrid OYJ:n voimajohtohanke Jylkkä-Alajärvi itäinen linjaus on suunniteltava uudelleen kiertämään Perhon Peltokankaan kylä. Lähes satametrinen käytävä tuhoaisi koko pienen kylän maiseman lopullisesti. Voimalinjan välittömään läheisyyteen jäisi veljeni perheen koti, joka on myös synnyin kotini.

Fingridin mukaan voimajohdoista taloon olisi vain 68 m! Asumisesta ja normaalista elämisestä tuli mahdotonta monien haitallisten vaikutusten vuoksi. Maisema muuttuisi ja tuhoutuisi lopullisesti, äänimaisema muuttuisi sirinän ja koronapurkausten ja muun sään aiheuttamien äänien vuoksi. Piha ja puutarha kärsisivät pien- ja mikroilmaston muuttumisesta, jos pihan puustoa katkotaan linjan läheisyyden takia.

Talon pihapiiristä ja mahdollisen linjan alle jäävästä haavikosta löytyi merkkejä liito-oravasta, samoin kuin linjauksen toisella puolella olevan talon pihapiiristä. Tähän taloon on Fingridin mukaan 84 m voimalinjasta, eli linja tulisi naapurien väliin!

Kaikki vaikutukset ihmisiin, luontoon, ja maisemaan olisivat kielteisiä, suoria, pitkäaikaisia ja merkittäviä. Ne vaikuttaisivat viihtyvyyteen, elinoloihin, terveyteen ja sitä kautta myös talouteen. Fingridin mukaan (Perhonjokilaakso 23.12 2021) hanke tuli nopeasti, eikä linjaa ole maakuntakaavassa etukäteen. Mahdollistaako kaavan puuttuminen rakentamisen kiireellä, onko hanketta suunniteltu tarvittavalla huolellisuudella ja tarkkuudella?

Itäinen voimajohtokäytävä kulkisi Perhosta Alajärvelle ns. Imatran Voiman läheisyydessä. Tämän linjan lisärakentaminen yhdessä suunnitteilla olevan kanssa toisi kaksi massiivista johtokäytävää lähemmäksi. Fingridin tulisi kertoa maanomistajille mahdollinen lisärakentamisen tarve tulevaisuudessa, tullaanko johtokäytävää joskus leventämään (Hanhikivi 1 ja 2), ja näin ollen viemään lisää maa-alueita ja omaisuutta ihmisiltä.

Mielipide 46:

Toholammin itäinen vaihtoehto (Kukonkylä-Höyläsalonneva):

Toholammin kylältä menevä itäinen linjavaihtoehto pilaa maisemaa huomattavasti enemmän, kuin kannuksen rajaa kulkeva läntinen linja. Valtakunnallisesti arvokas Kulttuurimaisema tuhoutuu, jos linja vedetään Toholammin keskustan vierestä ja satojen talojen maisema kärsii tästä vaihtoehdosta ja samalla kiinteistöjen arvo laskee. Vastustan siksi itäistä linjavettoa Toholammin keskustan vierestä. Ehdottomasti vähemmällä maisemahaitoilla päästään, kun linja vedetään lähempää kannusta, läntisen vaihtoehdon mukaan.

Yksi vaihtoehto olisi, jos linja vedettäisiin vanhoja 110kv linjojen päällä, tällöin linja ei ylittäisi valtakunnallisesti arvokasta lestijoen kulttuurimaisema-alueetta. Jos linjat väkisten vedetään Lestijokilaakson kulttuurimaiseman kohdalle, tulisi käyttää maakaapelointia, etenkin Toholammin kirkonkylän ja Härkänevan kylän kohdalla, välttääkseen eläimille, kyläläisille ja maisemalle tulevia haittoja.

Toholammin itäisen vaihtoehdon luontoarvot selvittämättä:

Kevät tulvien aikana juuri tämä lestijokilaakson alue, kirkkojärvi-Toholammin kirkonkylä- papua kerää valtavat määrät muuttolintuja (hanhia ja paljon muita kevätmuuttajia) ja näiden ansiosta pesivät kannatkin on erittäin runsaita. Kirkkojärvi ja papua on alueen tärkeimpiä kosteikkoja. Alueella on jokavuotisesti haikaroita, kalasääskiä, paljon lepakoita, merikotkia, pöllöjä, sekä maakotkia sorsista puhumattakaan. Toholammin Itäinen linjavaihtoehto menisi kahden kosteikon keskeltä (kirkkojärvi-papua), jota kosteikkolinnut ja eläimet käyttävät pääkulkureittinä. Maakotka tuli viimevuonna Toholammin taajamaan

metsästämään lemmikkikanoja, leikkimökin katolle. Alueella on useita peltopyyparvia. Järkytyin kun teidän luontoselvittäjät luettelivat kirkkojärven linnustoksi vain lokit ja suokukot, tarjoankin luontotutkijoillenne kanootti/venekyydin koko kesänajaksi, heti jäidenlähdon jälkeen, jotta näkevät kuinka merkittävä luontoalue lestijokilaakson alavat peltoalueet on.

Toholammin läntinen vaihtoehto (Kukonkylä-Höyläsalonneva):

Uusi tuulivoima-alue "pitkälehto" on tulossa Toholammin ja kannuksen rajalle. Tämä tuulimyllyalue puuttuu Fingridin suunnitelmista, eikä täten ole huomioitu tässä yvassa. Tuulivoima-alue pitkälehto kaavoitusaloite on jätetty Toholammin kunnalle 29.11.2021. Toholammin läntinen sähkölinja vaihtoehto menisi lähempää uutta pitkälehdon tuulivoima-aluetta. Toholammin läntisen sähkölinja vaihtoehdosta on vähempi haittaa ihmisille ja lestijokilaakson luonnolle, koska asukas tiheys on huomattavasti väljempää, kosteikkoja ei alueella ole ja täten muutto/pesimälintuja on vähempi. Lestijokilaakson kulttuurimaiseman osalta olisi käytettävä maakaapelointia, kustannuksista huolimatta.

Härkäneva (Raikonharju eteläinen)

Raikonharju eteläistä johtovaihtoehtoa ei saa vetää härkänevan kylän läpi, koska kylä pirstaloituu ja kylän "luonne" hajoaa. Raikonharju eteläinen linjavaihtoehto rikkoo lestijokilaakson kulttuurimaiseman ylittäessään härkänevan kylän. Jos pakolla vedätte linjoja härkänevan kylän läpi, niin maajohto on ainut vaihtoehto, kustannuksista huolimatta. Vähäisemmän haitan periaatetta kunnioittaen olisi järkevämpää vetää Raikonharjusta tulevat johdot jommalle kummalle Ullavan asemalle.

Yhteenvetona:

Vastustan Fingridin linjasuunnitelmia, etenkin Toholammin kirkonkylän (itäinen) ja Härkänevan kylän (Raikonharju eteläinen) kohdalta. Toholammin kulttuurimaisemaa pilataan jo liian monella tuulivoimalasuunnitelmalla, joten kohtuuden nimissä olisi hyvä, jos Jylkkä-Alajärvi linja kiertäisi koko Toholammin.

7.2.2022 lähettänyt kotkavideon ja kuvia

Kotkavideo ja kuvat liittyy jylkkä -alajärvi voimajohtohankkeeseen diaarinumeroon EPOELY/431/2021. Koskien Toholampi itäistä vaihtoehtoa ja alueella tapahtuvaa "lentoliikennettä". Toholampi Itäinen vaihtoehto on erittäin huono.

Tiedoksi vastuullisille päättäjille (ely/fingrid).

Kuvat ja video kuvattu 3.2.2022

Kyseinen kotka saapui saalistuslennolle Kirkkojärveltä Toholammin keskustaa päin ja mennen tullen ylitti itäisen linjavaihtoehdon, linjan korkeudelta. Karttaan merkittyä vihreää viivaa pitkin kotka lensi ja istui punaisen pallon kohdalla olevassa pikkumehtäpuskassa.

Mielipide 47 (2 allekirjoitusta):

Arvoisat YVA-hankkeen toteuttajat. Sähköverkoston vahvistaminen on ilmeisen tarpeellista, mutta Toholammin sekä usean muun kunnan rasittaminen täysin uudella sähkölinjalla ei ole ainoa vaihtoehto. Karttaa katsoessa perusteltava vaihtoehto olisi vahvistaa nykyisiä voimajohtoja Kalajoelta Nivalaan ja sieltä Alajärvelle. Vanhojen johtokäytävien hyödyntäminen säästäisi sekä luontoa että turvaisi ihmisten viihtyvyyden suunnittelualueella. Lisäksi satoja hehtaareja metsätalousmaata säilyisi puuta tuottavana ja hiiltä nielevänä alueena.

Toholammin pohjoisosassa oleva Viitajärvi sisältyy Natura 2000-alueeseen, ja sen ympäristössä on luontopolku. Sekä läntinen että itäinen vaihtoehto vaikuttaisivat erittäin negatiivisesti alueen retkeilykäyttöön. Viitajärvi on tunnettu myös lintuharrastajien keskuudessa, ja korkeat voimajohdot olisivat mahdollisesti vahingollisia ainakin kookkaammille lajeille.

Toholammin keskivaiheilla esitetyt linjavaihtoehdot törmäivät kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen lestijokilaaksoon, joka myös kuuluu Natura 2000-alueeseen. Itäinen vaihtoehto rikkoisi idyllisen ja arvostetun maaseututaajaman sekä vaikuttaisi radikaalisti satojen ihmisten maisemakuvaan päivittäin. Esitetyn mittakaavan runkoverkko ei sulautuisi ympäristöön, vaan se muuttaisi maiseman teolliseksi kummassakin piirityksessä vaihtoehdossa laskien kiinteistöjen arvoja entisestään. Itäisen vaihtoehdon alueella, Lestijoen ympäristön pelloilla sekä joen leventymissä (Papua ja Kirkkojärvi), kokoontuu keväisin ja syksyisin huomattavan isoja muuttolintuparvia. Lintujen lentoreitti kulkee Lestijoen suuntaisesti näiden leventymien välillä. Itäinen runkoverkko on suunniteltu siten, että se katkaisee tämän lintujen luontaisen lentoreitin. Papuan ja Kirkkojärven ympäristössä havaitaan usein liitelemässä maakotkia ja haukkoja. Myös elpymään saatu peltopyykanta asustelee samoilla lakeuksilla kylän lähetyvillä. Läntisen vaihtoehdon vieressä sijaitsevalla alueella (Välikangas/Riuttanen) on viime syksynä nähty ainakin kaksi eri kertaa merikotka, joka on Toholammin alueella varsin harvinainen vieras.

Kannustien (775) eteläpuolella sijaitsevissa metsissä liikkuu ahmoja, kauriita ja niin sanottu Toholammin susilauma. Samoissa metsissä läntinen vaihtoehto katkaisisi usean maanomistajan pitkät metsäpalstat ja vaikuttaisi siten useiden henkilöiden elinkeinon ja hyvinvointiin. Toisaalta itäinen vaihtoehto koskettaisi lukumäärällisesti vähemmän kiinteistöjä, mutta olisi kohtuutonta rasittaa vain murto-osaa maanomistajia.

Toholammin länsiosassa sijaitsevat laajat ja maisemallisesti arvokkaat neva-alueet (Märsyn-, Kopsan-, Höyläsalon- sekä Kuikkalamminnevat), jotka ovat paikallisten ja naapurikuntien asukkaiden ahkerassa retkeilykäytössä ympäri vuoden. Silmänkantamattomiin ulottuvilla suoalueilla kulkija tuntee oman pienuutensa, minkä vuoksi samat retkeilijät suuntaavat alueelle patikoimaan ja hiihtämään reissu toisensa jälkeen. Korkeat sähköpylväät näkyisivät nevoilla kauas ja vähentäisivät luonnon vetovoimaisuutta eränkävijöiden keskuudessa. Kyseisten soiden maisemakuvaa häiritsevät jo nyt kritiikkiä herättäneet Kannuksen Ypyän tuulivoimaloiden vilkkuvat valot eikä sähköverkko ainakaan parantaisi tilannetta.

Ensisijainen mielipiteemme on, ettei kumpaan esitetyistä vaihtoehdoista toteuteta, vaan kyseinen sähköverkko rakennetaan Nivalan kautta vanhoihin johtokäytäviin. Mikäli tämä ei tule kysymykseen, tulisi itäinen vaihtoehto hylätä Toholammin arvokkaan maaseututaajaman vuoksi. Läntisen vaihtoehdon osalta runkoverkko suunniteltaisiin maakaapelointina Viitajärven, lestijokilaakson sekä Toholammin eteläosissa sijaitsevien suoalueiden kohdilla.

Mielipide 48:

Kantaverkkoyhtiö Fingrid Oyj suunnittelee kahta rinnakkaista uutta voimajohtoa Kalajoen Jylkässä sijaitsevan sähköaseman ja Alajärven sähköaseman välille. Voimajohtoyhteyden pituus on vaihtoehdosta riippuen noin 160-180 kilometriä ja se sijoittuu Kalajoen, Alavieskan, Sievin, Kannuksen, Toholammin, Kokkolan, Kaustisen, Vetelin, Halsuan, Perhon, Vimpelin ja Alajärven kuntien alueelle.

Fingrid mainostaa, että hankkeen toteuttaminen mahdollistaa tuulivoiman rakentamisen ja edistää Suomen Valtio ilmastotavoitteiden saavuttamista sekä ylläpitää riittävää sähkön omavaraisuutta Suomessa.

Hanke tietysti mahdollistaa tuulivoiman rakentamisen ja sähkönsiirron etelään sekä tukee omavaraisuutta Suomessa, mutta ilmastotavoitteiden suhteen linjasuunnitelma ei mielestäni toteudu, sillä esim. omistamaani kangasta, missä on valtava kasvuvoima jää linja-alueen raivauksen alle kaksi hehtaaria ja varovasti arvioituna koko linjan alle jää metsämaata yhteensä tuhannen hehtaaria ja sen myötä kyseinen määrä hiilinielua katoaa.

Vuosien saatossa parantunut metsien hoito ja metsien lisääntynyt kasvu ovat kaikkien osapuolten etu. Niin metsänomistajien, ilmaston ja luonnon monimuotoisuuden kuin myös suomalaista puuta käyttävän metsäteollisuuden etu.

Suvussa kulkenutta metsäämme on minunkin toimesta hoidettu vuosien ajan tulevaisuuden näkökannasta ja ekologisesti tuottavuutta saavuttaen. Ojitusten, laikutusten, mätästysten ja taimikon istutuksen myötä kiinteistöön on satsattu sekä ajallisesti että rahallisesti ajatuksena taloudellinen hyöty tuleville sukupolville. Hoidossa on huomioitu metsän elinvoimaisuus, tuottavuus ja kannattavuus. Ammattihenkilöiden tuella

ekologinen kestävyys on pyritty säilyttämään turvaamalla luonnon monimuotoisuus. Kestävään metsätalouteen kuuluu monen asian ja osa-alueen samanaikainen huomioiminen.

Isälleni aikanaan metsää hoitaessa luonto ja siellä asuvat eläimet olivat hyvin tärkeitä. Hän vaali esim. kiinteistöllämme asuvan valkoselkätikan oloja jättäen keloپuita ja koivuja tikalle metsänhoidollisten harvennusten ja hakkuiden yhteydessä.

Hankkeen toteutus suunniteltua reittiä pitkin on aika järjetön hanke ja ihmettelyn suuresti eikö linjojen rakentamisen yhteydessä voida hyödyntää olemassa olevia linjoja tai kasvamattomia maapohja-alueita. Kantaverkkoyhtiön pakkolunastuksen myötä rakentaminen on tietysti edullista, kun voi vetää linjoja kantavien kankaiden läpi ja säästää pohjatöissä.

Tuntuu jotenkin epäoikeudenmukaiselta, kun yhtiö pakkolunastaa yksityisten kiinteistöjä lähes ilmaiseksi ja tekee yli sadan miljoonan tulosta vuositasolla.

Suhtauduttaisiinko tuhannen hehtaarin metsän hakkuualueeseen miltään kannalta kriittisesti, jos yksityinen toimija olisi tällaista hanketta toteuttamassa, vaikka yksityinen toimija maksaisikin kunnan korvauksen maa-alueista. Kantaverkkoyhtiöiden käyttämä pakkolunastus on kansalaisoikeuksia loukkaava. Yksityisiä maanomistajia ei ole kuultu alustavien reittilinjausten suunnitteluvaiheessa. Korvaussumma on aivan mitätön suhteessa menetykseen kiinteistön nykyiseltä ja tulevalta arvoltaan.

Toivon itseni ja kaikkien maanomistajien puolesta, että asialle tehtäisiin jotain eikä tällaista pakkolunastusta sallita nyky-yhteiskunnassa.

Mielipide 49:

Vastustan Fingridin linjasuunnitelmia, erityisesti Toholammin kirkonkylän (itäinen) ja Härkänevan kylän (Raikonharju eteläinen) kohdalta.

Linjat pilaavat kulttuurimaisemaa ja ovat haitaksi ihmisille ja eläimille.

Mielipide 50:

Haluaisin esittää mielipiteen koskien Jylkkä (Kalajoki) - Alajärvi 2x400+110 kilovoltin voimajohtohanke - hanketta. Omistan etämetsänhoitajana kaksi pientä metsäkiinteistöä, joiden molempien halki voimajohto kulkisi, mikäli kyseinen reittivaihtoehto hyväksyttäisiin. Toinen metsäkiinteistöni on pinta-alaltaan niin pieni, että hanke käytännössä pilaisi metsäkiinteistöni nykyisen ja tulevan arvon (käyttöarvo/myyntiarvo). Rasituksesta saatava korvaus hankkeen rakentamisen jälkeen todennäköisesti ei korvaisi kiinteistön arvon laskua. Metsäkiinteistöni Vetelissä, oli tarkoitus myydä parin vuoden sisällä, jotta pian eläkkeelle päästessäni saisin osan asuntoveloistani maksettua. Nyt kun tieto Jylkkä/Alajärvi-hankeesta ja rasituksesta kiinteistöille on julkaistu, romahduttaa tieto jo nyt kyseisen kiinteistöni myyntiarvon. Ei kukaan halua ostaa metsäkiinteistöä, joiden keskeltä suurin osa häviäisi voimalajohdon suojavaöhykkeeksi. Kiinteistöni arvo on siten jo romahtanut mitättömäksi jo pelkän suunnitelman johdosta ja vaikuttaa hintaan jo noin 5 vuotta ennen hankkeen mahdollista rakentamista.

Haluaisin, että hankkeen alle jäävien kiinteistöjen arvon romahtaminen otetaan huomioon ja ymmärretään rasitteen taloudellinen vaikutus, joka alkaa jo ennen rakentamista. Taloudellinen vaikutus ei tunnu suurmetsänomistajien tilanteessa suhteessa samalla tavalla kuin pienomistajien tilanteessa. Haluaisin, että tulevaisuuden korvauspäätöksissä otettaisiin huomioon tämä kiinteistöjen arvon alentuminen jo alkaen vuoden 2021 tiedottamisestanne.

Mielipide 51 (5 allekirjoitusta):

Haluamme tuoda esille mielipiteemme ja vastalauseen Jylkkä-Alajärvi voimajohtolinja suunnitelmaan, jonka mukaan se kulkisi Toholammin maaseudun läpi. Toholammille suunniteltu läntinen reitti kulkisi aivan asuinrakennuksiemme (Koivula, Kannustie) vierestä aiheuttaen maisema- ja mahdollisesti myös terveyshaittoja. Läntinen linja rikkoisi metsäpalstamme aiheuttaen meille taloudellista tappiota. Läntinen

linja kulkisi metsäpalstallamme olevan ns. rapulammikon lähes päältä. Lammikossa on ollut ravunkasvatusta ja rannalle on suunnitteilla mökki. Suunniteltu linja heikentäisi asuinrakennuksiemme ja tonttiemme jälleenmyyntiarvoa. Alueen maanviljelijöille linja aiheuttaisi haittaa. Alueen eläimistö tulisi kärsimään linjasta. Lestijoen rannalla pesivät useat muuttolinnut, joita linja tulisi haittaamaan. Linja tulisi haittaamaan myös metsien linnustoa, riista- ja petoeläimiä. Linjat tulisivat haittaamaan metsäalueiden käyttöä retkeily ja metsästystarkoitukseen.

Molemmat suunnitellut linjat, niin läntinen kuin itäinenkin, rikkoisivat arvokkaan Lestijoen Natura-alueen Toholammilla, jonka koemme merkittäväksi haitaksi. Idyllinen maalaismaisema rikkoutuisi täysin.

Tulemme vastustamaan jyrkästi suunniteltujen linjojen vetämistä Toholammin kautta. Erityisesti meitä koskee Toholammille suunniteltu läntinen reitti, mutta emme hyväksy itäisen reitin suunnitelmaakaan. Liitteenä vaihtoehtoiset suunnitelman läntiselle reitille.

Toinen näistä kulkisi Polvikoskelta vanhaa voimalinjaa pitkin, jonka näkisimme järkevänä ratkaisuna ja toinen vaihtoehto kulkisi Sahtokankaalta.

Karttaliite

Karttaliite

Mielipide 52 (2 allekirjoitusta):

Olemme tietoisesti etsineet rauhallista asuinpaikkaa, jossa koskematon luonto ympärillä. Olemme vasta rakentaneet uuden talon luonnon keskelle.

Olemme tänään saaneet tietää, että suunnitelmissa oleva voimalinja rakennettaisiin noin sadan metrin päähän tonttimme rajasta. Toteutuessaan asuinpaikkamme tuhoutuu ja uusi talo menettää arvonsa.

Ja voimakkaan linjan läheisyys on suuri uhka terveydelle.

Tätä emme voi hyväksyä. Vaadimme linjan siirtoa huomattavasti kauemmaksi.

Mielipide 53:

Voimajohto on suunniteltu meneväksi Vimpelissä tilojemme läpi/läheisyydessä. En voi hyväksyä linjausta tilojen läpi, koska tämä rajoittaa ja vaikeuttaa elinkeino toimintaamme, jota harjoitamme yhtiön kautta

Linjaus on suunniteltu 70 m etäisyydelle kiviainesten otto alueesta, jossa on voimassa oleva maa-ainesten ottolupa ja joka tullaan uusimaan aikanaan. Linjaus on jo nykyiselläänkin liian lähellä kiviainesten ottoaluetta. Kiviaineen otto tapahtuu räjäyttämällä suuria määriä kerralla, jolloin turvaetäisyys ei ole riittävä. Mielestäni turvallinen etäisyys on minimissään 200 m johtokäytävän reunaan. Emme voi käyttää heidän suosituksiaan irti louhinnassa, koska se ei ole taloudellisesti kannattavaa, jolloin meidän elinkeino kärsii huomattavasti tai siitä tulee kannattamatonta

Tulevaisuudessa laajenemissuunta on suunniteltuun linjaan päin kiviaines laadun takia. Sekä myös on luonnollista suuntana, kun itse omistamamme maan.

Tietääkseni Neerpakan alue on maakuntakaavassa sora/kallio ainesten otto aluetta, johon myös tämä alue liittyy. Toivon että huomioitte asian, koska tämä on elinkeinon harjoittamisen kannalta tärkeää.

Mielipide 54:

Jylkkä-Alajärvi voimalinja ei voi kulkea Peltokankaantien talojen välistä. Jylkkä-Alajärvi voimalinjan reitti on suunniteltava uudelleen niin, että se kiertää Peltokankaan kylän kokonaan.

Kotirauha on Suomessa jokaiselle perustuslain 10 §:ssä taattu oikeus olla toisten häiritsemättä siinä piirissä, joka voidaan katsoa hänen kodikseen. Kotirauhan suojaamia paikkoja ovat asunnot ja asukkaiden yksityisaluetta olevat pihat niihin välittömästi liittyvine rakennuksineen.

§ 15. Perustuslaki turvaa jokaisen omaisuuden.

Peltokankaan kylässä Perhossa Jylkkä-Alajärvi voimalinja kulkee suunnitelman mukaisesti Kivilahti-tilan pihapiirissä ja osittain tontin päällä. Asuintalon nurkan ja linjan välillä on 68 m. Jos rakentaminen toteutetaan tällä tavalla, se tuhoaa pihapiirin ja puuston tontilla. Jotkut ihmiset voivat myös saada oireita asuessaan sähkölinjojen läheisyydessä. Lisäksi voimalinjat muuttavat äänimaailman pysyvästi. Voimalinjan kulkeminen tontin vieressä ja osittain sen päällä vie asunnolta ja tontilta kaiken myyntiarvon. Kukaan ei vapaaehtoisesti halua asua voimalinjan alla.

Isäni haavoittui sodassa ja invaliditeetista saamallaan korvauksella osti vaimonsa kanssa pienen tontin joen ja maantien välistä yli 70 vuotta sitten. Siitä asti alkuperäinen Kivilahden talo, johon perheen kasvun myötä on rakennettu lisää, on seissyt joen rannalla. Tonttia on laajennettu maantien toiselle puolelle niin, että saatiin rakennettua isompi navetta karjalle ja lisäksi maata perunaa ja vihanneksia varten. Kaikki vanhempieni ja meidän lasten tekemä työ häviää voimalinjan rakentamisen myötä. Sille työlle, jonka vanhempamme ja me olemme tehneet, ei voi laskea rahallista arvoa.

§ 20. Vastuu luonnosta ja sen monimuotoisuudesta kuuluu kaikille. Julkisen vallan on pyrittävä turvaamaan jokaiselle oikeus terveelliseen ympäristöön sekä mahdollisuus vaikuttaa elinympäristöään koskevaan päätöksentekoon.

Jylkkä-Alajärvi voimalinjan veto Kivilahti-tilan kohdalla sotii kaikkea sitä vastaan, mitä perustuslaki turvaa jokaiselle ihmiselle. Suunnittelijat kyllä tiesivät, mistä paikasta on kyse. Siitä huolimatta he vetivät suoran linjan talojen väliin. He eivät ole ottaneet selvää, mitä eläimiä talojen välissä asustaa. Kaiken lisäksi linjan läheisyyteen osuu Pilleskydön ja Isoraivion suojelualueet, joilla on luokitus SAC. Puuston hakkaaminen ja alueella liikkuminen muuttaa ja heikentää suojelualueiden uhanalaisten kasvien elinympäristöä.

Fingridin toimitusjohtaja lupaa sanoissaan, että Fingrid sitoutuu osaltaan olemaan entistä inhimillisempi kumppani maanomistajien suuntaan. Sanat ja teot eivät kohtaa. Olemme osoittaneet voimalinjalle vaihtoehtoisia reittejä. Talojen väliin väkisin tungettu linjaus osoittaa piittaamattomuutta muista ihmisistä ja heidän elämästään. Peltokankaan ja Oksakosken kylien väliin jää asumatonta seutua. Sinne voi rakentaa voimalinjan niin, ettei se kulje kenenkään pihapiirissä. Lisäksi siellä on tilaa mahdolliselle rinnakkaislinjalle, jos sellaista joskus tulevaisuudessa tarvitaan. Toinen suuntavaihtoehto on Peltokankaan kylän ja Patanan tekojärven välisellä alueella. Siellä on asumatonta metsää ja loppuun käytettyjä turvesoita, joita voi hyödyntää rakentamisessa. Puille ja metsänpohjalle voidaan laskea rahallinen arvo. Asunnolle ja pihapiirille voidaan antaa rahallinen arvo. Mutta ihmisten elämää ja pilattua terveyttä ei voi kukaan korvata.

Veljeni talon pihapiiri ja kylän maisema tuhoutuu voimalinjan rakentamisen takia. Jos linja kulkee asuinrakennuksen välittömässä läheisyydessä, jokainen ihminen ymmärtää, mitä se tarkoittaa. Pihalla kasvavat puut kaadetaan ja suoja-alue ulottuu koko tontin yli ja kauemmaksikin. Korkeat pylväät ja 2x400+110 kV johdot ovat ainoa asiaa, jotka ovat jäljellä. Suunnitelma on tehty kiireellä eikä kaikkia vaihtoehtoja ole otettu huomioon. Mihin tungetaan tulevaisuudessa mahdollinen rinnakkaislinja, jos ja kun Hanhikivi I ja II valmistuu? Ns Imatran voimalinjan viereen Oksakosken ja Peltokankaan välille suunnitellaan Lestijärvi-Alajärvi voimalinjalle kahta rinnakkaislinjaa. Silloin kylien väli olisi yhtä voimalinjakenttää ja maastokäytävää ja siellä kulkisi yhteensä viisi rinnakkaista voimalinjaa.

Jylkkä-Alajärvi voimalinjan rakentaminen tilan päälle tuhoaa asumisolosuhteet Kivilahden tilalla. Voimalinja tuhoaa puutarhan Kivilahden tilalla, maisema tuhoutuu, äänimaailma muuttuu ja luonnolle ja ihmisille aiheutetaan pysyvää haittaa ja vahinkoa.

Mielipide 55 (2 allekirjoitusta):

Fingridin suunnittelema VE1 voimalinja pilkkoi omistamamme maa-alueen ja sen maisemallinen muoto muuttuisi oleellisesti. Linja alentaisi huomattavasti tilan taloudellista- ja jälleenmyyntiarvoa ja vaikeuttaisi sen hyötykäyttöä. Lisäksi metsän luonnonvaraiset eläimet häiriintyisivät, kun niiden elintila pienenee uusien erämaata pilkkovien linjojen vuoksi. Myös suunnitellun johtolinjan lähellä on taloja, joiden myyntiarvo laskee maiseman muuttuessa. Oma talomme sijaitsee noin 600 metrin päässä. Korkeajännitejohtojen

terveysvaikutuksista ei ole tietoa, joten olisi viisaampi hyödyntää jo olemassa olevia johtoreittejä. Emme hyväksy kyseisen voimalinjan rakentamista maa-alueemme kohdalle.

Mielipide 56:

Emme hyväksy Fingridin suunnitelmaa vetää voimalinja kotimme ja naapuritalojen välistä. On täysin kohtuutonta ja järjenvastaista, että moista edes suunnitellaan. Täytyy olla muitakin mahdollisuuksia. Voimalinjojen paikka ei voi olla ihmisten kotipihoissa pilaamassa maisemaa, tuottamassa ääni- ja terveyshaittoja (vaimoni on yliherkkä äänille ja magneettikentille) Tällä paikalla on asuttu jo yli 70 vuotta ja tullaan vielä kauemmin asumaan. Aikoinaan vanhempani tulivat tälle paikalle (silloin tyhjä puulaani) perustaakseen kodin perheellemme. Kasvattivat kuusi lasta, joista minä jäin kotitilaa asumaan ja myöhemmin muutakin yritystoimintaa harjoittamaan. Olen asunut tällä paikalla koko ikäni- jo yli 63 vuotta. Sairaseläkkeellä oleva vaimonikin on tällä paikalla kotiamme ja puutarhaa hoitanut liki 40 vuotta. Puutarhanhoito on ollut vaimolleni tervehdyttävää, voimaannuttavaa ja elävöittävää syöpäsairaudesta toipumisessa. Täällä kolme tytärtämme ovat varttuneet ja tänne mielellään palaavat lomillaan lapsuudenkotiinsa ja lapsenlapsemme mummolaan. Tämä paikka on tärkeä vielä sisaruksilleni, jotka täällä vierailevat. Tämä on se paikka mikä on ja pysyy.

Talomme takana virtaava joki, pihapiiri monenlaisine puineen ja kasveineen sekä lähimetsät tarjoavat suojaisan ja monimuotoisen elinpiirin runsaslajiselle eläimistölle. Joella telkät pesivät, saukot leikkivät joenpoukamassa, kettu kulkee retkillään keittiön ikkunan alla, liito-oravien reviiiriinkin pihamme kuuluu vain joitakin mainitakseni.

Oletettu linja kulkisi raivaamiemme peltojen poikki ja katkaisisi Pilleskytön metsäpalstan, sivuaisi omistamaamme Pilleskytön luonnonsuojelualuetta. Linja aiheuttaisi huomattavaa haittaa maa-, metsätalous- ja yritystoiminnalle.

Vanhempieni ja meidän vuosikymmenten aikana raivaamaa ja rakentamaa on varjeltava tuleville sukupolville. Linja aiheuttaisi kiinteistöjen arvon menetyksen ja asuminen tällä paikalla olisi mahdotonta.

Mielipide 56:

Kannanotto Fingridin suunnitelmaan rakentaa massiivinen voimajohto kotikyläni ja syntymäkotini pihapiirin läpi ([Ympäristövaikutusten arviointi Jylkkä - Alajärvi - Fingrid](#))

Sähköyhtiö Fingridin suunnitelma rakentaa massiivinen voimajohto syntymäkotini pihapiirin läpi on järkyttänyt minua perusteellisesti. Itäinen reitti halkois kotitaloni pihapiirin niin, että talo olisi aivan voimalinjan vieressä (reilusti alle 100 metriä) ja osa pihapiiristä jäisi voimalinjan alle. Suunnitelma voimalinjasta tuhoaisi kotipiirini ja samalla koko kylän maiseman.

Synnyin vuonna 1963 kuusilapsiseen perheeseen Perhon Peltokankaan kylän Kivilahti -nimiselle pienviljelystilalle. Isäni oli sodan käynyt mies, joka myi invaliditeettinsa valtionkonttorille kertakorvauksella ja osti näillä rahoilla palan maata (Kivilahti-tilan), puutavaraa ja työkaluja. Hän rakensi meille talon luonnonkauniille paikalle Patananojanimisen joen mutkaan kallioiden, pikkukoskien ja suvantojen kylkeen. Äitini hoiti sodan ajan haavoittuneita pohjoisen sotasairaaloissa, palasi kotikylälle ja asettui isäni kanssa perustamaan perhettä tuohon pieneen taloon. Puutarhahaimisena äitini kantoi multaa kallioliselle tontille ja rakensi ruusutarhat joen varteen, perusti kasvimaat ja sai pihapiirin kukoistamaan. 1970-luvulla joki aiottiin ruopata, mutta isäni taisteli vapaan joen puolesta vesioikeuteen asti ja sai estettyä ruoppaamisen kylän kohdalta. Silloin pihapiirimme ja kylämme säästy. Nyt edessä on uusi taistelu.

Nyt tuossa syntymäkodissani asuvat veljeni ja hänen vaimonsa. Heidän lapsenlapsensa leikkivät nyt samoilla kallioilla kuin mekin ja me sisarukset kokoonnumme usein yhteen kotitaloomme. Fingridin voimajohtosuunnitelma uhkaa ennen kaikkea veljeni ja hänen perheensä tulevaisuutta vakavalla tavalla. Voimalinjan itäinen reitti kulkisi niin läheltä taloa, että sen pihapiirin luonnonkaunis maisema tuhoituisi täysin. Lisäksi näin massiivisten voimajohtojen terveysvaikutukset näin lähellä asuviin ihmisiin tulee ottaa

huomioon ympäristövaikutuksia käsiteltäessä. Fingridin omissa kaavoitukseen liittyvissä ohjeissa voimajohtoja ei saa rakentaa koulujen tai päiväkotien läheisyyteen, ilmeisesti pysyvästi omissa kodeissaan asuvista ihmisistä ei ole niin väliä (<https://www.fingrid.fi/globalassets/dokumentit/fi/julkaisut/voimajohtojen-huomioon-ottaminen-yleis--ja-asemakaavoituksessa-seka-maankayton-suunnittelussa.pdf>).

Voimajohtojen tuottamat sähkö- ja magneettikentät sekä meluhaitat esimerkiksi korona-äänestä tekisivät asumisesta mahdotonta. Jokainen tietää, miten maaseudun asuntojen arvo on laskenut ja voi vain kuvitella, että jos veljeni joutuisi muuttamaan kodistaan, ei kukaan ostaisi taloa voimajohdon alta. Eli kiinteistön arvo romahtaisi.

Voimajohto kulkisi siis kotitalomme pihapiirissä. Veljeni vaimo on jatkanut äitimme aloittamaa puutarhan hoitoa ja nyt tuo kukoistava ja harvinaisen kaunis joenranta maisemineen tuhoutuisi, mikäli voimalinjan itäinen reitti toteutetaan. Voimalinjan alle jäisi mm. metsäpuutarha kasvustoineen ja upea vanha haavikko, jossa viihtyvät mm. liito-oravat. Joen rantamilla pesivät telkät ja koskien pyörteissä näkee saukkoja, koskikaroja ja rantasipejä. Joen takana pellolla tervehtivät joka keväiset kurjet.

Voimalinja ja sen tieltä hakattavat metsät pyyhkisivät tieltään myös lähialueen monimuotoisia luontokokonaisuuksia ja aiheuttaisivat uhkaa mm. läheisten luonnonsuojelualueiden tikankonttiesiintymille. Kun näin leveää linjaa koneilla raivataan, siinä runnotaan varmasti maastoa peruuttamattomalla tavalla. Lisäksi Peltokankaan kylän vanha kulttuurimaisema tärveltäisiin näin massiivisen voimalinjan rakentamisen myötä täysin. Se olisi tuhoon tuomittu.

Noin kuuden kilometrin päässä syntymäkodistani ja Peltokankaan kylästä kulkee jo ns. Imatran voiman suurjännitelinja, jota muuten enoni oli aikanaan rakentamassa. Toinen, nyt suunniteltu, näin suuri voimalinja vain muutaman kilometrin päässä halkoisi ja pirstoisi alueen ikävällä tavalla. Vastustan siis tätä Fingridin itäistä reittisuunnitelmaa tällä kannanotollani. Peltokankaan kylän läpi ei siis saa vetää Fingridin suunnittelemaa valtavaa voimalinjaa. Asia on käsiteltävä uudelleen ja itäinen reittisuunnitelma on haudattava.

Lähetän tässä samalla myös muutaman valokuvan synnyin kotimme pihapiiriin kuuluvasta arvokkaasta joenrantamaisemasta.

Kuva

Kuva

Kuva

Kuva

Mielipide 57:

Haluan esittää erittäin kielteisen mielipiteeni tämänhetkiseen Fingridin voimalinjasuunnitelmaan Perhon Peltokankaan osalta. On täysin kestämätön ajatus, että voimalinja tulisi kulkemaan Peltokankaalta Peltokankaantien yli juuri siitä kohdasta, josta se on nyt suunniteltu. Peltokankaan ainutlaatuinen luonto monimuotoisuudessaan tulisi kärsimään hankkeen toteutuksesta, puhumattakaan sen haitoista asumiselle. Vanhempieni kotitalo ja minun synnyinkotini (alueena Kivilahti kartalla) tulisi aivan suojavyöhykkeen rajalle ja käytännössä asuminen muuttuisi alueella mahdottomaksi. Tässä on siis kyse myös henkilökohtaisesti paikan tunnearvosta, joka on mittaamaton.

Alueen luonnon monimuotoisuuteen kuuluvat lukuisten tavallisempien lajien lisäksi esimerkiksi tikankontit ja viimeaikaiset havainnot liito-oravista. Liito-oravahavaintoja on tehty nimenomaan tuolla alueella, jossa vanhempani asuvat aina alueelle, jossa heidän naapurinsa asuvat. Juuri se alue, johon voimalinja on suunniteltu kulkemaan, on liito-oravien reitillä ja viime aikoina on havaittu muun muassa oravien ulosteita ja virtsoja puiden läheisyydessä. Tikankontit ovat ainutlaatuisuudessaan aivan omaa luokkaansa ja rauhoitettu laji. Voimalinja tulisi kulkemaan alueiden välittömässä läheisyydessä, jossa näitä upeita kasveja on nähty. Mitä todennäköisimmin hanke tulisi tuhoamaan tämän kasvin runsaskasvustoiset kasvupaikat Peltokankaalla.

Olisi aivan sietämätöntä, että voimalinja kulkisi Perhosta Peltokankaalta juuri siitä, mistä sen on suunniteltu kulkevan. Toivon vahvasti koko perheeseeni ja sukuuni tukeutuen, että ELY-keskus esittäisi Fingridille kannanoton, jossa tätä reittivaihtoehtoa ei voida ajatella nykyisellään toteutettavaksi.

Mielipide 58:

Pelottaa, jos itäinen vaihtoehto toteutuu, joka kulkisi Kotilasta Lestijoen yli Kirkkojärven kylän puolella ja menisi Toholampi - Kannus tien yli Kerttulan kentän kylän puolelta notkosta, sillä se rikkoisi kauniin valtakunnallisen kulttuurimaisemamme!

Lisäksi VOIMALINJA YLITTÄISI LESTIJOEN JUURI JOUTSENTEN LENTOREITILLÄ JA OLISI JOUTSENTEN SURMA maalisk. -marraskuussa.

Läntinen vaihtoehto ylittäisi Lestijoen Välikankaan kohdalla. Eikö sen voisi vetää Kannuksen puolelta läheltä Polvikoskea, jossa jo kulkee voimalinja?

Mielipide 59:

Koska Jylkkä-Alajärvi voimajohtohankkeen läntinen linjaus kulkee metsätilani läpi, annan aiheesta lausunnon. Hankkeen suunnittelussa ei ole huomioitu, että Neerpakan ja Hongistonharjun alue (johon tilani kuuluu) on merkitty Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavassa kalliokiviainesten ottoalueeksi. Voimassa oleva kaava on vahvistettu vuonna 2006. Alueella harjoitetaan jo nykyisin kalliokiviainesten ottoa kahdella eri louhoksella. Täten suunniteltu linjaus on maakuntakaavan vastainen, eikä sitä tule hyväksyä.

Mielipide 60 (2 allekirjoitusta):

Suunnitelma, josta valitetaan:

Hangasneva-Alajärvi läntinen, Alajärvi keskimäinen

Mielipiteemme suunnitelmasta:

-Pientilallisen lähes koko palsta jää suunnitellun linjan alle.

-Palstan pirstouduttua sitä ei pysty enää hyödyntämään edes virkistysmielessä, koska tahdistin valmistaja suosittelee pitämään 100 metrin etäisyyttä voimalinjoihin.

-Taloudelliset tappiot tulisivat olemaan pitkällä tähtäimellä suuret.

-Laulujoutsenten ja kurkien suosimat muuttoreitit kallionpäänkydön ja soidinnevan alueella linjat tulisivat aiheuttamaan turhia lintukuolemia.

Muissa linjavaihtoehdoissa taloudelliset tappiot jäisivät minimiin, ja linjan välitöntä läheisyyttä olisi mahdollista välttää.

Mielipide 61:

Tämä mielipide/muistutus koskee Jylkkä-Alajärvi voimalinjan suunnitelmaa Perhon Peltokankaalla.

Olen syntynyt Kivilahden tilalla ja elänyt siellä parikymmentä vuotta. Isä ja äiti raivasivat ja rakensivat talon (sodan käyneet ja haavoittuneet vanhempani) ja raivasivat peltoja. Nyt Fingrid on tuhoamassa tämän kaiken, lopullisesti. Jos linjaus toteutuu, veljeni perheen on mahdotonta asua omassa kodissaan.

Menetämme kauniin pihapiiriin ja maiseman, lopullisesti. Menetämme myös kylämaiseman, lopullisesti.

Menetämme Pilleskydön ja Isoraivion luonnonsuojelun alueiden ympäristön ja maiseman ja harvinaisen Tikankontin kasvupaikan. Nuo luonnonsuojelun alueet ovat SAC luokiteltuja. Veli menettää lisäksi peltoja, metsää, oman kotinsa lisäksi. Pihapiirissä on todettu liito-oravien papanoita ja läheisessä haavikossa ja naapurin pihapiirissä. Voiko voimalinja tuhota liito-oravatkin? N. 5 km päässä Oksakoskelle päin on jo olemassa iso voimalinja; onko tarkoituksenmukaista tehdä uusi voimalinja näin lähelle vanhaa voimalinjaa?

Hankkeella on lehtitietojen mukaan ollut niin kiire, että se ei ole maakuntakaavassa. Onko ehditty ottaa huomioon kaikki luontoarvot, ympäristöarvot, terveyteen vaikuttavat asiat? Talo on niin lähellä suunniteltua linjaa, että asuminen siinä on mahdotonta, eikä ammatin harjoittaminen ole enää mahdollista

tilalla. Taloudelliset menetykset ovat suuria. Näitä mittaamattoman arvokkaita maisemia ja luontoarvoja ei saa tuhota.

Veljeni kotia, terveyttä ja oikeutta asua sukutilallaan ei saa tuhota, samalla tuhoutuisi heidän tulevaisuutensa.

Vastustan jyrkästi Fingridin linjausta Perhon Peltokankaan kylän läpi.

Vaadin, että kaikki muistutukset, jotka liittyvät tähän linjaukseen, käydään läpi kunnolla ja pitäen mielessä, että kyseessä on Peltokankaan Esan perheen tulevaisuus ja terveys.

Mielipide 62:

Vetelin kunnassa Räyringin kyläkunnassa sijaitsevan Haapalan kylän asukkaana ja tilanomistajana otan kantaa kylän läpi suunnitellun Jylkkä-Alajärvi 2 x 400+110 kilovoltin voimajohtohankkeen läntiseen vaihtoehtoon välillä Hangasneva-Alajärvi.

Voimalinja on tärkeä puhtaan energian siirrontarpeen kannalta mutta samalla pitäisi huolehtia siitä, että sillä olisi mahdollisimman vähän negatiivisia vaikutuksia alueen ennestään pieneen asutukseen ja ihmisiin. Pitäisin näiltä osin Hangasneva-Alajärvi – itäistä vaihtoehtoa vähemmän haitallisena.

Lausunnon perusteella katson, että suunnitellulla kylän läpi kulkevalla läntisellä linjausvaihtoehdolla olisi merkittäviä negatiivisia vaikutuksia alueella asuvien ihmisiin, heidän elinoloihinsa ja viihtyvyyteen, merkittäviä negatiivisia vaikutuksia maisemaan ja kulttuuriympäristöön, merkittäviä negatiivisia vaikutuksia elinkeinoihin ja tulonmuodostukseen maankäytön muuttumisen myötä, merkittäviä negatiivisia vaikutuksia luonnonoloihin, luontoarvoihin ja luonnon monimuotoisuuteen ja erityisesti linnustoon. Tässä alla esitetään alakohdittain perustelut vaikutuksista.

1. Vaikutukset ihmisiin

Haapalan kylä sijoittuu Vetelin Haapajärven rannalle. Järvi on osa Perhonjoen vesistöä. Perhonjoki on ruopattu 1950-60 luvuilla tulvajärjestelyjen ja vesivoimatalouden käyttöön. Länsi- ja sisäsuomen aluehallintovirasto on päätöksellään 11.11.2020 [238/2020 DnroLSSAVI/3263/2015](#) hyväksynyt Haapajärven ennallistamissuunnitelman, jolla järvi palautetaan ja korjataan vesistön aikaisempien toimenpiteiden aiheuttamat haitat järvelle ja ympäristön elinkeinoille. Työt on aloitettu vuoden 2021 lopulla. Ennallistamisen kustannusarvio on noin 3.5 miljoonaa euroa. Kyläläiset ja alueen maanomistajat ovat 1970-luvulta alkaen ajaneet hanketta ja vihdoin 50 vuoden jälkeen hanke toteutuu ja valtio rahoittaa hankkeen. Hanke on ollut tärkeä vaikutusalueen yhteisöllisyyden rakentajana, kun asukkaat ovat halunneet palauttaa kylän identiteettiä oleellisesti kuuluvan järven, maanviljelyn mahdollisuudet ja kylän perinteisen maiseman, jotka alueen halkova voimalinja rikkoisi.

Alueella on pieniä tiloja ja asukkaiden tulonmuodostus on riippuvainen metsänhoidosta. Voimalinjan tieltä jouduttaisiin luopumaan merkittävästä tulolähteestä ja työmahdollisuudesta, kun talousmetsistä jouduttaisiin luopumaan. Koko kylän olemassaolo vaarantuu, koska ihmiset eivät halua asua, jäädä tai muuttaa alueelle, jonka aikaisemmin perinteistä kylämaisemaa hallitsee voimalinja. Maan arvo laskee. Voimalinjan aiheuttamat maiseman ja elinkeinon muutokset näivettäisivät vaikutusalueen kylät. Vaikutukset ihmisiin olisivat näin monin tavoin erittäin negatiivisia ja merkittäviä.

Voimalinja pirstoisi yhtenäisen metsästysalueen. Metsästys on alueella hyvin tärkeä yhteisöllisyyttä ylläpitävä harrastus. Näitä asioita ei suunnittelussa ole otettu riittävästi huomioon.

2. Vaikutukset maisemaan ja kulttuuriperintöön

Voimalinjan suunnitellun läntisen vaihtoehdon vaikutukset maisemaan ja kulttuuriperintöön olisivat huomattavan negatiiviset Räyringin ja Haapalan kylän kohdalla. Kylä on muodostunut Haapajärven rannoille satojen vuosien aikana. Kylä on maisemaltaan pienviljelyskyliä, jossa peltoja reunustavat metsät. Voimalinja toisi suuren negatiivisen muutoksen kylän maisemaan ja identiteettiin sekä maa- ja metsätalouuskulttuurimaisemaan.

Järven rantaan tulee Haapajärven kunnostuksen yhteydessä lintutorni. Järvi on merkittävä luontomatkailukohde runsaan linnustonsa vuoksi. Keväällä ja syksyllä päivittäin satojen, jopa tuhansien joutsenten ja metsähänhen ruokareitti risteäisi suoraan voimalinjan kanssa. Ruokailualueet sijaitsevat itä-länsisuunnassa, ja aamu- ja ilta-aurinko haittaisi pahasti ko. tilanteissa.

Koivurannan Luontotuvalle on suunniteltu elinkeinotoimintaa luontomatkailun varaan. Voimalinjan vaikutukset tekisivät tyhjäksi nämä suunnitelmat.

3. Vaikutukset maankäyttöön

Räytingin alueella voimalinjan läntinen vaihtoehto vaikuttaisi merkittävästi negatiivisesti vaikutusalueen maankäyttöön. Alueen pienet maa- ja metsätilat ovat riippuvaisia metsätaloudesta. Metsäpalstat ovat suhteellisen pieniä ja voimalinja pirstoisi olemassa olevia palstoja ja tekisi kannattamattomaksi pirstaleisten palstojen hoidon. Osalla metsätaloudesta riippuvaisten toimeentulo loppuisi silloin, jos voimalinjan vaikutusalueella koko puuntuotosta jouduttaisiin luopumaan.

Asumisalueena moni tila jäisi asumattomaksi, koska voimalinjan vaikutusalueella ei haluta terveydellisistä syistä asua. Terveydellisiin syihin lasketaan sekä fyysinen terveys että henkinen terveys, johon vaikuttavat maiseman, elinkeinojen ja ympäristön muuttuminen.

4. Vaikutukset luonnonoloihin, luonnonarvoihin ja luonnon monimuotoisuuteen

4.1 Luonnonolot, luontoarvot ja luonnon monimuotoisuus

Haapajärven ympäristön asukkaat ovat vaalineet vuosikymmenten ajan kylän ympärillä olevaa luontoa. Metsistä on pidetty huolta, riistaa on hoidettu sekä ruokkimalla että metsästämillä hirviä ja muuta riistaa kannan säätelyksi. Haapajärvi on muuttolintujen yksi maan merkittävimmistä pysähdyspaikoista ja joutsenten pesimäaluetta. Suunnitellulla voimalinjalla olisi erittäin suuri negatiivinen vaikutus luonnonarvoihin ja alueen luonnon monimuotoisuuteen.

4.2 Linnusto

Suunnitellun voimalinjan läntisen vaihtoehdon vaikutusalueella sijaitsee Haapajärvi, joka on merkittävä muuttolintujen pysähdyspaikka keväällä ja syksyllä. Tuhansia muuttolintuja viiptyy alueella ja niiden päivittäinen ruoka-alueen reitti risteää suoraan suunnitellun voimalinjan kanssa. Tällä olisi erittäin suuret negatiiviset vaikutukset valtakunnallisesti tärkeän lintujärven ja lintujen muuton kannalta.

Mielestäni näitä asioita ei ole riittävästi huomioitu suunnittelussa eikä arvioinnissa.

Mielipide 63:

Ullavanjärven pohjoispuolelle suunniteltu Jylkkä-Alajärvi voimajohtohanke kulkee omistamani kiinteistö palstan läpi. Kiinteistöllä sijaitsee omistamani turkistarha ja voimalinja kulkee n. 20 m päästä varjotaloja. Minulla on selkään asennettu neurosimulaattori joka on erittäin herkkä sähkömagneetille, oleminen voimajohtojen lähetyvillä on erittäin vaarallista. Miten voin jatkaa ko. toimintaa, kun sähkölinjojen läheisyydessä oleminen on kielletty?!

Ansionmenetykset tulevat olemaan kohtuuttomia. Tiedottaminen hankkeesta on ollut erittäin ontuvaa. En ole saanut minkäänlaista kirjettä Fingrid Oy:n puolelta. Tieto on tullut toisilta maanomistajilta. En tule hyväksymään, että linja kulkee suunniteltua reittiä pitkin. Kyseessä on oma terveys ja elinkeino.

Mielipide 64:

Toivon, että otatte suunnitelmisianne huomioon seuraavan palautteen, koskien voimalinjaa Jylkkä-Alajärvi, alueella Yli-Ullava, Kokkola

Ympäristönsuojelu Koskelan tilan (Karttalehti 10, liite 1) ympärillä on huomioitava. Myös Polosnevaa (inventoidun arvokas luontokohde FC62021 ja Konttikallionnevaa, jotka kuuluvat soidensuojelun täydennysehdotukseen (L-52, L-53, L-54, L-55, L-56), ei voida jättää huomioimatta ja niiden säilyttäminen

suojelualueena on äärimmäisen tärkeä tulevaisuuden elinympäristöjen, luonnon monimuotoisuuden ja lastemmekin takia.

Esittelytilaisuudessa sanottiin ikävä lause: "Tarvittaessa suojelu voidaan purkaa."!

Suojelualueiden muodostaminen on vaatinut vuosien työn ja kaikki se olisi tässä tapauksessa ollut turhaa. Suojelun suunnittelu ja toteutus on hyvin lyhytnäköistä, jos sitä muuttuneiden intressien, varsinkin taloudellisten takia, voidaan näin vain lopettaa. Tämän hankkeen myötä vuosien työ menee hukkaan.

Liitteessä 1 merkattu Koskelan alue on tärkeä paikallisten harjoittaman luonnossa liikkumisen ja retkeilyn takia. Koskela Ullavanjärven pohjoispuolella on maisema-alueena paikkahistorian ja historiallisen matkareitin tähden ensiarvoisen tärkeä säilyttää. Tila on vuosikymmenien luomuviljelyn ansiosta säilynyt tunnelmaltaan kulttuuriperinnön esimerkkinä. Alkuperäinen maantie (hevosilla ja kävelen) löytyy useista vanhimmista karttalehdistä ja sen merkitys on siirtynyt suullisessa perimätiedossa, ollen ihmisille ennen tärkeä kulkureitti kirkolle ja rannikolle. Juuri Koskelan kohdalla tämä reitti on säilynyt lähes alkuperäisessä muodossa.

Voimalinja rikkoo tätä kulttuurimaisemaa, jos alkuperäinen suunnitelma toteutuu.

Suunnitelmaan tehtävä muutos, eli siirto esim. 500 metriä pohjoisemmaksi Koskelan alueelta säilyttäisi paikallisille arvokkaan maisema ja kulttuuriperintökohteen. Lisäksi suunnitelman muutos ehdottamaani suuntaan säilyttäisi inventoidun arvokkaan luontokohteen (karttalehti 10, FC6 2021), Polosnevan ja Konttikallionneva (karttalehti 8, liite 2) , jotka kuuluvat soidensuojelun täydennysehdotukseen.

Koskelan alueella on vuosikymmeniä kestäneen luomuviljelyn ansiosta säilynyt/rakentunut biodiversiteetti on uskomattoman rikas, varsinkin hyönteisille, mutta myös eläimistö/linnuston osalta. Mutta myös herkkä tällaisille rakennushankkeille. Luonnon runsaan monimuotoisuuden huomaa maallikkokin. Omat havainnot vuosien aikana ovat metson, teeren ja pyyn esiintyminen /pesiminen alueella. Lisäksi petolinnut kalasääski ja maakotka saalistavat sieltä käsin. Petoeläimet susi, ilves, kettu, mäyrä ja saaliseläimet kauriit, metsäpeura lauma ja hirvet on havaittu joko jäljistä (kuvia) tai tallentuneena valvontakameraan.

Voimalinjan sijainti edes puoli kilometriä pohjoisempana antaisi kaikelle tälle mahdollisuuden säilyä.

Ullava järven pohjoispuolella Koskelasta tehty kartoitus tehtiin kiertämällä yksityisalue (varoituserkki: Pääsy kielletty ja ilmoitus valvontakameroita) luultavammin aiheutti sen, että kartoittaja (josta mahd. tehty havainto) ei käynyt alueella. Näin jäi huomioimatta alue, jonka säilyminen muuttumattomana äänimaailmaltaan ja eläimistöltään, kasvistoltaan ja uskomattoman rauhan tunnelmaltaan on äärimmäisen tärkeää sekä runsaalle määrälle Ullavalaisia, että ympäröivälle luonnolle.

Kutsun mielelläni edustajianne uuteen kartoitukseen keväällä 2022, jotta voitte kokea ja todeta saman. Ehdotukseni on, että linja siirtyisi Koskelan alapelloilla n. 500 m pohjoisemmaksi, eli tilojen rajalle. Olen ostanut Koskelan talon historian, kulttuuriperinnön säilyttämisen, ympäröivän luonnon monimuotoisuuden ja paikan tarjoaman uskomattoman rauhan takia siitakin huolimatta, että tiesin voimalinjasuunnitelmasta.

Luotan harkintaanne ja tahtoonne suojella tällaisia kohteita.

Liite 1, karttalehti 10, johon merkitty Koskelan tila, ja osa Polosnevan suojelualueesta
Liite 2, karttalehti 8, johon merkitty Polosnevan ja Konttikallionnevan suojelualueet.

Liitteitä jäljistä ja valvontakameraan tallentuneista eläinten kuvista, en laita vielä tähän, koska niitä ei voi todentaa Koskelassa otetuksi, muuten kuin vertailemalla paikan päällä

Mielipide 65:

Vastustamme voimakkaasti voimajohtohankkeen itäistä vaihtoehtoa Toholammilla, koska se vaikeuttaa merkittävästi metsätaloutemme harjoittamista ja rikkoo valtakunnallisesti arvokkaan jokivarsimaiseman. Lisäksi metsämaasta saatavat korvaukset eivät ota huomioon metsän tulevaa arvonnousua ja tuloja.

Mielipide 66:

Muistutus koskien omistamaani metsätilaa Alajärven Möksyssä.

Metsätila toimii vapaa-ajan virkistys- ja retkeilyalueena sekä sijoituskohteena. Tila on hoidettu perinteisin menetelmin, ei tehometsätalouden mukaisesti. Metsää on hoidettu perinnemaisema ja luonnonmonimuotoisuus huomioiden. Metsäpalstan läpi virtaa luonnonkaunis puro, jonka alueella on runsas linnusto. Alueella on havaintoja valkoselkätikasta, jonka elinympäristö on lehtipuusto. Alueella on myös vahva peurakanta ja alue toimii vasomisalueena.

Rakenteilla on lomamökki, jonka pohjatyöt on tehty kauniin Savonjoen rannassa.

Linjahanke leveineen aukkoineen ja korkeineen pylväineen pilaisi perinnemaiseman ja eläinten luonnonrauhan ja pesimis- ja vasomisrauhan alueella. Lisäksi leveä voimalinja aukkoineen haittaisi metsätaloutta. Linjan alla oleva joutomaa ei tuottaisi sijoitetulle pääomalle tuottoa vuosikymmeniin, joten joutomaa rasittaisi metsäkiinteistöä menetettyinä tuottoina ja metsäkiinteistön arvon laskuna.

Metsätila sopii hiilinieluksi tiheän kasvavan puustonsa vuoksi, jolla kompensoin omaa hiilijalanjälkeä. Hiilinielu on kaikkien osapuolten etu niin ilmaston, luonnon kuin ihmisten hyvinvoinnin.

Näihin edellisiin asioihin vedoton, alue ei sovellu linja-alueeksi. Toivon, että voimahankkeessa huomioitte muistutuksessa ilmenneet asiat.

Mielipide 67:

Fingrid Oyj suunnittelema voimajohtohankkeen läntinen vaihtoehto välillä Jylkkä-Alajärvi on suunniteltu menevän tilani läpi kahdesta kohtaa. Suunniteltu voimajohtolinjaus katkoo pahasti metsäpalstoja ja jättää metsänhoidollisesti ja puunkorjuullisesti epäedullisia alueita linjauksen taakse. Fingridin pitää kartoittaa muunlaisiakin vaihtoehtoja linjaukselle ja olemaan yhteydessä, jotta linjausvaihtoehdosta voitaisiin käydä keskustelua ja linjalle löytyisi molempia osapuolia tyydyttävä sijainti. Vimpeliläisten metsäomistajien kannalta itäisempi vaihtoehto olisi parempi.

Lisäksi nykyinen maksettava korvaus sen hetkisen maan arvosta ei vastaa markkina-arvoa eikä näin ollen ole oikeudenmukainen korvaus. Korvauksella pitäisi pystyä hankkimaan vastaava pinta-alan verran samanlaista maata ja metsää ja perustua täyden arvon korvaamiseen.

Kaksi kartta liitettä

Mielipide 68:

Vastustan Toholammin läpi suunniteltua itäistä voimalinjaa. Rikkoi pahasti kulttuurillisesti arvokkaan Lestijokilaakson maiseman. Lisäksi sattuisi joutsenten lentoreitille papuasta kirkkojärvelle. Voisiko Korpelan paikkeilla olevaa voimalinjaa käyttää hyväksi asiassa.

Mielipide 69 (2 allekirjoitusta):

Kantaverkkoyhtiö Fingrid Oyj suunnittelemaa kahta rinnakkaista uutta voimajohtoa Kalajoen Jylkässä sijaitsevan sähköaseman ja Alajärven sähköaseman välille.

Meidän tilaltamme kyseisen voimalinjan alle ja vaikutusalueelle jäisi vähintään 7 ha metsätalousmaata. Linjalla B -D, (karttalehden sivulla 2). Sekä vanhan linjan levennys B-C, karttalehden sivulla 2. Siinä linjan alle jäisi 1-2 ha riippuen kuinka linja siinä menee. Eli tilaltamme jää voimalinjan alle molemmissa vaihtoehdossa

useita hehtaareita. Ja linjauksista riippuen vieläkin enemmän voi jäädä vaikutusalueelle, jossa talousmetsän hoitoa ei voi harjoittaa.

Osa on pelkästään aiemmin ostettuja metsiä, ja osan kyseisistä metsistä olemme yhdessä ostaneet vuosina 2015 ja 2016 lainarahalla. Kyseisen lainan maksuaikataulu on vuoteen 2033 saakka.

Korkoja kyseisellä metsätalouden lainalla kertyy tuona lainanmaksuaikana yht. xxx eur (lainan maksusuunnitelman mukaan) (samalla ostettiin myös jonkin verran peltoa, mutta niiden laina ei ole tässä mukana). Eli pelkästään ostettujen metsien lainan lyhennykset ja korot tekevät näiden 17v. aikana yhteensä xxx eur.

Nyt juuri noista metsistä ollaan pakkolunastamassa uuden voimajohtolinjan Jylkkä-Alajärvi takia ja samalla viemässä meiltä pelkästään noiden lainojen maksuun suunniteltuja metsätuloja ja lisäksi tulevaisuuden elinmahdollisuus siltä osin.

Meillä metsätalous on tärkeä osa elinkeinoa, maa- ja metsätalouden bruttotuloista keskimäärin 18 - 20 % tulee vuosittain metsätaloudesta. Metsiä hakataan kestäväällä tavalla harjoittaen jatkuvaa kasvatusta. Näin metsät pysyvät lisäksi jatkuvasti hiilinieluna. Kun puut hakataan sähkölinjan alta pois, alueet ovat pysyvästi pois metsäpinta-alasta. Ja mitä useampi linjaus, sitä enemmän varoalueita ja enemmän puustottomia alueita. (Ihmettelemmekin, miten tällaisena metsänhakuu keskustelun aikana voidaan metsiä hakata sähköistämisen tieltä tällaisia määriä?). Nyt kuluvalle talvellekin on puukauppasopimus tehty juurikin kyseisille ostetuilla metsäpalstoille.

Ne ovat ylitieheit, edellisen omistajan hoitamattomuuden vuoksi. Olemme harventaneet palsta kerrallaan ja nyt on juurikin noiden kyseisten palstojen vuoro. On ollut pakko jakaa hakkuita koko laina-ajalle, jotta selviäisimme lainoistamme. Hakkuutuloja suunnitellaan aina sen verran, että saamme niillä hoidettua vuosittaiset lainan lyhennykset. Mikäli meiltä menisi kyseiset metsäalat sähkölinjojen alle, meille jäisi niistäkin pinta-aloista valtavat velat ja iso osa velkojen hoitoon lasketuista puutuloista ja osa tulevaisuuden investoinnista metsätalouteen, jota myös jälkikasvu olisi jatkamassa, vietäisiin kuin tuhka tuuleen. Metsätalous on meille tärkeässä osassa yleensäkin talouden ylläpidossa.

Viime kesänä paljastui myös, että nykyisessä 60-luvulla rakennetussa kodissamme on mikrobiongelma ja jouduimme alkaa rakentamaan lainarahalla uutta kotia. Ja ottamaan edelleen lisää lainaa, jota myös kuvittelimme hoitamamme metsätaloudesta saatavilla rahoilla vuosittain. Elinkeinomme ja koko henkilökohtainen taloutemmekin on hyvin riippuvainen hankkeen vaatimista maa-alueista ja on hyvin herkkä hankkeen ympäristövaikutuksille.

Metsät ja maat ovat myös lainojemme panttina ja niiden vakuusarvojen tulee säilyä.

Nyt meidän metsistämme ja vielä hyviltä kasvupaikoilta oltaisiin viemässä iso alue lunastuslain perusteella ja se olisi meille suuri taloudellinen ja henkilökohtainen katastrofi.

Vaadimme uutta linjausta voimalinjalle. Ja mahdollisesti koko uudesta voimalinjasta luopumista. Juuri nyt on jo rakenteilla tuo yksi läntinen voimalinja.

Meillä kiinteistöjä on usealla eri numerolla, koska myöhemmin hankitut ovat omilla kiinteistötunnuksillaan. Sijaitsevat kuitenkin vierekkäin joidenkin vanhempien palstojemme kanssa ja sen vuoksi meiltä menisi nyt runsaasti metsäpinta-alaa yhteensä.

Ohessa myös karttaliite, joille merkitty tilamme lohkoja, jotka sijaitsevat suunnitelluilla voimajohtolinjoilla. Toivomme yhteydenottoa kyseisen asian suhteen myös teidän puoleltanne.

Ohessa merkittynä punaisella tilamme lohkot, jotka jäämässä linjausten alle tai vaikutusalueelle:

Kartta

Mielipide 70:

Vastustan läntisintä voimalinjan vetolinjaa Alajärvellä. Suunnitelmassa linja on vedetty aivan lapsuudenkotini takapihalta vain hieman yli sadan metrin päästä asuinrakennuksesta. Karttalehti 17, Roviomaa, Mäntyrinte

Vastustamiseen on useita syitä:

- Alueella on rikas eläimistö. Pihapiirissä lentelee lepakoita, metsäpeuralauma liikkuu maillamme (löydetty suunniteltu linjavedolta mm. kaksi sarvea ja peurat on nähty usein jo vuosien ajan). Lisäksi itse olen jo lapsuusaikana nähnyt aivan talomme tuntumassa em. eläimien lisäksi mm. valkohäntäpeuroja, sinisuohaukan ja mäyrän.
- Äidilläni, joka on maatilalla asunut ja emäntänä työskennellyt vuosikymmeniä, on sydämentahdistin. Mikäli hänelle Luoja vuosia suo, hän ei voisi enää lainkaan vieraillakaan vanhassa kodissaan (jossa siis tällä hetkellä veljeni asuu, äidillä edelleen asumisoikeus), jos linja kulkee talon läheltä. Ja sukurasite huomioiden, kuka tahansa meistä kolmesta lapsesta voi tulevaisuudessa tarvita sydämentahdistimen, mikä estäisi alueella liikkumisen/asumisen.
- Talo sijaitsee paikalla, joka on ukonilmalla vaarallinen. Talon viereen on lyönyt salama (teki männystä laudan) ja lännestä tulevat ukkosrintamat jäävät jostain syystä aina pyörimään talon läheisyyteen. Voimalinja ei helpota tätä ongelmaa, pikemminkin pahentaa, kun ukkosrintama ei pääse voimalinjan yli.
- Voimalinjan alle jäisi useampi hehtaari meidän arvokasta metsäpohjaa (hinta-arvio n. 3000 €/ha). Alueella kasvaa tällä hetkellä laadukasta mäntymetsää. Menetetään mm. tulevaisuudenkin arvokasta hiilinielua, mikäli tätä aluetta ei voi aktiivisesti käyttää enää metsän kasvatukseen.

Toivottavasti otatte nämä asiat huomioon linjavetoja päättäessänne

Mielipide 71:

Jättäisin oman mielipiteeni Jylkkä-Alajärvi yva menettelyyn.

Linja projektia ei löydy vahvistetusta Keskipohjanmaan maakuntakaavasta. Lisäksi Lestijoen ylittävät molemmat linja vaihtoehdot ylittävät joen alueella, joka on kaavaan merkitty valtakunnallisesti arvokkaaksi maisema alueeksi. Karttaote "Lestijoki laakso". Maisema haitta on todella huomattava.

Lisäksi mitään mainintaa ei ole vahvistetussa Keski-Pohjanmaan IV vaiheyleiskaava mannertuulivoima maisema ja kulttuuriympäristön kaavaselostuksessa. Joessa pesivä runsas linnusto, jo vuosia läntisen linja vaihtoehdon kohdalla pesinyt Harmaahaikara. Lisäksi paikalla on runsas muuttava linnusto. Uudessa kaava ehdotuksessa joen pohjoispuolelta lähtevä alue on merkitty mineraalivaranto alueeksi.

Liite, kartta

Liite, kaavaselostus

Mielipide 2.

Toholampilla läntinen vaihtoehto ylittää Vaaramankankaan GTK:n tutkiman valtakunnallisesti arvokkaan kivikon. [Tämä tiedosto](#) sisältää s.221 kohteen tiedot. GTK alue KIVI-16-017. GTK on todennut alueen arvoluokkaan 4. Vaaramankankaaseen kuuluvan Yrjönkallion alarinteessä on lähde.

Alueella pesii lukuisia erityisvastuun alaisia lintulajeja metsäalueilla metso, teeri ja peltoalueilla kuovi, pikkukuovi sekä lisääntynyt peltopyykanta.

Voidaanko peltoalueilla käyttää maakaapelointia kuten on ehdotettu Mutkalampi-Uusnivalan YVA:ssa lähes vastaavassa tilanteessa. Mutkalammen tuulipuiston liitäntä johdon ylittäessä kalajokilaakson viljely aukean. YVA liitteenä. Northern Aspect Resources on tehnyt alueelle, jossa voimajohtolinja kulkee, varauksen. Varauspäätös ja kartta liitteenä.

Liite, Varauspäätös

Liite, kartta, Vaaramakangas

Liite, Mutkanlampi-Uusnivala 110 kV liityntäjohdon ympäristöselvitys

Mielipide 72:

Sain kirjelmän, jonka mukaan seudulle Alakytö suunnitellaan kyseistä verkkoa. Kirjelmässä pyydettiin osoittamaan ELY-keskukselle mahdollinen vastine. Mielipide on se, että vastustan kyseistä verkon rakentamista läheisille alueille.

Verkko on suunniteltu alueelle, joka on kulttuurillisesti arvokas maalaismaisema, ei vain minun mielestä vaan on merkitty myös kaavaan. Lestijoki kuuluu myös vesistönä Natura alueeseen, jonka hyvinvointiin vaikuttaa selkeästi alueella tehtävät hakkuut, kun puustoa ei ole imemässä sadevesiä ja ravinteita jotka työmaalta/maastokäytävältä kulkeutuvat laskuojia pitkin jokeen. Olennaisesti nämä vaikuttavat Juurakonmutkassa viihtyvään Jokiraakku populaatioon, kun pohja lietty laskeutuvista ravinteista. Jokiraakku on joistamme katoava laji ja tätä tulisi suojella tekemättä massiivisia maastomuutoksia. Juurakon mutka - Alakytö välillä pesii myös Harmaa haikara. Laji on useamman vuoden asustanut rannoilla jonka, kuten myös runsaan vesilintupopulaation elämän kyseinen verkko vaarantaa. Myöskin alueen pellot ovat muuttolintujen levähdyspaikkoja, joissa lepuuttaa siipiään Joutsenet ja Hanhet. Alueen metsissä elää hyvin voiva metsäkanalintukanta joka elinympäristöjen supistuessa on katoamassa luonnosta. Teeret, Metsot, Pyyt viihtyvät alueen metsissä, kun niistä pidetään huoli, ei hakkaamalla niiden elinaluetta matalaksi.

Vesistöön on tehty myös kalaporras Korpelan voimalaitokseen, koskia entisöity, istutuksia jalokalakantaan, jotta jokeen saataisiin takaisin sinne kuuluva kalakanta. Alakydöstä on vain kivenheitto lähimpään Riutankoskeen, josta alkaa useiden koskien lasku ja näin ollen lohikalojen elinalue. Lestijoen vesistö on lukuisten määräysten ja maankäytön muutosten jälkeen puhdistunut ja mahdollistaa uuden elämän lukuisille lajeille rantoineen.

Tätä kautta alueen rantojen ja metsien virkistyskäyttö pysyy myös elinvoimaisena ja pitää elossa perinnebiotooppeja.

Pyydän että huomioitte kirjelmäni arvioidessa ratkaisua verkonrakentamiseen.

Mielipide 73:

Suunniteltu voimajohtohanke läntisen vaihtoehdon osalta ylittää tilani. Tilalla harjoitetaan turvetuotantoa, joka tulee huomioida voimajohtoa suunniteltaessa. Turvetuotantoalueella on riskinä herkkä syttyväisyys irtoturpeen osalta ja rakentamisvaiheessa sekä käyttövaiheessa kipinäriski kasvaa voimajohtoalueella. Huomioida tulee myös mahdollinen lunastus, jossa korvauksissa pitää käyttää maan- ja turvetuotantoalueen markkinahintoja. Jos tehdään mahdollinen lunastus, pitää lunastuksesta saatavalla korvauksella pystyä hankkimaan yhtä suuri alue turvetuotantoaluetta ympäristölupineen.

Lunastuksessa on otettava huomioon myös turvetuotannon tuottojen alenema.

Lisäksi lunastajan on huolehdittava lunastettavan alueen ympäristövaatimusten toteuttamisesta mm. ravinne- ja maa-ainespäästöjen osalta sekä huolehdittava vesiensuojelusta ja siihen tehdyistä rakennelmista.

Voimajohtohankkeen siirtäminen suunniteltujen vaihtoehtojen väliin olisi kokonaisuuden kannalta edullisempaa, koska silloin voimajohto voitaisiin vetää Pilvinevan kautta, jolloin haittaa metsätaloudelle ei tulisi vaan linjauksen alla olisi puutonta nevaa.

Mielipide 74:

Kyseisen metsätilan kautta on suunniteltu kulkevan Jylkkä (Kalajoki) - Alajärvi 2x400+110 kilovoltin voimajohtohankkeen Vimpelin kautta kulkevista kolmesta voimajohtolinjavaihtoehdoista keskimmäinen.

Suunniteltu voimajohtolinja näyttäisi menevän juuri parhaiden metsäpohjien eli tuoreiden kankaiden kautta. Fingridin www-sivuilla olevan karttatyökälun avulla mittasin tilan kautta menevän voimalinjan pituudeksi noin 328 metriä. Kun voimajohtolinjan leveydeksi ilmoitetaan 96 metriä, niin vaikuttaisi voimajohtolinjan alle jäävän yli kolme hehtaaria parasta metsäpohjaa eli tuoretta kangasta. Kun koko metsätilan koko on hiukan alle 20 hehtaaria niin on tällä iso haitallinen taloudellinen vaikutus puun tuotannon kautta pitkällä aikavälillä. Kaiken muun lisäksi harmittaa männyn taimikon / nuoren metsän jääminen linjauksen alle, koska olen sen perkaukseen käyttänyt aika paljon aikaa ja vaivaa. Jos voimajohtolinjaus kulkisi joitakin satoja metrejä pohjoisempaan, niin voimajohto voisi kulkua kalliopohjaisen suomaaston kautta, jossa ei puita juuri kasva. Pohjoisemman reitin etuna olisi myös se, että metsätila on pohjoisempaan vain 125 metriä leveä itä-länsi-suunnassa, kun nyt suunniteltu voimajohtolinjaus ylittää tilan kohdasta, jossa se on 250 metriä leveä itä-länsi-suunnassa. En tiedä otetaanko ympäristövaikutusten arviointiin huomioon alueella havaitut eläin- ja kasvilajit, mutta ajattelin listata tähän joitakin lajeja, joita olen metsätilalla havainnut: Korppi, palokärki, käki, töyhtötiainen, pohjantikka, kyykkäärme, sisilisko, vadelma, pylväsmäinen kataja.

Minun puolestani voimajohto saisi kulkea toisella reitillä.

Mielipide 75 (3 allekirjoitusta):

Ennen rakentamissuunnitelman laadintaa yksityisten maille olisi täytynyt pitää julkinen tiedotustilaisuus maanomistajille ja vaikutuspiirin asukkaille.

Nyt 14.12.2021 pidetty tilaisuus oli perustuslain vastainen. Kaikille maanomistajille ei ollut tiedotettu tilaisuudesta, eikä kaikilla ollut mahdollisuutta osallistua etänä sähköisesti sekä esittää mielipiteitään. Eli tilaisuus olisi pitänyt olla sellaisena aikana, jolloin se olisi voitu pitää julkisesti.

FINGRID OYj on parasta voittoa tavoitteleva ja tuottava yritys, samoin kuin yksityisten omistamat maa- ja metsätilat.

Fingrid Oyj esittää, johtojen alle jäävät metsät ja tolppa alueet pakkolunastettaiiin. TÄMÄHÄN ei käy, koska Fingrid on osakeyhtiö ja liiketoimintaan ei kuulu pakkolunastus vaan markkina ehtoiset kaupat ja vuokratukset. Jos pakkolunastus olisi mahdollista, silloinhan maa- ja metsätalallisetkin saisivat pakkolunastaa tarvitsemiaan lisäalueita tilojensa lisämaiksi.

Perustuslaki takaa niin yksilön kuin omaisuuden koskemattomuuden voittoa tuottavan osakeyhtiön ollessa kyseessä.

Suunnitelman alle on jäämässä tuhansia hehtaareita kasvavaa metsää, kasvava metsä on paras hiilensitoja. Hiilen sidonnalla on hyökätty voimakkaasti maa- ja metsätaloutta vastaa vaatien kaikenlaisia tekoja hiilinielujen lisäämiseksi. Kysyn, onko Fingrid poikkeus, joka voi tehdä mitä hyvänsä myös hiilen suhteen?

Mikäli Fingrid leventäisi nykyisiä johtoreittejä tuhoutuisi puolet vähemmän hiilensidontaan vaikuttavaa kasvupohjaa, suunnitelmaan verrattuna.

Suunnitelmassa puhutaan myös tuulivoimaloista, pohjanlahden rannikko on parasta tuulivoimala-aluetta, merenrannikolla aina tuulee, sisämaassa ne ovat varsinaisia "riesoja".

Suunnitelma pirstoo useita tiloja ja joulukuusenkasvatus ehdotus osoittaa lausunnon antajan tietämättömyyttä ja ala-arvoista ajattelutapaa. Ei satojen kilometrien päästä joulukuusimetsää hoideta.

Jotta asiassa päästään eteenpäin perustuslakia ja maanomistajien tavoitteita ja mielipiteitä kunnioittaen on kolme vaihtoehtoa.

1. Siirretään linjasto rannikolle, koska tulevaisuudessa tuulipuistot tulee lisääntymään ja paras paikka niille on merenranta.
2. Levennetään jo olevia johtokatuja. (Hiilinieluja tuhoutuisi puolet vähemmän)
3. FINGRID neuvottelee johtoalueen vuokraamista maan omistajilta. (Kerta korvaus ei käy koska se ei tuo vuotuista tuottoa maan omistajille)

Allekirjoittaneella on Virroilla paikallisen voittoa tuottavan sähköosakeyhtiön kanssa kaksi (2) vuokrasopimusta sähkölinjan alle jääneestä alueesta.

Yksi on metsänläpi menevästä voimalinjasta n 0,40 ha korvaus maksetaan vuosittain v-2020 se oli 49 € ja se perustuu metsän vuotuiseseen kasvuun.

Toinen vuokrasopimus on muuntajasta ala on 6-7 neliötä ja vuotuisvuokra 10 € ja on sidottu siirtomaksuun, jos siirtohinta nousee, nousee myös vuokra samalla prosentilla. v-2020 vuokra oli 10,80 €. Mielestäni vaihtoehto 3 on toiseksi paras vaihtoehto.

Mielipide 76 (3 allekirjoitusta):

Tilallamme on pieni lypsykarjatila n.20 lehmää, peltoa 25haja metsää 32ha. Saimme tiedon voimajohtohankkeestajoulukuun alussa kirjeitse. Muutama päivä kirjeen saapumisesta netistä löytyi jo alusta via karttoja voimajohtohankkeesta. Voimajohtohankkeen Tolosperä- Kukonkylä itäinen vaihtoehto vaikuttaa tilamme toimintaan hyvin merkittävästi. Tässä itäisessä vaihtoehdossa voimajohto menisi tilamme yhden vuokrapellon reunasta Kukonkylässä ja kahden oman peltolohkonpäältä Rautiossa. Voimajohtohanke osuisi myös merkittävästi metsiin. Voimajohto osuisi kolmeen metsäpalstaan. (Samalla kiinteistötunnuksella kaksi palstaa, Kartat liitteenä.) Voimajohtohanke vaikuttaa merkittävästi lohkolla. Alustavissa kartoissa voimajohto tulisi kukonkylästä päin metsiemme ja peltojemme poikki.

Tämä vaikuttaa huomattavasti tilamme toimintaan. Ensimmäiseksi meillä kuluu paljon puuta. Talo lämpenee talvisin takkaa lämmittäen ja välillä myös puuta poltetaan puuhellassa kovemmillä pakkasilla. Navetalla klapeja kuluu reilusti enemmän, noin heittokuutiollinen viikossa. Navetalla kaikki käyttövesi lämpenee Teuva padalla lämmittäen. Lämmintä ja usein lähes kiehuvaa vettä tarvitaan aamuin illoin lypsykoneen pesuun ja joka toinen ilta maitotankin pesuun. Lämmintä vettä tarvitaan myös utareiden pesuun ja vasikoiden maitojuomaan. Klapeilla veden lämmitys on edullista ja ainoa tapa meillä ilman suurempia energiaremontteja esim. hakekattilaan. Pienellä tilalla ei ole mahdollista investoida satoja tuhansia euroja maksaviin Biokaasulaitoksiin eikä täällä vielä aurinkopaneeleilla saada riittävää tehoa aikaiseksi veden lämmitykseen. Voimajohtohankkeen itäinen vaihtoehto Tolosperä- Kukonkylä vaikuttaa liikaa tilamme metsiin ja aiheuttaa huolta puiden riittävydestä tulevaisuudessa, kun voimajohto osuisi lohkon metsiin merkittävästi jalisäksi lohkon metsiin. Voimajohtohanke menisi hyvin läheltä, alle jäisi lohkolla oleva lato, jossa säilytään polttopuita joita ei kotiliiteriin mahdu. Tilamme metsien kannalta Tolosperä - Kukonkylä läntinen vaihtoehto olisi parempi ja varmistaisi meillä puiden riittävyden ja käytön lämmittämiseen tulevaisuudessakin, varsinkin kun EU:n kaavailema metsien taksonia asetus rajoittaa puun käyttöä ja avohakkuita. Meidän tapauksessa avohakkuuta tulisi Voimajohtohankkeen myötä merkittävästi. Myös asetus tämän hetkisten tietojen mukaan vaatii 20% suojelu-alueen metsiin ja yhdistettynä Voimajohdon vaikutus tilamme metsiin on iso. Voimajohdon alle jäävä 96 m leveä kaistale metsää yhdistettynä EU:n metsän taksonomia-asetuksen suojelu- alueen kanssa vaikeuttaa metsän talouskäyttöä tilallamme huomattavasti. Tämän vuoksi kannatamme Voimajohdon menemistä Läntistä vaihtoehtoa pitkin.

Metsät ovat myös pankille tärkeitä vakuuksia lainoihin. Pankit ovat nykyään entistä tarkempia lainoittajia ja vakuudet on oltava kunnossa. Varsinkin meidän tapauksessa hyvin hoidettu metsä on oiva maatilalainan vakuuden lähde ja voimajohtohanke voisi vaikuttaa

maatilalainan saantiin ja voimajohtohankeen itäinen vaihtoehto voisi vaikuttaa tilamme kehittämiseen lainarahalla kun osametsistä jäisi linjan alle. Tämä itäinen vaihtoehto vaikuttaa liikaa tilamme metsiin ja mahdollisesti tuleviin vakuuksiin lainoissa.

Itäinen Tolosperä - Kukonkylä vaihtoehto vaikuttaa merkittävästi meillä pelto viljelyyn, vaikka pylvästyypillä on vaikutuksia pienennetty. Lohko on kapea ja myös avo-ojitettu maalajiltaan turvepelto. Valmiiksi kapean pellon viljely vaikeutuu huomattavasti, jos pellolle sijoitetaan tolppa tai tolppia. Myös pellon ojituksen joutuisi tekemään siinä tapauksessa uusiksi. Myös voimajohdon pystyttäminen vaikeuttaa viljelyä. Rehun saanti on tärkeää lypsykarjalle ja esim. kesällä voimajohdon pystyttäminen voi viedä koko vuoden pellon sadon ja vaikutuksia voi olla myöhemminkin, jos voimajohdon pystyttäminen tiivistää maaperän. Varsinkin maaperän tiivistyminen on todennäköinen meidän tapauksessa, kun kyseessä on turvemaa ja tolppa joudutaan paaluttamaan.

Tolosperä- Kukonkylän itäinen vaihtoehto vaikuttaa peltoviljelyyn selvästi läntistä enemmän Itäisessä vaihtoehdossa voimajohtohanke osuu selvästi enemmän peltoalueelle kuin läntisessä vaihtoehdossa. Kukonkylään tehtiin 2000-luvun alussa peltoihin tilusjärjestelyt. Näin saatiin peltolohkot suuremmiksi ja lohkojen muoto suoraviivaisemmaksi. Tilusjärjestelyn avulla tilat ovat päässeet kehittämään koneiden kokoa tehokkaammaksi, kun peltojen koko on isompi. Itäisessä vaihtoehdossa tolpat osuu väistämättä peltoihin ja osittain romuttaa tilusjärjestelyn periaatteen lohkojen suorapiirteisyydestä ja peltolohkojen viljely vaikeutuu ja koneilla joutuu väistämään tolppia vaikkakin peltotyylisillä tolpile vaikutusta pienennetty.

Pelloille sijoittuvat tolpat voivat vaikuttaa uuden tekniikan käyttöönottoa. Traktoreihin on saatavillanykyään automaatti ohjausjärjestelmiä. Automaation avulla säästetään työvoimaa ja esim. isoilla ja suorapiirteisillä lohkoilla mitä kukonkylästäkin löytyy automaattiohjausjärjestelmä soveltuisi hyvin. Voimajohdon tolpat pellolla voivat vaikuttaa kielteisesti automaattiohjauksen käyttöön. Uskaltaako traktorin antaa liikkuu automaattiohjauksen varassa pellolla, jossa on voimajohtotolppia? Tulee iso vahinko, jos traktori osuu voimajohtotolppaan. Todennäköisesti automaattiohjausta ei saa käyttää voimajohtolinjan tolppien osuessa pellolle. Eikä ole tietoa saatavilla, miten automaattiojärjestelmän antureihin vaikuttaa voimajohdon sähkövaraukset, kun työskennellään sähkölinjan alla. Tolosperä- Kukonkylä läntisessä vaihtoehdossa voimajohtolinja vaikuttaisi peltoviljelyyn huomattavasti vähemmän ja mahdollistaisi uuden tekniikan käytön traktoreissa ja maanviljelyssä.

Myös muuta haittaa voimajohtolinjoista on peltoviljelyyn. Peltojen poikki menevät sähkölinjat houkuttelevat lintuja istumaan lankojen päälle. Esimerkiksi Naakka- ja varisparvet istuvat mielellään korkealla sähkölankojen päällä. Korkealla sähkölangoilla istuvat Naakat tähyilevät pellon tapahtumia ja suuret lintuparvet ulostavat pelloille. Lintujen ulosteet sotkevat esimerkiksi karjatilojen rehupellot. Ulostetta voi mennä säilörehupaalien sisään ja pahimmillaan tuoda tilalle salmonellan. Myös Naakat repivät ja nokkivat paaleja rikki. Voimajohdon sijoituessa sivummalle maataloudesta Naakoille jäisi peltojen läheisyydessä vähemmän elintilaa, ja lintujen aiheuttamat riskit maataloudelle pienenisivät. Kukonkylässä olevilla pelloilla on paljon muuttolintuja keväisin ja syksyisin. Laajat peltoaukeamat houkuttelevat kurki- ja joutsenparvet pelloille. Laajoilla peltoaukeamilla niin kuin tässä Itäisessä vaihtoehdossa olevilla Kukonkylän pelloilla tuulee kovaa. Kova tuuli vaikeuttaa lintujen esim. Joutsenten lentoon lähtöä ja näin vaaraa törmätä Voimajohtoihin. Läntinen vaihtoehto vähentäisi lintujen törmäämisuhkaa Voimajohtoihin.

Läntisessä reittivaihtoehdossa, jota me kannatamme, on monia etuja myös Fingridille. Läntisessä vaihtoehdossa voimajohtohanke sijoittuisi kauemmaksi maatalousmaasta eikä haittaisi viljelyä. Tämän uuden voimajohdon sijoituessa Mutkalammen tuulipuiston voimajohdon rinnalle tuo monia etuja. Yhteistyöllä Fingrid ja Mutkalammen tuulipuistoyhtiö voi

yhdessä hoitaa linjojen aluskasvillisuuden poiston ja tarpeelliset hoitotyöt, koska voimalinjojen ikä olisi liki sama. Myös rakentamisvaiheessa tulisi Fingridille etuja valita Läntinen vaihtoehto. Läntisessä vaihtoehdossa maasto olisi kantavampaa rakentaa. Raution Metsäpalossa 2021 olevissa uutiskuvissa nähtiin maasto on kivisempää ja näin ollen kantavampaa rakentaa uusi Voimajohtohanke Mutkalammen tuulipuiston linjan rinnalle. Itäisessä vaihtoehdossa linja menisi Taipaleennevan lävitse ja maasto on suopohjaa, märkää ja joutuisi perustuksia tekemään enemmän tolpile. Läntisessä vaihtoehdossa voisi hyödyntää rakentamis- ja huoltovaiheissa alueen metsäautoteitä. Metsäautotiet olisi lähellä voimajohtohanketta ja tiestö pääosin hyvässä kunnossa Mutkalammen tuulipuistohankkeen ansiosta. Tiet tulivat tutuksi Mutkalammen tuulipuiston lähellä olleessa metsäpalossa kesällä 2021. Tiet ovat leveitä ja niitä voisi hyvin hyödyntää puiden ja esim. Tolppien ajossa. Itäisessä vaihtoehdossa tiet ovat selvästi harvemmassa ja ovat kapeampia.

Itäisessä vaihtoehdossa Voimajohtohanke menisi hyvin läheltä Raution Kukkarokiveä. Kukkarokiveä on pidetty yhtenä mahdollisena Pähkinäsaarenrauhan rajamerkinä 1323. Kukkarokivi sijaitsee aivan maantien varressa ja kiven lähellä usein kesäisin pysähtyneenä pyöräilijöitä ja välillä lapsia kiipeilee kivellä. Rajasta on käyty tutkimuksia ja yksi tutkimus osoittaa rajan kulkevan Kukkarokiven kohdalta lähellä voimajohtohanketta. Tästä pähkinäsaarenrauhan rajasta ei ollut mitään mainintaa Ympäristönselvityksessä Liitteenä. Ylen tekemä juttu Kukkarokivestä. Kukkarokiven läheisyydessä, likimain Voimajohtoreitin ylittäessä maantien on vesiosuuskunnan kaivo. Lähellä maantien reunaa menee runkovesilinja. Googlemapsin Street View-ominaisuudella näkee kohteet hyvin.

Kirjeessä on mukana karttoja ja uutisliite. Karttoihin lisätty merkintöjä raportissa mainitussa asioista. Kiitoksia mahdollisuudessa, että saamme kertoa ja jakaa hankkeeseen liittyviä tietoja jänän olla mukana vaikuttamassa suuressa hankkeessa.

Mielipide 77:

Pidempi voimajohto linjauksen vaihtoehdoista kulkee Vimpelin Huopanaassa noin 400 metrin etäisyydeltä kiinteistöstäni ja Vetelissä noin 200 metrin etäisyydeltä kiinteistöstäni.

Vimpelin Huopana ja Porasenjokivarsi peltoineen ja lähimetsineen on erittäin linturikasta aluetta. Keväisin voi kuulla korvia huumaavan lintukonsertin muuttolintujen palatessa alueelle. Kiinteistölläni pesivät kurjet ja on sekä teeren että metson soidin. Muuttolinnut ja teeri ja sorsaparvet lentävät edestakaisin Porasenjokivarressa.

Vetelissä pidempi voimajohtolinjaus rikkoo valtavan joukon suoalueita ja niiden kokonaisuuksia, Viistenneva, Jauhoneva, Lähdeneva, Jauholumpi ja Kaustisella Lumpionneva. Nämä alueet ovat merkittäviä teeren ja riekon elinympäristöjä ja muuttolintujen levähdysalueita, joissa suuretkin parvet lentävät kevään syksyin edestakaisin soiden ja kangasmaiden väliä.

Vietän suurimman osan vapaa-ajastani luonnossa ja kyseisillä alueilla ja pelkään että massiivinen voimajohtolinjasto näillä alueilla tulee aiheuttamaan linnuille ja lintukannoille järkyttävää tuhoa. Maanomistajana minua huolestuttaa suunnattomasti myös maastopaloaara. Vuonna 2018 Lähdenevalta levisi turvepalo, joka tuhosi 60 ha metsää. Uuden 4 ha taimikon perustaminen on vaatinut verta hikeä ja kynneliä sekä rahaa. Voimajohtolinjaa ei tule missään nimessä rakentaa turveneuvan eikä minkään muunkaan turvepitoisen nevan päälle eikä läheisyyteen. Lintujen ja parvien lentäminen johtoihin sekä sulan maan aikaan tehtävät huoltokäynnit aiheuttavat suuren onnettomuusrisikin.

Mielestäni ympäristövaikutusten arvioinnissa tulisi olla keskeisenä kriteerinä myös voimajohtoon pituus. On aivan eri asia, onko linja 160 km vai 180 km pituinen. Ympäristövaikutukset ovat laajuudeltaan sitä pienemmät mitä vähemmän luontoa tuhotaan pysyvästi. Raha ei saa olla missään nimessä päätöksentekoon vaikuttavana asiana koska kyseessä ovat eläimet ja eläinten elinympäristö, jota nyt ollaan tuhoamassa.

Näkisin ainoana ja mahdollisena vaihtoehtona luonnon ja eläinten puolesta mahdollisimman lyhyt ja kapea voimajohtolinja jos sellainen on pakko rakentaa. Luonnolle aiheutuvat tuhot tulisi myös korvata esimerkiksi niin että linjoista vastaava Voimayhtiö hankkii omistukseensa joutomaata tai käytössä ollutta maata jostain päin Suomea saman verran kuin tuhoaa ja metsittää hankkimansa alueen kustannuksellaan.

Mielipide 78 (47 allekirjoitusta):

Fingrid suunnittelee voimajohtoa Kalajoen Jylkästä Alajärvelle. Läntisin vaihtoehto on suunniteltu vedettäväksi Vimpelin suunnalta Koskelan kylän kautta Alajärven puolelle. Koskelassa on linjan alle jäämässä Jallun Hiekka Oy:n kalliomurskeen ottopaikka. Hankkeen toteutuminen estäisi kallion räjäyttämisen ja murskaamisen ja siten heikentäisi merkittävästi yrityksen toimintaedellytyksiä. Yritys työllistää useita työntekijöitä, rekka-autoja sekä muuta konekanta.

Koskelasta voimalinja on suunniteltu jatkumaan Vimpelin ja Alajärven pitäjänrajan kautta Puskalankallion reunaan pitkin Alajärven puolelle. Puskalankallio kuuluu yhtenä osana Euroopan suurimman kraaterijärven, Lappajärven, sekä ympäristökuntien hakemaan Geopark alueeseen. Geopark on kesäkuussa 2000 perustettu ainutlaatuisten geologisten kohteiden kansainvälinen verkosto. Suunniteltu voimalinja pilaisi Puskalankallion Geopark kohteena, sillä tällöin alue ei enää olisi luonnontilainen.

Suunniteltu voimalinja menisi Teerinevan kylällä laajan peltoalueen läpi halkaisten kyläaluetta. Maatalousmaan käyttö vaikeutuisi pylväiden rikkoessa peltokuvioita. Alueella on ennestään jo kaksi sähkölinjaa.

Kookas voimalinja muuttaisi ja rumentaisi merkittävästi kylän kulttuurimaisemaa. Kylän yleisilme ja viihtyvyys heikkenisivät. Niiden lisäksi melu, sähkö- ja magneettikentät aiheuttaisivat terveyshaittoja asukkaille.

Teerinevalta linja jatkuisi Selmankallion kiertäen Ison Nassinnevan yli liruulle, josta se kääntyisi Uusikylän suuntaan talojen läheisyydestä ja peltoalueiden läpi asutun kylämaiseman halkaisten. Uusikylän kohdalle aiheutuisi samat haitat, mitä Teerinevan kylässäkin.

Alajärven alueen toiseksi läntisin voimalinja vaihtoehto, joka kulkisi Vimpelin Koskelan kautta Teerinevan itäpuolelta, liruunjärven pohjoiskulman itäpuolelta ohittaen, halkaisisi Uusikylän pelto- ja talousalueen todella pahasti.

Ihmisten asumisen, viihtyvyyden, maatalouselinkeinojen harjoittamisen, elinolosuhteiden sekä kylien elinvoimaisuuden turvaamiseksi tulisi Fingridin valita itäisin voimajohto vaihtoehto. Alajärven kaupunki esitti keväällä 2021 oman esityksensä voimalinjan paikaksi. Tuolloin se esitti Fingridin esityksistä poikkeavaa vaihtoehtoa, Möksystä lähtevää, muita vaihtoehtoja itäisempää linjausta.

Me allekirjoittaneet emme hyväksy, että Fingrid vetää massiiviset voimalinjansa asuttujen kylien läpi. Voimalinjat rumentavat maiseman, heikentävät asumisviihtyvyyttä merkittävästi, jouduttavat kylien autoitumista ja hankaloittavat elinkeinojen harjoittamista. Tämän kaltaiset voimalinjat tulisi rakentaa asumattomille alueille. Tällainen vaihtoehto on toteutettavissa myös Alajärven alueella.

Mielipide 79 (4 allekirjoitusta):

H-1 Hangasneva-Alajärvi läntinen päävaihtoehto (Veteli, Räyrinki Forsbackan ja Salmelan kylät)

Viittaamme oheiseen Sirpa Tuomiston laatimaan mielipiteeseen ja haluamme lisäksi esittää hankkeen luontovaikutuksista seuraavaa:

Etelä-Pohjanmaan Ety-keskus on aloittamassa Haapajärven kunnostamishankkeen, jossa nostetaan keskivedenkorkeutta. Tulvasuojelun ohella hankkeella on tarkoitus parantaa linnuston ja kalaston elinolosuhteita tekemällä järveen kosteikkoalue. Umpeenkasvanut järvi palautuu toimenpiteillä järveksi eikä ole vain tulvavedenaikainen allas. Luontoarvot ovat käsittääksemme olleet osakriteerinä hanketta päätettäessä. Asiassa on tehty kalastoselvitys, kasvillisuuskartoitus ja linnustoselvitys:

Keski-Pohjanmaan lintutieteellisen yhdistyksen linnustoselvityksen (Hannila 2008) mukaan Haapajärvellä kerääntyy levähtämään keväisin muuttomatalla merkittäviä määriä Joutsenia ja puolisukeltajasorsia kuten taveja, sinisorsia ja haapanoita. Lintulaskennan mukaan kevätmuuton aikaan lajeja oli kaikkiaan 27 ja päivittäinen lintumäärä 1000-1600. Haapajärven pesimälinnustoon kuuluvat EU:n lintudirektiivin lajeista kurki, liro ja joutsen, ajoittain pesiviä ovat ainakin pikkulokki ja luhtahuitti, naurulokkien määrä on runsas. Kalasääski ja ruskosuohaukka käyvät säännöllisesti saalistamassa järvellä.

Vedenpinnan nostolla ja lintukosteikon muodostamisella järvestä muodostuu myös syysmuuton aikaan levähdysalue linnuille etenkin joutsenille, lisäksi ympärillä olevat pellot tarjoavat ruokailumahdollisuuden. Myös pesintäolosuhteet paranevat, kun tulvedet eivät huuhtelee pesiä. Naurulokkikanta todennäköisesti vähenee, mutta muiden vesilintujen elinolosuhteet paranevat. Lintujen lentoreitit ruoanhakuun tulevat todennäköisesti lisääntymään Viisteennevan ja Haapajärven välillä.

Haapajärvi. Viisteenneva ja Räyringinjärvi ovat maakunnallisesti arvokkaita lintualueita I. MAALI-alueita.

Suunniteltu läntinen voimajohdon linjaus kulkee Viisteennevan ja Haapajärven välissä, lähimmillään vähän yli 300 metrin etäisyydellä Haapajärvestä ja sen Itälahteen muodostettavasta lintukosteikosta. Tässä on ilmeinen ristiriitatilanne: toisella hankkeella linnuston elinolosuhteita elvytetään ja toisella suunnitellaan rakennettavaksi etenkin joutsenten kuolemanloukuksi muodostuva voimalinja kulkemaan lähietäisyydellä.

Edellä sanotun perusteella katsomme, että voimalinjan linjauksesta laadittu YVA-selvitys ei ota huomioon Haapajärven muuttuvaa tilannetta luonnon ja erityisesti linnuston kannalta.

Mielipide 80 (47 allekirjoitusta):

Fingrid-voimajohtohankkeen suunnitelmissa on vetää voimalinja Toholammin arvokkaan kulttuurimaiseman läpi, jossa joki virtaa viljelyspeltojen halki. Lisäksi linja kulkisi Toholammin keskustan läpi. Hanke kokonaisuudessaan on niin mittava, että sen ympäristövaikutukset eivät ole vähäiset. Ihmettelemme, miten voidaan edes suunnitella kyseistä linjaa rikkomaan suojeltua kaunista maisemaa ja kulkemaan läheltä keskustaa.

Mielestämme tämän linjan voisi rakentaa Toholampi-Kannus -rajalle, jolloin maisemahaitta olisi huomattavasti vähäisempi.

Vastustamme suunniteltua voimalinjahanketta Toholammin läpi.

Liite. Allekirjoitukset

Mielipide 81 (3 allekirjoitusta):

Fingridin uuden sähkölinjan päättäjille.

Olen Vimpelistä. Tunnen alueen kuin omat taskuni. Alueen luontoarvot ovat omaa luokkaansa ja riistan mahdollisuudet ovat mahtavat. Alue sijaitsee Vimpelin parhaalla lisääntymisalueella, jonka vaikutus on myös Lappajärven Itäkylään melkoinen. Rehevän monimuotoisen riistan lisääntymisalue häiriintyisi pahasti. Mikäli Fingridin uusi suunniteltu sähkölinja tulisi Huopanaan, samalla tuhoutuisi erittäin harvinainen lailla suojeltu 10 kappaleen käärmekeusien populaatio. Huopanan kylä ei olisi enää Huopana.

Samoin alueen välittömässä läheisyydessä oleva lähes umpeenkasvaneen Kurkijärven pelastaminen kolmen pitäjän lintu- ja kalastusmahdollisuuksien alueeksi pilaantuisi. Aikoinaan järven pintaa alennettiin 1,0-1,5 metriä 50-luvulla. Järven kunnostamiseen on saatavilla rahoitusta ja kunnostamisen suunnittelu on jo käynnissä.

Vuonna 1983 ostin yli 60 hehtaaria sodan jälkeen pilalle hakattua aluetta. Olen tehnyt alueelle valtavan työn vuosikymmenten aikana. Alueella on viisi lomamökkiä, varusteltu näkötorni (2 hengen sauna, keittiö,

WC, sähköt ja sängyt, 10 hengen talviasuttava laavu saunalla. Kaiken kaikkiaan lomakylässäni on kuusi saunaa.

Olen tehnyt loma kylääni lohi- sekä uimalammet, kaksi patikkapolkua ja myös pulkkamäen talveksi. Lomakylän alueella on tavattu jopa 80 lintulajia, liito-oravia sekä kuukkeleita. Lohilammessa on myös mahdollisesti viitasammakoita.

Aikoinaan Tampereen ja Helsingin yliopiston matkailun erikoisasiantuntijat tutustuivat lomakylääni ja ehdottivat alueen nimeksi Luonto- ja erämaakylä Järvi-Pohjanmaan Lappi. Etelä-Pohjanmaalta ei löydy vastaavaa aluetta sanoivat. Lomakylälleni on tiedossa jatkajat.

En voi hyväksyä Fingridin suunnittelemaa sähkölinjaa Huopanasta Isokankaalle. Suunnitelmaa tulee muuttaa siten, että linja kulkee Vetelistä Huopanan kylän itäpuolelta Isokankaalle. Toinen mahdollisuus on käyttää itäistä linjaa. Vuosi sitten olen kerännyt ison adressin alueen rahoitukseen. P.S. Alue on myös metsäpeurojen talvilaitumia. Olen tavannut 10-40 kpl tokkia. Olen myös suuren joukon muitakin todennut!

Mielipide 82:

Vastustan Fingridin Jylkkä-Alajärvi voimajohtohankkeen itäistä vaihtoehtoa, joka toteutuessaan lävistäisi Peltokankaan kylän aiheuttaen haittaa sekä pysyvälle että vapaa-ajan asutukselle. Suunnitellun kaltaisena voimalinja tuhoaisi vakituisten asukkaiden nykyisenkaltaiset elinolosuhteet, mahdollisuudet suunnitella tulevaa sekä aiempien sukupolvien vuosisataisen työn.

Haitankärsijöistä jokaisen vanhemmat ovat sodan oloissa puolustaneet isänmaata, samalla myös omia maaomistuksiaan. Tieto tällaisen hankkeen uhkasta olisi heille ollut käsittämätön, musertava. Oma vapaa-ajankäytössä oleva lapsuudenkotini tulisi myös kärsimään toteutuneen voimalinjan kaikkinaisista haitoista. Kukaan ei voine kuvitella rentouttavaa lomaa sähkölinjan magneettikentässä. Taajamiinhan tällaista ei voisi suunnitella. Peltokangas on pieni, kaunis ja vielä elinvoimainen kylä. Onkin käsittämätöntä, että Vapon jo käynnistyneen Meranevan turvetuotantohankkeen lisäksi nyt myös kylän toinen reuna on raikausuhan alainen, Fingridin edustajien jopa kehuskellessa Perhonjokilaakso -lehden artikkelissa sillä, että onneksi suunnitellun voimalinjan reitillä ei ole asutusta!

Maallikon mielessä herää kysymys, eikö asumatonta erämaata moisille hankkeille enää maassamme ole tai, eikö tuotettua lisäsähköä voisi kuljettaa vanhoissa linjoissa piuhoja lisäämällä?

Mielipide 83:

Hankkeen merkittävimmät negatiiviset elinkeinovaikutukset kohdistuvat metsätalouteen ja ko. vaikutusten käsittely YVA ohjelmassa on erittäin suppeaa. Näitä elinkeinon kohdistuvia vaikutuksia on pyrittävä pienentämään ohjaamalla rakentaminen alueille, joilla vaikutus metsätalouteen on vähäinen esim. kitu- ja joutomaille.

Voimajohto alueen maankäytön muutoksen vaikutusta ilmastoon vähätellään tarkoituksellisesti. "Voimajohdon alle jäävän alueen maankäyttömuoto muuttuu. Suurin muutos on alueilla missä voimajohdon tieltä kaadetaan puustoa ja käsitellään reunametsää, jolloin kyseisen alueen hiilivarasto- ja nielu muuttuu. Voimajohdon kohdalla muutoksia ei kuitenkaan kohdistu suoraan maaperään ja sen hiilivarastoon. Lisäksi voimajohdon alla sallitaan matalaa taimikkoa ja puustoa, joka toimii ilmakehän hiilidioksidin varastona ja nieluna voimajohdon rakennuttuakin." Tosiasiallisesti johtoaukealla kasvavan risukon muutamien vuosien välein tapahtuvan raivauksen ja sen jälkeen risujen lahoamisen johdosta hiilivarastoa ei synny ja koko johtoaukea pienentää metsien hiilensidontaa.

Yhtenä tehokkaana keinona tarvittavan johtoalueen pienentämiseksi ja tätä kautta negatiivisten metsätalous- ja ilmastovaikutusten pienentämiseksi voisi olla korkeampien pylväiden käyttö, tällöin vaikutukset olisivat ainoastaan maisemallisia, mutta sopisivat hyvin muutenkin tuulivoimaloiden täplittämään maisemaan.

Yleisenä havaintona energian siirron ympäristövaikutusten pienentäminen olisi tehokkainta lyhentämällä siirtomatkoja. Esimerkiksi tuulivoiman rakentaminen lähemmäksi käyttöpaikkoja.

Mielipide 84 (23 allekirjoitusta):

H-I Hangasneva-Alajärvi läntinen, päävaihtoehto (Veteli, Räyrinki, Forsbackan ja Salmelan kylät)

Lain ympäristövaikutusten arviointimenettelystä 252/2017 3. luvun 17 § perusteella, joka takaa oikeuden lausua mielipide Kalajoen ja Alajärven välisen voimajohtohankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta, haluamme lausua seuraavaa:

1. Hankkeen vaikutus luontoon

7.7. Maasto, vesistö ja suo

Räyringin Forsbackan ja Salmelan kylien maisto edustaa pohjalaista jokilaaksotyyppiä, jossa joen rannoilta levittäytyvät peltoaukeat kohti ympäröiviä metsäkankaita ja soita. Yleisin maalaji on moreeni. Kylien alueella Perhonjoki levenee välillä useiden kymmeninen metrien levyisiksi lahdelmiksi tai jopa järveksi, mistä voidaan mainita Haapajärvenlaaja kosteikkoalue. Perhonjoen yläjuoksulla oleva Patanan tekojärven laskuoja vaikuttaa jokeen niin, että vesi pysyy talvella suhteellisen lämpimänä ja kesällä taas viileänä.

Yksi laajentumista on jäämässä osittain suunnitellun läntisen voimajohtolinjan alle. Laajentuma muodostaa kauniin järvimaisen näkymän, ja siihen laskee Hiidenkoski. Koskisuon näkymän tekee vielä erikoiseksi kosken päättävä, vedestä nouseva suuri, yksittäinen siirtolohkare. Hiidenkoski on kunnostettu noin viisi vuotta sitten taimenten kutupaikoiksi, ja koekalastusten perusteella voidaan todeta, että kunnostuksessa on onnistuttu.

Kuva 1 Näkymä Perhonjoelta kohdassa, jossa suunniteltu voimajohto ylittäisi joen

Ennen laajentuman kapenemista joen virtaama on muodostanut keskelle jokea hiekkasärkän, joka tarjoaa linnuille ja kaloille hyvän elinympäristön lumme- ja ulpukakasvustoineen. Tämä hiekkasärkkä on todennäköisesti jäämässä täysin voimalinjan alle.

Forsbackan kylän maita reunustaa pohjoisessa 260 hehtaarin laajuinen, ojittamaton ja allik-koinen keidassuo, Viistenneva. Neva on yksi maakunnan merkittävimmistä lintusoista ja suojeltu (Keski-Pohjanmaan arvokkaat maisema- ja kulttuurialueet. Keski-Pohjanmaan liitto, 2001).

Forsbackan ja Salmelan kylien peltoaukeita reunustavat osittain metsäiset kankaat, harjut, jotka ovat puustoltaan havupuuvaltaisia.

1.2. Linnusto

Sula joki, viljelty peltoaukeama ja suojeltu suo houkuttelevat paikalle joutsenia, jotka pesivät Viistennevalla ja etsivät ravintoa joesta ja peltoaukeilta. Peltoaukeat tarjoavat myös töyhtöhyypille, kurjille ja kuoveille pesimäpaikkoja ja ravintoa. Alueella pesivät myös tukkasotka ja isokoskelo. Viistennevan allikkoisuus ja suon keskellä oleva lähes luoksepääsemätön lampi (Kaakkuri-lampi) ovat useina vuosina tarjonneet kaakkuripariskunnalle pesimäpaikan. Kaakkurien ravinnonhakumatkat ovat suuntautuneet lammelta Räyringin ja Patanan järville. Nevalla on pesinyt myös harvinainen mustakurkku-uikku.

Alempana Perhonjoki kulkee Haapajärven, ylikunnallisestikin arvokkaan kosteikkoalueen läpi. Haapajärvi on jo useiden vuosien ajan tarjonnut muuttolinnoille ja varsinkin sadoille joutsenille levähdyspaikan muuttomatalla. Joutsenten muuttomatka keväisin suuntautuu järveltä kolliseen eli juuri siihen suuntaan mihin voimajohdon läntinen linjaus on suunniteltu. Voimajohdon linjaus Haapajärven, Viistennevan ja Perhonjokilaakson peltoalueiden välissä tulee muodostamaan joutsenille kuolemanloukun, sillä joutsenet lentävät myös pimeällä siirtyessään ruokailupaikoilta levähdyspaikoille. (Perhon jokilaakso 19.11.2020)

1.3. Nisäkkäät ja matelijat

Kuten koko Veteli, niin myös Forsbackan ja Salmelan kylien maasto on pinnan muodostukseltaan vaihtelevaa eli Perhonjokilaaksoa ympäröivät harju- ja suomaastot. Kauniissa suo- ja harjumaastossa viihtyvät myös kyykkäärmeet, joiden yksi nousupaikoista sijaitsee juuri Harjunkankaassa, josta voimalinjan suunnitellaan kulkevan.

Alueella tavataan lisäksi hirviä, kauriita, metsäpeuroja, kettuja, jäniksiä, metsäkanalintuja sekä keväisin tehdään havainnot karhun jäljistä. Hirvien vasomispaikka Kellisen metsässä on hyvin lähellä suunniteltua voimalinjaa.

2. Hankkeen vaikutus maisemaan ja ihmisiin

2.1. Kulttuurimaiseman katoaminen

Kulttuurimaisema määritellään ihmisen ja luonnon vuorovaikutuksen summaksi (Heikkilä, Tapio: Suomalainen kulttuurimaisema. Tammi, 2000). Salmelan ja Forsbackan kylien pellot, kytömaat on raivattu yli 200 vuotta sitten. Avoin tila ja sijainti jokilaaksossa määrittävät kylien keskipohjalaista peltomaisemaa. Isonhaan, Korven ja Isokytömaan yhdessä muodostama laaja peltoaukeama on juuri tällainen maisema, joka avautuu ympäröiviltä metsäharjuilta kauniina ja seesteisenä esimerkiksi talvipäivän auringossa latoineen. Jylkkä-Alajärvi voimalinjan läntinen vaihtoehto lävistäisi tämän maiseman ja tulisi hallitsemaan sitä massiivisuudellaan, jolloin yksi kaunis, keskipohjalainen kulttuurimaisema olisi kadonnut lopullisesti. (Keski-Pohjanmaan arvokkaat maisema- ja kulttuurialueet. Keski-Pohjanmaan liitto, 2001)

Kuva 2 Suunniteltu voimajohto ylittäisi tämän maiseman

1700-luvun lopussa ja 1800-luvun alussa Forsbackan ja Salmelan talolliset polttivat tervaa, mistä kertoo useamman talollisen perukirjoissa olevat kokkolalaisten tervaporvarioiden nimet sekä maastosta löytyvät tervahautojen paikat. Forsbackan kylän alueella tunnetaan ainakin yhdeksän paikkaa. Salmelan kylän alueella olevia tervahautapaikkoja ei ole kartoitettu, mutta Kellisen ja Harjunkankaan kankailla on tervahautapaikat, joiden sijainnit pitää tarkistaa suhteessa voimalinjaan.

Ennen nykyaikaista karjanhoitoa nautakarja vietiin kesäisin kauas metsälaitumille ja joku talonväestä lähti paimeneksi. Paimenille rakennettiin metsälaitumille pieniä majapaikkoja puusta tai kivistä. Muurahaissaaren kankaalla sijaitsee yhden kivisen majapaikan rauniot, jotka ovat jäämässä täysin voimalinjan alle.

Elinkeinojen harjoittamisen vaikeutuminen

Forsbackan ja Salmelan kylien mautiloilla on perinteisesti ollut sekä pelto- että metsäpinta-alaa, joita molempia on hoidettu huolella. Jylkkä-Alajärvi voimalinaja läntinen vaihtoehto halkaisee usean tilan metsälohkoja, jolloin niistä jää vain pienet rippeet mautilojen metsätalouden harjoittamiseen. Useiden vuosikymmenten huolellinen metsähoito on valumassa hukkaan. Hyvänä esimerkkinä Harjunkangas, jossa suunniteltu linjaus halkaisisi kankaan keskeltä kahtia. Joulukuusien viljely ei alueella kannata.

Peltoviljelyssä voimalinjan pylväiden rakentaminen keskelle peltolohkoja vaikeuttaa maan muokkausta ja sadon korjuuta. Peltoalueilla on ehdottomasti käytettävä ns. peltopylväitä. Isonhaan ja Korven peltolohkoilla maanlaatu on sellainen, että kaikkia peltoja ei ole voitu välttämättä salaojittaa vedenkerääntymisen takia. Jopa suuri peltopylväs kapealla saralla hankaloittaa viljelykoneiden liikkumista saroilla. Pylväiden sijoittaminen saroille tuo mukanaan rikkakasviongelman, sillä pylväiden juuria ei pystytä pitämään rikkakasvivapaana. Pahimmillaan pylväiden juuret keräävät lehtipuun taimia ja hankaloittavat viljelyä entisestään.

Kuva 3 Havaintokuva, miten voimajohto voi vaikuttaa peltoviljelyyn haitallisesti

2.2. Metsä- ja maaomaisuuden arvonmenetyt

Fingrid hakee voimalinja-alueelle rasiteoikeuden, mutta ei lunasta linjan alle jääviä maapohjia. Metsämailla metsänkasvatus kielletään yli 96 metriä leveällä alueella ja vielä leveämmälläkin alueella kasvua rajoitetaan. Metsänomistaja menettää linja-alueen alle jäävän metsänkasvun arvon eli karkeasti sanoen linjan alle jäävä metsämaa muuttuu joutomaaksi ja metsänhoitoon laitettut panokset menetetään.

Peltomaan osalta viljelyn vaikeutuminen ja rikkakasvihaitta laskevat peltomaan arvoa. Varsinkin salaojitetun maan kohdalla arvonlasku on huomattava ja ne maanomistajat, jotka vuokraavat peltojaan, saattavat menettää vuokratulonsa kokonaan, koska peltoa, jolla on hankala liikkua nykyaikaisilla viljelykoneilla, ei kannata viljellä.

2.3. Virkistys- ja harrastuskäytön hankaloituminen ja epätietoisuus pitkän aikavälin vaikutuksista

Forsbackan ja Salmelan kylien alueella harrastetaan paljon kalastusta ja metsästystä, koska luonto ja vesistö ovat tarjonneet siihen hyvät mahdollisuudet. Räyriingin kalastuskunta on panostanut Perhonjoen kalakannan kehittämiseen mm. taimenistutuksilla. Alueen metsissä on hyvä riistakanta, mikä houkuttaa alueelle metsästäjiä. Rikas ja kaunis luonto saavat ihmiset viihtymään ja rentoutumaan alueella. Suunniteltu voimalinja halkaisee nämä virkistys- ja metsästysalueet lähes kahtia ja pitkä aukea linja karkottaa riistan muualle. Alue ei ole enää voimalinja rakentamisen jälkeen ihmiselle viihtyisä ja mielihyvää tuottava.

Forsbackan ja Salmelan kylän asukkaille voimajohdon sijainti lähellä asutusta huonontaa asumisviihtyvyyttä ja osassa asukkaista se herättää epätietoisuutta, miten voimajohto mahdollisesti vaikuttaa omaan elämään. Voimajohto ylittää molemmat Forsbackan kylästä johtavat uloskäynnit - voiko voimajohto joskus aiheuttaa tilanteen, jossa kylästä ei pääsekään tarvittaessa pois ja miten jatkuva kulkeminen voimajohdon alitse vaikuttaa pitkällä aikavälillä omaan terveyteen?

3. Hankkeen vaikutus Vetelin kuntaan

Jylkkä-Alajärvi voimalinjan läntinen linjaus kulkisi Vetelin kunnassa 28 kilometriä ja jättäisi alleen 268,7 hehtaaria. Vetelin kunnan maapinta-ala on 502,13 neliökilometriä eli linja kattaisi 0,5 prosenttia kunnan maapinta-alasta. Vaikka luku näyttää suhteellisen pieneltä, suunnitellun voimalinjan sijainti niin, että se halkaisee Vetelin kunnan kahtia, ei voi olla vaikuttamatta koko kunnan elinvoimaisuuteen ja viihtyvyyteen.

4. Johtopäätös

Edellä esitettyjen seikkojen perusteella me allekirjoittaneet haluamme ilmaista mielipiteenämme, että Jylkkä-Alajärvi voimajohtohankkeen läntisestä linjauksesta laadittu YVA-ohjelma ei ota riittävän kattavasti huomioon voimajohdon aiheuttamia haittoja alueemme luonnolle, maisemalle ja asukkaille.

Mielipide 85:

Omistan metsäpalstan n. 50 ha Ullavassa Ullavanjärven pohjoispuolella. Omistamani metsäpalstan keskeltä on suunniteltu voimajohtolinja 2x400+110w (96 m leveä). Eli vaikutusalue omalla palallani on noin 7 hehtaaria. Linja on piirretty halkaisemaan parhaan metsäpohjan oman palan kohdalta. Myös lähimmät (noin 1km etäisyydellä omasta palasta) metsäpalstat voimalinja halkaisee kahtia.

Miksi voimalinjasuunnitelmassa voimalinjaa ei ole viety rajalinjoja pitkin? Miksi ei käytetä hyväksi joutomaita tai muita vastaavia ei kasvavia metsämaita? Onko Ullavanjärven pohjoispuolelle tulossa tuulipuistoja? Itäpuolelle Ullavanjärveä tulee iso tuulipuistoalue, miksi linjaa ei tehdä itäpuolelta Ullavanjärveä! Tietääkseni Toholammin puolella on myös tulossa tuulipuistoalue.

Eli mielestäni Koko Pohjoispuolen sähkölinja on mielestäni väärällä kohdalla, linjan tulisi kulkea itäpuolelta Ullavanjärveä. Jos voimalinja kuitenkin tulee kulkemaan pohjoispuolelta Ullavanjärveä, niin olisi järkevää viedä sähkölinja rajalinjoja ja mahdollisia joutomaita pitkin. Näin myös ns. ”hiilijalanjälki” olisi otettu huomioon (onhan voimalinjan alusta aukkona vuosikymmeniä).

Ullavanjärven pohjoispuolella olevat isohkot suoalueet (Lähdeneva, Kiimaneva, Polosneva ja Koskelanneva) ovat lähialueen eläimistön/ eliöstön ja luonnon kannalta tärkeitä ja viimeisiä erämaita Ullavan seudulla, alueiden pirstaloituminen heikentää eläinten olosuhteita alueella. Polosneva on viimeisiä lähes koskemattomia isoja suoalueita Ullavan seudulla. Yhteenvetona siis; En voi hyväksyä voimalinjan vetoa nyt suunniteltuun kohtaan.

Mielipide 86 (117 allekirjoitusta):

Me allekirjoittaneet vastustamme Jylkkä (Kalajoki) - Alajärvi 2x400+110 kilovoltin voimajohtohankkeen Hangasneva -Alajärvi itäistä reittivaihtoehtoa, mikä kulkee Perhon Peltokankaan ja Haukan kylien läpi

asutuksen keskeltä. Läntinen päävaihtoehto kulkee huomattavasti kauempaa asutusta ja kotitalouksia, ja aiheuttaa siksi selvästi vähemmän haittaa asukkaille. Itäinen vaihtoehto aiheuttaa huomattavaa maisemallista sekä terveydellistä haittaa Peltokankaan sekä Haukan kylien asukkaille, sekä huonontaa asumisviihtyvyyttä ja luonnonrauhaa. Lisäksi itäinen reitti aiheuttaa haittaa Suomenselän metsäpeurakannalle ja laidunmaille. Nimilista ohessa liitteenä.

Nimirekisteriä tullaan käyttämään ainoastaan Jylkkä (Kalajoki) - Alajärvi voimajohtohankkeen Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselle annettavassa lausunnossa. Nimien poistaminen myöhemmin on mahdollista pyytämällä sitä listan kerääjältä ennen ELY-keskukselle toimittamista.

Nimilista liitteenä

Mielipide 87:

Kantaverkkoyhtiö Fingrid Oyj suunnittelee kahta rinnakkaista uutta voimajohtoa Kalajoen Jylkässä sijaitsevan sähköaseman ja Alajärven sähköaseman välille. Toinen reittivaihtoehto, joka on suunniteltu Vetelin kautta kulkisi omistamani metsäpalstan keskikohdasta läpi viistottain vieden yli 10% palstan pinta-alasta. En hyväksy palstan pirstoutumista. Jo aiemmin osa tästä palstasta on jäänyt Valtatie 13 alle.

Mielipide 88:

Oheisessa kartassa (liite1) näkyy, miten suunnitteilla oleva sähkölinja pirstoo tilani sangen epäkäytännöllisiin osiin. Suunniteltu linjakatu on lähes 100 metriä leveä. Se vie tilan pinta-alasta jo sellaisenaan suuren osan. Lisäksi palsta jakautuu kahteen osaan. Varsinkin tilan peräosa jää vaikeasti hyödynnettäväksi. Jos sitä aikoo myydä joskus toiselle, niin sen suhteellinen arvo laskee huomattavasti enemmän, kuin mitä pelkkä linja vaikuttaa. Sinne joutuu rakentamaan kulkuyhteyden ja kun se on kaukana tiestä, niin puusta ei saa samanlaista hintaa, kuin mitä saisi, jos palsta on tiessä kiinni.

Liitteessä 2 näkyy alueen metsätilojen rajat. Niin kuin näkyy, linja pirstoo alueen kaikki tilat. Onko mitään mahdollisuutta, että Fingrid esim. lunastaisi tilat ja tekee vaikka tilusjärjestelynä niistä järkevempiä kokonaisuuksia.

Mielipide 89:

Palaute koskee metsäpalstaani, Alajärvi Fingrid Oyj suunnittelee voimajohtoa alueelle joka pituussuunnassa halkaisee koko omistamani metsäpalstan.

Lunastin perikunnalta kyseisen metsäpalstan pari vuotta sitten. Halusin lunastaa metsän itselleni tulevaisuuden turvaksi ja koska metsällä on suuri tunnearvo.

Linja on suunniteltu kulkevan kahden Metsälain mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön keskeltä. Alueet ovat toimenpidekiellossa. Keväisin alueella on paljon muuttolintuja ja kurjen pesintää on alueella havaittu. Aluetta on lannoitettu ja haluttu siitä kasvua. Turvetuotannolle sanottiin aikoinaan ei ja nyt sanotaan ei näille sähkölinjoille.

Tuntuu kovin kohtuuttomalta, että linja voi haukata yli kolmasosan metsäalueesta. Linja on vedetty niin että se halkoo koko palstan keskeltä eli tuhoaa alueen. Osa linjan alle jäävästä alueesta on juuri harvennettu kasvukuntoon ja nykyisellään siitä puustosta saatava korvaus olisi mitätön. Kaikki työ, jota siihen ole panostanut valuisi hukkaan. Osa metsää pitäisi pikimmiten harventaa mutta tässä tilanteessa se jää tekemättä, kun ei enää tiedä onko se kannattavaa ja turhaa työtä kun alue ollaan hakkaamassa aukoksi. Miksi linjaa ei olla ajateltu vedettäväksi vieressä olevan turvealueen poikki. Turvetuotantohan ajetaan joka tapauksessa alas ja alueet jäävät tyhjiilleen aiheuttamatta haittaa.

Mielestäni on erittäin aiheellista vielä tarkistaa kyseistä linjareittiä ja ottaa huomioon suuri taloudellinen menetys, joka minulle tulee linjan vetämisestä. Esitetyt kertakorvaukset linjan vetämisestä ovat aivan mitättömiä. Korvaussumma on kuuleman mukaan jopa pienempi kuin mitä maapohjasta olen itse maksanut

metsäpalstaa ostaessa. Tasapuolisuuden nimissä linjan alle jäävästä maa- alueesta tulee saada riittävä vuotuinen korvaus kuten tuulimyllyjen rakentamiseen maa-alueensa luovuttaneet saavat. Ei voi olla mahdollista, että yksityisen ihmisen metsä viedään lähes ilmaiseksi.

Mielipide 90:

Asiani koskee Fingridin voimalinjaa Jylkkä-Alajärvi, ja lähinnä sen linjausta Lestijoen yli. Linjan läntinen suunnitelma kulkisi välistä Välikangas-Oikemus. Kyseisestä kohdasta, josta suunniteltu linja ylittää Lestijoen alkaa suuri peltoaukea joka jatkuu aina Toholammin kirkonkylälle asti. Tämä jokivarsi aukea on kulttuurisesti ja maisemallisesti erittäin arvokas ja harvinainen jota en haluaisi pilattavan suunnitellulla voimalinjalla, joka toteutuessaan pilaa jokilaakson maiseman täysin. Jokivarren aukealla on myös todella paljon muuttolintuja keväisin, jotka varmasti häiriintyvät aukean katkaisevasta sähkölinjasta. Eivätkä pelkästään häiriinny, vaan varmaan moni kuolee lentäessään linjaan. Lisäksi linja toteutuessaan tulisi hyvin lähelle asuinrakennuksia, joita on kahdeksan kappaletta. Omasta talosta linjaan olisi matkaa vain noin sata metriä, joten se ei voi olla vaikuttamatta asumiseen erittäin negatiivisesti. Toivon että otatte huomioon kyseiset asiat sähkölinjan suunnittelussa, ja linja saataisiin kulkemaan vähemmän ympäristöön ja ihmisiin vaikuttavaan paikkaan.

Mielipide 91 (2 allekirjoitusta):

Voimalinjan vaikutus kielteisesti elinoloihin, terveyteen, viihtyvyyteen, maisemaan ja elinkeinoon.

Terveys vaikutus:

Sähkö - ja magneettikentän vaikutus pitkäaikaisesti aiheuttaa sairastumisen. Perheessämme on sydänperäistä sairautta ja käytössä on mm. sydämentahdistaja. Ylimääräinen sairastumisenpelko lisääntyy, vaikka tieteellistä näyttöä haittavaikutuksista ei olisikaan.

Elinoloihin ja viihtyvyyteen vaikuttavat haitat:

Asumisviihtyvyys: Turvallisuuden tunne heikkenee. Maiseman muutos arkiympäristössä. Maisemahaitta kun kiinteistön sijainti voimalinjasta on sellainen, että haittailmentyjä muodostuu, kun linjat näkyvät pääsääntöisesti katselusuunnasta. Voimajohdon aiheuttama melu, johtimien ja eristeiden pinnasta lähtevä sirisevä ääni. Voimakkaimmillaan kostealla säällä ja talvella ja tuulella.

Elinkeinoharjoittamiseen vaikuttavat haitat:

Isojen maatalouskoneiden käyttö tehokkaasti heikentyy pylväiden kierrosta johtuen. Maan tiivistyminen ja raskaiden koneiden aiheuttamat urat, rakennus vaiheessa.

Taloudelliset menetykset maanomistajalle:

Maavuokrauksessa vuokrahinnassa on otettava huomioon mailla kulkeva voimajohdot. Kiinteistöjen ja maa-alueiden arvon alennus voimalinjan läheisyydessä ja alueilla, jolla voimalinjan pylväät ovat sijoitettuna. (Omaisuuksuojan loukkaamattomuus perustuslaki 15§ mukaan)

Maisema- ja maisemalliset luonto- ja kulttuuripiirteet Välikankaan alueella.

Avoimessa maisemassa voimajohdon aiheuttama muutos korostuu sekä läheltä että kaukaa tarkasteltuna. Maisemavaikutus kohdistuu kulttuurimaiseman sekä kylän muodostamaan kokonaisuuteen heikentävästi. Se muuttaa kyläkuvaa ja jokilaaksonmaaseudun kulttuurimaisemaa. Muutos lähimaisemassa on merkittävä nykyisestä ja heikentää alueen viihtyvyyttä. Maisema muutos vaikuttaa alueella oleviin runsaisiin lintukantoihin sekä muuttolintujen reitti ja levähdysalueisiin haitallisesti. Voimalinjat lisäävät lintujen törmäysriskiä alueella.

Nykyisen Välikankaan voimalinjahankkeen vaihtoehtona ehdotamme linjan siirtämistä Sahtokankaan kautta. Uskomme että vaihtoehtoisella ehdotuksella olisi vähemmän haittavaikutuksia kuin esitetyllä Välikankaan voimalinjahankkeella. Koska Sahtokankaan alueella linja sijoittuisi pääsääntöisesti asumattomien pelto/metsä alueille.

Mielipide 92:

Tilallemme on tulossa uusi iso navetta Jyrkänkankaalle 560 lehmää 250 hiehoa ja 300 sonnia. Navetat ja lantavarastot rehuvarastoineen ovat voimajohtohankkeen 300 metrin vaikutusalueen sisällä.

ELY-keskuksen ympäristönsuojelupäällikkö on tietoinen hankkeesta. Nykyisillä navetan etäisyysvaatimuksilla häiriintyvään kohteeseen Jyrkänkangas on ainoa mahdollinen rakennuskohde alueella. Jyrkänkangas on pidettävä puhtaana haittavaikutuksilta, joita voimajohtohanke aiheuttaa. Tila vaatii läntisen voimajohtolinjauksen hylkäämistä tästä syystä. Joka tapauksessa jos läntinen voimajohtolinjaus päätetään toteuttaa, tila vaatii voimajohtolinjauksen menevän vähintään 200 metriä kauempaa Jyrkänkangasta (eli 200 metriä itään päin) niin että 6 ha navetta kokonaisuus voidaan Jyrkänkankaalle rakentaa. Lisäksi tilan mailla pitää käyttää haruksettomia voimalinja pylväitä koska tilan luomukarja laiduntaa kokonaisuudessaan tilan peltoja ja metsiä luomusääntöjen mukaan. Kuvassa näkyvä turvetuotantoalue on peltoa ja on aina ollut peltoa, kartassa on virhe.

Kuva

Mielipide 93:

Vastustan ehdottomasti itäistä vaihtoehtoa Fingridin voimalinjalle seuraavista syistä:

- Aiheuttaa pysyvää haittaa elinkeinolleni kulkemalla metsäni läpi.
- Kulkisi arvokkaan kulttuurimaiseman läpi, on siis pysyvä maisemahaitta.
- Aiheuttaa vakavaa haittaa Kirkkojärven linnustolle, mm. joutsenten lentoreitti vaarantuu.
- Tulisi kulkemaan liian lähellä asutusta.

Mielipide 94:

Kannatan Toholammilla itäisen linjauksen vaihtoehtoa, muutamien asuinrakennusten kohdalta tarkistettuna.

Läntisen linjauksen huonoina puolina ovat seuraavat asiat: linja tulee ylittämään Välikankaan kylällä useamman tilan luomupellot. Pelloilla on runsaasti linnustoa, jotka ruokailevat ja viihtyvät eliörikkaalla alueella. Erityisen mieluinen alue on Lestijoen läheisyydessä pellolla oleva ns. takaheitto. Kiinnittäisin erityisesti huomioita lintujen lentoreitteihin joka ovat Toholammin Kirkkojärveltä Välikankaalle ja siitä eteenpäin rannikolle päin. Lisäksi Välikankaalla linjauksen välittömässä läheisyydessä on suojeltu vanha maatilan päärakennus. Itäisellä linjauksella on mm. teollisuusalue, iso lämpövoimala ja jäteveden puhdistamo, eli se ei ole linnuston luontainen lentoreitti. Omistamani päätilan kiinteistöt ovat läntisen linjauksen vaikutusalueella, jossa on jo yksi siirtosähkölinja, perustettu 70-luvulla. Itäisellä linjauksella ei ole yhtään. Tasapuolisuuden nimissä valinta kohdistuu itäiseen linjaukseen. Mielestäni itälinjaus on lähes suora, joten se on halvempi ja helpompi perustaa. Läntinen linjaus menee hyvin läheltä Natura-suojelualuetta (Ritaneva-Vipusalo). Linjauksen alueella on nähty suojeltuja lajeja mm. maakotkia. Kyseiseen suojelualueeseen minulta on mennyt yli 62 ha metsämaata. Jonka tilalle viime talvena sain hankkia palstan kohtuullisen etäisyyden päästä talouskeskuksesta. Nyt läntinen linjaus ylittäisi tilan alkuperäisen ja hankitun palstan vinottain.

Omistan myös Kokkolan Ullavassa olevan kiinteistön, jonka linja halkoo kokonaan. Tila on ainoa seudulla jolla tuotantosuuntana luomuviljely. Pelloilla on runsaasti ruokaa ja omaa rauhaa mm. kurjille ja joutsenille, useana vuonna pellolla joutsenten pesintä on onnistunut. Pelloilta linnut lentävät usein lähistöllä olevalle Ullavan järvelle. Ehdotuksen mukainen linja tulisi niiden lentoreitille. Linjalla on myös säästöpuuryhmä, jolla olen havainnut maakotkan/kalasääsken saalistamassa (tapahtumasta valokuvat). Ehdotan linjan siirtämistä Ullavan kirkonkylän suuntaan peltolohkon ulkopuolelle, samalla linjan vaikutus inventoidulla luontokohteella vähenisi. Myös Ullavajärven eteläpuolitse kulkeva linjaus vaihtoehto tulisi ottaa tarkasteluun. Lisäksi pyydän huomioimaan että vanha pihapiiri rakennuksineen on myyty. Ja siihen on tulossa jälleen pysyvä asutus. Linjan pieni siirto tuo heille merkittävää viihtyvyyden arvonnousua.

Toholammin läntinen linjaus ja Ullavan nyky suunnitelman mukainen linjaus vaikuttaa negatiivisesti luontoon, ja vaikeuttaa tilan pitoa, kehittämistä sekä luo synkän varjon elämän viihtyvyyden ja toimeen tuloni ylle.

*Valokuva
Valokuva*

Mielipide 95:

MIELIPITEENI JYLKKÄ (KALAJOKI) - ALAJÄRVI 2 X 400 + 110 KILOVOLTIN VOIMAJOHTOHANKKEESTA TOHOLAMMIN KULTTUURIMAISEMAN KOHDALLA

Otsikossa mainitsemani voimajohtohanke kulkisi myös Toholammin läpi. Siihen FINGRID on esittänyt kaksi vaihtoehtoa Toholammin kunnan alueella: läntinen ja itäinen reittivaihtoehto.

Itäinen vaihtoehto kulkisi valtakunnallisesti arvokkaan kulttuurimaiseman halki läheltä Toholammin keskustaa Kotilan kylän peltoaukean halki Lestijoen yli Kerttulan urheilukentän kirkonkylän puolella olevasta notkosta yli Toholampi – Kannus -tien, Kirkkojärvi jää voimajohdosta hieman länteen.

Tätä vaihtoehtoa ei mielestäni pidä toteuttaa missään tapauksessa, koska se rikkoisi kauniin kulttuurimaiseman aivan kirkonkylän kupeessa, jossa asuu suurin osa Toholampilaisia. Ohikulkijatkin ihailevat tätä maisemaa, sitä ei saa rikkoa massiivisella voimalinjalla.

Muutin perheeni kanssa Toholammille huhtikuun alussa 1977, olen siitä asti seurannut joka vuosi maaliskuusta marraskuuhun JOUTSENTEN LENTOREITTIÄ Papualta, joka on meijeriltä noin kaksi kilometriä Lestijärven suuntaan oleva Lestijoen laajentuma. Joutsenet lentävät edestakaisin aamua iltaa Papualta Kirkkojärvelle Lestijokivartta pitkin, niiden lentokorkeus on suunnilleen sama kuin suunnitellun voimalinjan korkeuskin. JOUTSENILLE OLISI SURMANLOUKKU LENTÄESSÄÄN VOIMALINJAAN, raatoja saisi kerätä paljon., samoin kuin on käynyt Ullavajärven läheisyydessä olevan voimalinjan osalta.

Läntistä reittiä kannattaa myös harkita, koska sekin rikkoo kulttuurimaiseman. Voisiko voimalinja kulkea siellä lähempää Polvikoskea metsän läpi?

Liitän kaksi kuvaa Toholammin kulttuurimaisemasta, jonka halki itäinen voimalinja reitti on suunniteltu.

Kaksi valokuvaa mielipiteessä